

POT 201
C/02-051

T. 143709
C. 12050321

FVRS. CAPITOLS,
PROVISIONS, E ACTES
DE CORT, FETS Y ATORGATS
PER LA S. C. R. M. DEL REY DON PHÉLIP
NOSTRE SENYOR, ARA GLORIO- 35
SAMENT REGNANT:

En les Corts generals per aquell celebrades als regnicols
de la Ciutat y Regne de Valencia, en lo monestir
del glorios Sanct Domingo del Orde de Predi-
cadors de la dita Ciutat de Valencia,
en lo any M. DC IIII.

Estampats en la insigne y coronada Ciutat de Valencia, en
casa de Pere Patricio Mey prop de S. Marti,
Any de la Natiuitat del Senyor
M. DC VII.

9. 3323

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MADRID

DEPARTAMENTO DE HISTORIA
Y GEOGRAFIA

Sección de Historia
de la América

Sección de Historia
de la América

Sección de Historia
de la América

Sección de Historia
de la América

Sección de Historia
de la América

Sección de Historia
de la América

Sección de Historia
de la América

TAVLA DE LES PROVISIONS FETES sobre los Contrafurs representats per los Elets dels tres Estaments.

D e la revocacio de la Real Pragmatica dels bandolers. folio 1. columna 1.	D e la observancia del Fur 68. tit. de lleuda, y 5. de les Corts del any 1552. col. 4.
D e la revocacio de les Pragmaticques sobre la extirpacio dels bandolers dels llocs de la ribera, y de la ciutat de Alacant, y altres viles. col. 4.	D e la observancia dels Furs 26. tit. de Curia & Baniulo, 55. y 63. de iurisdic. omni. iuri, y altres consensblants. fol. 5. col. 1.
D e la cancellacio de les obligacions y mandatos que se han fet per execucio de les dites Reals Pragmaticques. fol. 2. col. 1.	D e la observancia dels Furs respectants a les embaxades ques fan per la present Ciutat a sa Magestat. col. 3.
D e la milloracio y reformacio de la Pragmatica publicada en catorze dies del mes de Dehembre del any 1602. ibid.	D e la observancia dels Furs que disposen sobre les trates de Sicilia. col. 4.
D els Comissaris y conjunts de Alguazils. col. 2.	D e la observancia dels Furs que prohibixen als lloctinents de Governador de Xatuna y Castello tenir Alguazil. fol. 6. col. 1.
D e la dotacio de les Reitories novament erigides. col. 3.	D e la observancia del Fur 95. tit. de Notaris. ibid.
D e la franquea del lloch de Benimaclet. fol. 3. col. 1.	D e la observancia dels Furs respectants la solacio y contribucio de les sises de la present ciutat. col. 2.
D e la franquea dels rehins del present Regne del dret de mig peatge de Albarrazin. col. 2.	D e la observancia dels Furs que disposen sobre los casos en los quals se pot procedir per inquisicio, e mer offici. col. 3.
D e la observancia del privilegi 28. del Rey don Alfonso tercer, y del fur 17. de les Corts del any 1585. ibid.	D e la sentencia Real publicada contra lo Syndich del lloch de Puçol sobre la peyra imposada per la vila de Moluedre als terratiners de dita vila. col. 4.
D e la cancellacio dels mandatos despachats contra la forma dels Furs del present Regne. col. 3.	D e la observancia dels Furs que disposen sobre la execucio de les sentencies Reals, donada caucio. fol. 7. col. 1.
D e la observancia dels Furs conforme als quals los senyors de la suprema jurisdiccio han de donar la mitat de les penes y composicions als senyors de la jurisdiccio infima. col. 4.	D e la observancia dels Furs q̃ disposen sobre la facultat de poder caçar en la deusya, y aloufera. col. 3.
D e la observancia dels Furs y Motu propi que disposen que los beneficis ecclesiastichs nos conferixquen a estrangers. fol. 4. col. 1.	D e la observancia dels Furs que disposen sobre a qui toca lo nomenar y remoure los Corredors. col. 4.
D e la observancia del privilegi 31. del Rey don Jaumelo segon. col. 2.	D e la observancia dels privilegis y lletres Reals que parlen sobre la coneixença de les causes de pastures. fol. 8. col. 1.
D e la observancia dels Furs que disposen que los presos no sien portats a presons de altres llocs, ni sia molestat hu per altre. col. 3.	D e la observancia dels Furs que parlen dels casos ffectals, y dels processos fulminats contra Llins Dominguez. col. 2.

TAVLA DELS FURS DE les presents Corts.

D els dos sales de la Real Audiencia, la una Civil, y l'altra Criminal. fol. 9. col. 3.	D e la pena imposada als Oydors q̃ no sentencien los processos dins sis mesos apres de entregats. fol. 10. col. 1.
D el salari dels cinch Oydors de la sala Civil. ibid.	D e la forma ques deu guardar en votar les sentencies. col. 2.
D el salari dels quatre Oydors de la sala Criminal. col. 4.	D e la forma ques deu guardar per los Oydors en fer les relacions. ibid.
D e la forma que han de guardar los Oydors en rebre los processos dels tferinans, y en sentenciarlos. ibid.	D el modo ques deu guardar en los processos de la Capitania general, y que nos paguen salaris, ni altres drets. col. 3.

Taula dels Furs y actes

De la forma ques deu guardar en les nullitats de dos prouisions conformes.	ibid.	De no abreuiar la dilacio a menys de tres y dos dies en causes criminals.	ibid.
Del tenir yot decisiu la Aduocat Fiscal.	col. 4.	De les hores en les quals se han de tenir les assignacions.	col. 3.
De la prohibicio de no poder fer la despesa les ciutats, viles, y altres llochs als luges, ni als quels acompanyen.	ibid.	De la facultat de purgar la mora dins los deu dies del manament executori.	ibid.
De la execucio de les sentencies de more, y admissio de les supplicacions de aquelles.	ibid.	De les paraules ab les quals se enten esser prohibida la legitima.	col. 4.
De la visita, co residencia dels officiats Reals.	fol. 11. col. 2.	Dels compresos en les abolicions generals.	ibid.
De la forma en que se ha de tenir la audiencia verbal, y dels Assessors de aquella, y de la qualitat de les causes ques poden tractar en aquella.	ibid.	De la assistencia del Subyndich de Valencia en la cort de la gobernacio.	ibid.
De les persones que poden tenir trasts en la Real Audiencia, y subdelegats de aquells.	col. 3.	Del Aduocat Fiscal, que no demuncie per manament del Virrey.	fol. 14. col. 1.
Que nos posen alguazils en les cases dels absents, ni dels parents de aquells.	ibid.	De les comissions y lleures de les gobernacions contra rehins de llochs de senyors.	ibid.
De la cautia y aranzel dels drets de la Real Audiencia Civil y Criminal.	col. 4.	Dels Escriuans de manament y registre, que sien naturals del Regne.	ibid.
De la introduccio de causes de supplicacions de menor summa de mil llures en la sala Criminal.	ibid.	De la restitucio dels actes presentats en proces facta confessio.	col. 2.
Dels salaris de condemnacions, y altres actes de la Audiencia verbal.	fol. 12. col. 1.	De la execucio de les sentencies dels luges de greuges.	ibid.
De les informacions de les parts axi en fet, com en dret.	ibid.	De la obseruancia dels Furs sobre la cobranca de dietes y percaços.	col. 3.
De la obseruancia dels Furs en la assistencia dels luges a la recepcio dels testimonis, y continuacio de les deposicions de aquells.	ibid.	De la descomunio ques deu publicar als luges.	col. 4.
De la electio de les persones per negocis de la Capitania general.	col. 2.	Que lo Virrey, y Real Audiencia guarden los Furs.	ibid.
De la obseruancia dels Furs sobre lo numero de les comissions y lleures ques poden portar.	ibid.	De la enuocacio de les causes dels lloctinents de Governador.	fol. 15. col. 1.
Del bon tractament ques deu fer per los officiats residents en la Cort, als naturals del present Regne.	col. 3.	De com se han de continuar y rebre les prouisions que fan ex deliberatione Regij Consilij.	col. 2.
De la introduccio de appellacions de sentencies donades en lo tribunal de la Capitania general.	ibid.	De la producta de actes apres de la transmissio del proces, causa videndi & recognoscendi.	ibid.
De escriure los presos en los llibres del carceller, y sitiades.	ibid.	De la dieta dels Comissaris.	col. 3.
De la memoria que han de fer los escriuans quant lliuren los registres als luges.	col. 4.	Que los luges donen los dubtes a les parts.	ibid.
De no fer Pragmaticques contra Furs.	ibid.	Que lo offici de Thesorer nos done als de la Real Audiencia.	ibid.
De la renuocacio de la Pragmatica dels bandolers.	fol. 13. col. 1.	Que los qui tenen carrech de sa Magestat, no sien Aduocats de la Ciutat de Valencia, ni de altres, ni dels tres Estaments.	col. 4.
De no ferse relacions per los escriuans en les causes que seran escriuans.	ibid.	Dels que poden tenir officis de la Ciutat de Valencia, y demes ciutats y viles Reals.	ibid.
De que los escriuans no sien procuradors en sos tribunals.	ibid.	De la prohibicio dels banchis.	ibid.
De la forma que han de guardar los escriuans en fer volums dels processos.	col. 2.	Del clauquillar y desclauquillar.	fol. 16. col. 1.
		De la prouiso dels officis de Valencia, y fabrica de murs y valls.	ibid.
		De les barres de or y argent en valor de docentes milia llures.	col. 2.
		De la exaccio del dret de la gabella de la sal dels auualladors de les carns.	ibid.
		De les embaixades a sa Magestat per los furats de Valencia.	col. 3.
			Confir-

de les presents Corts.

- Confirmacio de les ordinacions de la casa de S. Gre-
gori. ibid.
- Confirmacio dels privilegis de la ciutat de Valen-
cia. col. 4.
- De les trenta milia lliures del torneó. ibid.
- De la lleua franca. fol. 17. col. 1.
- De la obsequancia del Fur sobre no matar corde-
ros. ibid.
- Del lloch y precedencies del lloctinent de Mestre Ra-
cional. col. 2.
- Del regimēt y gouern de la ciutat de Valencia. ibid.
- De les comissions ques fan per la ciutat de Valencia
pera comprar vianalles per lo Regne pera la pro-
missio de aquella. col. 3.
- De la prohibicio de entrar en lo almodi los flaquers
del Virrey, Archebisbe, y Inquisidors. col. 4.
- De la comissio de les penes de la pragmatica dels
forners y moliners. fol. 18. col. 1.
- Dels arrendaments dels molins. ibid.
- Del desfaig dels albaras de saes de les mouteures. col. 2.
- De les nominacions y ampliacions de notaris. ibid.
- De les calitats que han de tenir los qui procuren en
les corts. col. 3.
- De la creacio dels notaris Imperials. ibid.
- Dels redolins pera majorsals del art de notaria.
col. 4.
- Dels actes ques senyalen y donen en lo examen de no-
taries de Valencia. ibid.
- De la pratica necessaria pera la creacio de nota-
ris. ibid.
- De la forma de les relacions dels quitaments y cancella-
cions de censals, violaris y debitoris. fol. 19. col. 1.
- De que en la present ciutat hi haja vn Inquisidor na-
tural del present Regne. col. 2.
- De la caritat del Escriptal general de bens de la Gene-
ralitat. ibid.
- De la nominacio del offici de Cap de taula del gene-
ral del tall. col. 3.
- De la recopilacio y impressio dels Furs y actes de
Cort de la Generalitat. ibid.
- Del salari dels Diputats, Syndich, y altres officials
de la Generalitat. ibid.
- De la prohibicio de tenir dos officis incompatibles
en la Generalitat. col. 4.
- De la forma de passar en conte los albarans del Ge-
neral, cobrats per lo Syndich com a consignatari
de algun deutor. ibid.
- De la continuacio de les prouisions fetes per los Di-
putats en siriada. fol. 20. col. 1.
- Del libre que ha de tenir lo escriua del General pera
continuar les instancies ques fan contra los deu-
tors. ibid.
- De la forma que deu guardar lo escriua del General
en continuar les actes extrajudicials. col. 2.
- Del inueñari dels bens mobles de la Generalitat. ibid.
- De les prouisions dels Diputats pera pagar treballs.
ibid.
- De les obres de les cases de la Diputacio y de les Ar-
mes. col. 3.
- De les enceses, y porcions de confitura de la Dipu-
tacio. ibid.
- Que los subdelegats y conjunts en officis de la Dipu-
tacio, no tinguen porcio. ibid.
- De la refaycio y retencio del preu del arrendament
del General. col. 4.
- Ques prouehixquen en naturals del present Regne
los officis de la present ciutat. ibid.
- De la visita dels officials de la Diputacio, y de les
conjuntions, y que no sien perpetuos. ibid.
- Dels gastos fets en la justia, y per prouisions dels tres
Estaments, o de algu de aquells. fol. 21. col. 1.
- Que los Diputats comuniquen los llibres als elets
dels Estaments, pera regoneixer les forces de la
Generalitat. col. 2.
- Del salari del Syndich del Brac Militar. ibid.
- Del salari dels Aduocats ordinaris de la Genera-
litat. col. 3.
- Que no sien executades les hereues de don Sebastia
Antist. ibid.
- Que a les hereues del dit don Sebastia no sels dema-
nen interessos. col. 4.
- De les dietes, y ajuda de costa dels Embaixadors.
ibid.
- De les embaixades ques fan per parte del present
Regne. fol. 22. col. 1.
- Que lo Marques de Guadalest sia acomodat en la
paga del que deu a la Generalitat. ibid.
- Del salari de Antoni Cortes. col. 2.
- Del que se ha supplicat per Lluis Lloqui acerca
de acomodarlo per lo que es deutor a la Gene-
ralitat. ibid.
- De la forma en que es estat acomodat Frances Pau
Alrens per lo que es deutor a la Generalitat. col. 3.
- De la comoditat feta a don Joan Canoguera en la pa-
ga del que deu a la Generalitat. ibid.
- De la comoditat feta a don Jordi de Castellui en lo
que es deutor a la Generalitat. col. 4.
- De la solucio y paga dels gastos fets en la prosecucio
de les Corts. fol. 23. col. 1.
- De les cent lliures annues que se han de donar a loan
Mendez. ibid.
- De la forma de la promissio de les nou gabelles de
la sal. ibid.
- De la barcella en la qual se ha de mesurar la sal. col. 3.
- Que

Taula dels Furs y actes

- Que no estant prohibida alguna de les gabelles de la sal, se paga per prouiso en alera. col. 4.
- Que los Syndichs, procuradors, y subdelegats de les venes del Estament Ecclesiastic, sien naturals del Regne. ibid.
- Dels salaris que reb lo Affectior de la Crehuada. folio 24. col. 1.
- De la franqueta del dret de amortizacio feta a les doze parroquies en quantitat de doze milia ducats. ibid.
- De la obseruancia de la concordia sobre la execucio de les obres pies, y del salari del Oydor de aquelles. ibid.
- De la administracio de la gracia del Eclesiaco en lo Arxobisbat de Valencia. col. 2.
- De la solucio y paga de la dotacio de les Rectories nouament erigides. col. 4.
- De la conuocacio del Capitol de la Seu pera fer noues imposicions, en les quals han de contribuir Ecclesiasticos. fol. 25. col. 1.
- De la remissio del dret de amortizacio degut de vint anys arriere. col. 2.
- Del auxili dels Officials Reals als luges Ecclesiasticos. col. 3.
- De que lo glorios S. Vicent Ferrer se pose en la Capella general dels Sants. ibid.
- De la obseruancia de la Bulla, eo Motu propri que prohibeix lo conferir beneficis ecclesiasticos a estrangers. col. 4.
- Dels gastos sabedors en defensa de la obseruancia de dit Motu propri. fol. 28. col. 3.
- De la obseruancia del Motu propri conferent a que los Ecclesiasticos contribuixquen en les imposicions de la fabrica dels ponts. ibid.
- De la obseruacio de possessio de la suprema jurisdiccio de les baronies de Alberich y Alcocer. col. 4.
- De la jurisdiccio suprema de Villalonga, y Vilamarchant, y conseruacio de la possessio de aquella. fol. 29. col. 1.
- De la jurisdiccio de Picacent. col. 2.
- De la jurisdiccio de Alcocer. col. 3.
- De la jurisdiccio de la Vall de Alcalá. col. 4.
- De la jurisdiccio de Naquera. fol. 30. col. 1.
- De la jurisdiccio de Cot. col. 2.
- De la confirmacio de la venda del Castell y Vall de Guadalest. col. 3.
- De la jurisdiccio de Olocau, Marines, Girona, y Torres. fol. 31. col. 2.
- De la jurisdiccio de Cirat, Pandiel, y Tormo. col. 3.
- De la jurisdiccio de Terrateig. col. 4.
- De la jurisdiccio de la Serra den Gálcer, la Pobla Tornese, Montornes, y Benicazim. fol. 32. col. 1.
- De la confirmacio de la venda de Alcoleja y Benigallim. col. 2.
- De la confirmacio de les compres de Villalonga, Vilamarchant, Vilafrañquera, y Benimelich. ibid.
- De la confirmacio de la compra de Alcalá, y Mosquera. col. 3.
- De la jurisdiccio de Carles y Benimodol. col. 4.
- De la jurisdiccio de Betera. fol. 33. col. 1.
- De la jurisdiccio de Moscalabes y Paranget. col. 2.
- De la jurisdiccio de Albuera. col. 3.
- De la jurisdiccio suprema de la vila de Nulles, y crell de aquella. ibid.
- De la conixerça dels delictes y punicio de aquells per los Barons qui tenen tota jurisdiccio. col. 4.
- Dels recorros de sentencies donades per Barons. folio 34. col. 1.
- De les denegacions de introduccions de appellacions, o recorros de les sentencies de Barons. ibid.
- Que los luges de la Real Audiencia no pugen ser assumts en Affectors per los Barons. col. 2.
- Que los Barons conuegen de causes de armes. ibid.
- De la cognicio y concessio de les saluaguardes. col. 3.
- De la prerrogacio del concedit en les Cortes del any hui, auia cinch sobre la jurisdiccio de Estiuella, y altres llocs. ibid.
- De la jurisdiccio del lloch de Ladaya. col. 4.
- De la jurisdiccio del lloch de Gules. fol. 35. col. 1.
- De la jurisdiccio del lloch de Benicalaf. col. 2.
- De la jurisdiccio de Bicorn, Quesa, y Benedum. ibid.
- De la mioracio de la baronia de Alunde. col. 3.
- De la confirmacio y noua concessio dels privilegis ates conferents a la vila y Marquesat de Denia. col. 4.
- Del sabo de llosa, y que nos faça de oli del present Regne. fol. 36. col. 2.
- De la obseruancia dels priuilegis conferents al que la ciutat de Alacant ha de pagar per los drets de maridatge, coronatge, y nou regimient. ibid.
- De la gracia sobre lo augment del nou rech del pantano. col. 3.
- De la facultat de imposar sises concedida a la ciutat de Alacant. ibid.
- De la exempcio del dret de morabati de la ciutat de Alacant. col. 4.
- De la forma de la inseculacio peral regimient de la ciutat de Alacant. ibid.
- De la prohibicio feta al Affectior del Governador de Oriola de rebre salariu de les causes. fol. 37. col. 1.
- Que nos faça execucio en los animals y instruments de llauro en la ciutat y contribucio de Oriola. ibid.
- Que no concorregia als officis de la ciutat de Oriola lo qui sera dentor de aquella. ibid.
- De la

de les presents Corts.

- De la noua foguajada de les terres venudes en la ciutat de Oriola. col.2.
- De que sien preferits los naturals de la ciutat de Oriola en les dignitats y capellanies de la Iglesia catredal de dita ciutat. ibid.
- Que les claveries y administracions de la ciutat de Xatuna no les tinguen ciutadans. ibid.
- De que guarde lo costumats en respecte de concorrer los doctors en Medicina als officis de la ciutat de Xatuna. col.3.
- Que los vehins de les ciutats y viles Reals no sien alistats contra sa voluntat en les companyies de la milicia efectiva. ibid.
- Dels salaris dels Justicies de les ciutats de Xatuna y Oriola. col.4.
- De la nominacio dels corredors de coll y orella de les ciutats y viles del present Regne. ibid.
- Que lo Balde de Xatuna puga donar llicencia pera traurre moneda del Regne. ibid.
- De la observancia del q se ha acostumat en respecte de les corredories de la ciutat de Xatuna. fol.38.col.1.
- Del offici de Escriptura dels lursats de la vila de Alzira. ibid.
- Dels salaris del Justicia, y altres officials de la vila de Alzira. ibid.
- De la carniceria fahedora en lo arrauat de la vila de Alzira. col.2.
- Que les viles de Alcoy, Biar, Penaguila, y Bocayren sien de la gabella de la sal de Alacant. ibid.
- De la confirmacio dels privilegis concedits a la vila de Alcoy. ibid.
- De la execucio de les penes fahedora per lo Balde de Morella als qui no manifesten lo ganado perdut. col.3.
- Del conte que ha de donar lo Mustaqaf de la vila de Morella. ibid.
- Dels drets dels herbatges de la ciutat de Tortosa q vol exigir dels vehins de Morella. ibid.
- De les appellacions de prouisions fetes per lo taulaquer de la vila de Morella. col.4.
- De la visita de la vila de Alpuente. ibid.
- De la casa de la sal de la vila de Borriana. fol.39.col.1.
- Dels salaris del Justicia y son lloctinent de la vila de Borriana. ibid.
- De la torre que se ha de edificar entre Borriana y Mancofa. ibid.
- De les coses de menjar ques porten de Villena a la vila de Biar. col.2.
- De la casa de la sal de la vila de Paniscola. ibid.
- De la confirmacio dels privilegis de la vila de Paniscola. ibid.
- Que lo Balde de Paniscola no arrende les salines de dita vila. col.3.
- De les guardes del castell de Vilajoyosa. ibid.
- Dels anys dels axalladors del partit de Vilajoyosa. ibid.
- De la poluora que la Generalitat ha de donar a Vilajoyosa. col.4.
- De la taula del pearge de Vilajoyosa. ibid.
- De les eleccions dels officials de la vila de Liria. ibid.
- Del salari de Mustaqaf de la vila de Liria. folio 40. col.1.
- De la gracia del dret de amortizacio feta a la Iglesia de Liria. ibid.
- De la eleccio de Assessor del Justicia de la vila de Liria. col.2.
- De la nominacio de dos Oydors pera decidir la causa ques porta entre Villena y Capdet. ibid.
- De la insulcacio dels officials de la vila de Coludre. col.3.
- De la mutacio de les vides dels violaris. col.4.
- De la abrogacio dels deseximents. fol.41.col.1.
- De les places del Consell de Italia, y collateral del Regne de Napols. ibid.
- De la promesa de mil lliures feta al doctor loan Baptiste Vimes. ibid.
- De les cinchcentes lliures ques donaren al Regent Christofol Pellicer. col.2.
- De donacions fetes en contemplacio de certi matrimoni. ibid.
- De la prohibicio de traurre cuyram del Regne. ibid.
- De les robes que passen per los ports de Villena, y Saix. col.3.
- De la extensio del Fur fise iur. del xonar. col.4.
- Dels comissos per cessacio de pagues. ibid.
- Del Coroniste del present Regne. ibid.
- De les cent lliures que se han de donar a don Bernar do Catala. fol.42.col.1.
- Dels que acompanyen als Alguazils, o altres officials Reals. ibid.
- Del desferro dels bomians. col.2.
- Dels embaixadors de les ciutats y viles Reals. col.3.
- Que lo lurge no sia auilager de la sua corre. ibid.
- De les visites ques fan als Virreys nouament provehits. ibid.
- De la euocacio de les causes iniciades en les gouernacions y tribunals dels ordinaris. col.4.
- De les insculcacions de les ciutats y viles Reals. ibid.
- Del castell de Altea. fol.43.col.1.
- De la merce supplicada per als Gouernadors del present Regne. ibid.
- Dels privilegis del Centenar. col.2.

Taula dels Furs y actes

De la abolició y perdo dels delinqüents.	col. 3.
De les mil y cinchentes lliures donades al monestir de Predicadors.	ibid.
De la cessacio y extinció del dret del nou impost de la seda.	col. 4.
Dels privilegis de la Cort y lutzge de delmes.	ibid.
Dels consultors de les contencions.	fol. 44. col. 1.
Del salari del Mestre Racional.	ibid.
Del salari del Balie general della Seixona.	col. 2.
Del Cardenal natural del present Regne.	ibid.
De les docentes lliures annues del Secretari Domingo Ortiz.	col. 3.
De la franqueta dels pares de dotze fills.	ibid.
De les llicencies de portar caualls de Castella al present Regne.	col. 4.
De les cinquanta milia lliures donades als Presidents de les Corts.	ibid.
De la remuneració dels treballs del Secretari Domingo Ortiz, y altres.	fol. 45. col. 1.
De les trates de Sicilia.	ibid.
De la observancia dels Furs 167. 168. 169. y 170. de les Corts del any 1585.	col. 2.
Dels privilegis del Collegi de apothecaris.	col. 3.
De la recopilació dels Furs del present Regne.	ibid.
Del salari de l'escriua del Estament Ecclesiastic.	col. 4.
Del salari de l'escriua del Estament Militar.	fol. 46. col. 1.
De la ajuda de costa de l'escriua del Braç Real.	col. 2.
De la beatificació y canonizació de don fray Thomas de Vilanova, y altres.	col. 3.
De la creació de tres notaris.	fol. 47. col. 1.
De la nominació y creació de differents notaris.	ibid.
De la nominació y creació de differents notaris.	col. 3.
Dels cinquanta y quatre cels, y del poder de aquells, y de la erecció de quatre galeres, y imposició de drets pera la compra y conservació de aquelles.	fol. 48. 49. 50. 51.

Taula dels Actes de Cort del Estament Ecclesiastic.

DE les euocacions de causes de delmes.	fol. 52. col. 1.
De la coneixença de les causes decimals.	col. 2.
Del Comanador de Orchesa.	col. 3.
Que lo General de la Merce, y Prior de S. Miguel de los Reyes sien conuocats a Cort.	col. 4.
De la franqueta de la Religio y vassalls de Montesa.	fol. 53. col. 1.
Que no hi haja serradors en la plaça dels alls.	col. 2.
Del augment dels fruits per raho del aygua del panano.	col. 3.

Que en los llochs de Ecclesiastic hi puga haure cosels.	col. 4.
Del anis que se ha de donar al collector dels delmes ans de medir los fruits.	fol. 54. col. 2.
Dels privilegis del lloch de Sueca.	ibid.
De la gracia del dret de amortizació feta al monestir de monges de la Santissima Trinitat de la vila de Morella.	col. 3.
De la excepció de drets dels llochs ecclesiastic.	col. 4.
De les vendes dels fruits decimals del Bisbat de Tortosa, y passaport del preu de aquells.	fol. 55. col. 1.
Dels privilegis del lloch de Puçol.	ibid.
De la mesura ab la qual se han de rebre y pagar los fruits decimals.	col. 2.
De la exempció dels Ecclesiastic en respecte de les sises.	col. 3.
De la intervenció de vn Ecclesiastic en la administració de murs y valls.	col. 4.
De la gracia del dret de amortizació feta a la Iglesia de la vila de Borriana.	fol. 56. col. 1.
De la franqueta dels rebins de Bexix.	ibid.
De la merce supplicada pera fray Joan de Quintanilla.	col. 2.
De la merce supplicada pera don Ioa Pacheco.	ibid.
Del procurador de les venes del Estament Ecclesiastic.	col. 3.
De la subdelegació de les venes del Braç Ecclesiastic extrèetes en offici de la Diputació.	col. 4.
Del Comanador de Bexix, que sia ven del Estament Ecclesiastic.	fol. 57. col. 1.
Que en los llochs maritims de la Religio de Montesa noy haja Balles Reals.	ibid.
De la coneixença dels oficials de la milicia efectiva en los llochs de la Religio de Montesa.	col. 2.
De la gracia feta al monestir de la Concepció de la present ciutat, durant la vida de Sor Anna Monter y de Pareja.	col. 3.
De la causa de jurisdicció entre la vila de Paniscola, Benicarlo, y Vinaros.	ibid.
Del delme de moreres y garroferes de alguns llochs del Bisbat de Tortosa.	col. 4.
De la gracia del dret de amortizació feta a la parroquia de la vila de Castiello.	fol. 58. col. 1.
De la gracia del dret de amortizació feta al monestir de Santa Llucia de la vila de Elig.	ibid.
De la gracia del dret de amortizació feta a les Iglesias parroquials de la vila de Elig.	ibid.
De la gracia del dret de amortizació feta a la parroquia de la vila de Liria, y monestir de la Murta.	col. 2.
De la jurisdicció de les viles de Xerica y Vinet, y concordia entre aquelles feta.	ibid.
De la	

de les presents Corts.

De la gracia del dret de amortizacio feta a differents
 llochs y monestirs. col. 3.
 De la gracia de dret de amortizacio feta a la Seu de
 la present ciutat. col. 4.
 De la gracia de dret de amortizacio feta a les Ca-
 thedral de Sogorb y Oriola. ibid.
 De la gracia del dret de amortizacio de les llochs
 de Vilareal, y Vilafames. fol. 59. col. 1.
 De la incorporacio de vns castes en lo monestir de la
 Mercè. col. 2.

Taula dels Actes de Cort del Estament Militar.

D El concorre los Militars a Clauari del Es-
 pital. fol. 59. col. 3.
 Dels Alguazils que denit porten escopetes. ibid.
 De la subdelegacio dels Governadors de Oriola, Xa-
 tina, y Castello. col. 4.
 De la obseruancia del Fur 120. de les Corts del
 any 1564. fol. 60. col. 1.
 Dels fills dels nats en lo present Regne. ibid.
 Dels experts nomenats pera visures. ibid.
 Dels llochs que paguen dret de caualleria. col. 2.
 Del numero y qualitat dels Alguazils. ibid.
 Del salari del doctor Gabriel Sancho Aduocat de la
 Generalitat. col. 3.
 De la restitucio de dos, pendente la causa de di-
 norci. col. 4.
 Del salari dels actes dependents vns de altres. ibid.
 De la remissio dels lladres y saltejadors de vn lloch a
 altre. fol. 61. col. 1.
 Dels anisos de les sentencies donades contra lladres,
 o saltejadors. ibid.
 Que nos cacen conills, perdus, ni llebres en lo temps
 de la cria. col. 2.

Taula dels Capitols de Cort del Estament Real.

Q ue los officis de la present ciutat nos donen a
 estrangers. fol. 61. col. 3.
 Que no sia Corredor qui sa pagament a sa muller, o
 ha romput. ibid.
 Del jurament y fermances dels Corredors de orella.
 col. 4.
 De la pena dels qui fan offici de Corredors, no sentho.
 fol. 62. col. 1.
 Dels que sent de vn offici, fan lo que es peculiar de
 altre. ibid.
 De la prouissio y electio de Syndichs de la present
 ciutat. col. 2.

De la tuocacio de les causes de places y carreres de
 la present ciutat. ibid.
 Dels establiments de places y carrers de la present
 ciutat. col. 3.
 De la jurisdiccio de les causes de les sises. ibid.
 De les vendes de roba forastera. col. 4.
 Que no sien procuradors los qui hantengut officis
 mecanichs. ibid.
 De la franquicia de la vila de Seixona. ibid.
 De la facultat concedida a les ciutats y viles de im-
 posar sises. fol. 63. col. 1.
 Del salari del Justicia de la vila de Seixona. col. 2.
 Del salari del Alcayde de la vila de Seixona. ibid.
 De la graduacio dels furats de la ciutat de Xatima.
 col. 3.
 Del derrocarse les parets del arrauall de Xatima.
 ibid.
 De les escriuanies dels Jurats y Consell de les viles
 de la Olteria, Castello, y Beniganim. ibid.
 Del salari del Assessor del Justicia de la ciutat de
 Alacant. col. 4.
 De la residencia personal del Sotalcaye del Castell de
 Paniscola. fol. 64. col. 1.
 De la residencia personal del Artiller del Castell de
 Paniscola. ibid.
 De la ampliacio del bomalar de la vila de Alzira.
 ibid.
 Dels verguers del Balle de la vila de Alzira. col. 2.
 De la reddicio de contes dels Alcaydes de la vila
 de Morella. ibid.
 De la execucio de les penes del privilegi de la vila
 de Morella sobre lo llogallo. col. 3.
 Del alcayde del castell de la vila de Morella. col. 4.
 Del salari del Justicia de la vila de Morella. ibid.
 Del salari del Alcayde de la vila de Morella.
 fol. 65. col. 1.
 Del salari del Justicia y Alcayde de la vila de
 Capdes. ibid.
 De la infeculacio dels oficials de la vila de Capdes.
 ibid.
 Dels privilegis de la vila de Capdes. ibid.
 Dels salaris de Aduocat y Procurador fiscal en les
 causes criminals en la governacio de Castello.
 col. 2.
 De la caça de jaualins en lo terme de Castello. ibid.
 Dels dos capdegnayes del Justicia de la vila de Cas-
 tello. ibid.
 De la extencio de la sentencia donada en fauor de
 la vila de Castello. col. 3.
 De la obseruancia de les ordnacions de la cosa. ibid.
 Del salari del Assessor del Justicia de la vila de
 Castello. col. 4.
 De la

Taula dels Furs y actes

De la visita del Governador de Castello.	ibid.	De la execucio de les sentencies confirmatories en grau de appellacio.	col. 3.
Del salari del Justicia de Vilareal.	ibid.	Que no concorrega als officiis de la vila de Liria qui no tindra deu milia sous de patrimoni.	ibid.
Del salari del Il·lustre de Justicia de Vilareal.	ibid.	Que no concorrega a officiis de la vila de Liria lo qui haura tengut administracio, y no sera estat definit.	col. 4.
Que lo Fur 28. de Curia, & Baulo, tinga lloch en Vilareal.	fol. 66. col. 1.	De la visita dels termens de la vila de Liria.	ibid.
De la coneixença de les causes decimals en lo Bisbat de Tortosa.	ibid.	Del numero de les persones de Consell de la vila de Liria.	ibid.
Dels salaris dels Justicies, Mustaqasf, y Sobreceguier de la ciutat de Oriola.	ibid.	De la escriuania dels Jurats de la vila de Liria.	fol. 69. col. 1.
De la incorporacio de la vila y Honor de Corbera.	col. 2.	De la incorporacio de la jurisdicció suprema de Vilafames.	ibid.
Del salari del Justicia de la vila de Corbera.	col. 3.	De la incorporacio de la jurisdicció Real de la vila de Onda.	col. 2.
De la eleccio de Affector del Justicia de la vila de Corbera.	ibid.	De la exempcio de pagar salari de sentencies en primera instancia.	col. 4.
De la franquea de la vila de Penaguila.	ibid.	De les despeses processals del tribunal Ecclesiastic, y Inquisicio.	ibid.
De la infeculacio de officials de la vila de Bocayrent.	col. 4.	De la prescripcio dels llochs.	ibid.
Que pare y fill, o dos germans no tinguen dos officiis de la infeculacio de la vila de Bocayrent en vi mateix any.	ibid.	De les causes de appellacions de sentencies donades per lo Justicia de la vila de Molvedre.	fol. 70. col. 1.
De la graduacio dels Jurats de la vila de Bocayrent.	ibid.	De la coneixença de les primeres appellacions de les sentencies dels Justicies dels llochs y aldees de Novella.	ibid.
Que lo qui sera extret per als officiis de Bocayrent, tinga casa parada en dita vila.	fol. 67. col. 1.	Del salari del Justicia de Vilareal.	ibid.
De la forma de donar per impedits en los officiis de la vila de Bocayrent.	ibid.	De les execucions contra los rehins de la vila y Honor de Corbera, per lo tribunal del Jutge de delictes.	col. 2.
Del Syndich de la vila de Bocayrent, y salari de aquell.	ibid.	De la gracia del dret de amortizacio feta al Consent de nostra Senyora del Socos de la vila de Xerica.	ibid.
De la escriuania de la Sala de la vila de Bocayrent.	ibid.	Del salari del Justicia de la vila de Bocayrent.	col. 3.
Del pes de la vila de Bocayrent.	col. 2.	Dels infeculats per als officiis de la vila de Bocayrent.	ibid.
Que los del Regne tinguen pau lliure per lo terme de la vila de Moya.	ibid.	De la escriuania de la Sala de la vila de Bocayrent.	ibid.
Dels Capitans de la vila de Ademus, y termens generals de aquella.	col. 3.	Del pes de la vila de Bocayrent.	col. 4.
Del salari del Justicia y Mustaqasf de la vila de Castellfabi.	ibid.	De la obra y fortalesa del Castell de Paniscola.	ibid.
Del salari de les pau y treues de les ciutats y viles Reals.	col. 4.	De la confirmacio dels privilegis de les ciutats y viles Reals.	ibid.
Del salari de Affector de la vila de Borriana.	ibid.	De les renunciacions de les claveries de la Generalitat.	fol. 71. col. 1.
De la infeculacio y Consell de la vila de Alcoy.	ibid.	Que Marco Ruyz de Barcelona sia hagut per natural.	ibid.
Del salari del Justicia, Affector, y Mustaqasf de la vila de Alcoy.	ibid.	De la conjuncio de Vicent Feliciano Gran en lo offici de sollicitar de la present ciutat.	col. 2.
De la consignacio de la tercera part de les rendes de la vila de Alcoy, pertanyent a les monges de Santa Clara de Xativa.	fol. 68. col. 1.	Que Lluis Ros sia hagut per natural del present Regne.	ibid.
De la infeculacio dels officials de la vila de Biar.	ibid.		Tau-
De la escriuania de la Sala de la vila de Biar.	col. 2.		
Del salari de Mustaqasf de la vila de Biar.	ibid.		
Del Racional de la vila de Biar.	ibid.		

de les presents Corts.

Taula dels Actes de Cort dels

Estaments Ecclesiastic y Militar.

- D** E la practica que han de tenir los prouehits en places de la Real Audiencia. fol. 71. col. 3.
 De la ampliacion del Fur 118. de les Corts del any 1564. ibid.
 De les denunciacions posades contra absents a instancia de part. col. 4.
 De les prouisions del Racional y Syndich de la present ciutat. fol. 72. col. 1.
 Dels fruyts ques trabuen de Oriola pera prouisio de la present ciutat. ibid.
 De la coneixença de les causes dels Ecclesiasticos senyors de llochs, en primera instancia, y en grau de primera appellacio. col. 2.
 Del Doctor Ecclesiastic en la Audiencia Ciuil y Consell supremo. ibid.
 De les canalcadures que prenen los Comissaris de la present ciutat pera portar les vitualles y prouisions. ibid.
 De les robes ques venen per los pellers, giponers, y calçeters. col. 3.
 De com se comencen a tallar les peces de drap, y altres de llana. col. 4.
 Del dret de assadura del Alcayde del castell de Alcoluadre. ibid.
 Dels carrechs en los quals contribuïxen los Militars. fol. 73. col. 1.
 De la administracio de la ygua de la cequia de Alcoluadre. ibid.
 De la Pragmatica dels que porten pedrenyals denit per la present ciutat. col. 2.
 De les vitualles que pren la present ciutat pera son auituallament de alguns llochs maritims. col. 3.
 Dels carrechs en que contribuïxen los dels llochs de Barons que estan en los termens generals de les ciutats y viles Reals. ibid.
 De la prohibicio de tenir bastes en los llochs circumuehins del riu de Millas. col. 4.
 De les aygues que van perdudes sens poderse aprofitar en los llochs abon naixen. ibid.
 De la peyta que han de pagar los terratinents en lo terme de Xatuna. fol. 74. col. 1.
 De la conuocacio dels senyors de llochs de la contribuicio de Xatuna pera imposar sises. ibid.
 De la jurisdiccio dels llochs de Canet, Benicano, Alginet, Rafelbunyol, y Masalfasar. col. 2.
 De la jurisdiccio de Benimullem y Alulata. ibid.
 Dels salaris dels actes. col. 3.
 De la copia dels actes compresos en los primers y principals contractes. col. 4.
 Dels salaris de actes de arrendaments. ibid.

Dels salaris de testaments y codicils. ibid

Dels salaris de testaments y codicils reuocats. fol. 75

col. 1.

De les conuencions fets sobre los salaris entre los notaris y contrahents. ibid.

De la prohibicio de fer arrosos en certes parts y llochs. ibid.

De la jurisdiccio de Lugent, Quatretonda, Pineda, y Benicolet. col. 2.

De la jurisdiccio del lloch de Masamagrell. col. 3.

Taula dels Actes de Cort dels

Estaments Ecclesiastic y Real.

- D** El rotar lo Virrey en les causes ciuils y criminals. fol. 75. col. 3.
 De la obseruancia del Fur 182. del any 1585. col. 4.
 De la Pragmatica de les sospites dels Juges. fol. 76. col. 1.
 De la venda de la baronia de Planes. col. 2.
 Que los senyors de molins no tinguen officis en la ciutat de Xatuna. ibid.
 De la franquicia de la vila de Alcutra, y lloch de les Alcubles. ibid.
 Dels soldats que alleguen exempcio en negocis de bens censits. col. 3.
 De la compra de sis mil arcabuzos, y quatre milia mosquets. ibid.
 Que Cosme Guimera sia hagut per natural. col. 4.
 De les dietes dels Governadors de Xatuna y Castell. fol. 77. col. 1.
 De les remissions y perdonos que fan los Governadors de Xatuna y Castell. col. 2.
 Dels secretis ques fan en los districtes de les gouernacions de Xatuna y Castell. ibid.
 De la merce supplicada pera Gaspar Gil Cordoua. col. 3.
 De la conjunctio de Vicent Hierony Alfonso en los officis de Escriptura dels albarans, y Regent lo libre de la negociacio de la present ciutat. ibid.
 De la conjunctio de Ioan Gregori Gomez de la Torre en lo offici de ajudante de Racional. col. 4.
 De la conjunctio de Hierony Giner en lo offici de coajudant del Racional. fol. 78. col. 1.
 Que sien haguts per naturals lo doctor Pere Palma de Fontes, Andreu Roca de Togores, y lo doctor Frances Crietes. ibid.
 Del supplement y venia de edat de Ioan Batiste Fabra. col. 2.
 De la remuneracio dels treballs dels doctors Hierony Valeriola, Gaspar Tarraga, y Pere Miquel. col. 3.
 De la remuneracio dels treballs de Antoni Corts. col. 4.

Del

Taula dels Furs y actes de les presents Corts.

Del Acte de Cort dels dos Estaments Militar y Real.

Dela confirmacio de conjuntio de laume Pe-
rix en lo offici de porser del Braç Militar,
y ajuda de costa de aquell. fol. 79. col. 1.

Taula de les Habilitacions a supplicacio dels tres Estaments.

Habilitacio de don Gaspar de Borja, y don Ro-
drigo de Borja, don Melchior de Borja, don
Joan de Borja, y don Balhasar de Borja. fol. 79.
col. 3.
Habilitacio de don Francisco de Portugal, y don
Diego de Mendoza. col. 4.
Habilitacio de don Pedro Franquesa Conde de Vi-
llalonga, y don Martin Valero Franquesa, y
don Joseph Franquesa. fol. 80. col. 1.
Habilitacio de Gaspar de Montorin, y Ramon Gui-
llem de Montorin. col. 2.
Habilitacio de don Francisco Fernandez de Here-
dia. col. 3.
Habilitacio de Lluis de Montorin, y Gaspar de
Montorin. col. 4.
Habilitacio de Gaspar Anglesola. fol. 81. col. 1.
Habilitacio de don Antonio de Calatayut. col. 2.
Habilitacio de Domingo Oras. col. 3.
Habilitacio de Diego Ximeno. ibid.

Habilitacio de don Antonio Coloma fill del Conde de
Elda, y de don Antonio Coloma fill de don Carlos
Coloma. col. 4.

Habilitacio de Joan Despuig. fol. 82. col. 1.
Habilitacio de don Joan de Montoliu, dona Eugenia
de Montoliu, y don Agosti de Montoliu. col. 2.

Taula de Habilitacions a supplicacio del Braç Militar.

Habilitacio de don Vicens Vives de Canyamars,
y fills de aquell. fol. 82. col. 3.
Habilitacio de don Francisco Gomez de Sandoval y
Rojas Comte de Ampudies. col. 4.
Habilitacio de don Basille Lloriz, y don Pedro Llo-
riz. fol. 83. col. 1.
Habilitacio de don Diego de Castellui. ibid.
Habilitacio de Paulo Pedro, y Miquel Pedro. col. 2.
Habilitacio de Pau Pereda, Lamberio Montanyes,
y Joan Miquel Fueniet. col. 3.
Habilitacio de laume Ferrer. ibid.
Habilitacio de Anna Serafina Penarroja, Sebastia
Blanes, y Pedro Canisla. col. 4.
Habilitacio de don Joan de Castellui. fol. 84. col. 1.

Offerta de la Cort. fol. 84.

Acceptacio de dita Offerta. fol. 86. col. 1.

Abolucio general. col. 3.

Fi de la Taula dels Furs.

Nos

NOS Philippus, Dei gratia, Rex Castellæ, Aragonum, Legionis, vtriusque Siciliæ, Hierusalem, Portugalliz, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatia, Nauarræ, Granatæ, Toleti, Valentiz, Galleciæ, Maioricarum, Hispalis, Sardiniz, Cordubæ, Corsicæ, Murtiz, Giennis, Algarbii, Algeziræ, Gibraltaris, Insularum Canariæ, nec non Indiarum Orientalium & Occidentalium, Insularum ac terræ firmæ maris Oceani, Archidux Austriz, Dux Burgundiz, Brabantiz, Mediolani, Athenarum, & Neopatriæ, Comes Habsburgii, Flandriæ, Tirolis, Barcinonæ, Rossilionis, & Ceritaniz, Marchio Oristani, & Comes Gocceani. Quum in Curiis generalibus per nos in præsentî ciuitate Valentiz celebratis omnibus incolis regni nostri Valentiz per nos de voluntate, consensu, laudatione & approbatione Curiz dicti Valentiz Regni, nonnulli Fori & actus Curiz, prouisiones et capitula edita & facta fuerint, quæ iuxta ordinem hucusque assuetum per Protonotarium nostrum, seu per regentem protonotariam in hac locum tenentia generali Valentiz illius procuratorem, de mandato nostro in scriptis redacta, & bulla plumbea (vt moris est) sigillata, dari & tradi habent Iuratis Ciuitatis nostræ Valentiz: quos quidem Foros, actus Curiz, capitula, & prouisiones (sicut prædicitur) in publicam formam redactos per eundem Protonotarium nostrum eis tradi mandamus. Quorum tenores sic se habent.

**PROVISIONS FETES
SOBRE LOS CONTRAFVRS, QUE
PER LOS ELETs DELS TRES ESTAMENTS
se han representat en les presents Corts generals.**

S. C. R. M.

LOS elets dels tres Estaments, Ecclesiastic, Militar, y Real del present Regne, nomenats per los dits tres Estaments a efecte de suplicar y obtenir de V. Magestat reparacio dels contrafurs, priuilegis, actes de cort, vsos y bons costums del dit Regne, jurats per V. Magestat al temps de sa felice successio en aquell, y als demes efectes que de justicia los puxen aprofitar, ab la humil reuerencia y acatament ques pertany, representen les coses següents.

Renocacio de la Real Pragmatica publicada en lo any 1586. sobre la extirpacio y persecucio dels bandolers y saltejadors.

CAP. I.

PRIMO, que la Real Pragmatica feta per la Magestat del Rey nostre senyor Phelip II. de perpetua recordacio, la data de la qual es en lo monestir de San Lorenço el Real, en vint y nou de Maig del any Mil cinchcents huytanta y sis, publicada en la present ciutat en fet de luny del mateix any, pera la expulsio y persecucio dels bandolers y saltejadors: y lo disposat en molts capitols de aque-

lla repugnà a dites disposicions forals y actes de Cort, quatenus en lo segon capitol se posa pena de fidelitat, y altres, als Barons y senyors de llocs, que no perseguiran los delinquents, contra lo fur dotze sub titulo, Si contra ius aliquid fuerit impetratū, que prohibeix nos puxen imposar semblants penes. Y en lo tercer capitol, y altres se prohibeix, nos puxen imposar semblants penes. Y en lo tercer capitol y altres se prouehaix, ques puxa procehir per mer ofici en los casos en aquells respectiue continguts, estant lo contrari disposat per los furs noranta nou, y cent y hu, cum tribus sequentibus, sub titulo de Curia & Baiulo, y los furs vint y tres

A del Rey

Prouisions fetes sobre los Contrafurs

del Rey don Alfonso, y vint y quatre del Rey en Pere II. de securitate præstanda, hon se elpe-
ciquen los casos en los quals se pot procehir
per mer officii, prouehint que en lo demes sols
se procehixa a instancia de part priuada. Item
los capitols quatre, cinch, sis, y set de dita Prag-
matica, que per negligència de perseguir als mal-
fatans, y receprar aquells, se imposen penes gra-
uissimes de infidelitat y pecuniaries, es contra
lo fur setanta, titulo de Criminibus, conforme
al qual hauenthi pena certa, nos pot aumentar,
ni imposar major, segons lo fur vint y dose,
en dit titol de securitate præstanda. Item los ca-
pitols huit y nou, que imposen penes a les vni-
uersitats, en les quals hi ha molts pobils, y per
raho de aquells goza la vniuersitat de molts be-
nefics, es contra lo fur vint y dose Regis Ia-
cobi, titulo de Tutela testamenti, puix los po-
bils estan exempts de pagar pena ni calonia al
Rey. Y lo mateix milita en los dits capitols, en
quant disponen ques puxa procehir per indicis
y presumpcions a imposar dita pena, que es re-
pugnant als furs cinquanta dos, titulo de Cri-
minibus, y al quart, titulo de Probatio. ibi.
Mostren clarament ço que acusara, majorment
que lo Fisch succeheix en lloch de la part pri-
uada, conforme lo Fur denou tit. de testibus.
Item lo capitol tretze que abdica la facultat y
llibertat de poder perdonar les penes, es co-
tra los furs tretze, titul. de quarto & penis, y
quinze del Rey Pere, setze y dihuyt del Rey
Pere segon, y lo Fur vint del Rey en Martí,
sub dicto titulo. Item la pena de les trescen-
tes lliures imposada en lo capitol catorze, y lo
que en aquell se conte, es contra los Furs de-
super allegats: puix nos poden augmentar les
penes mes de lo q per Fur esta dispos: y molt
menys imposarles hon noy ha delict per part
del lenyor, ni de la Vniuersitat, segons lo fur 3.
y altres del titol. Ne filius pro patre, majorment
q dita pena pecuniaria se ha executat en llocs
y bés de senyors menors de edat: hon ve, nee
præsumpte se pot considerar delict. Y final-
ment los capitols setze, y deset; y vint y hu, y al-
tres, hon contra lo dit titol, ne filius pro patre.
Y lo fur segon, ne vxor pro marito. Y lo fur cin-
quanta dos, de criminibus, præ maxime que en
dit cap. vint y cinch, ab aquelles paraules, De
qualleuol edat y condicio que sien, &c. com-
pren los menors e pobils, los quals essent omni
no innocents, no poden esser castigats. Y axi
per obseruancia de dits y altres molts furs; ab

que se encôtra dita real pragmatica, supliquen
dits supplicants sia per vostra Magestat mana-
da reuocar y anullar com a feta contra dits furs,
per la deguda obseruancia y execucio de aquells.
¶ Plau a la Magestat reuocar, com reuoca la
dita Real Pragmatica, la qual se feu per lo be-
publich y conseruacio del Regne, per la occur-
rencia y frecuencia dels molts delictes ques co-
metien en ell; confiat que les ciutats, viles, y
llocs, y altres persones a qui toca, tindrà molt
còte en tenir los territoris y termens pacífics,
perseguint als delinqüents, com es just. *Conar-
rius Vicecancellarius.*

*Renouacio de les Reals Pragmàtiques publicades en
12. de Nohembre 1596. y en 25. de Febrer del
any 1603. sobre la extirpacio dels bandolers de
Alzira, y altres llocs de la Ribera, y de la ciu-
tat de Alacant, viles de Sexona, Vilajoyosa, y
altres parts.*

CAP. II.

Tem per les rahons de super
deduhides se mostra tambe
hauerse contrauentut a di-
tes disposicions forals ab les
Pragmàtiques reals publica-
des en dotze de Nohembre
Mil cincheents noranta y sis, y en vint y cinch
de Febrer del any Mil siscentos y tres, y en al-
tres calendaris, sobre la extirpacio dels bando-
lers de Alzira, Algemesi, Guadazuar, y altres
llocs de la Ribera, y de la ciutat de Alacant,
viles de Sexona, Vilajoyosa, y altres parts, ab
les quals no sols es estat ordenat, imposant pe-
nes extraordinaries als receptadors de dits de-
linquents, molt mes de la imposada per fur, em-
pero en quant se dispon que les mullers y pa-
rents dels delinqüents, per los delictes de a-
quells sien punits y desterrats del present Reg-
ne: y que pera prouar dites recepcions, bal-
ten proues presumptiues e indicials, que tot
aço es de diametro contrari a dits furs, signan-
ter al capitol cinquanta huyt Curiarum An-
ni Millefimi quingentesimi sexagesimi quar-
ti, que parla en estos termens, y altres furs
vulgars del present Regne: en lo qual a oc-
casio de la execucio de dites Pragmàtiques se
han seguit molts danys e inconuenients, puix
se ha vist, que donzelles y menors, sens hauer
hi culpa alguna encara presumpta en aquells,
eren desterrats per preteses recepcions de pa-
res y germans; sent cosa certa de justicia, que
qualle-

qualseuol estatut fet contra los receptadors, nos pot estendre, ni comprendre les persones que ratione sanguinis recullen sos fills, y parents. Y axi supliquen a vostra Magestat, sia feruít manar reuocar y anullar dites pragmatiques que tracten de semblants receptacions. ¶ Plau a sa Magestat reuocar com reuoca dites Pragmatiques, y Crides, les quals se feren per les rahons delus dites, conſiat ſa Mageſtat ceſſaran los delictes que donaren ocacio a la edicio y publicacio de dites Reals Pragmatiques y Crides. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Queſ cancellen les obligacions y mandatos que ſe han fet per execucio de les Reals pragmatiques mencionades en lo capitol precedent.

CAP. III.

Tem del ſobredit resulta, que lo hauer per execucio de dites reals pragmatiques ſulminatſe diuerſos proceſſos contra los parents dels delinquents dels dits llochs de la Ribera; y altres dels contenguts en dites pragmatiques, ab titol y per preſumpcio de la receptacio de dits delinquents, condemnantlos ab ſols preteſos indicis remots, en les penes contengudes en aquelles; y encara pera ſedimir dites penes, hauer permes que ſeſen diuerſes promeſes y obligacions facti alieni, es estat tambe contra dites diſpoſicions forals de ſuper referides; y eſſent com ſon dites obligacions y ſentencies nulles, ſegots lo fur ſete de execucio de coſa jutjada, Supliquen dits ſuppllicants mane V. Mageſtat anullar, cancelar, y linear dites ſentencies, mandatos, y obligacions; pera que per ningun temps ſe puxen allegar, ni traure en conſequecia en perjuhi del regne, ni los habitants. ¶ Plau a ſa Mageſtat queſ cancellen dites obligacions y mandatos. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Queſ millore conforme a furs y priuilegi del preſent Regne la pragmatica Real publicada en 14. dies del mes de Dehembre del any 1602.

CAP. IIII.

Tem la pragmatica publicada en catorze de Dehembre Mil ſiſcents y dos, en quant en lo capitol primer de aquella ſe poſa pena de vint ſous als qui no portaran llum, par-

tidors la mitat al official prenedor, y la altra mitat als coſiens de voſtra Mageſtat, es contra lo fur vint y doſe titol. de ſagionib, y contra lo priuilegi quaranta y ſis Regis Iacobi ſecundi, in corpore priuilegiorum, fol. 50. conforme als quals la dita pena ſe ha de aplicar la mitat al comu de la preſent Ciutat, y tambe lo diſpoſt en lo capitol ſete de aquella, queſ impoſa pena arbitraria conforme la qualitat del delictes, o del auxili dels receptadors, o auxiliadors dels delinquents, es contra los dits furs 70. de criminibus, et 22. de quarto, et poenis curiz, y contra lo dit capitol cinquanta y huyt de les Corts del Any Mil cinchcents ſexanta quatre; y lo mateix proceheix en lo queſ diſpon en lo capitol noue als queſ faran, adobaran, o guarinira eſpales llargues y eſtretes, puix hauent hi pena certa en lo capitol quaranta y hu de les Corts del any Mil cinchcents quaranta y ſet, nos podia augmentar a pena de trenta lliures, y tres anys de galeres, de qua in dicto capitulo. Y aco tambe ha lloch en lo queſ diſpon en lo capitol 10. de dita pragmatica contra los queſ naſſaran, o mataran, etiam casualment de eſtocada, ab dites eſpales eſtretes; perque hauent hi pena certa perals naſſadors, conforme al fur 39. tit. de criminibus; y tambe contra los queſ perpetraran homicidi en rixa, per lo fur quaranta doſe del mateix titol, no ſe ha pogut augmentar dita pena ni en les perſones plebeyes, ni militars, conforme als dits furs. Per obſeruanca dels quals ſupliquen a voſtra Mageſtat los dits elets mane millorar, reuocar y anullar la dita Real Pragmatica, y capitol de aquella reſpectiuament, pera que per ningun temps puga noure, niſ haja de obſeruar en lo preſent Regne. ¶ Plau a ſa Mageſtat manar queſ millore dita Pragmatica, conforme als furs y priuilegis del preſent Regne. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Queſ ſien lleuats los Comiſſaris y conſants de Alguazils ſupernumeraris.

CAP. V.

Tem, jaſſia ab diuerſos furs del dit e preſent Regne, antichs y moderns, ſia estat diſpoſt, eſtatuhit, y ordenat, que en la Real audiencia queſ celebra en la preſent ciutat, no y pogues hauer ſino dotze Alguazils vltra dels dos ordinaris; y que nos pogueſſen nomenar mes de dits dotze ab nom

A ij ni titol

Prouisions fetes sobre los Contrafurs

ni titol de Comissaris, ni en altra manera, per ninguna via directa ne indirecta, disponentse inter alia, que si per cas de fet ab qualseuol titol fossen nomenats y elegits, nols respectassen, ni tinguessen per tals; segons es de veure inter alia ab lo capitol setze de les Corts del any Mil cinchcents huytanta y cinch. No obstant la qual disposicio, y altres furs, contrauenint adaquells, se ha excedit y excedeix en lo dit numero; puix hi ha hagut y de present hi ha molts Ministres de dita Real audiencia que porten insignia y basto de Alguazils, ab titol de Comissaris, conjunts, o subdelegats de aquells. Supliquen perço los dits supplicants a vostra Magestat, sia de sa merce prouehir e manar, que per execucio de dits furs sien lleuats en continent dites insignies y bastons als dits Alguazils, Comissaris, o conjunts supernumeraris; y que aquells restitueixquen y entreguen qualseuol comissions, o priuilegis que tinguen de dites nominacions, o conjuncions; les quals sien lacerades y anul·lades, com a fetes contra dits furs. Manant que dites creacions y nominacions per ningun temps se puixen traure en consequencia contra lo present Regne, ni en derogacio dels furs de aquell. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrumia Vicecancellarium.*

Que sa Magestat intercedira ab sa Sanctedat, ordene lo que mes convinga al seruei de nostre Senyor, y benefica publich del Regne, en respecte del que se li supplica sobre la dotacio de les Rectories nouament erigides per a major instruccio dels Christianos nous.

CAP. VI.

Etem los Serenissims Reys predecessors de vostra Magestat, apres que foren batejats los Moros del present Regne, a instancia dels tres Estaments de aquell, han procurat ab tots los medis necessaris obtenir sa deguda instruccio en la santa Fe Catholica; y axi en lo Any Mil cinchcents setanta y dos se determina fossen erigides mes Rectories de les que se hauien erigit en lo Any Mil cinchcents y trenta y quatre, y que fossen totes en numero cent y vint y nou Rectories, y que cascuna de aquelles tingues de dotacio Cent lliures annues; de les quals Rectories les setanta quatre tenen ja dit augment y dotacio de dites cent lliures, sens con-

tribuir hi de nou les Dignitats, Capitol, Barons, y senyors de llochs del present Regne, ni ciutat de Valencia, so es, les tretze Rectories per importar sa renda y primicies les dites cent lliures, les trenta cinch per hauer vacat ja ses matrices, y restat competentment dotades en la dita suma, y les vint y sis compliment de dites setanta quatre Rectories, per hauer creixcut ab lo augment del temps, lo valor dels fruyts de aquelles fins en dita suma, y mes de lo que importa dita dotacio. Y vent que pera les restants cinquanta cinch Rectories, y pera que aquelles, com les demes, tinguessen dita dotacio, hi hauia pecunia bastant en lo any Mil cinchcents huytanta y cinch depositada en la Taula de cambis y depositos de la present Ciutat, fins en suma de noranta milia lliures, procehides de aquelles tres milia lliures que cascun any lo Arquebisbe de Valencia, a qui peculiarment toca dita dotacio, pera dits obs y effecte ha depositat y deposita, per los tres Estaments de dit Regne, tunc residents en dites Corts, se supplica a vostra Magestat, fos seruit que la dita quantitat depositada, y ques depositaria en dita Taula, se esmerças, y cartegas, consignant la renda de aquella als dits Rectors, pera ques conleguis lo fi de la dotacio: lo que fonch axi prouehit y decretat per vostra Magestat en lo capitol cent setanta y huyt de dites Corts. Y encara que dita quantitat depofada se haja esmerçat, iuxta lo supplicat y prouehit en dit capitol; empero com les dites setanta milia lliures de dites noranta se hajeri conuertit y designat, a instancia de vostra Magestat, pera diferents obs, contra la disposicio de dit fur; y lo que es mes fort, que los dits Capitol, Dignitats, senyors de llochs, y present Ciutat son estats executats per raho de la instancia feta per vostra Magestat dauant lo Nuncio y Comissari Apostolic, per son executor trames pera la dotacio de dites Rectories, obligantlos a que de los fruyts y bens les hagueu sen de dotar, lo que es en gran perjuhi de dites Estaments y singulars de aquells, y encara trasgressio de dit fur que es estat jurat per vostra Magestat al temps de la sua successio en lo dit Regne, y lo qual sent com es lley pactionada y jurada, pera que V. Mag. se serueixca obscurarlo, no necessita de aprobacio ni auctoritat extrinseca de persona alguna: supplique perço los dits supplicants se serueixca V. Mag. que per exe-

per executio de dit fur sia prouehit que lo com-
pliment y porcio necessaris pera la dotacio de
dites Rectories que per la noua tacha sonch
imposada fins en dita suma de cent lliures cas-
cuna de aquelles als dits Capítols, dignitats, se-
ñors de llochs, y present ciutat, se pague y se
haja de pagar de la renda que procehira de les
quantitats empleades y carregades a censal que
se esmercen de la pensio de dit Arquebisbat, y
no de altra part alguna. Exemint y absolent als
dits Dignitats, Capítols, señors de llochs, y pre-
sent Ciutat no sols de les quantitats fins al dia
de huy degudes, y per dita noua y vltima tacha
adaquells imposades, pero encara de lo que de
huy auant discurrera, de tal manera q̄ per nin-
gu temps sien obligats, ni puxen ser compeltis
a hauerles de pagar, seruintse V. Mag. de obe-
nir gracia y confirmacio de sa Santedat de tot
lo sobredit, y que sels donen lletres necessaries
pera dit efecte, puix sentse lo damunt dit tin-
da fa deguda executio lo dit fur, y se conse-
guira lo fi de la dotacio congrua de dites Recto-
ries. ¶ Sa Mag. per ser materia en que sa Sante-
dat hi te posada la nua, y propria de sa Beatitut
a instructio dels nous conuertits, intercedira
ab sa Santedat ordene lo que mes conuinga al
seruey de nostre Señor, y benefici publicu del
Regne. *Conarruuius Vicecancellarius.*

*Ques guarde lo acte de Cort cap. 54. tit. de lleuda,
sobre la franquca del lloch de Benimaclet, dels
drets Reals de coronatge y maridatge.*

CAP. VII.

E Tem, essent com es lo lloch
de Benimaclet de la almoyna
de Enconesa, y situat
dins lo terme y contribucio
de la present ciutat, es exépte
de la solucio dels drets reals
de coronatge y maridatge, conforme al acte
de cort cap. 54. tit. de lleuda, hosta. Se cursor.
no obstant lo qual es estat compelt per lo co-
missari y delegat Real, a hauer de pagar vint y
sis lliures per lo dit dret, lo que es estat contra
la disposicio del dit acte de Cort. Supliquen
perço los dits supplicants, que per obseruan-
ça y deguda executio de aquell, los mane resti-
tuir dita suma: prouehint que de cetero sia
lo dit acte de Cort guardat y obseruat a la lle-
tra. ¶ Plau a sa Magestat se guarde lo acte de
Cort mencionat en dit capítol. *Conarruuius Vi-
cecancelarius.*

*Ques guarden los furs 53. tit. de lleuda, y 30. de les
Corts del any 1547. sobre la franquca dels ve-
hins del present Regne del dret de mig peatge de
Albarracín, y ques donar anheires y mandatos
pera aques execute lo disposi en aquells.*

CAP. VIII.

E Tem conforme lo fur cinquanta
y tres, que comença Item Señor,
sub tit. de leud. hostal. et cursori-
bus, que apres sonch confermat
ab lo capítol 30. de les Corts del
any 1547. los vehins y habitants de la ciutat y
regne de Valencia, entre altres drets de q̄ gene-
ralmēt tenē otorgada frāquea per diuerlos pri-
uilegis del dit regne, son frāchs del dret dit del
mig peatge de Albarracín: no obstant la qual exé-
pcio y decretacio feta en dits furs, ab q̄ V. Mag.
ha promes manaria que lo dit dret no fos exi-
git dels regnicols de dit Regne, en la ciutat de
Terol: cadaun dia fan de fet pagar als vehins y
habitadors de la present ciutat, signanter als
velluters qui porten al Regne de Arago, y trau-
hen de aquell robes y mercaderies, y tambe als
vehins de la vila de Llíria, e de altres viles y
llochs del present Regne, lo dit dret de mig pe-
atge de Albarracín: lo que es euidēt dany del
present regne y los habitants, y en contradi-
ctio de dites forals disposicions. Supliquen
perço los dits supplicants, sia V. Mag. serui-
t prouehir y manar ab remeys forts, que lo dit
dret nos exigixa ni cobre en dita ciutat de Te-
rol, ni altra part del Regne de Arago, dels ve-
hins y habitants de la present ciutat y regne,
y ques restituexca adaquells lo que constara
per dita raho indebitament hauer pagat, y que
pera dit efecte sels despachen Reals manda-
tos en la forma deguda. ¶ Plau a sa Magest. se
guarden los furs mencionats en dit Capítol, y
donara lletres y mandatos pera que se execute
lo disposi en ells. *Conarruuius Vicecancellarius.*

*Ques guarden lo priuilegi 28. del Rey don Alfonso
tercer, y lo fur 17. de les vltimes Corts del any
1585. llenas tots abusos: y que lo Regent la real
Cancelleria los guarde y execute a la lletra.*

CAP. IX.

E Tem, per lo priuilegi 28. del Rey
don Alfonso tercer q̄ esta incor-
pore priuilegiorum, fol. 189. esta
disposi y ordenat que lo Regent
la real Cancelleria de la present ciutat y Regne
no puxa, sub nullitatis decreto, reseruar se, ni

A iij a pro,

Prouisions fetes sobre los Contrafurs

apropiarfe causes algunes ciuils ni criminals, sino que les haja de cometre als Doctores de la Real Audiencia, ni despachar comissions que no sia per Cancelleria, y precehinc euocacio y comissio; ni encara tenir assignacions y audiencia verbal, com ho dispon lo capitol 17. de les dites vltimes Corts del any Mil cinchcets huy tanta y cinch; no obstant los quals furs y priuilegis, ans be en contrauencio de aquells, lo Regent la Real Cancelleria que huy es, ha acostumat despachar algunes comissions y mādatos sols fermats de la ma de aquell, y sens precehir euocacio y comissio feta sobre lo negoci y fet del dit mandato, o algu dels Doctores del Real Consell, alterant tambe en aço lo modo y forma cōtenguts en lo capitol fete de dites Corts, en lo qual esta donada la forma que se ha de tenir en la expedicio de totes les causes ciuils y criminals ques tractaran en la Real Audiencia, y tengut diuerses assignaciōs, y fet prouisions oynt parts priuades: tot lo qual necessita de remey, pera que dits furs y priuilegis se obseruē. Supliquen perço dits suplicants mane V. Mag. anullar qualseuol mandatos, comissions y prouisions per lo dit Regēt modo pradiçto fetes, y q̄ aquells y aquelles sien lacerats y lineades dels Registres hon se trobaran continuades, pera que nos puguen traure en consequencia contra lo dit regne, furs y priuilegis de aquell. Manant tambe al dit Regent la Cancelleria q̄ huy es, y per temps sera, guarde y execute dits furs y priuilegis a la lletra. ¶ Plau a sa Mag. se guarden dits furs, lleuats tots abusos: y mana al Regent la Cancelleria, los guarde y execute a la lletra: y reuoca qualseuol comissions y mandatos tots fets contra dits furs. *Conarrumia Vicecan.*

Que sien cancellats tots los mandatos despachats contra la forma dels furs.

CAP. X.

Tem hauent Ioan Maseres tallat y furtat molts pins del terme de la vila e Baronia de Chiua, y estant pres en les presons de aquella, y denunciat per raho del dit delictē, sens precehir conexença de causa, ni citacio de la part interessada, se obtingue a instancia de persona q̄ no tenia poder de dit Maseres, ys prouehi per lo dit Regent la real Cancelleria, vn mandato pera vn vergueta de la real alguaziria, sens hauer passat per Cancelleria, ni estar fermat de Auditor algu, ni del Aduocat fiscal, en virtut

del qual acudint a dites presons, rompe aquelles ab gran alteracio del poble, y excarcera al dit Maseres; lo qual apres voluntariament regonexent sa culpa, se presenta dauant los officials de dita Baronia. Y encara que la dita prouissio y mandato modo supradichō fets y prouehits, per ser contra dits furs, priuilegis, y estil de la real Audiencia, y en perjuhi del Marques de Aytona señor de dita Baronia, sien citats en part reuocats; empero per quant si restas vestigi de dit mādato y prouissio, podria parar perjuhi al dit Marques, y als demes Barons del present Regne; y sent com son contra los furs y priuilegis de aquell, deguen de ser anulats; Supliquen perço dits suplicants, sia V. Mag. seruiut prouehir que aquells sien lacerats y lineats de qualseuol registres, si estaran, y se trobaran continuats. ¶ Plau a sa Mag. q̄ sien cancellats tots los mandatos despachats contra la forma dels furs. *Conarrumia Vicecancellarim.*

Que se guarden los furs, conforme als quals se ha de donar la mitat de les penes y composicions fetes per los señors de la suprema jurisdicçio als que se mentan solament la infima: y que a don Hierony Ferrer se li restituixca lo q̄ conforme a dits furs li es degut com a Comandador de Orcheta, per raho de la coposicio que feu la Real Audiencia en suma de trecentes lliures.

CAP. XI.

Tem don Geroni Ferrer caualler de la religio de S. Iaua de la espasa, y comandador de la comāda de Orcheta, re en la dita comāda la jurisdicçio otorgada adaquells que no han mer imperi, per lo fur del serenissim Rey don Alphonso primer, sub Rub. de iurisdicçione omnium iudicum cap. 79. com la suprema sia de vostra Magestat, y conforme al dit fur, tota volta que lo señor de la dita suprema dona sentencia adalgu per coses respectants a sa jurisdicçio, en lo que toca a la pena pecuniaria, los señors de la infima han de hauer la mitat de dites penes pecuniaries, y tambe de qualseuol remissions y perdons ques faran per los hauents dita suprema jurisdicçio; lo que tambe es estat dispos̄t per los furs del Rey en Marti sub eodem tit. 81. et 82. E com hauent trobat vn official real dins lo terme de dit lloch y Comanda de Orcheta dos Christians nous vassalls de aquella ab vna espasa llarga, que per estar prop de aquells y ab presumpcio que la portauen ab ells, foren presos y asser-

man.

manfats, y apres remesos y cōposats per raho de dit deliçhe en treçetes lliures, per lo Virrey y Real Audiencia de la present ciutat y regne, y hauent se acudit per part del dit don Geroni, y supplicat li fos lliurada y entregada la mitat de dita suma per causa de dita remisiō cobrada de dits fos vassalls, jamay lay han volguda lliurar, ans be se prouehi que no se li deuia; lo q̄ fonch expressiament cōtra dits furs, que parlen clar y se han de entēdre a la lletra, & provt iacent, sens interpretacio alguna, maxime tan de diametro contraria a les generals y geminades paraules. Suppliquen perçō dits supplicants se serueixca vostra Magestat, no obstat dita prouisiō, com feta contra Fur, y per consegut nulle, vt in foro septimo de executione rei iudicataz, prouehir y manar que les cent cinquanta lliures mitat de les trecentes de dita remisiō, sien restituhides y entregades al dit don Geroni Ferrer. ¶ Plau a la Magestat ques guarden dits furs, y que a dit dō Geroni se li restituexca tot allo que conforme a ells li fera degut; cometent lo faedor y execucio a son Lloctinent general. *Conarrumia Vicecancellarum.*

Ques guarden los furs y Motu proprii, conforme als quals los Benefici Ecclesiasticos no poden ser conseruats a estrangers.

CAP. XII.

Tem ab diuerfes disposicions forals antigues y modernes, & signanter ab los furs primer, segon, y tercer, y molts altres sub tit. quod officia nec beneficia Regni non conferantur extraneis personis, in extrauagant. fororum, fol. 22. y ab lo capitol 141. de les corts del any Mil cinchents sextanta quatre esta dispost y prouehit que los beneficis Ecclesiasticis, Rectories, Canonicats, y altres dignitats nos puguen cōferir als estrangers, sino lo lamēe als naturals del present Regne, les quals disposiciōs forals com a tan necessaries y conuenients al be public del dit Regne, a supplicacio dels dits Estamēts son estades cōfirmades ab particular motu propi, despachat per la san tēdat del Papa Sixto quinto ab la constitucio dada en Roma en deset de Setēbre, Mil cinchents huytanta set, ab paraules astringents y ab imposicio de diuerles penes y censures contra los qui attentaran fer prouisiōs de beneficis Ecclesiasticis en fauor de estrangers; no obstat los quals furs y constitucio Apostolica lo Bis-

be de la ciutat y diocesis de Sogorb ha prouehit de facto la rectoria del raul nou, olim Moreria de dita ciutat de Sogorb, en la persona de molsē Torres preuere natural de la Isla de Mallorca, hauent la pogut prouehir no sols en per sones naturals del present Regne, pero encara en subiectes aptes y capacos, fills de dita ciutat. Suppliquē perçō a V. Mag. dits supplicants, q̄ per obseruāça de dites disposiciōs forals y apostolica cōstitucio, sia prouehit la dita prouisiō y possellio, y demes actes fets en fauor de dit molsē Torres estranger del present Regne, ser nules y de ninguna eficacia força ni valor; in nant que aquell sia repellit y foragitat de la dita Rectoria, & nullatenus admes a que la puga regir y administrar, sino que dits furs y motu propi, sien custodits y obseruats per ser tan beneficiosos al present Regne y naturals de aquell. ¶ Plau a la Magestat se guarden dits furs, y motu propi de la Satedat, y encarrega al Iutge Ecclesiastic a qui pertany, q̄ conforme a ells faga justicia. *Conarrumia Vicecancell.*

Ques guarde lo priuilegi del Rey don Jaume II. cap. 31. Y ques restituexca a don Francisco Crespi tot lo que se ha exigit de aquell contra a tenor de dis Real priuilegi.

CAP. XIII.

Tem estant pres don Fràncisco Crespi de Valldaura, senor de la Baronia de Sumacarc, en les reals prelons desta ciutat, 2 instancia y per occasio de cert greutge ques pretenia hauria fet a la viuuda Sumacarci y de Fusteret sa vassalla, en lo qual cas en manera alguna principaliter, nec secundario, nec aliās, tenia interes lo Regio Fisch, fonch ex carcerat de aquelles ab sa obligacio y fermāces de ques representaria totes quoties, en suma de cinchētes lliures, y apres al cap de pochmes sos hauent lo enculpar de que per son orde y mandato seria estat perpetrat cert homicidi dins la present Ciutat, a instancia de dit procurador Fiscal fonch manat a les fermāces que sots la pena contenguda en la caplleura lo representassen: e jastia per part de aquells, e del procurador del dit don Francisco, a qui es notifica dita prouisiō, se opposa la excepcio resut tant del Real priuilegi cap. 31. del Rey don Jaume segon in corpore priuilegiorum fol. 47. disponent que nos puxa compellir a que los caplleuats se representen sino es a instancia de

A iij

la part

Prouisions fetes sobre los Contrafurs

la part querellant, y no del Físch: empero no obstant dita excepcio justificada ab dit priuilegi, se feu rigida execucio en los bens del dit don Francisco y fermances, cobrant ab tot effecte dita suma de cinchcetes lliures. Y lo que es mes fort, hauet supplicat pera V. Mag. y S.S.R.C. lo dit procurador a qui hauien intimat dita instàcia, y fet lo reo necessari, complint ab la obligacio que com a procurador te, segons lo fur quart tit. de procurat. no sols no li fonch adme sa dita supplicacio, pero encara lo posaren pres en les Reals presons, prohibintlo del remey de la supplicacio que com a procurador deua posar; y a son principal de la defensa omni iure tan priuilegiada. Suppliqué perço los dits supplicants, mane V. Mag. reparar y reformar dites coses, y que sien restituhides a dit don Francisco dites cinchcetes lliures, que ob dictam causam y delictè li foren executades. ¶ Plau a sa Magestat ques guarde dit priuilegi, y que a dit don Francisco Crespi seli restitueixca tot ço y quant se haura exigit de aquell contra tenor de dit priuilegi; y comet lo faedor y execucio a son lloctinent general. *Conarruuus Vicecancellarius.*

Ques guarden lleuats tots abusos, los furs y priuilegis que disposen que ningú sia portat a presons de altres llochs, y que ningú sia molestiat per altre, haguts per reuocats qualsseuol mandatos en contrari fets.

CAP. XIII.

Tem conforme als furs del present Regne, ninguna persona pot ser posada ni detinguda en altres presons que les comunes y ordinaries de la ciutat, vila e lloch de hon habita; y en particular no pot ser menat a presons de altres llochs, segons los furs 24. 25. 26. 27. y 28. sub Rub. de sagio. y lo mateix esta disposat per lo priuilegi 12. del Rey en Jaume segon in corpore priuilegiorum fol. 41. Tots los quals furs y priuilegis foren confirmats per sa Magestat a supplicacio dels tres Estaments, en lo capitol 69. de les Corts del any Milcinchcets huytanta y cinch: no obstant los quals, hauentse seguit certa riña y diferencia entre Miquel Vallterra Vaguena de Monpalau de vna, y don Gaspar Mercader y Carros senyor qui de present es de la baronia de Bunyol, de part altra, fonch manat a don Miquel Vallterra senyor de les Baronies de Torres Torres y Castellmontant, a don Gas-

par Mercader major de dies, tunc senyor de Bunyol, a don Gaspar de Monpalau senyor de la baronia de Gestalgar, que sots grossès penes pecuniaries dins cert termini fe representassen en la vila de Madrid y dauant lo Vicecanceller de la Corona de Arago, hon fels feu manamet que sots les mateixes penes no ixquessen de dita vila, ans tinguessen aquella per preso. lo que fonch no sols en dany de les dites persones, que en dita anada gastaren moltes y grofes sumes, pero en contrauencio de dits furs; majorment que no hauent aquells delinquit, ni tengut los vns ab los altres desllobrimet algu, no podien per la riña priuada de dits don Gaspar menor y Miquel Vaguena, ser empresonats, ni molestats, segós lo fur segon, Ne vxor pro marito, y lo fur primer, Ne filius pro patre, y lo cap. 23. de securitate praestan. Suppliquen perço sia V. Mag. seruit prouehir y manar que los dits mandatos y prouisions circa prdicta fetes y executades, sien lacerades y anulades, pera que per ningun temps se puguen traure en conseqüencia contra lo dit Regne, ni singulars de aquell: seruintse tãbe V. Mag. per sa innata Christiandat y clemencia, que de cetero nos fassen semblants manaments y prouisions en contrauencio de dits furs y priuilegis. ¶ Plau a sa Magestat ques guarden los defus dits furs y priuilegis, lleuats tots abusos, haguts per reuocats qualsseuol mandatos en contrari fets. *Conarruuus Vicecancellarius.*

Ques guarden los furs 68. sic. de lleuda. 5. de les Corts del any 1552. y altres conssemblants respectants lo preu y venda de la sal, restant reuocats tot lo que contra aquells es estat fet.

CAP. XV.

Tem, tenint necessitat Phelip Marti olim Sans, de enllosar vn forn en la present ciutat, y pera dit effecte de dihuit casillos de sal; vent que lo gauellor de la gauella de dita ciutat non tenia dins aquella pera vendre, ni tampoch en lo cami de Montedre, conforme a sa obligacio, li fonch forçat anar al lloch del Guerau, hon publicament ne venien, y lay feren pagar los arrendadors de dit dret a raho de trenta sous lo casis, sens volerlay vendre al ordinari preu, encara queu requeries per tenirne vrgent y precisa necessitat, y ab animo de repetir y cobrar lo que indebitament pagaua, la hague de comprar a dit forn y vent

y vent q̄ axi per rahó del exces de aquell, com per no tenirne en dita gauella, hauien no 'sols de restituhir la dita suma, pero encara fer executats en les penes contingudes en los furs se xanta y huyt, cum pluribus sequetibus, sub tit. de lleuda hostala &c. cur. y en lo capitol cinque de les Corts del Any Mil cinchcents cinquanta y dos, capitol vint y sile de les Corts del Any Mil cinchcents quaranta y set, capitol cent y dotze de les del Any Mil cinchcents se xanta y quatre, y capitols cent y vint y cinch ab tres immediate següents de les del Any Mil cinchcents huytanta y cinch, acudi a la cort de la Barlia general del present regne, hon sent instancia contra los Arrendadors, se prouchi donant per bona la venda dels dits dihuert casi sos de sal del dit preu de trenta sous. la qual prouiso no sols fonch nulle en quant contra dits furs, pero se contrauingue expressament adaquell. Y per sa deguda obseruació supliquen dits supplicants, sia vostra Magestat serui prouchir y manar, q̄ la dita prouiso tenint força de diffinitua sia reuocada y anulada, y los dits gauellots, o arrendadors executats en les penes contingudes en los dits furs, y restituhint y reintegrant al dit Phelip Marti la demasia y exces del dit preu que de aquell han rebut. ¶ Plau a sia Magestat qués guardé los dits furs, y reuoca tot lo que contra ells es estat fet, cometené a son lloctinent general lo examen de dit fet, y administre justicia ab tota igualtat.

Conatthuniai Vicecancellarium.

Que guarden los furs mencionats en lo infrascript capitol, haguts per reuocats lo mandato y prouiso mencionats en aquell, en quant son contraria a dits furs.

CAP. XVI.

Etem tractant cert plet e causa de ferma y contraferma de dret, en la Real Audiencia ciuil don Ximenes Perez Ruiz de Liori, com a senyor de les Baronies de Alcalá y Mosquera; ab Alfonso Camacho senyor de la Llosa y Beniatja: y tenint presos en les presons de dita Baronia lo dit don Ximenes Perez a certs particulars de dita Llosa y Beniatja, per delictes comesos per aquells en lo terme de dita Baronia, y respectants a la suprema jurisdicció, y encara denunciats per dits delictes a instancia de part priuada, lo dit Camacho posa certa denunciació en la Real Audiencia crimi-

nal contra dit don Ximenes Perez, e son procurador general, e altres sos officials de dita Baronia: al peu de la qual denunciació per veures que era cosa respectant al juhi ciuil, y per altres justes causes, fonch ex Regij Concilij criminalis deliberatione prouehit, quod adiret iudicem ciuilem: y successiuamet al cap de pochis dies de manament del tunc Virrey, y ab vot tan solamet del Regent la Real Cancelleria, se prouchi ques fes lo supplicat per dit Camacho. lo que fonch no sols contra lo fur 7. vcrf. O si es donada contra aquell sentència, &c. de executi. rei iudicatz, pero contra lo capitol 7. y altres següents del Any 1585. en los quals se dona la forma y orde que se han de obseruar en les Sables y Audiencies ciuils y criminals, disponente que hajen de entretenir en lo processar, prouehir y determinar les causes criminals tres jutges de dita Audiencia criminal. Y encara apres se despacha mandato ab la mateixa deliberació y vot pera que fossen exarcerats, segons que de fet ho foren de les presons de dites Baronies los q̄ per dits delictes estauen presos y denunciats en aquelles, sens donar caució ni leguaretat alguna, per lo interres de la part acusant, y fisch de dita senyoria respectivament. lo que tambe fonch contra tot dret, llibertar a dits presos, sens conuocar ne oir a la part, y repugnant a lo que los furs antichs y moderns del dit Regne disponen en favor dels Barons y ses jurisdiccions, signater los furs 26. tit. de Curia & Baulo. 55. 63. y altres de iurif. omni. iudicium. y lo cap. 2. luper facto vassallorum militum, in extranagant. Fororum fol. 59. cõfermats, sino en cas de recors, o fadiga de justicia, y en cas de manifesta opressió, per lo cap. 34. de les Corts del Any 85. Per obseruació dels quals supliquen dits supplicants, sia vostra Magestat serui prouchir y manar, que dites prouiso y mandato, y los demes actes per execució y en seque la de aquella fets, sien anulats, cancellats, y lineats del Registre de dita causa, com a fets contra dits furs, pera que tractu temporis no puguen noure al present Regne, ni singulars de aquell: y lo dit don Ximenes Perez sia reintegrat de la lesio que eo tunc febe aquell y la jurisdicció que te en dites Baronies. ¶ Plau a sia Magestat se guarden los dits furs inuolablement, y ha per reuocades dita prouiso y mandato, en quant sien contraries a dites disposicions Forals.

Conatthuniai Vicecancellarium.

Que

Prouisions fetes sobre los Contrafurs

*Que guarden los furs vssellants les embaxades
ques fan per la present Ciutat a sa Magestat, ha
gues per reuocats qualseuol procehiments y ma
naments en contrari fets.*

CAP. XVII.

Tem lo regiment y gouern de la present Ciutat de Valencia, conforme a diuersos furs y priuilegis, y senyaladament ab priuilegi Regis Iacobi primer, que esta in Corpore priuilegiorum fol. 7. esta comes als Jurats de aquella, los quals tenen poder y facultat de fer tot ço e quant los pareixer a necessari peral benefici de dita ciutat; y de aci es que tostemps que ha paregut conuenir pera les coses y utilitat de aquella trametre embaxadors, sindichs, e missatgers a la Cort, y als peus de vostra Magestat, pera donarli raho o demanarli remey de coses de dita ciutat, ho ha acostumat fer a Regno capto y fins huy, valentse inter alia pera les despeses y gastsos de semblants embaxades, dels terços de les penes que lo Mustaçaf pren y executa, que estan destinats pera aquest effecte, segons lo fur 7. tit. del offici de Mustaçaf. Y encara la Magestat del Rey nostre senyor Phelip segon vent que de ninguna manera se deuia ni podia prohibir lo recorrs ni embaxades dels vassalls a son Rey y senyor, sentlos omni iure permes, en lo capitol cinquanta huyt de les Corts vltimes del any 1585. dispougue y ordena, que los vassalls y subdits lliberament poguessen y tinguessen facultat de acudir a la Magestat, quant pretinguessen algun agrau, o per altra qualseuol raho: e com en derogacio e contrauencio de dit priuilegi, furs, vssos y bons costums, hauent fet eleccio la present Ciutat de Embaxadors y missatgers pera coses y affers del benefici de dita Ciutat: y lo q es mes fort, hauent anat aquella en forma de Ciutat als peus de vostra Magestat, no se ha donat lloch a dites embaxades, ni es estada oida; ans be als dits Embaxadors sels han fet manaments pera que sen tornasen sens explicar la embaxada, causant a dita Ciutat molt grossos gastsos y despeses. Supliquen perço a vostra Magestat los dits elets, per observancia de dits furs y priuilegis, vssos y bons costums, prouehir y manar, que los dits manaments, y qualseuol altres procehiments y enanaments fets pera impedir dites embaxades y missatgeries, sien lineats y cancellats de tal manera, que in euentum per ningun temps reste

vestigi de aquells en perjuhi del present Regne, y lesio de dits furs y priuilegis, vssos y bons costums. ¶ Plau a sa Magestat, ques guarden los detsus dits furs, y reuoca los dits manaments y procehiments, en quat sien contraris al disposst en aquells. *Conarrunius Vicecancellarius.*

Que guarden los furs que disponen sobre les trates de Sicilia.

CAP. XVIII.

Tem ab diuersos furs y priuilegis del dit e present Regne, concedits en fauor de la dita y present Ciutat, sels ha concedit facultat y llibertat adaquella, y a les persones que elegiria, pera poder traure y fer traure del Regne de Sicilia tot lo forment e ordi necessari pera la prouisio y auituallament de la present Ciutat; la qual coforme a dits furs y priuilegis, es franca y immune dels nous impositis ques posen en dita illa de Sicilia sobre dita trata, y tan solament han de pagar per raho de aquella tres tarins per cada salma general de forment, y vn tari e deu grans per cada salma general de ordi, segons es de veure entre altres ab lo fur primer Regis Ferdinand. in extrauagan. fororum, en la rub. de la treta dels forments de Sicilia. lo qual es confirmatori de altres priuilegis en aquell mencionats. y lo mateix disponen lo fur 4. y 5. sub eadem rub. y especialment lo fur quatre de les vltimes Corts del Any 1585. no obstant la disposicio dels quals, y hauerse prouehit, decretat y jurat aquells per vostra Magestat, y per los serenissims Reys sos predecessors; los Virreys, Mestreportolans, e altres officials Reals de dita illa de Sicilia, de fet compelexen a dita y present Ciutat, y a los factors, aque paguen les imposicions de dites trates, sens volerlos admetre la exepcio resultant de dits furs otorgats per vostra Magestat lliament, y essent Rey y senyor tambe de dita illa, y per dites rahons han pagat indebitament y ab protests, diuerfes y grosses sumes. Supliquen perço los dits supplicants, que per deguda execucio de dits furs, y reparo del greuge q ha rebut y reb ab la transgressio de aquells lo present Regne, se serueixca vostra Magestat prouehir y manar, que la dita y present Ciutat sia reintegrada de lo que per dita raho ha pagat, manant despaçar lletres y mandatos oportuns perals Virrey y altres officials de dita illa de Sicilia, pera que se execute y compleixca lo disposst y ordenat per

nat per dits Furs, y no se contrauinga mes adaqueuells. ¶ Plau a la Magestat ques guarden los furs sobre aço disponents, y mana a son Consell de Italia donen tota satisfactio a dita Ciutat, y procurara ferli tota merce y gracia. *Conarruius Vicecancellarius.*

Ques guarden los furs que prohibeixen als lloctinets de Governador de Xativa y Castello, tenir Alguazil.

CAP. XIX.

Tem los lloctinets del portat veus de general Governador de la present Ciutat y Regne dela, los rius de Xucar, y Vxo, respectivament, segons los furs 123. y 124. sub tit. de iurisdic. omni. iudic. no poden tenir Alguazil algu, com la preheminenca de tenirlo sols toque al dit portant veus de general Governador, lo que es estat confirmat ab los capitols 130. y 131. de dites vltimes Corts del Any 1585. hon se prohibeix, per los grans abusos que en aço hi haui a dits lloctinencies, que ni lo lloctinent general de vostra Magestat en lo present regne, ni Real Audiencia, ni altre jutge algu puxen fer commissiions a persones algunes pera que serveixquen de Alguazils als dits lloctinets de portant veus de Governador, ni a son forrogat resident en Alacant. Y com no obstant dits furs se entenga, q contrauenint adaqueuells, se continuen dits abusos, dels quals se quixen les ciutats y viles reals, y altres llochs compresos dins les dites lloctinencies: Suppliquen perço dits supplicants a vostra Magestat, sia seruit prouehir que dits furs se obserue a la lletra, y manar als dits lloctinets, o a les persones a qui mes couindra, que no tingue Alguazils, ni ab titol, o nom de subdelegats, o Comissaris, segons y com en los dits furs esta disposat y decretat. ¶ Plau a la Magestat lo contengut en dit capitol. *Conarruius Vicecancellarius.*

Ques guarde lo fur 95. tit. de Notariis, y ques restituexca qualseuol quissas q constara hauer se pres per salari de la sentencia donada en lo infra scrit capitol.

CAP. XX.

Tem per lo fur 95. tit. de Notariis, scribis, et salariis, esta donada forma y prouehit que nungun jutge puixa rebre salaris alguns de sentencies ques donaran

en los negocis y causes tocants a persones que per raho de actuallament de la present Ciutat pretendran estar guiades, en tot cas ques declare en fauor del qui allega guiatge per causa de virtualles, per fer les coses de aquelles tan priuilegiades, y per diuersos furs, priuilegis, y actes de cort del dit e present regne. E hauen se tractat cert plet y causa en lo tribunal de la Capitania general contra Francisco Bano patro del galeonet nomenat Sant Francisco Bonauentura, a instancia de certs particulars del lloch del Guerau, allegantse per dit Bano estar guiat per raho de hauer portat ab son vaxell virtualles a dita Ciutat, y obtes sentencia en fauor contra dits particulars, que ab euidet calumnia li hauien mogut plet voluntari, lo Aflessor de la Capitania general li feu pagar cinquanta lliures per lo salari de dita sentencia publicada en son fauor y del guiatge que allega, lo que sonca expressament contra dit fur. Entenent lo qual lo Doctor Ioã Batiste Guardiola Advocat fiscal de dita causa, encara que al principi haui rebut per son salari vint y quatre lliures dihuyt sous y vn diner, les restituhi ab partida de taula feta en quinze de Dehebre propassar, sens q james dit Aflessor les haja restituïdes; Suppliquen perço dits supplicants, que per deguda obseruancia de dits furs se prouehexca y mane que lo dit Aflessor de la Capitania general restituexca y torne al dit patro Francisco Bano les dites cinquanta lliures de aquell indebitament cobrades per lo dit Aflessor, ab titol de salari de dita sentencia. ¶ Plau a la Magestat ques guarden dits furs, y que per deguda obseruancia de aquells sia restituïda qualseuol quantitat q constara ser presa per salari de dita sentencia, y comet la execucio a son lloctinent general. *Conarruius Vicecancellarius.*

Ques guarden los furs mencionats en lo capitol infra scrit respectant la solucio y contribucio de les sises de la present Ciutat, y que lo lloctinent general ordene lo faedor pera la obseruancia y execucio de aquells.

CAP. XXI.

Tem la pragmatica de la Milicia effectiua, en quant dispon y ordena, que los Mestres de camp, Capitans, Alferils, y Sargents, y altres oficials de dita Milicia sien exempts y franchs de la solucio e paga de les sises de la present Ciutat de pa, vi, carn, es expref-

Prouisions fetes sobre los Contrafurs

expressament contra lo disposat ab diuersos priuilegis del present Regne, & signanter contra lo priuilegi del Rey don Alfonso tercer, cap. 2. fol. 174. in corpore priuilegiorum, en lo qual estan continuats e insertats certs priuilegis del Rey en Pere segon, y del Rey don Ioan lo primer, y en tots ells se dispon q̄ ninguna persona encara que sia la Real de sa Magestat, y de sa charissima conforte, y dels Infants, Curials y domestichs de la casa Real, y de qualseuol altra gran calitat y condicio que sia, quacumque sel geat dignitate & exemptione, se puga exemir, ne valerse de immunitat, llicencia, o concessio alguna pera dexar de pagar dits sises e imposicions. Supliquen pero los dits supplicants a vostra Magestat, que per la deguda obseruancia de dits priuilegis, sia reuocada dita pragmatica en lo dit cap. manant que de cetero se paguen dits sises e imposicions de pa, vi y carn, per los dits oficials de dita Milicia efectiva, lens que puguen pretendre ni demanar exempcio ni resayco alguna per dita causa, reuocant en consecuencia qualseuol manaments y prouisions que per raho de la restitucio de dits sises seran estades fetes a qualseuol ministres, y altres oficials, com a fetes contra dits priuilegis. ¶ Plau a sa Magestat ques guarden los dits furs, lleuats tots abusos; y comet al lloctinent general, que per deguda obseruancia y executio de aquells, ordeane lo faedor. *Conarrumatus Vicecancellarius.*

Ques guarden los furs mencionats en lo infraescript capitol, y que disponen sobre los casos en los quals se pot procehir per inquisicio e mer officio.

CAP. XXII.

Tem, estant pres don Jaume Duart, per hauerlo inculpat q̄ hauria estuprat a Angela Mora, lo confessa lo Auditor de la causa ex officio, inquirint del dit pretes delict e per mer officio, essent cosa prohibida per furs del regne, conforme als quals nos pot procehir, ni fer inquisicions algunes, sino es en los casos fiscals particulars y especificats en lo fur 99. de Curia et Baiuol, entre los quals no esta compres ni contengut lo crim de estupro. y lo mateix dispon lo fur primer titu. de adulteriis, ibi, ella clamant y prouant la força &c. Per los quals y altres moderns estan ordenats y expressats los casos fiscals, en los quals y no altres, se pot procehir

per mer officio e inquisicio. Per obseruancia de dits furs supliquen dits supplicants, mane vostra Magestat donar per nulles dites respostes per dit don Jaume contra la forma de dits furs fetes, y que aquelles sien lineades, borrades, y cancellades del dit proces, y registre, de tal manera que per ningun temps puxen noure, ni traures en consecuencia contra lo dit don Jaume, ni valerse de aquelles en exemplar pera calos confemblants. ¶ Plau a sa Magestat ques guarden los furs sobre aço disponents. *Conarrumatus Vicecancellarius.*

Que les parts entre les quals fench donada la sentencia mencionada en lo infraescript capitol, segueixquen sa justicia sobre lo que pretenen que aquella seria contra la Pragmatica de Sueca, feta fur, situada en lo titol de rerum diuisione cap. 2. 1.

CAP. XXIII.

Tem per quant ab la pragmatica vulgarment dita de Sueca, feta fur, y situada en lo titol de rerum diuisione cap. 21. esta disposat, y ordenat, en quins casos, peytes, taches, e coses han e dehnen contribuir los terratinents de les ciutats, viles, y llochs del present Regne; y ab la sentencia del Rey don Fernando donada sobre hu dels greuges solats per lo braç militar en lo any 1488. continuada in Extrauag. Fororum, cap. 1. columna 2. ad finem, fol. 62. esta declarat que la dita pragmatica y priuilegis concedits sobre les dites peytes y taches, sien perpetuament obseruats, y senyaladament en quant disponen que los interessats hajan y deguen ser conuocats al temps de la imposicio de dits peytes y taches: en axi que sent contradiccio alguns de dits interessats, o fos procuradors a la dita imposicio, nos puga executar la peyta o tacha contra los que hauran contradit. Y axi mateix conforme lo priuilegi noue del Rey don Pere primer esta ordenat, que nos puga impetrar priuilegi, o carta pera impotar gabelles, taches, o imposicions, sots pena de la vida, y anulacio de la tal imposicio, y finalment en dit priuilegi esta ordenat, que qualseuol persona puga lliberament comprar y vendre qualseuol coses y bens en lo present Regne, com pus llargament en dits furs y priuilegis es de veure. y se haja seguit que contrauenint tam in ritu, quam in recto a les coses deus dits, los de la vila de Moriedre sens conuocacio dels terratinents

nents, y en particular dels habitants de Puçol, ab certes preteses ordinacions hajan deliberat que per raho de qualseuol cõpra y venda de les terres situades dins lo terme de Moruedre, se haja de pagar per tacha de cada lliura del valor del preu huyt dines, ço es, quatre lo cõprador, y quatre lo venedor; lo q han fet, al ques enten, en virtut de cert pretes Real priuilegi que alleguen del senyor Rey don Ioan, dat. en Barcelona en vint de Delhèbre 1478, y hauenthi hagut sobre la pretesa execucio de dita tacha e imposicio questio y debat per occasio de hauerla volgut exigir de certs particulars de dit lloch de Puçol, terratinents en Moruedre, es a saber de Batiste Esteue, y Hierony Pila, per la cõpra y venda respectiue de certes terres del dit Esteue; y hauentse per lo Syndich del lloch de Puçol pretes, que la dita tacha e imposicio nos po dia cobrar, ni era deguda, per les rahons delus dites, y no ser dels casos compresos en la dita pragmatica de Sueca, y obstar a la imposicio de aquella lo que desus se ha referit: vltimamēt sub auditione del Doctor del Real Consell de vostra Magestat don Phelip Tallada, ab sentēcia Real publicada per don Ioan Daça, escriptua de manamēt, en vint y sis de Juny Mil fscents y tres, se declara, que la dita imposicio se hauia de exigir y cobrar, sub praxextu que la dita vila de Moruedre estaria en possessio de cobrarla de semblants compres y vendes. E com axi la dita pretesa imposicio de tacha feta per los de Moruedre, com la desus dita Real sentēcia, parlant ab lo degut acatament, sien nulles, y cõtra la disposicio y forma dels dits furs y priuilegis,

en contrari dels quals nos pot admetre, preten dre, o allegar ninguna pretesa possessio, com sia cert q en cas que lay hagues, es viciosa y defectuosa, de manera tal q de aquella no sen pot tenir consideracio en derogacio de dits furs y priuilegis, conforme lo disposi expressamēt en lo dit priuilegi noue del Rey don Pere lo primer: principalment ates q lo priuilegi del Rey don Ioan, que alleguen los de Moruedre, nos pogue impetrar, com dit es, pera imposar noues taches, maxime en perjuhi de dits terratinents, de interes dels quals se tractaua y tracta: y en cas ques poguera impetrar, fõnch temporal, restret a temps de deu anys tan solament, com per llur lectura es de veure. Pero los tres Braços supliquen a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, que la dita pragmatica de Sueca, furs y priuilegis confirmatoris de aquella, y altres concernents les peytes y taches dels terratinents, sien inuiolablemēt obseruats, reuocant e annullant la dita Real sentēcia; y lo priuilegi del Rey don Ioan, per quant son directament contra la dita pragmatica, y cõtra los dits furs y priuilegis respectāts als carrecs dels terratinents; y lo dit priuilegi del Rey don Ioan se concedi tan solament pera deu anys. ¶ Plau a la Magestat, que les parts segueixquē sa justicia dauant del Iutge, o Iutges a qui pertany; y mana ferlos feta prompta, per quant sobre les coses contengudes en dit capitol, se ha procehit judicialment, y per lo mateix cami pō den obtenir lo reparo del pretes greu que pretenen, oyda la part interessada. *Conarrumia Vn cecancearius.*

S. C. R. M.

LOS elets nomenats per lo present Regne a effe-
cte de representar y obtenir de vostra Magestat la reformacio y milloracio dels contrafurs, priuilegis, vfos y bons costums que son estats fets en perjuhi de dit Regne, y los singulars; addent al que ja han deduhit, Supliquen humilment a vostra Magestat, se serueixca manar tambe reuocar lo ques segueix, que fõnch representat dauant dits elets en temps habil, jastia per la apretura del temps no se haja deduhit dauant vostra Magestat fins ara.

Que guarden los furs q disponē sobre la execucio de les sentencies Reals prestia cautions: y q nos puen millorar ni alterar les sentencies passades en cosa justada, remetent al lloctinent general lo examen de la causa en lo infra script capitol mencionada, per a que faga justicia en aquella.

CAP. XXXIII.
RIMO, que hauēte tractat cert plet y causa ab grans y excelsius treballs y despeses entre parts de Ioā Priarrogia de vna; ab Vicent Gāducio de part altra, sobre diuerfes pretensions y cõptes que en.

B

Prouisions fetes sobre los Contrafurs

que entre aquells hi havia, y publicatse Real sentència en dita causa en 24. de Octubre 1600. en molts caps en fauor del dit Priarrogia, y passat respectu de dits caps en autoritat de cosa jutjada, perque licet sen interposas supplicacio, no fonch proseguida en la deguda forma per dit Ganducio, y axi passa en cosa jutjada, segons lo fur 4. tit. de executio. rei iudi. demanantle executio de dita sentència per lo dit Priarrogia, pendent lo temps pera proseguir dita supplicacio, e offerintse pròpte de prestar la cautio acostumada, y disposta de raho natural, escrita, y a Regno capto practica, vltada, e introduhida en la Real Audiencia; no sols nos prouehi. de que dita Real sentència, prastita dicta cautio, tingues executio; pero, quod est fortius, fonch aquella en molts de dits caps, en los quals hauria passat en cosa jutjada, per los mateixos Jutges alterada, reuocada, y corregida. E com lo sobre dit, quatenus s'eli impedi la executio de dita Real sentència, donada dita cautio, no sols sia contra lo vs y costum sobredit, y lo dispost de raho natural escrita; pero en quant hauent passat en cosa jutjada in dictis capitibus se millo-

raren en fauor de dit Ganducio que hauria subcumbit en aquells, repugne als furs 8. y 13. y altres, de executio. rei iudi. y al fur 2. in extrauagan. fol. 58. sub rubrica Prouisio super fideiussione &c. hon esta dispost, que lo Jutge apres de donada la sentència, & sic postquam functus fuit de son officio, no pot mudar, corregir, ni alterar la sentència q ha fet publicar, sino fer que sia menada a executio, majorment hauet ja passat en cosa jutjada, que fa lley inter partes, & de albo nigrum, y induheix nullitat de qualseuol cosa q en contrari se pora prouehir, segons lo fur 7. de executio. rei iudi. Suppliqué perço los dits supplicants, que per deguda obseruança y executio se prouehexca y mane se reformen y milloren dites coses, donat per nulle tot lo q apres fonch prouehit contra dita sentència in dictis capitibus q passaré en cosa jutjada. ¶ Plau a la Magestat ques guardés los furs mencionats en lo pnt capitols, lleuats tots abusos: y remet a son llostinet general, y Real Audiencia Ciuil pera q conforme a ells, oydes les parts, ab summa breuetat hi faça justicia, donantli pera dit efecte poder tan bastant com es menester. *Conar. Vicee.*

S. C. R. M.

HOS elets de contrafurs de la present Ciutat y Regne de Valécia, representen a V. Mag. los contrafurs q inferius se especificarà, Supplicant molt humilment, sia de sa Real gracia y merce de V. Mag. manar remediari aquells.

Ques guarden los furs que disponen sobre la facultat de poder caçar en la Deuesa, y Albufera de la present Ciutat.

CAP. XXV.

PRIMO, cõforme molts furs y priuilegis del present Regne, molts dels quals estan especificats en lo fur primer in extrauagati, fol. 84. esta ordenat q qualseuol persona de la Ciutat de Valencia, inter alia, puga caçar lliurement, y sens empaig ni incorrimet de pena alguna, en la Deuesa y Albufera de la present Ciutat. E com la guarda de dita Albufera moltes vegades execute als que cacen en dita Albufera y Deuesa contra tenor de dits furs y priuilegis, y encara contra lo exercici y vs dels arcabugos y escopetes, tan necessari en lo present Regne, per estar prop la mar, y hauerhi en aquell tants nous cõuertits, ques necessari que hi haja persones molt exercitades en tirar a pũteria y axi en la present Ciutat hi ha vna balle-

steria y escopeteria, ahon tots los dies de festa concorre molta gent, y se exercita en dit exercici, y la Ciutat premia als q millors colps fan. Perço per obseruacio de dits furs y priuilegis, conseruacio y augment del dit exercici de tirar, Suppliqué a vostra Magestat, se serueixca prouehir e manar, que les guardes ni altra persona alguna gosse impedir ni perturbar, ni executar als qui ab escopetes o altres instrumets caçaran en la Deuesa y Albufera; y que les penes que fins a huy hauran executat, les restituexquen. ¶ Plau a la Magestat, ques guarden los furs sobreaçõ disponents, lleuats tots abusos. *Conar. rruia Vicecancellarim.*

Ques guarden los furs que disponen sobre a qui toca lo nomenar Corredors, y remoure aquells: y que lo llostinet general faça justicia conforme a dits furs, en lo ques representa en lo infraescriu capitols contra Ioan Lluis Ferrando y Pere Romen.

CAP. XXVI.

Item

Tem, conforme lo fur 93. sub rub. de lleuda. host. et cursorib. lo crear y nomenar Corredors, que peculiarment se esguarda al Iusticia en lo civil de la present Ciutat, ab e de consell dels Jurats de aquella: y lo remoure als dits Corredors del dit offici ab justes causes, toca y se esguarda al mateix Iusticia, conforme lo fur 94. del mateix titol, de manera que altre luge algu no sen pot empachar, sino lo dit Iusticia. Y la persona que no essent nomenada Corredor, o per dit Iusticia sera remoguda, exercitara dit offici, encorre en pena de açots. E com Ioan Lluis Ferrado, sens ser nomenat Corredor, sino en virtut de certa ferma de dret, exercite dit offici, y encara Pere Romeu sent estat remogut del offici de corredors, y nomenat altre en son lloch, per ses culpes y demerits, per les quals, vltra de dita priuacio, fonch denunciat y condemnat en pena de desterro y altres penes pecuniaries, en virtut de altra ferma de dret exercixca dit offici, lo q'es contra dits furs, y excedixen lo numero ordenat en lo fur 173. de les Corts del Any 85. Per tant supliquen a vostra Magestat, mane sien repellidos dites fermes de dret, y que dits Ferrando y Romeu no sien mantenguts, sino castigats en les penes en que han incorregut. ¶ Plau a sa Magestat se guarden los furs mencionats en lo present capitol, lleuats tots abusos, y remet al lloctinent general pera que conforme a ells en respecte dels dits Romeu y Ferrando summariament dins quinze dies contadors del dia q per lo Syndich de Valencia sera supplicat, faga justicia, ab injunctio de les parts. *Conarrunias Vicecancellarium.*

Qu'es guarden los privilegis y lletres Reals mencionats en lo infraferit capitol, que parlen sobre la concessio de les pastures: y que la causa de supplicacio en dit capitol referida se despache.

CAP. XXVII.

Tem cõforme los privilegis del Rey en Pere II. cap. 109. y 120. fol. 137. y del Rey en Ioã lo primer, cap. 2. & 5. fol. 152. y del Rey en Marti, cap. 14. fol. 166. & cap. 19. fol. 168. toca peculiarment & priuatiue als Jurats de la present ciutat conexer de les pastures, dels duptes q de aquelles naxen, y de les questions dependents de aquelles, de tal manera q ni per ferma de dret, recors, nec aliàs, altre jutge algu no pot conexer de dites causes.

y lo mateix esta dispost en lo capitol 5. de la sentençia dels Amprius, y en lo cap. 2. de la declaracio de dita sentençia. E com tractantse dauant dits Jurats, si los cabanyers q auitualen de llet la present ciutat, podie portar mes numero de ouelles y cabres q per los Jurats de la present ciutat sels ha senyalat y si pasturant dits ganados per la orta, feyen algun dany los dits caps quels portauẽ ab dita llicencia, si tan solamet se hauia de refer lo dany, o vltra de aquell pagar pena, se enoca dita causa a la Real Audiencia: y ha uent supplicat la dita ciutat la restitucio de dita causa, se restitui en respecte del cap de donar llicencies, empero se retura la Real Audiencia en respecte del dupte e dependent, sis deu pagar dany a soles, o dany y pena; lo ques contra dits priuilegis, que ordenen q los Jurats hajẽ de conexer de dites causes de pastures, duptes y depẽdets de aquelles; y cõtra differentes lletres Reals ab les quals esta ordenat, q de les causes de auitualamet ab los dependents y annexos, sols ne conega la Real Audiencia. Supliquen per tant a V. Mag. mane que dita causa sia restituida a dits Jurats, q en tot rebran particular merce de la Real ma de vostra Magestat. ¶ Plau a sa Magestat, ques guardẽ los privilegis y lletres Reals mencionats en lo present capitol, y mana a son S. S. R. C. ab breuetat despachen la causa de supplicacio del plet de ques fa mencio en lo present capitol. *Conarrunias Vicecancellarium.*

Qu'es guarden los furs q disponen sobre los casos fiscales, y que lo lloctinent general, y Real Audiencia Criminal renejen los procesos de los cahses de ques se mencio en lo infraferit capitol, los quals foren fulminats contra Lluis Dominguez: y ques faga y administre justicia.

CAP. XXVIII.

Senyor

Los Syndichs dels tres Estaments Ecclesiastic, Militar, y Real, supplicants, dihuen que conforme a furs en lo cap. 99. y en lo cap. 103. en la rubrica de Curia & Baiulo, en lo cap. 26. de pactis, en lo cap. 11. y 12. de jugadors, en lo cap. 75. de les Corts del Any 64. y en lo Priuilegi 14. del Rey don Ferrando, in volum. fol. 219. son certs los casos en los quals lo Fisch pot acusar, de tal manera que no estã cõpres en disposicio foral lo cas que succeheix, no te facultat lo Fisch de acusar, conforme lo fur en lo cap. 24. tit. de quarto & pœnis Curiz,

B ij lo Mar.

Prouisions fetes sobre los Contrafurs.

lo Marques de Aytona Virrey de aquest Regne, feu acusar a Lluys Dominguez Cavaller, per cas que no era fiscal, contra dites disposicions forals. mostras, perque en onze dies del mes de Octubre del Any 1589. ab occasio de pretesos delictes, dels quals dit Dominguez tenia perdo y remissio del mateix Virrey, per coses que conforme consta per proces, no merexia ser denunciat ni punit per aquells, ans be feli hauria de fer merce. y en 19. dies del mes de Ianer del Any 1591. fonch denunciat lo dit Dominguez, dient que hauria passat paraules ab don Alonso sanoguera, y altres, fots color que se hauria queixat que li feya males obres lo Virrey de tenirlo tants anys pres y arrestat, jastia aquell faves q̄ ni en respecte del dit Virrey era delictes punible, lo feu acusar y denunciar, y que la causa fe euocas a la Real Audiencia, detenintlo en les presons y lloch hon estaua arrestat, per temps de quatre o cinch anys. Iterum & de nouo lo feu denunciar, acumulant a dita acusacio pretesos delictes, dels quals era estat perdonat, y coses molt poch subsistents; y ab occasio de dita acusacio, que axi mateix fonch euocada, y es tracta en la Real Audiencia, yl detingue molt temps en dites presons, obligantlo a hauer de rompre aquelles, y anarsen, lo que pogue be fer lo dit Dominguez; y pera gozar de la llibertat de estar en sa propia casa y patria, y seruir en aquella al Rey nostre senyor, li fonch forços permetre ser cõposat, segons ho fonch, donant per totes les remissions a la Regia Cort pus de setcentes lliures, sens les haueries, y altres despeses forçosos que li conuingueren hauer de pagar y sostenir; en lo progres de les quals caules, ademes de la perdua gran de sa hazienda que dit Dominguez ha tengut, ha gastat molt gran part della en Aduocats, procuradors, sollicitadors, y correus que despachaua pera la Cort de sa Magestat, pera dirigir y encaminar be son negoci, y re-

presentar a la Magestat los contrafurs feli hauien fet en lo progres de dites acusacions. y la poca hazienda que li restaua a dit Dominguez, li fonch forços hauerla de pledejar, segons que huy la demana a la persona que della se ha ocupat; y resta tan destruyt, que ab vint milia ducats no feli refara lo dany que feli ha causat en les acusacions que feli han fet contra fur, y defensarle de la potencia de vn Virrey, del qual sino era gastant molts ducats, no li era possible poderse defensar. y si lo dit Dominguez hagues de cõtar altres danys y perjuhins feli han causat en no poder cobrar sos deutes y hazienda, y la perdua que ha tengut en no cobrar mil y cinchcents ducats q̄ valia illo tunc la hazienda cada any, y altres danys y perjuhins que ha tengut, importaria vna molt gran summa. Ha patit tambe grã dany, en que lo dit Virrey feu ocupar vna caxa de papers del dit Dominguez, quant rompe les presons, los quals vingueren a mans del dit Virrey; y de aquells o restaren en poder del dit Virrey, o per culpa de aquell se perderen moltes cartes Reals certificatories de seruicis fets per dit Dominguez, y altres papers de molta qualitat; dels quals los que no eren de profit, li foren restituhits apres de la mort de dit Virrey, per mans del Doctore Hieroni Nauarro, ahon dit Virrey los embia. Per tant supliquen a vostra Magestat los dits tres Syndichs, se serueixca manar declarar, les dites acusacions ser estades fetes contra fur, y que feli dehuen restituhir al dit Dominguez les dites quãtitats, y altres despeses q̄ ha sostengut en defensa de dits cõtrafurs, com axi, &c. implorãt, &c. ¶ Plau a sa Magestat ques guarden los furs, lleuats tots abusos; y remet a son lloctinẽt general, y Real Audiencia Criminal, que conforme a ells reueja los processos de les causes de ques fa mencio, y administre justicia ab ygaltat, prompta y summariament. *Conarvniis Vicecancellariis.*

FVRS

FVRS. CAPITOLS. PROVI- SIONS, E ACTES DE CORT, FETS Y

atorgats per la S. C. R. M. del Rey don Phelip nostre senyor,
ara gloriosament regnant: en les Corts generals per aquell celebrades als regnicals de
la Ciutat y Regne de Valencia, en lo Monestir del glorios Sant Domingo
del Orde de Predicadors de la dita Ciutat de Valencia,
en lo Any M. DC. y quatre.

S. C. R. M.

LOS tres Braços, Ecclesiastich, Militar, y Real
del present Regne de Valencia, humilment offerixen a Vostre Ma-
gestat los Capitols infra següents. Supplicant sia de sa Real merce
manarlos prouehir y decretar, segons y com en cascu de aquells res-
pectiuament se conte.

PRIMO. Per quant los tres
Braços del present Regne
atenen al benefici publicu
y vniuersal de aquell, y a la
reformacio y milloracio de
algunes coses que pera son
bon gouern y regiment los par ser necessaries,
en lo discurs de les presents Corts, ab la gran
experiencia, seguretat y confiança que tenen
de la volutat Real de vostra Magestat, y de les
extraordinaries y grans merces y honrres que
tostemps los ha acostumat fer y fa; entenen y
han de supplicar a vostra Magestat diuerses co-
ses y caps. Y perque seria contingent, que per
algunes causes y respectes lo animo de vostra
Magestat mouents, no fos seruit concedirles,
otorgarles, ni decretarles en la forma y modo
ques representaran y supplicaran. (lo que no
confien:) Perço, y per lo que conue als drets
del dit Regne, y pera que per ningun temps
qualseuol respostes y decrets difformes al sup-
plicat, se puixen allegar contral dit Regne,
ni traures en consequencia contra aquell, los
dits Braços suppliquen a vostra Magestat, que
per qualseuol respostes y decrets sabedors per
vostre Magestat als furs y capitols que s'eli pre-
tentaran, les quals no sien conformes al suppli-
cat y cõtengut en aquells, no sien vists hauerse

acceptat per lo Regne, ni los Braços ni Estaments,
nils sia causat perjuhi algu, ni sels puga traure
en consequencia per aingun temps, ans los drets
del dit Regne resten saluos e illelos en tot y per
tot, pera poderho obtenir y alcançar de vostra
Magestat, seruint se de admetrels dita protesta-
cio y declaracio de animo y voluntat; segons
que en altres Corts generals los Serenissims
Reys predecessors de vostra Magestat, en con-
semblants occasions de Corts son estats ser-
uits de admetrela.

Tem, per quant la institu-
cio de les tres Sales de la
Real Audiencia, ques institu-
hiren y formaren en les
Corts del Any 1585, y lo
orde de aquelles ha de ces-
sar lo dia del Solio de les presents Corts; y axi
ara se ha de donar noua forma y orde pera que
les coses de la administracio de la justicia vagen
ab la rectitut y puntualitat que conue: Perço
los dits tres Braços Ecclesiastich, Militar, y
Real del present regne, apres de hauer tractat
y conferit lo que pera dit effecte conuenia, han
determinat y resolt los capitols següents: los
quals suppliquen sien per vostra Magestat de-
cretats, de la manera que en aquells se conte.

B iij Que sols

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

Que sols hi haja dos Sales en la Real Audiencia, la vna pera les causes Ciuils ab cinch Oydors, y altra pera les causes Criminals ab quatre Oydors, y ltra del Aduocat Fiscal: y que en les dos haja de presidir lo Regent la Cancelleria.

CAP. I.

PRIMO, Que de aci auant sols hi haja dos Sales en la Real Audiencia, la vna de les quals sia pera les causes Ciuils ab quatre Oydors, y la altra sia pera les causes Criminals ab tres Oydors, vltra del Aduocat Fiscal: tots los quals hajen de ser y sien vere naturals e originaris del present Regne. Y q̄ en les dites dos Sales haja de presidir y tenir vot deci siu lo Regent la Cancelleria, en la forma q̄ fins aci se ha obseruat. ¶ Plau a sa Magestat, ab que en cada Sala hi haja vn Oydor mes, per conuenir axi a la bona y recta administracio de la justicia. *Conarrumui Vicecancellarim.*

Que los cinch Oydors de la Real Audiencia Ciuil tinguen de salari siscentes lliures cada vn any cascu de aquells: y que los salaris de les sentencies sien los mateixos q̄ per fur esta disposst, los quals nos puguen cobrar ni repartir, fins que estiguen publicades les sentencies: y que no puguen rebre terces de intermedis: y que al respècte del augment de les doscent lliures mes dels cinch Oydors, se augmente tambe sa part als Escriuans de manament.

CAP. II.

Tem, que los salaris dels quatre Oydors de la Real Audiencia Ciuil hajen de ser y sien de siscentes lliures cascu any, per cascu de aquells, pagadores la mitat per vostra Magestat, y altra mitat per la Generalitat del present Regne. y q̄ los salaris de les sentencies sien los mateixos q̄ esta disposst per fur: los quals salaris no puguen los dits jutges cobrar ni repartirse, fins que les sentencies sien publicades. y que en la partida que fara lo Escriua de manament del tal salari en la Taula de Valencia, se haja de exprimir lo dia y calendari de la publicacio de la sentencia. y q̄ ans ni apres de la sentencia diffinitiu, no puiuen en manera alguna rebre ni cobrar terces, ni salaris algus per qualseuol declaracions de qualseuol intermedis, o articles dependents de la causa principal; com tot lo salari se haja de cobrar y pagar

per raho tan solament de sentencia diffinitiu en la causa principal. y no per intermedis, o articles alguns ques fuscitaran ans, o apres de aquella. ¶ Plau a sa Magestat, ab que al respècte del augment de les doscent lliures mes dels cinch Oydors se augmente tambe sa part als Escriuans de manament, perques serue y igualtat. *Conarrumui Vicecancellarim.*

Que los quatre Oydors de la Real Audiencia Criminal tinguen de salari mil lliures cascu any per cascu de aquells, pagadores les dos parts per la Generalitat: y que no tinguen altres salaris de sentencies.

CAP. III.

Tem q̄ los tres Doctors de la Real Audiencia Criminal hajen de tenir de salari mil lliures cascu any per cascu de aquells, pagadores la mitat per vostra Magestat, y la mitat de pecunies de la Generalitat: y que aço se entenga ab que no tinguen altres salaris ni emoluments per ningunes sentencies, encara que sien ciuils, en grau de supplicacio de sentencies donades en la Real Audiencia ciuil, vel aliàs. ¶ Plau a sa Magestat en respècte dels quatre Oydors, ab que de dit salari ne pague la Generalitat les dos parts, com se ha acostumat. *Conarrumui Vicecancell.*

Que los Oydors de les causes reben los processos acordats dels Escriuans, y eline fermen albará del dia quels reben: y que hajen de sentenciarlos diffinitiuament declarant sobre los caps e interessos en la forma contenguda en lo infraferit capitol.

CAP. IIII.

Tem, que pera la breu expedicio de les causes sia prouehit, q̄ los processos apres que estaran acordats, se hajen de entregar al Oydor de la causa, ab acte rebedor per lo Escriua de aquella. y que dins sis mesos comptadors del dia que los tals processos acordats se entregaran, se hajen de declarar diffinitiuament: y no sentho, encorregia lo Oydor en pena de perdicio del salari de vn any per cada vegada que contrauindra a la present ordinacio, si ja no fos de voluntat y consentiment de les parts, ab acte rebedor per lo Escriua de la causa. y que seguintse lo dit cas de perdicio de salari, se haja de abrogar y llevar la comissio al tal Oydor; y se haja de cometre lo proces a altre Oydor de la Real Audiencia, y que lo dit primer

primer Oydor no tinga ni puga tenir vot en dita causa. y que en les sentencies diffinitives hagen de declarar tots los articles y caps prouats, acordats, y liquits, reservant tanfolament a major liquidacio los que no seran prouats, acordats, ni liquits. y si la sentencia diffinitiva sera en causa en la qual sera tractat de alguns interessos, se haja de declarar en aquella sobre los dits interessos, prouehint expressament si son mercantils, o comuns, o pupillars, o altres, a fi de que en lo juhi de liquidacio tan solament se haja de conexas de la quantitat q̄ importaran, sens hauer de tornar a litigar sobre la qualitat dels dits interessos. ¶ Plau a sa Magestat, que lo Oydor de la causa reba los procellos acordats del Escriua, y lin ferme albará del dia quel reb, en llibre blanc q̄ tinga cada Escriua pera dit effecte: y que haja de donar en ell sentencia diffinitiva que cõprenga los intermedis liquits y qualitat dels interessos, com se supplica. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que no sentenciase los procesos per los Oydors dñs sis mesos apes de entregass, retardand la expedicio per culpa de aquells, no sels puga pagar per los Diputats lo salari de tot vn any.

CAP. V.

Tem que tostemps y quant algũ litigant portara certifi catoria, cautela, o altra proua als Diputats, per la qual cõste hauer passat los sisme de los presingits als Oydors de la Real Audiencia pera sentenciar los procellos, sens que se haja donat sentencia, conforme al dispost en lo capitol antecedent: en tal cas los Diputats no puguẽ pagar al tal Oydor lo salari de tot vn any, ni per via de prestech, ni en altra manera alguna. Y en la mateixa pena incorreguen los Comptadors que admetran en compte lo albará de dit salari, y lo Escriua quel haura despachat, y los demes Officials de la Diputacio que prestaran son consentiment, y que qualseuol particular, encara que no sia alguna de les parts litigants, sia persona llegalma pera poder instar la execucio de la present ordinacio. ¶ Plau a sa Magestat, constant haueffe retardat la expedicio per culpa del jutge. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que en lo Consell supremo y Real Audiencia no senten las sentencias, sino essant tots resols pera po-

der votar: y que no puguẽ exir de la junta, que no se haja pres resolucio.

CAP. VI.

Tem que en lo votar les sentencies, axi en lo Consell supremo de Arago, com en la Real Audiencia de la present Ciutat, se obserue y guarde aquest orde: que lo President sapia si estan tots resols pera poder votar; y quant tots estaran resols pera poder votar, y no enans, se hagen de votar les dites sentencies, y no puguẽ en manera alguna exir de quell'a junta, encara q̄ dure per molt temps, que no se haja pres conclusio, o resolucio. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrum Vicec.*

Que cessen los Relatores extraordinaris, y que los Oydors facen relacio de les causes en publich, y en presencia de les parts, demanandho alguna de aquelles.

CAP. VII.

Tem, perquant los Relatores, y lo modo de fer les relacios, instituit en lo fur 19. de les vltimes Corts de Monçõ, ha de cessar lo dia del Solio de les presents Corts: y perque per experiencia se ha vist, que de aquelles no ha redundat benefici algu als litigants, ni pera la breu expedicio dels negocis: que perço sia prouehit y manat, q̄ de aci auant los mateixos Oydors hagen de fer les relacions dels procellos, y tinguen obligacio de ferles en publich en presencia de les parts, si empero alguna de aquelles la demanara, assignant dia, lloch y hora pera ferles, ab les comminacions acostumades: y tinguen obligacio de donar en escrits, y fermades de les propries mans les relacions, tostemps y quant les parts, o alguna de aquelles les demanaran. ¶ Plau a sa Magestat cessen los Relatores extraordinaris, y los Oydors facen relacio de les causes, com se supplica: y les parts oyda la relacio, acordaran lo fet, si voldra, redigintho en escrits. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que los procesos de la Capitania general se traessen sumariament, y el Escriua los comuniquẽ, sens obligar a pendre copia. Y que lo Assessor, y Advocat, y Procurador Fiscal no reben salari, honoreries, ni altres drets.

CAP. VIII.

B iiii]

Item

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

I Tem que lo Assessor ordinari que huy es, o per temps sera de la Capitania general, o assumpt per lo virrey, no pugen tenir ni rebre salaris alguns de prouisions, o sentencies que donaran en qualseuol causa ciuil ni criminal: ni pugen rebre haueries, ni dret algu de remissions, nec alials: y que aço tambe se obserue en respecte del Aduocat, y Procurador Fiscal de dita Capitania, axi en la present Ciutat, com en tot lo Regne. Y que los Escriuans de dita Capitania tinguen obligacio de comunicar los registres a les parts, lens poderlos obligar a q prenghen copia dels processos, los quals se hajan de tractar lumariament. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarruius Vicecancellarius.*

Que dientse nullitats de dos prouisions conformes fetes ab conexença de causa, y subcumbin en aquelles, se encorrega en la pena continguda en lo infrascript capitol: y se haja de fer deposit en lo modo contingut en aquell.

CAP. IX.

I Tem, per obuïar molts inconvenients y diffugis que vsen los litigants en dir voluntariament nullitats de dos prouisions conformes; Supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, sia de sa Real merce prouehir y manar, que tostemps y quant de dos prouisions cõformes fetes ab cognicio de causa, se diran nullitats; si la part que les dira, subcumbira en aquelles, en tal cas lo qui les posara, y lo Aduocat que les haura ordenades, encorrega cascu en pena de vint lliures applicadores al Hospital general: la qual pena sia executada irremissiblement, y que pera dit effecte ans ques conega de les nullitats, se haja de fer deposit de dita quantitat en poder del Escriua de manament, o en poder de la Cort ahon se tractaran dites nullitats; pera que seguintse dit cas, se puguè distribuir en lo modo desus dit, y que lo dit deposit se haja de fer en lo mateix punt ques posara lo calendari en les dites nullitats, lens lo qual deposit nos puga posar ni admetre calendari, y si de facto se posas sens dit deposit, sia hagut per nulle, taliter com si no fos estat posat. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarruius Vicecancellarius.*

Ques guarde lo acostumat en respecte de tenir vot decisiu lo Aduocat Fiscal.

CAP. X.

I Tem Supliquen a vostra Magestat, que lo Aduocat Fiscal no tinga vot decisiu en ningun Tribunal de la Ciutat y Regne de València. ¶ Plau a sa Magestat ques guarde lo acostumat. *Conarruius Vicecancellarius.*

Que les ciutats, viles Reals, y altres pobles no pugen fer la despesa de menjar ni altres coses, ni fer presents ni donatius de bens de les vniuersitats als jutges de la Real Audiencia, ni de altres Tribunals; ni als Officials, Ministres, y personas que aniran ab aquells; ni als Bisbes, Visitadors, ni altres Officials Ecclesiasticos, fors les penes en lo infrascript capitol contingudes.

CAP. XI.

I Tem que en les ciutats, viles Reals, y demes pobles del present regne, no puguè fer la despesa de menjar, ni altres coses algunes, als jutges, axi de la Real Audiencia, com de altres qualseuol tribunals de la ciutat y regne de Valencia: ni als officials, ministres, y personas que aniran ab aquells: ni als Bisbes, Visitadors, ni altres officials ecclesiasticos del present Archebisbat, y Bisbats del Regne: ni ferlos presents, ni donatius alguns de bens de la Vniuersitat; fors pena que los officials que ho prouehiran, o consentiran, ho hajan de pagar de propis, y resten priuats de los officis, e inhabilitats perpetuament de poder tenir officis publichs. Y los jutges que ho rebran, ho hajan de restituhir in quadruplum; y encorreguen en pena de priuacio de officis. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarruius Vicecancellarius.*

Que en la admisió de les supplicacions y appellacions interposades de les sentencies de mort, y en la executio de aquelles se guarde lo acostumat: excepto que en cas que lo condemnat sia Cavaller, o goge del priuilegi militar, haja de fer consultar sa Magestat, fora dels casos especificats en lo preinfert capitol.

CAP. XII.

I Tem, per quant lo remey de appellacio y supplicacio, es remey ordinari, per furs del present regne, y de justicia introduit perals agreujats, e jastia de alguns anys a esta part lo dit remey de supplicacio se haja denegat

denegat als condemnats a mort, per sentencies donades per lo Virrey, y Real Audiencia de Valécia; empero aço per experiencia se ha vist portar ab si notables inconuenients, y axi es just modificarlo en la forma que deus se dira. Pero los dits tres Braços supliquen, sia vostra Magestat feruit prouchir y manar, que de aci auant se puga interpolar supplicacio de les sentencies de mort natural ques donaran en la Real Audiencia, en esta forma, ço es, que en lo tocant a persones plebeyes, y que no gozen de priuilegi Militar, ne haja de conexer y conega la Real Audiencia Ciuil: y en respecte de Cauallers, y que gozen de priuilegi Militar, ne conega lo Consell Supremo de Arago: y que de les que haura de conexer la Real Audiencia Ciuil, se hajen de introduhir dins vn dia vtil apres que seran publicades, y declarar dins deu dies apres. Y que les que se han de introduhir en lo Supremo Consell, se hajen de introduhir dins trenta dies. Y que del dit be nefici y remey de supplicacio no pugué gozar ni gozen los conuictes y confessos ex propria confessione, y los conuictes de crim de lesa Magestat, Collera, Lladres, Saltejadors de camins, y Fabricadors de falsa moneda. Prouehint, que durant les causes de supplicacions defús dites, nos puguén executar dites sentencies en mane ra alguna. Y que axi mateix se puga interpolar appellacio de qualsevol sentencies de mort natural ques donaran axi per los Governadors, com per los ordinaris de les ciutats y viles reals del regne, pera la Real Audiencia; ab que la introductio haja de ser y sia dins cinch dies. Y en respecte dels Cauallers, y que gozen de priuilegi Militar, puguén de aquelles appellar al Supremo Consell de Arago, si voldran, sens tenir obligacio de introduhirles en dita Real Audiencia, ab que les hajen de introduhir en dit Supremo Consell dins trenta dies, com defús es dit. ¶ Plau a sa Magestat ques guarde lo acostumat, excepto que en cas que lo condemnat sia Caualler, o goze de priuilegi Militar, en los casos no exceptats en dit capitol, ans de la execucio haja de ser consultat la Magestat per lo Virrey y Real Audiencia, o altre jutge a qui toque, cum transmissioe processus. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Que los juyges de la Real Audiencia, y altres officials Reals, dos mesos apres del Solio, sien posats en residencia, y de alli auant de sis en sis anys,

conforme pareixerá a sa Magestat, de la manera y forma ques conte en lo infrascrit capitol.

CAP. XIII.

Tem que los jutges de la Real Audiencia axi Ciuil com Criminal, y tots los demes officials Reals de la ciutat y regne de Valencia, dos mesos apres del Solio de les presents corts, sien posats en residencia per lo passat; y de aci auant sels prenga de sis en sis anys; y q los jutges y Escriptura de aquella hajen de ser Aragonesos, o Catalans; y que les penes pecuniaries de dita residencia se appliquen a la Generalitat; y que no començant dita residencia dos mesos apres del Solio de les presents Corts, y en son cas dins dos mesos apres dels sis anys, encontinent cessen los salaris de dits officials y jutges; y que nols pugué rebre, ni cobrar aquells. Prouehint que de les sentencies q donaran los dits jutges de residencia, no puga ser, ni sia admesa appellacio quo ad effectum suspensiuum, sino tan solament quo ad effectum deuolutiuum; y que los salaris de dits jutges de residencia se paguen de pecunies de la Generalitat. ¶ Plau a la Magestat que los Officials contéguts en dit Capitol, sien posats en residencia dins lo temps pretingit en dit capitol; y de alli auant de sis en sis anys mes, o menys, com a sa Magestat parra mes conuenient; y que lo Visitador y Escriptura sien Aragonesos, o Catalans. Y que de les sentencies del jutge de residencia sen puga apellar en la forma continguda en dit capitol, y que los salaris del Visitador y Escriptura y altres officials se paguen de pecunies de la Generalitat. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Que los Virreys hajen de tenir personalmēt la Audiencia Verbal, y los Oydors de la Audiencia Ciuil hajen de ser los Assessors, casem de aquells dos mesos per turno. Y que nos puguén traduir en la Audiencia Verbal, ni puguén prouchir les condemnacions, sino en les causes, y en la forma especificades y continguda en lo Capitol infrascrit.

CAP. XIII.

Tem, que los Virreys que per temps será, hajen de tenir la Audiencia verbal personalmēt, sens que puguén donar commissio a jutges alguns, o Assessors, pera que tinguen audiencia, ni assignacions en les causes, ni en altra part alguna, sino en presencia y alsil-

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

a s'assistencia dels dits Virreys, sub nullitat de creto. y q' nos puguen tractar en dita Audiencia Verbal caules algunes, sino les següents: ço es, de soldades de criats, manufactures de oficials, de compres y vendes de bens mobles, comptes de medicines, promeses de Metges y Cirurgians, deutes de botigues de drap, sedes, llenfos y adroques y diners prestats, y comandes de joyes y bens mobles. Y que nos puguen prouehir condemnacions algunes, sino precehint les citacions acostumades, la primera de les quals haja de ser y sia personal. Y que hagen de ser los Assessors de dita Audiencia verbal los Oydors de la Audiencia Ciuil, cascu de aquells dos mesos per turno. Y que en cas de reconuencio se hagen de remetre les caules, axi de conuencio com de reconuencio, juntament ab les parts al Ordinari. Y que les dones no puguen ser compellides a que vagen personalmēt a la dita Audiencia verbal a respondre, testificar, ni altres negocis alguns. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrunius Vicecancellarius.*

Que no pugue tenir traict en la Real Audiencia, sino Notari de Valencia, los quals hagen de servir personalmēt, y q' no puguen subdelegar sino als altres Escriuans, ab acte rebedor per lo cap de taula.

CAP. XV.

Tem que de aci auant no puguen tenir traict en la Cort formada de la Real Audiencia sino Notaris de Valencia, y los quals los hagen de servir y serueixquen personalment; y en cas de absencia, o altre just impediment, hagen de subdelegar en son lloch hu dels altres Escriuans de dita Cort, ab acte rebedor per lo cap de taula de aquella, sots pena de perdicio del traict. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrunius Vicecancellarius.*

Que noi puguen posar Alguazils, o altres ministres, en les cases dels absents, ni dels pares, germans, o parents de aquells.

CAP. XVI.

Tem que lo Virrey, y la Real Audiencia, ni altres oficials, per ningu cas puguen posar Alguazils, o altres ministres en les cases dels absents, ni dels pares, germans, o parés de aquells: y que posant se de fet, no tinguen obligacio de pagar los salaris, o dietes. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrunius Vicecancellarius.*

Que en les Cortes de la Real Audiencia Ciuil y Criminal, hi haja vna taula y aranzel de tots los drets justament deguts per los litigants: y que se haja de imprimir a despeses de la Generalitat, comprouantse primer per los Syndichs y Advocats dels tres Estaments, y cap de taula de dites Cortes.

CAP. XVII.

Tem pera que los litigants sapien lo dret que dehuen pagar als Escriuans de les Cortes de la Real Audiencia Ciuil y Criminal, y nos puga demanar per aquells mes dret del que es degut; sia prouehit, que en les dites Cortes Formada, y Real Audiencia Criminal, hi haja de hauer continua y ordinariament vna taula y aranzel en lloch public y patent, en lo qual estiguen especificats y continuats tots los drets justament deguts per los litigants: y que la dita taula y aranzel se haja de imprimir a despeses de la Generalitat, y comprouantse primer per los Syndichs y Advocats dels tres Estaments, y cap de taula de dites Cortes. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrunius Vicecancellarius.*

Que les caules de menor summa de mil lliures que no serā de bes subjeetes a vincle y fideicomis, en grau de supplicacio se hagen de introduhir en la Real Audiencia Criminal.

CAP. XVIII.

Tem supliquen a vostra Magestat mane prouehir, que nos puga introduhir en lo Consell Supremo de Arago caula alguna de menor summa de Mil lliures, sino que se haja de tractar en la present Ciutat per via de supplicacio en la Sala de la Real Audiencia Criminal. Exceptades les caules de bens subjeetes a vincle y fideicomis. Aço emperones y declarat, que si lo Regent la Cancellaria haura votat la sentencia en la Sala Ciuil, no puga tenir ni tinga vot quant se votara la sentencia que se haura de donar en la Sala Criminal: y q' en cas que la Sala Criminal en dit grau de supplicacio declare, reuocant la sentencia de la Sala Ciuil, en tal cas sen puga interposar supplicacio de dita sentencia, e introduhir y tractar en dit Supremo Consell. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrunius Vicecancellarius.*

Que en

Que en la Real Audiencia Verbal per los salaris de condenacions trameses de Cort y altres actes, y copia de aquells, nos puga rebre mes quantitat de la ques paga en la Audiencia Ciuil.

CAP. XIX.

Tem com sia just que yguament se reben y cobren los salaris dels actes, axi en la Audiencia Ciuil, com en la Verbal, Supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, que en la Real Audiencia Verbal per los salaris de condenacions trameses de Cort, y altres qualseuol actes y copia de aquells, nos puga rebre ni cobrar mes quantitat de la ques deu y acostuma pagar en la Real Audiencia Ciuil. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que los litigants puguem fer informar en ses y en dres, axi in pleno Consilio, com a cascu de la Real Audiencia en ses cases.

CAP. XX.

Tem, que en totes les causes axi ciuils com criminals, puga lo litigant fer informar in facto & in iure, axi in pleno Consilio, com a cascu dels Doctores dels dits Reals Consells, en ses cases, a electio dels litigants, sens retardacio de la causa. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumia Vicec.*

Que guarden los furs disponents sobre la asistencia dels jutges a la recepcio dels testimonis de la Imprimia, y que los Escriuans continuen les deposicions de la manera que diran los testimonis, los quals no puguem fer interrogats, sens primer hauerlos pres en jurament.

CAP. XXI.

Tem supliquen a vostra Magestat, se l'encariga manar, ques guarden los furs disponents q los jutges hajan de assistir a les recepcions dels testimonis de la Imprimia: y q los Escriuans continuen les deposicions de la mateixa manera, y ab les mateixes paraules que diran los testimonis. Y tambe supliquen sia prouehit, que tostemps y quant lo jutge voldra examinar ex officio algu testimonio, no puga interrogarlo, sens primer hauerlo pres en jurament, y que tinga obligacio de fer continuar y escriure la deposicio del tal testimonio de la manera que la dira, encara que sia en exoneracio del reo. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que lo Virrey saça electio de les persones q mes convinguen per als negocis de la Capitania general.

CAP. XXII.

Tem que los Jutges de la Real Audiencia Criminal no puguen ser Allessors de la Capitania general: y que lo Regent, y Aduocat Fiscal no tinguen vot en les causes de la dita Capitania. ¶ Sa Magestat mana a son lloctinent y Capita general, a qui toca nomenar dits officials, saça electio de les persones que mes convinguen peral negoci de que se tractara. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que los Notaris, porters, y comissaris que hi xen per execucions, o comissions, no puguem portar ni traure mes comissions ni lletres de les que esta dispost per furs: y que dits Notaris reben acte de les presentacions y demes coses contingudes en lo capitol infrascriptu.

CAP. XXIII.

Tem, com de cascu dia los Notaris y porters q hixen ab comissions de la Ciutat de Valencia per lo present Regne, contrauenint a les disposicions forals de aquell solen y acostumen portar mes comissions y lletres de les que poden conforme a dits furs, lo que es en gra dany de la cosa publica, y perjuhi dels executats. Supliquen perço los dits tres Braços, sia prouehit que los Notaris, porters, y comissaris que exiran de la present Ciutat ab comissions, o per execucions, no puguem traure ni portar mes comissions, ni lletres de les que esta dispost y ordenat per dits furs. Y que sien obligats dits Notaris en presencia del Iusticia del poble ahon se presentaran, rebre acte de les presentacions, y dels dies que personalment vayan, y de la despesa, y de les quantitats y dietes quels haurá pagar: y que tots los dits actes, y los que farà y rebran en virtut de dita comissio, los continuen en lo registre, al peu de les mateixes comissions, sots pena de perdicio de les dietes y salaris: y que lo mateix se haja de obseruar, y obserue en tot lo present Regne. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumia Vicec.*

Que sa Magestat manara als officials residents en la Cort, facen bon tractament als naturals del present Regne.

CAP. XXIII.

Item

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

Tem, per quant la Cort de la Magestat es patria comuna, sia prouehit que los naturals y originaris del present Regne, per delictes comesos en la Real Cort, no puguén ser punits ni castigats per Iurges algu, sino tan solament per lo Consell Supremo de Arago, encara que la captura sia feta per altre Iurge, o official. ¶ Sa Magestat manara als officials y ministres residents en la Cort, facen als naturals de aquest Regne tan bon tractament com mereixen tan bons vassalls. *Conarrum Vicecan.*

Que les causes de appellacions, o supplicacions de les sentencies donades en lo Tribunal de la Capitania general, se tracten en lo Consell Supremo de Arago, y no en lo de guerra.

CAP. XXV.

Tem que en lo Consell Supremo de Arago se hagen de tractar y tracten totes les causes de appellacions, o supplicacions de les sentencies donades en lo Tribunal de la Capitania general: y que de ninguna manera se puguén tractar ni tracten en lo Consell de guerra. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que los presos sien escrites en lo libre del carceller, y de les sitiades.

CAP. XXVI.

Tem q lo Regent la Real Cancelleria, o altres Iurges, o officials alguns, no puguén prouehir de paraula ni per escrits, que les persones que faran posar en la prelo, no sien escrites en lo libre de la carcelleria, ni en los memorial de les sitiades, sots pena de cinquanta lliures, applicadores a la part interessada. y que lo carceller tinga obligacio de notificarho al Virrey secretament, sots pena de cinquanta lliures per la primera vegada, y per la segona de priuacio de offici. ¶ Plau a la Magestat, q totes les persones encarcerades sien escrites en lo libre del carceller, y de les sitiades. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que quant los Escriuans de la Real Audiencia y altres Tribunals, entregaran algun registre als Iurges, hagen de ferne memoria y confesio en la forma continguda en lo infra scrit capitol.

CAP. XXVII.

Tem que tostemps y quant los Escriuans axi de la Real Audiencia Ciuil y Criminal, com dels tribunals inferiors portará y entregaran algun registre als Iurges, tinguen obligacio aquells de ferne memoria y confesio en vn quadern que pera dit efecte tindran los Escriuans, pera que conste de la rebuda del tal registre, y s'puga fer carrech, y demanar a qui estara encarregat de aquell, sots pena de cent lliures. Aço justat, que perdente lo registre, lo Escriua haja de donar copia franca a la part del parcial que haura succehit en lloch de registre. ¶ Plau a la Magestat ques faga la memoria continguda en dit capitol. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que nos facen pragmatiques contraries als furs, priuilegi, y actes de Cort del present Regne.

CAP. XXVIII.

Tem, per quant en diuerses occasions se han fet y publicat en la present Ciutat y Regne moltes pragmatiques q ab evidencia se mostra encontrar se aquelles ab duertos furs y priuilegis y actes de Cort, vfos y bons costums del present Regne, lo ques poria atallar, seruintse vostra Magestat que tostemps y quat se haguessen de publicar algunes pragmatiques en la present Ciutat, se comunicassen aquelles ab los Syndichs dels tres Estaments del dit Regne, y Aduocats de aquells, puix desta manera se atallarien moltes embaxades y altres gastos que cascun dia se offereixen pera obtenir reuocacio de dites pragmatiques. Supliquen perço los tres Estaments a vostra Magestat, sia de son real seruey prouehir y manar, que totes les pragmatiques fins a huy fetes que en alguna manera son contraries als dits furs, priuilegis, actes de Cort, vfos y bons costums de dit Regne, sien reuocades de tal manera, q per ningun temps puguén noure, ni trauerses en consequencia contra lo dit Regne, ne singulars de aquell, y que de aci auant nos puguén publicar noues pragmatiques, que primer no sien consultades ab los dits Syndichs dels tres Estaments, pera que aduerteixquen sis encontrén ab dits furs, priuilegis, actes de Cort, vfos y bons costums. ¶ Sa Magestat mana a sos officials, no facen pragmatiques contraries als furs,

furs, priuilegis, y actes de Cort, del present Regne. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que en respecte de la reuocacio dela Pragmatica dels bandolers, se guardo lo prouehit en les respostes fetes als Contrafurs.

CAP. XXIX.

Tem, com la Real Pragmatica feta pera la extirpacio, y persecucio dels bandolers, faltejadors de camins, la data de la qual es en lo monestir de S. Llorens lo Real, a 29. del mes de Maig, del any 1586. publicada en la present ciutat en set de Juny del mateix any, sia contra diuersos furs, priuilegis, y actes de Cort, del present Regne: Perço supliquen a V. Mag. los dits tres Braços, que per obseruacio de dits furs, priuilegis y actes de Cort, sia V. Mag. seruit, manar reuocar y annullar en tot y per tot, la dita Real Pragmatica, y coses en aquella contingudes. ¶ Ia esta prouehit en aço, en les respostes fetes als Contrafurs. *Conarrumius Vicecancell.*

Que los Escriptans de la Real Audiencia Criminal, de les Governacions, y Iusticies Criminals, de la present Ciutat y Regne, no testifiquen, ni facen relacions en les causes en les quals seran Escriptans.

CAP. XXX.

Tem, per euitar los grans danys e inconuenients que de cascun dia se segueixen en dany de la bona y deguda administracio de la justicia; Supliquen los dits Braços, sia vostra Magestat seruit prouehir y manar, q los Escriptans de la Real Audiencia Criminal, y de les corts de les Governacions, y Iusticies Criminals de la present Ciutat y Regne, no puxen ser admesos a testificar, ni fer relacions algunes en les causes, en les quals aquells seran Escriptans, fots decret de nullitat. ¶ Plau a sia Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que los Escriptans de qualseuol tribunals y corts del present Regne, no sien procuradors en les causes ques trañen en los tribunals ahon son Escriptans.

CAP. XXXI.

Tem, per les mateixes rahons contingudes en lo antecedent capitol, Supliquen tãbe a V. Mag. se serueixa manar, que los Notaris escriptans de qualseuol tribunals y corts de la present Ciutat y Regne, o ajudants de aquells, no

puxen esser, ni sien procuradors en les causes ques trañen en aquells tribunals, o corts, ahon son Escriptans, respectiuamēt: fots pena de vint lliures, applicadores la mitat a la part contra qui procuraran, y laltra mitat al Hospital de la ciutat, vila, o lloch, hon se executara dita pena. Y no podentla pagar, que lo contrauenient estiga pres per temps de vn mes. ¶ Plau a sia Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que los Escriptans de les corts del present Regne facen volumens y llibres cosits, per ses mesades, o anyades, dels processos y registres, en lo modo y forma ques comte en lo capitol infrascript.

CAP. XXXII.

Tem, per quāt en lo fur 43. de les vltimes Corts de Monçò, se ordena, q fossen fets registres dels originals de totes les escriptures, prouisions, y altres actes processals, en les Corts inferiors a la de la Real Audiencia, de les ciutats, y viles Reals del Regne, axi en causes ciuils, com criminals, exceptat dels actes ques fara fe y policio per les parts: y la experiencia ha mostrat, que per no ferse llibres de dits registres, per les mesades y anys que comencen dits registres, sen perden molts, y les parts interessades nols poden trobar ab facilitat: Perço per euitar dit dany, Supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, sia prouehit, que los Escriptans de les corts de la present Ciutat y Regne, dels registres y processos facen volums, y llibres cosits, per les mesades, o anyades. Y que en lo principi de cada volum y llibre se faça reportori de tots los processos cosits en dit volum, dient, Proces de t, contra t; y que per raho de dit treball nos pague dret algu al dit Escripta. ¶ Plau a sia Magestat. *Conarrumius Vicecancell.*

Que en les causes criminals, per avor que sia lo delict, nos puga abreniar la dilacio ordinaria de deu dies a menys de tres dies en materia principal, y dos en materia objectiua.

CAP. XXXIII.

Tem, per resecar los danys q en algunes ocasions se han seguit a persones inculpades en alguns delictes, per no hauerlos concedit copetent dilacio, sino momentanea. Supplique perço los dits Braços a V. Mag. que de aci auāt en les causes criminals nos puga

C arçar

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

arrestar, ni abreuia la dilacio pera les defenses dels reos, sino q̄ haja de fer la ordinaria de deu dies en materia principal, y cinch en objectiua: y que per atroz que sia lo delict, nos puga abreuia dita dilacio menys de tres dies in materia principal, y dos in materia objectiua.

¶ Plau a la Magestat. *Conarrum Vicecancell.*

Que les assignacions se hajan de tenir per los Iurges de la Real Audiencia, Governadors, Batles, Justicies Ciuils, y de trecentos fons, en les hores respectiuament contingudes en lo capitol infraescript.

CAP. XXXIIII.

E Tem pera que los procuradors y litigants puguem en totes les causes y negocis que tenem, alsistir a les assignacions, en casa dels Iurges y Assessors, axi en la present ciutat, com en les demes ciutats y viles del Regne, sia prouehit, que lo Portant veus de general Governador, Lloctinents de aquells, Batles, Justicies Ciuils, y de trecentos fons, de la present Ciutat y Regne, respectiuament hajan de tenir les assignacions que tindran en ses cases, a diferents hores, ço es, los Assessors del Governador per lo mati de huyt a nou, y lo Assessor del Balie y Justicies, de nou a deu: y apres dinar los Iurges de la Real Audiencia, de dos a tres; y los Assessors de la Governacio de tres a quatre, y los Assessors de la Ballia, y Justicies, de quatre a cinch. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que lo executat dins los deu dies del manament executori, purgando mora, y refent les despeses, sia admes a donar altra equiualent especial obligacio.

CAP. XXXV.

E Tem per lleuar los altercats y duptes que han offert en diuersos plets, y causes de execucions, q̄ se han tractat en la Real Audiencia, y altres tribunals inferiors de la present Ciutat y Regne, en virtut de actes de promissio de donar dins cert temps nous especials obligacions; sia prouehit, q̄ lo executat dins los deu dies del manament executori, purgando mora, & refectis expensis, sia admes a donar altra equiualent especial obligacio; ab los titols y actes necessaris, a coneguda de la cort, sens que puga pretendre esser cas y lloch de quitament, per no hauerse assignat dins lo termini de dita promissio la noua especial obligacio. ¶ Plau a la Magestat. *Conarr. Vicecan.*

Que la llegitima no se entenga hauerse prohibit, sino ser a ab paraules expresses, especials, y especificques.

CAP. XXXVI.

E Tem per lleuar tota manera de occasio de plets y litigis, sia prouehit q̄ de aci auant per ningun cas la llegitima se entenga hauerse prohibir, sino lera ab paraules expresses, especials, y especificques, y no per conjectures, per molt vrgents y euidents que sien. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que les remissions y abolicions que faran en Cort generals, compranguen als denunciats per mora acordada, com no se haja prouat lo delict plenament, ni se haja donat pena de mort natural.

CAP. XXXVII.

E Tem, com les remissions, abolicions, y perdos, per ser fauorables, se hajan de ampliar y estendre; Supliquen a vostra Magestat los dits tres Braços, sia de sa merce prouehir, y manar, que les remissions, y abolicions que faran en Corts generals, y al tps del folio de aquelles, compranguen tambe, y hajan lloch en los que seran estats denunciats per mort acordada, com no se haja prouat lo delict plenamet, ni donat sentencia de mort natural al denunciat, sino qualseuol altra pena extraordinaria. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que lo Subyndich de la present Ciutat alsistisca cada dia en la Cort de la Governacio, a les hores de audiencia, pera instar la restitucio de les causes que son peculiars del ordinari.

CAP. XXXVIII.

E Tem, pera que les causes se tracten y determinen dauant los ordinaris de la present Ciutat, y de les demes ciutats, y viles del Regne, en primera instancia, segons ja aliàs per furs esta ordenat: Supplique los dits Braços, sia prouehit, q̄ lo Subyndich de la present ciutat sia obligat de alsistir cada dia en la cort de la Governacio a les hores de audiencia de aquella, pera instar la restitucio de les causes q̄ sera peculiars del ordinari: y q̄ lo mateix se obserue en les ciutats y viles dels regnes, sia voldrà: fors pena de cinch lliures per cada vegada q̄ faltara lo dit Subyndich, applicadora a la casa de S. Gregori de la present ciutat. ¶ Plau a la Mag. *Conar. Vicecan.*

Que lo

Que lo Aduocat Fiscal no denuncie per manament del Virrey, ni ex deliberatione Regij Concilij, sino que s'escriba a son vot y parer: lo qual sols puga denunciar per coses mere fiscals, conforme a furs.

CAP. XXXIX.

Tem, que lo Aduocat Fiscal en la Real Audiencia, ni en los altres tribunals inferiors de la present Ciutat no puga, ni haja de denunciar per lo alguna per manament del lloctinent y Capita general de V. Mag. nec ex deliberatione Regij Concilij, sino ques haja de estar al vot y parer del dit Aduocat Fiscal, lo qual sols puga denunciar per coses mere fiscals, conforme a furs, y no en altra manera, sols nullitat de acte. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que de les governacions, ciutats, y viles reals del Regne nos despatche lletres citatories, ni comissions contra vehins ni habitants dels llocs de senyors particulars, situats dins los termes generals, o contribucio de les dites governacions, ciutats, o viles, sino en cas que hagen renunciat a son propi for.

CAP. XL.

Tem per escusar despeses e inquietuts, ques causen cascun dia als vehins, y habitants dels llocs de senyors particulars, situats dins los termes generals, o contribucio de les governacions, ciutats, y viles Reals del present Regne: Supliquen los dits tres Braços a V. Mag. que de les dites governacions, ciutats y viles Reals del Regne, ni corts de aquelles, nos pugué despatche lletres citatories, ni comissions generals, ni particulars per los Governadors, Justicies, ni altres officials, contra vehins, ni habitants dels llocs de senyors particulars, situats dins los termes generals, o contribucio de dites governacions, ciutats, o viles respectiuamēt, sino sera en cas que los deutors hauran renunciat a son propi for, y s'ofimes al for elegidor per lo crehedor; sots decret de nullitat, y se hagen de refer les despeses en doble al executat. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que los Escriuans de manament y de registre, hagen de ser naturals y originaris del present Regne, veure non s'fite.

CAP. XLI.

Tem per quāt los officis de la present Ciutat y Regne han de ser conferits a persones naturals e originaris del present Regne; Supliquen

dits tres Braços a V. Mag. sia prouehit q̄ de aci auant en la Real Cancelleria del present Regne no puguen tenir, ni exercir los officis de Escriuans de manament, ni de registre, sino los que seran naturals y originaris, veré & nō fite, del present Regne, exceptats los que huy tenē dits officis. ¶ Plau a la Magestat, exceptats los que huy son. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que en los processos registres de la Real Audiencia, y altres tribunals, no reste copia dels actes ques produhirā, sino ques restiueixquen fecta confessio: y q̄ los Escriuans pōsen calendarar en los actes coparendo frācament, y no prenguen estipendi de portar y tornar los registres, sots pena de perdicio dels officis.

CAP. XLII.

Tem que en los registres dels processos de la Real Audiencia, ni en altres tribunals algūs de la Ciutat y Regne, no han de restar copia en registre dels actes ques produhiran, sino ques hagen de restituir a les parts, fecta confessio. Y q̄ los escriuans no puguen pendre estipendi de portar y tornar los registres, y hagen de posar calendaris en los actes comparandos francament, sots pena de priuacio de officis. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que les sentencies ques donaran per los jutges, y promissions de greuges, si n'gué execucio, donada caucio per la part q̄ la haura obresa, no obsta se haja interposat appellacio, o supplicacio, o vja de remey de recors, o altre.

CAP. XLIII.

Tem per euitar los deslats e inquietuts ques segueixen a les persones agreujades, puix hauen obtes sentencies per los prouehidors de greuges, al cap de hauer aguaradat la occasio de Corts, se suspē lo efecte de dites sentencies ab les appellacions q̄ de aquelles se interposen: Supliquen los dits tres Braços se proueeixca y faga fur, que de les sentencies ques donarā per los jutges y promissors de greuges, no sen puga interposar appellacio, o supplicacio alguna, ni vlar de remeys de recors, ni altres alguns, sino que degué esser executades, vel saltim que qualleul de dits remeys de supplicacio, appellacio, o altres, no suspēga lo efecte de dita sentencia y execucio de aquella.

C ij prestant

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

prestantse caucio per la part q̄ la haura obtela.
¶ Plau a la Magestat lo supplicat en lo fi de
dit capitol. *Couarrunias Vicecancellarium.*

*Ques guarden los furs respectantes les cobrances de
dictes y percaços de les lletres que porten per lo
Regne los porters y altres ministres: y quey haja
llibre de manifest per a dits porters y ministres.*

CAP. XLIIII.

LTem, per euitar tota mane-
ra de abus que los porters,
verguers, comissaris, y mi-
nistres de les corts de la pre-
sent Ciutat y Regne fan en
les cobrances y dictes y per-
caços de les lletres que porten per lo Regne
Suppliquen perço los dits tres Braços, quey
haja en la present Ciutat en calcuna cort vn
escriua de manifest perals dits porters, comis-
saris, y ministres de les dites corts que porten
per lo Regne lletres, lo qual haja de rebre y re-
ba manifest de aquells de les lletres que porta-
ran fora la ciutat: lo qual manifest també escriu-
ga en la mateixa lletra, dient lo dia, mes, y any,
y quātes lletres porta peral lloch, o llochs que
va. Y que lo dit escriua tinga obligacio de po-
sar en la lletra, quant s'eli deu al tal porter per
calcuna lletra que manifesta: a effecte q̄ lo exe-
cutat sapia lo que s'eli deu al tal porter: y q̄ pas-
sats deu dies apres de fet lo manifest, no puga
presentar les lletres, y si les tals lletres no tin-
dran lo tal manifest, no puxen ser executades
per ningun lurge, y q̄ lo percas no sia compres
ni entes en vn mateix lloch, y lo escriua prenga
jurament al porter y comissari, pera que veramē-
te manifeste quātes lletres porta peral lloch,
o llochs que va. ¶ Plau a la Magestat quey ha-
ja llibre de manifest, y en lo demes se guarden
los furs, lleuats tots abulos. *Couarru. Vicecan.*

LTem, per quāt de calcun dia se con-
traue als furs, y priuilegis, vfos, y
bons costums del present regne, per
los lloctinēts generals, y demes offi-
cials de V. Mag. q̄ tenen carrech de administra-
cio de justicia en dit Regne, lo q̄ es en notable
dany y perjuhi dels poblats en aquell he a ço tin-
ga necessitat de remey condecet y efficaz, ma-
jorment essent en descarch de la Real cōcien-
cia de V. Mag. E com la experiencia haja mos-
trat, de quā poch effecte sien estats los medis q̄
fins al dia de huy se han applicat, perço los dits

tres Braços desijant summament cōseguir que
los furs y priuilegis, vfos y bons costums del
dit Regne sien ab pūctualitat obseruats y guar-
dats, y que nos faça ni proueheixa cosa algu-
na contraria, o repugnant adaquells, Suppli-
quen a vostra Magestat, sia de la Real merce
otorgar y decretar los capitols següents.

*Que als Oydors de la Real Audiencia y altres jutges
sels publique sentencia de excommunió sobre la
obseruancia dels furs, en lo dia y en la forma con-
tenguda en lo capitol infraescriu.*

CAP. XLV.

PRIMO, que als Oydors de la Real
Audiencia, y als altres jutges y offi-
cials Reals de la Ciutat y Regne de
Valencia, que tenen officis de vida,
axi en lo ingres y principi de sos officis y car-
rechs, com tātē calcun any, lo segon dia de la-
ner, los sia llegida y publicada la mateixa exco-
munio ques llig y publica per lo Official y Vi-
cari general als Doctors de la dita Real Audiē-
cia, sobre lo guardar lo secret de les coses q̄ pas-
sen ys fan en lo Consell. Aduertint los q̄ lors
pena de la mateixa excomunió, guarden y ob-
serue dits furs, priuilegis, vfos y bons costums
del Regne: y q̄ també se haja de llegir y publicar
la mateixa excomunió calcun any lo mateix dia
de dos de Giner als officials temporals q̄ tenen
y administren jurisdicció. ¶ Plau a la Magest.
Couarrunias Vicecancellarium.

*Que lo Lloctinē general y Real Audiencia guarden
y obseruen los furs.*

CAP. XLVI.

Tem, que tostemps y quant per
los elets dels tres Estaments del
present regne, ab vot y parer dels
Aduocats de aquells, sera decla-
rat hauerse fet, y prouehit per
qualseuol official real, o jutge, per preminent
que sia, cosa alguna contra los dits furs, priuile-
gis, vfos y bons costums del dit Regne, que en
tal cas la dita declaracio axi feta per los dits
elets dels dits tres Estaments, ab vot y parer
dels tres Aduocats, o major part de aquells, tin-
ga força y obre effecte de appellacio del tal
contrafur, com si fora interpōsada en temps
habil de la tal cosa, o prouisio cōtraria e repug-
nant als dits furs, priuilegis, vfos y bons cos-
tums; y que la tal declaracio y virtual appella-
cio suspenga lo effecte de les tals prouisions, o
proce-

prochiments, de tal manera q̄ nos puga innouar en aquelles cosa alguna per via directa o indirecta, sino seran executades; y si seran executades, se restituexca lo fet in pristinum statum, fins tant per vostra Magestat sia degudament sobre aço prouehit, hauent oyt plenament totes les pretensions del Regne. Y en cas que per vostra Magestat sia declarat, les dites prouisions o prochiments esser contra furs, priuilegis, vsos y bons costums del dit Regne; en tal cas lo official, o Jutge que haura fet lo tal contrasfur contra priuilegi, vs y bon costum del Regne, correnga en pena de priuacio de la mitat del salari de vn any per la primera vegada; y per la segona de perdicio del salari de tot vn any; y per la tercera en pena de priuacio de offici. ¶ Sa Magestat mana a son lloctinent general y Real Audiencia, guarden y obseruen los furs inuiolablement; y tostemps y quant se pretendra hauerse fet lo contrari, sa Magestat hi manara prouehir com conue, per son supremo y Real Consell. *Conarrum Vicecancellarium.*

Que les causes tocants a les corts dels lloctinents del Governador della lo riu de Xuquer y Vxo, no se enuoen a la Real Audiencia, ni Governacio general, en primera instancia.

CAP. XLVII.

E Tem. com per diuersos furs y actes de Corts, antichs y moderns, estiga disposat, q̄ les causes que peculiarment toquen ys elguarden als lloctinents del Portat veus de general Governador della lo riu de Xuquer y Vxo respectiuament, no sien tretes del juhi y conexença de aquells: no obstant los quals, molt de ordinari se enuoen dites causes de les corts de dits lloctinents a la Governacio general, y Real Audiencia. Supliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, que de huy auant nos puguem euocar a la Real Audiencia, ni Governacio general, cau sa alguna de dites corts dels lloctinents della Xuquer y Vxo, tocants a dits corts en primera instancia, sino en grau de appellacio, o fadiga de justicia, sub nullitatis decreto. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrum Vicecancellarium.*

Que les prouisions fetes ex deliberatione Regij Concilij, o feta paraula en aquell, se reben y continuen per hon dels Escriuans de manament.

CAP. XLVIII.

E Tem, per quant se mostra per euidencia, ser de gran inconuenient q̄ les prouisions que han de fer en la Real Audiencia per los Oydors de les causes, al peu de les supplicacions que posen en aquella, quāt se fan ex deliberatione Regij Audientiz, se continuen y escriguen per lo Oydor de dites causes, y de ma y lletra de aquell, per lo que pot causar dupte algu a les parts si se ha fet paraula en dit Real Consell, o no: Supliquen perço dits tres Braços, que pera atallar dits escrupsols y duptes, sia prouehit q̄ de aci auāt nos puxen fer prouisions algunes ex deliberatione Regij Concilij, ni feta paraula en aquell, sino es prece hint primer que en hauerse determinat alguna prouisio en lo Real Consell, y feta paraula en aquell, la tal prouisio e conclusio se hagen de rebre e continuar per hu dels Escriuans de manament, pera que desta manera se comunique y notifique a les parts. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrum Vicecancellarium.*

Que les parts apres de hauerse trames lo proces al Consell Supremo de Arago causa videndi & recognoscendi, puguem ser producta de actes: y que aquells sien tramesos al dit Consell Supremo, en virtut de noues lletres remissories.

CAP. XLIX.

E Tem, per quant de cadun dia se han offert en la Real Audiencia de la present Ciutat y regne diuersos altercats e intermedis entre les parts litigants, sobre si era llicit y permes, apres de hauerse trames algun proces, en virtut de lletres Reals, causa videndi & recognoscendi, al Consell supremo de vostra Magestat de la Corona de Arago, presentar se y produhir se per les parts litigants en la dita Real Audiencia nous actes e instruments, pera q̄ aquells ab noues lletres remissories sien tramesos com a sequela del proces principal, al dit Consell Supremo: pera euitar los quals es just hi haja determinacio y lley certa. Supliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, que a qualseuol de les parts litigants sia llicit y permes, apres de hauerse trames lo proces principal al dit Consell supremo de Arago, presentar y produhir quals seuol nous actes en dita Real Audiencia de València; los quals com a part del proces principal

C iij se hagen

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

fe hagen de trametre en virtut de noues lletres remissories al dit Consell Supremo de Arago fins a transmissio de vots de aquell. ¶ Plau a fa Magestat. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que en ningun Tribunal inferior al de la Real Audiencia, algun comissari pugua guanyar dieta de Alguazil, sino de porter.

CAP. L.

Tem, per refecar tot exces y abus de immoderades despeses y lletres als litigants, Supliquen los tres Braços a vostra Magestat, que ningun comissari en tot lo present Regne pugua guanyar dieta de Alguazil, sino de porter tan solament; sots pena de restituir en doble lo q mes del just haura rebut, applicadora la mitat a la part interessada, y altra mitat al Hospital general de la pretent Ciutat, y suspensio de offici per vn any per la primera vegada; y per la segona priuacio de dit offici. ¶ Plau a fa Magestat en respecte de tots los Tribunals inferiors a la Real Audiencia. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que los luges donen a les parts litigants los duptes de les causes sobre la original justicia.

CAP. LI.

Tem supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, que los Oydors de la Real Audiencia, y los luges de qualseuol altres Tribunals de la present Ciutat y Regne, tinguen obligacio de donar a les parts litigants los duptes q tindran en cascuna de dites causes sobre la original justicia. ¶ Plau a fa Magestat. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que lo carrech de lloctinent de general Theorer mos done a luges de la Real Audiencia.

CAP. LII.

Tem supliquen a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, que ningu luge de la Real Audiencia Ciuil ni Criminal, pugua teuir lo carrech de lloctinent de general Theorer, sino que en aquell sia nomenat persona de capa y espasa, com abans se hauia acostumat; ab que no comprennga la persona del Doctor don Ramon Sans de la Llosa, del Real Consell, qui al present te lo dit carrech. ¶ Plau a fa Magestat. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que los qui tenen carrech de sa Magestat, no puguem ser Aduocats de la Ciutat de Valencia de algu dels tres Estaments, ni de alguna de les ciutats, o viles Reals.

CAP. LIII.

Tem, que ningu que tinga offici, o carrech de vostra Magestat, pugua ser Aduocat de la Ciutat de Valencia, ni de la fabrica de murs y valls, ni de algu dels tres Estaments, ni alsistir ni aconsellar en les juntes ni Consells de aquells; ni pugua ser Aduocat de alguna de les ciutats, ni viles Reals del Regne, ni rebre salari en publich ni en secret, sots pena de priuacio de offici; haguts per reuocats qualseuol furs lo cõtrari disponents. Ab que no sien cõpresos lo Aduocat Patrimonial, ni los Asfensors de Governador que ara son y per temps seran, los quals puguem tenir dites Aduocacions, exceptades les de la dita Ciutat de Valencia, y fabrica de murs y valls. ¶ Plau a fa Magestat. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que no puguem tenir offici de la Ciutat de Valencia y de les demes ciutats y viles Reals del Regne, sino los naturals de aquell rerè, & non felle.

CAP. LIIII.

Tem supliquen los dits Braços, q de huy en auant als officis de la present Ciutat, y de les ciutats y viles Reals del present Regne no puguem concorreir ni ser admesos sino sols los naturals y originaris verdaderament y no fista del dit e present Regne. Exceptats tan solament los q ja hauran concorregut en la present Ciutat, y demes ciutats y viles Reals respectiuament, en officis de justicia, Iurats, o Mustafes de les lats ciutats, o viles. ¶ Plau a fa Magestat. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que noy haja Banchs en la Ciutat de Valencia, sino tan solament la Taula de aquella.

CAP. LV.

Tem, per quant la experiencia ha mostrat, esser molt conuenient al benefici publich y administracio de la present Ciutat, q en aquella noy haja Banch algu, sino sols la Taula de cambis y depositos de la present Ciutat, per la grã seguretat de aquella, y no tanta de molt gran part dels dits Banchs, Supliquen perço los dits Braços

Braços, Ecclesiastich, Militar, y Real, a vostra Magestat, sia seruit prouchir, que de huy auant noy haja ni puga hauer Banch, ni Banchs alguns en dita Ciutat, sino fols la dita Taula de Valencia. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrumias Vicecancellarium.*

Que en lo clauquillar y desclauquillar les mercaderies, se guarde lo acostumat.

CAP. LVI.

Tem supliquè los dits tres Braços, Ecclesiastich, Militar, y Real, a vostra Magestat, sia seruit fer gracia y merce a la Ciutat de Valencia, que en lo clauquillar y desclauquillar les bales y caxes de mercaderies ques porté de qualseuol part a dita ciutat, haja de tenir y tinga alsistècia vna persona per part de dita Ciutat, pera que puga fer annotacio del numero y qualitat de les robes y mercaderies ques portaran ab dites bales y caxes, pera que nos puga fer frau al dret de les sises de dita Ciutat: y per no tenir lo dret Real del peatge per dita alsistècia dany ni disminucio alguna, no fols se pague lo dit dret del peatge per numero de les bales, y no per lo valor y qualitat de les dites robes y mercaderies, y per lo dit valor deures lo dret de les dites sises, y q lo General tinga tabe vna persona que alsistexca per sa part en lo clauquillar y desclauquillar les dites robes y mercaderies. ¶ Plau a sa Magestat, ques guarde lo acostumat. *Conarrumias Vicecan.*

Que ningun jutge, encara que sia lo lloctinent y Capita general, se puga entremetre en prouchir los officis de Valencia, y fabrica de murs y valls.

CAP. LVII.

Tem los dits Braços per lo que conue a la conferuacio dels priuilegis de la dita Ciutat, y degut gouern de aquella, Supliquen a vostra Magestat, sia seruit prouchir y manar, que ningun jutge, per preeminent que sia, encara que sia lo lloctinent y Capita general, ni Real Audiencia, nos puguem entremetre ni empachar en donar ni prouchir officis alguns de la dita Ciutat, ni de la fabrica de murs y valls, sino que aquells hajen de fer y sien prouchits per los lurats, o altres officials de aquella, a quis esguarda y esta comes lo regiment y gouern de dita Ciutat, y la prouisió

de dits officis priuatiuament ad quoscunque alios iudices. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrumias Vicecancellarium.*

Que sa Magestat enuie a la Ciutat de Valencia barres de or y argent en valor de docentes milia lliures pera batre moneda Valenciana: ab que se li hajen de donar en la present Regne altres docentes milia lliures en Reals Castellans de a huyt y de a quatre.

CAP. LVIII.

Tem supliquen los dits Braços a vostra Magestat, sia seruit fer merce a la Ciutat de Valencia, de enuiar cascun any adaquella barres de or y argent en valor de docentes milia lliures, pera que de aquelles se puga fer y batre moneda Valenciana en la casa de la Seca de dita Ciutat. ¶ Plau a sa Magestat, ab que se li hajen de donar en aquest Regne altres docentes milia lliures en Reals Castellans de a huyt, y de a quatre. *Conarrumias Vicecancellarium.*

Ques guarde lo acostumat en respecte del cobrar dels auitualladors de les carns de la Ciutat de Valencia lo dret de gabella de la sal.

CAP. LIX.

Tem, per lo molt que importa asauoir lo auituallament de la present Ciutat, senyaladamet en materia de carns, que es prouisió tan important y necessaria; Supliquen perço los dits tres Braços, Ecclesiastich, Militar, y Real, sia vostra Magestat seruit, que ningun dels arrendadors de les gabelles de la sal, ni altra persona alguna puixa exigir, demanar, ni cobrar dret algu de gabella de la sal dels auitualladors de les carns de dita Ciutat, axi del clos de les carniceries majors, com de les foranes; sots pena de cent lliures applicadores los dos terços al Hospital general de la present ciutat, y lo altre ters a la casa de Sant Gregori de aquella. ¶ Plau a sa Magestat ques guarde lo acostumat. *Conarrumias Vicecancellarium.*

Que en les occasions justes lo lloctinent y Capita general no impedixca als lurats de la present Ciutat les embaxades pera sa Magestat.

CAP. LX.

C iiii Item

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

Tem per lo molt que conue q los subdits y vassalls de vostra Magestat, y particularment la present Ciutat de Valencia, a la qual molt de ordinari se ofereixen coses necessaries, per les quals ha y deu acudir als peus de vostra Magestat, y sia just q per ningun oficial per preminent que sia, sels puga fer impediment pera fer qualseuol embaxades y missatgeries, per lo que aliàs seria cosa contra tot dret denegarlos lo recurs que es tan permes de justícia y per tot dret: Supliquen a vostra Magestat los dits tres Braços, sia seruit prouehir y manar, q nos puga impedir per lo Lloctinent y Capita general del present Regne, Real Audiencia, ni al tre oficial algu, ab manaments, penes, vel aliàs en manera alguna als Jurats de la dita present Ciutat la nominació que conforme al poder q tenen del Consell general de dita Ciutat de fer vn o mes embaxadors tostemps quels pareixera ser cōuenient pera acudir a vostra Magestat, pera obtenir reformacio y remey de coles respectats a dita Ciutat, ni la execucio de les embaxades que per aquells seran determinades. Y que si manaments alguns seran fets imeditius de la determinació de dites embaxades, nominació de embaxadors, y missatgers, y execucio de aquelles, o penes imposades; sien dits manaments y penes de ningun effecte: y no obstant aquells ni aquelles, se puixa proseguir a nominació de embaxadors, o embaxadors, y a execucio de les tals embaxades, sens encorrimet de pena alguna. ¶ Sa Magestat mana a son Lloctinent general, que en les occasions justes nols faça algun impediment. *Conarrum Vicesan.*

Confirmacio dels capítols, establiments, y ordinacions de la casa de Sent Gregori de la present Ciutat.

CAP. LXI.

Tem, per quāt la casa de les Repenedides, vulgarment dita la casa de S. Gregori, de la present Ciutat, es molt conuenient a la Republica, y de gran seruit de nostre Senyor, y al temps de la institucio y fundacio de aquella, y despres de la cōtinuacio, se han fet y ordenat molts capítols, y ordinacions respectants a la policia, gouern, y administracio de dita casa, per lo consell general de dita Ciutat: Supliquen per, o los dits tres Braços, sia vostra Magestat seruit pera perpetua obseruancia de dits capítols, establiments, y ordina-

cions, fins a huy fets, cōfirmar, decretar, y aprouar aquells. ¶ Plau a sia Magestat. *Conarrum Vicesanellarium.*

Que los privilegis de la present Ciutat de Valencia, contenguts en la capitul infra escript, se obseruen y guarden, lleuats tots abusos.

CAP. LXII.

Tem supliquen los tres Braços Ecclesiastic, Militar, y Real, a vostra Magestat, sia de sa merce cōfirmar los priuilegis ab los quals esta concedida a la dita Ciutat de Valécia, y Jurats de aquella, la llibera administracio y regiment de les coses de dita Ciutat, y lo gouern de aquella: sens que per vostra Magestat per sa real clemencia, o altre official algu, per preminent que sia, per via de inquisicio se puga inquirir ni procehir contra los dits Jurats, ni algu de aquells: ni que aquells puguen ser compellits a reuelar les coses ques tracten en la cambra: e lo mateix se entenga del Racional, e Syndich, Subsyndichs, Aduocats, y Escriua de dita Ciutat; ni puixen regoneixer los llibres de dita Ciutat, ni manar al Escriua de la Sala, que no reba prouisions ordenades per los dits Jurats: ni manar a altres officials, que no despachen albarás, ni facen altres coses en perjuhi de la dita llibera administracio concedida a dits Jurats sots imposicio de pena de deu milia florins applicadors als cofres de vostra Magestat, y al comu de dita Ciutat, y decret de nullitat de dits manaments. ¶ Plau a sia Magestat confirmar los priuilegis contenguts en dit capitol, y manar a son Lloctinent general, y altres officials reals, los obserue y guarden, lleuats tots abusos. *Conarrum Vicesanellarium.*

Que passen en cone les trenta milia lliures del torne que seu en la present Ciutat al temps del casament de sa Magestat.

CAP. LXIII.

Tem, supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, que la promesa ques seu de ques passarien en les primeres corts generals les trenta milia lliures del torne que seu en la present Ciutat al tēps del casament de vostra Magestat, sia ab tot effecte posada en execucio: y que la generalitat del present Regne se puga carregar tants cēfals sobre los bens de aquella, com seran menester pera

pera pagar a la Ciutat de Valencia, axi les vint y nou milia y docentes lliures que dita Ciutat ie carrega a censal pera dit efecte, com totes les penhons discregudes del dia dels carrega ments dels dits censals que ha pagar, y tindra obligacio de pagar dita Ciutat fins al dia de la real solucio y paga de dita quantitat. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarium.*

*Ques lleue la lleua franca, de la qual gozaren los ofi-
cios de la present Ciutat de Valencia.*

CAP. LXVIII.

LTem, per quant de tenir los officis de Valencia, y en particular lo offi ci de Velluters, y Perayres, lleua franca de les robes de son obratge que trahuen de la present Ciutat y Regne, redu da molt gran dany y perjuhi a la cosa publica: perque de vna part per raho de dita lleua fran ca se disminueixen les sifes de la Ciutat de Va lencia que son tan priuilegiades, per consistir en aquelles tot son patrimoni, ab ques paguè tots los carrechs de dita Ciutat, ys acudeix a totes les necessitats de aquellay; de altra part de la di ta exempcio sols ne gozen los richs y podero sos dels dits officis, y de ninguna manera sen vtilen los pobres, y per dita raho tot lo com mercí y traete ha restat entre los richs de dits officis; perço, per euitar estos y altres molts in couenients y danys q de la dita exempcio y lleua franca resulten a la cosa publica, suplique los dits tres Braços a vostra Magestat, sia de la real merce prouehir y manar, que ninguna per sona, encara que sia del offci de Velluters, pug a despachar ni traure de la present Ciutat y Reg ne robes algunes, encara que sien de son obrat ge, sens que pague lo dret de lisa, y altres q per dita raho se dehuè pagar; y que de aci auant no pugu en gozar ni alegrar se de dita lleua franca: hagudes per reuocades qualseuol prouisions y concelsions en contrari, per qualseuol via, o manera obteles. ¶ Plau a la Magestat. *Conar rumias Vicecancellarium.*

Que sia inuolablement obseruat lo fur que dispo n, que nos paguè matar corderos menors de vn any, Ab lo augment de la pena en la forma contengu da en lo capitol infrascript.

CAP. LXV.

TTem, per quant axi per ser lo present regne falt de vitualles de carn pera la prouisio de aquell, com per los rigors

dels anys passats quey ha hagut en dit Regne y en los circumuehins, se han mort molts gana dos que han augmentat molta carestia y esterilitat; Supliquen perço los dits tres Braços sia vostra Magestat seruit prouehir y manar, que lo fur que dispo n y ordena, que nos paguè ma tar corderos ni corderes menors de vn any, sia inuolablement obseruat: augmentant la pena a deu sours per cap, applicadora conforme a la forma de dit fur; y que del dispo n en aquell y en lo present capitol, a superabundant cautela se hujen de publicar y preconizar publicques cri des en les ciutats y viles reals, y altres baronies e llochs del present Regne, pera que vinga a no ticia de tots, y no pui sen allegar ignorancia al guna. ¶ Plau a la Magestat. *Conarru. Vicecàn.*

Que esta degudament prouehit sobre lo lloch y prece dencies del Lloctinent de Mestre Racional de la Regia Cort.

CAP. LXVI.

LTem, perque de aci auant cef se tota manera de pretèsio so bre les precedencies en actes publichs, entre lo Lloctinent del Mestre Racional de la Re gia Cort ab los Jurats de la present Ciutat; Supliquen per tant los dits tres Braços a vostra Magestat sia seruit proue hir y manar, que en los alientos y llochs pub lichs la precedencia que te lo Mestre Racio nal de la Regia Cort de la present Ciutat y Reg ne no la pauxa tenir ni tinga son Lloctinè, lo qual en la capella major de la Seu de dita Ci uat, processos, ni altres llochs publichs, no sols no precheixca als dits Jurats, pero ni tinga lloch algu en aquells. Sa Magestat te en aço degudamènt prouehit. *Conarrumias Vicecancell.*

Ques guarde lo acostumat en respectè del regiment, govern, auituallament, y prouisio de la Ciutat de Valencia.

CAP. LXVII.

TTem, per quant conforme a diuersos furs y preuilegis del present Regne, lo regi ment y govern de la pre sent Ciutat de València es ta comes casi a regno cap to als Jurats de la dita Ciutat, y particularmè totes les coses respectants al auituallament y prouisio de aquella priuatiuament ad alios iu dices

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

dices; lo que es estat axi confirmat ab diuerses lletres Reals, despachades per la Magestat del Rey nostre senyor de gloriosa recordacio; la data de les quals son, 30 es la vna dada en Madrid a 21. de Maig 1561. e l'altra dada en Illescas a 28. de Maig 1593. y la vltima dada en Madrid a 19. de Giner 1600. confirmant los dits furs y priuilegis de dita Ciutat; y pera sa perpetua validitat y obseruancia conuinga y sia necessari, que aquells en les presents Corts generals sien confirmats y aprouats; Supliquen pero los dits tres Braços, Ecclesiastic, Militar, y Real, sia vostra Magestat feruist manar, q dits furs, priuilegis, y lletres Reals sien a la lletra e inuolablement obseruats y obseruades en la ciutat de Valencia, y termens generals, y contribucio de aquella. ¶ Plau a la Magestat ques guarde lo acostumat. *Conarrunias Vicecancell.*

Que sien cau de carestia y necessitat de virtualles, enuiara la Ciutat de Valencia algun Comissari per lo present Regne, aquell puga compellir a que seli faga venda dels fruyts, dexant en la ciutat, vila, o lloch algun fara la compra, la porcio dels fruyts y virtualles que haura menester, per lo preu y en lo modo y forma continguts en lo capitol infrascript.

CAP. LXVIII.

Tem supliquen dits tres Braços a vostra Magestat, sia prouehit, que en tot cas que per carestia y necessitat de virtualles la Ciutat de Valencia enuiara Comissari algu per lo Regne, pera fer annotacio y escriptio de tota especie de fruyts y virtualles, per les ciutats, viles, e llochs del present Regne, pera comprar dits fruyts y virtualles, pera fer portar aquelles a la present Ciutat, peral auituallament de aquella, y remey de dita necessitat; puga lo dit Comissari, arribanta qualseuol part de dit Regne, compellir a qualseuol particular de dita ciutat, vila, o lloch, o a la mateixa vniuersitat (dexas a cascuna de aquelles respectiuament la porcio dels fruyts y virtualles que haura menester) en hauer de vendre lo restant de dits fruyts y virtualles al dit Comissari de Valencia, al preu q comunament valia y corria lo for de cada especie de dits fruyts y virtualles en la dita ciutat, vila, o lloch, hon sera la dita venda, en lo temps y dia que sonch expedida la dita comissio. Ab que lo Comissari tinga obligacio de exir y partir de la dita ciutat de Valen

cia, dins sis dies precisos de la data de la dita comissio, rebentle acte, per major certitud, del dia que lo dit Comissari exira de Valencia. Y que lo dit Comissari sia obligat a pagar encotinens al amo dels tals fruyts y virtualles, lo preu de dita compra. Y que lo dit Comissari haja de fer rebre en cascuna part hon fara dites compres, informacio de testimonis dels vehins y habita dors de la tal ciutat, vila, o lloch, del for comu que h tal fruyt, o virtualle valia en dita part en lo dia de la data de dita comissio. Y que lo dit Comissari puga compellir als vehins y particulars de la dita ciutat, vila, o lloch, pera donarli les besties que haura menester, pera portar los tals fruyts, e virtualles que haura de portar a la present ciutat de Valencia: pagant empero lo dit Comissari lo port de dites caualladuras al for comu que en la tal ciutat, vila, o lloch valdra lo dit port, segons la major, o menor distancia de la present ciutat de Valencia: y que ab aquest mateix orde puga discurrer lo dit Comissari per les demes ciutats, viles, o llochs del present Regne, pera fer dites compres. Ab tal empero, que en ninguna part del dit Regne tinga facultat, ni puga lo dit Comissari compellir ni obligar a ningun particular, ni vniuersitat, pera que a ses despeses haja de portar dites virtualles a la present ciutat; sino que aquella se haja de encarregar, y encarregue de fer portar a ses despeses, rilsch, y perill, los dits fruyts, y virtualles a la present ciutat de Valencia, en lo modo y forma damunt dits y declarats. Restant empero lo priuilegi del Rey don Alonso que tracta dels agabelladors, y embotigaments de fruyts, en fauor de la Ciutat de Valencia, en tota forsa, virtut, y valor. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrunias Vicecancellarius.*

Que los Flaquers del Virrey, Archebisbe, y Inquisidors, no pughen entrar en lo Almodi a comprar formen.

CAP. LXIX.

Tem supliquen dits tres Braços a vostra Magestat, sia feruist pera la deguda administracio del Almodi, y pera euitar los inconuenients ques segueixen de cascu dia de entrar en aquell, ab titol y occasio de fer flaquers dels Virreys, Archebisbe, Inquisidors, prouehir y manar, que de aci auant los dits flaquers dels dits Virreys, Archebisbe, Inquisidors, no pughen entrar, ni entren en lo Almodi a com-

a comprar forment, sino que tingué la mateixa prohibicio de entrar en aquell, que los demes flaquers de la present ciutat. Y que pera la prouiso de les cases de dits Virreys, Archebisbe, e Inquisidors, hajan de acudir, y acudeixquen dits flaquers als lurats de dita Ciutat; los quals tinguen obligacio de donarlos del formet que tindra la Ciutat, o del quey haura en lo Almodi, lo que hauran menester, de la fort y bondat quels solen comprar los dits flaquers peral seruiçi de dites persones, al preu que passara en lo Almodi. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que les penes imposades als flaquers, forners, y moliners, en la Real Pragmatica publicada a bony de Octubre, Atal cincchens noranta y quatre, sien commutades en penes pecuniaries.

CAP. LXX.

A Tem, com ab differents modos de ordinacions, particularment per la Pragmatica publicada a huyt de Octubre del any 1594, se han posat algunes penes afrontoses de açots, e altres, als flaquers, forners, y moliners, y per dita raho se han retirat y retiren de dits officis, y estiguen molts forns, y alguns molins tancats, tot en dany del vs comu de la Ciutat; y si alguns los lloguen, son a gent pobra y aduenediza, y en risch de perdre los lloguers de dites propietats, los quals no poden acudir als carrechs ordinaris y censos que fan alguns de aquells a V. Magest. sino ab molt treball; Perço supliquen a vostra Magestat, sien reuocades dites penes, y commutades en penes pecuniaries, respectiue; com ja vostra Magestat ab vna real lletra fonch seruit de llimitar dites penes. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que los senyors de molins los puguén arrendar a les persones quels parega.

CAP. LXXI.

Tem, per quant los molins, y conferuacio de aquells, es conuenient peral benefici publichi; y sia just, per fer cosa preciosa, q los senyors de aquells puixé, com los senyors de altres propietats, arrendarlos a qui bels parega, y mes conuenient los sia, y mes essent aquells de persones militars, los

quals, conforme a fur y priuilegis, dehuén gozar de les preeminècies que han acostumat gozar; Perço supliquen dits Braços, sia per vostra Magestat prouehit, q puguén los senyors de molins arrendar les dites propietats a qui bels parega, y ben vist los sia, axi per la conferuacio dels drets de vostra Magestat, com per lo demes desús especificat. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que despatchen albarás de sacs pera flaquers de les moltures, eo de allo que constara per lo libre del credencier del Almodi, hauserse molt en cada mol li de quinze en quinze dies.

CAP. LXXII.

Tem, perque per disposicio de fur huyte de molendinis, qualseuol lenyor de molins pot vendre les moltures, axi a calola, com a flaquer; y per no despachar-sels albarans de aquelles, estan impossibilitats de cobrar les rendes, y pagar los carrechs desús dits; Perço supliquen a vostra Magestat dits tres Braços, sia seruit prouehir y manar als lurats, Cap de taula, y demes officials de la present Ciutat, que de allo que constara per lo libre del credencier del Almodi, hauserse molt en cada mol respectiue, li sien despachats albarans de sacs pera flaquers, de quinze en quinze dies. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumia Vicecancellarius.*

Que nos puguén fer ampliacions de Notari, ni sen puguén nomenar mes dels sis ordinari.

CAP. LXXIII.

Tem, per quant per diuersos furs antichs y moderns esta prohibit, que per via directa ni indirecta, nos puixé nomenar, ni crear mes de sis Notaris calcun any; no obstant los quals, lo Iusticia en les causes ciuils de Valencia, per via de ampliacions ha acostumat de nomenar mes Notaris. Supliquen perço los dits Braços, que sens alteracio del dispost en aquells, ans pera major corroboracio, sia prouehit, que lo Iusticia en lo ciuil, y demes persones que alsisteixen y entreuenen en la nominacio y creacio de dits Notaris, no puixen fer semblats ampliacions, ni nomenar mes dels sis ordinari, per via alguna directa, o indirecta, sots

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

Éta, fots decret de nullitat de la tal ampliació.
¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancell.*

Que ningú puga procurar en les corts de la Ciutat de Valencia, sino es tenint dos anys de practica, en la forma, y sots la pena consengudes en lo infra script capítol.

CAP. LXXIII.

E Tem, que pera atallar los grans abusos quey ha en la present Ciutat, a l'ocasio de procurar en la cort de aquella persones imperites y no intelligents en negocis: Supliquen dits Braços, q' ningú puga ser procurador en les Corts de la present Ciutat, ni tractar negocis en aquelles, que per lo menys no tinga dos anys de llegítima practica de casa son mestre, de la qual haja de cóstar al Justicia Ciuil ab jurament del mestre y del praticant: y que precehint dita proua y toleminat, lo dit Justicia en lo Ciuil done llicencia en escrits al tal praticant, pera que puga procurar en les Corts de la present Ciutat. Y contrauenint al delus dit, encorreguen en pena de vint y cinch lliures, aplicadores la mitat a la part contra qui procurarà, y la altra mitat al Hospital general. E no podet pagar dita pena, estiguen dos mesos en la preso. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarim.*

Que guardes lo acostumat en respecte de la creacio dels Notaris Imperials: y q' no puguen ser creats notaris Reals sens hauer practicat en casa de Notari per temps de quatre anys.

CAP. LXXV.

Tem que los Notaris Imperials que de aci auant se hauran de crear Notaris en virtut de privilegijs reals, hajan de ser, y sien examinats per la mateixa forma, y per les mateixes persones que entreuenen y assisteixen en los examens de Notaris de Valencia. Y que sens precehir dit examen no puguen rebre actes en virtut del tal privilegi. ¶ Plau a la Magestat que guardes lo acostumat, ab que no puga ser creat Notari Real que primer no haja practicat en casa de Notari per temps de quatre anys. *Conarrumias Vicecancellarim.*

Que los Majorsals del art de Notaria no donen redolins pera Majorsals, sino a Notaris que per lo menys tinguen deu anys de Notaria.

CAP. LXXVI.

Tem que per lo que la experiencia ha mostrat los danys ques segueixen en la present ciutat, en donar los Majorsals de art de Notaria redoli a notari de Valencia de pochys anys de practica y experiencia, pera concórrer en lo mateix officí de Majorsals, hauent ni altres de edat, aptitut, e intelligencia mes capaces y habilis pera dit effecte. Supliquen per ço a vostra Magestat los dits Braços, se proue heixca, que de ningú manera puixen los Majorsals de Notaria donar redoli pera Majorsals a Notari algu que per lo menys no tinga deu anys de Notaria. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarim.*

Que los actes ques donen en lo examen de la creacio de Notari de Valencia, se senyalen per tots los examinadors, o per aquells en los quals se concordaran.

CAP. LXXVII.

Tem, per quāt en los examens ques fan de Notaris de Valencia, al temps de la creacio de aquells se ha vist per experiencia, seguirse algú inconuenients del modo de donar los actes que han de fer, sobrels quals han de ser examinats; Supliquen los dits Estaments, sia vostra Magestat seruir, que lo senyalar, y donar los dits actes pera dit examen de Notaris de Valencia, toque, ys esguarde a tots los examinadors, o a la persona, o persones que aquells concordaran. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarim.*

Que esta ja prohibe en respecte de la practica necessaria pera poder ser creat algun Notari Real.

CAP. LXXVIII.

Tem, per llevar inconuenients y abusos ques fan en la creacio de Notaris Reals, Suplique los tres Braços a V. Mag. sia de sa Real merce prouehir y manar, q' ningú puga ser creat Notari Real, q' primer no haja practicat en casa de Notari de Valencia, per temps de quatre anys, menjant, y dormint. Y que en lo examen dels Notaris Reals se guarde la mateixa forma, que en lo examen y creacio dels Notaris de Valencia, ys faça ab interuencio de les mateixes persones que entreuenen en lo examen

examé dels Notaris de Valencia. ¶ La esta pro-
uehit en los precedets capitols. *Conarr. Vicecam.*

*Que en la Cort del Iusticia Ciuil hi haja vn libre pe-
ra continuar les relacions dels quitaments y can-
cellacions de censals, violaris, y debitoris; les quals
se hajen de fer per los Notaris rebedors de dits
cancellacions, dins lo temps, y en la forma, y sots
la pena continguda en lo infrascript capitol: y que
se entenga no sols en la present Ciutat, sino també
en qualseuol altra vila, o lloch del present Regne.*

CAP. LXXIX.

Tem, per euitar molts inconue-
nients y danys, q̄ per experiencia
se han vist hauer se seguit, per no
trobarse les cancellacions, y qui-
taments dels censals, violaris, o
debitoris; per la qual raho moltes vegades ha
acontes demanar-se les propietats, pensions, e
interessos de dits censals, violaris, o debitoris,
essent aquells ya caçellats: Supliquen los dits
tres Braços a V. Mag. sia de sa Real merce pro-
uehir e manar, que de aci auant hi haja vn libre
en la Cort del Iusticia Ciuil de la present ciutat,
designat pera effecte de cōtinuar les relacions
dels actes de dits quitaments y cancellacions:
manant q̄ qualseuol Notari que les rebra, dins
tres dies apres de hauerles rebut, haja de fer, y
faça relacio dauant de dit Iusticia, de qualseuol
cancellacions, y quitaments de censals, violaris,
o debitoris que haura rebut, fent-la continuar
en dit libre, ab los noms y cognoms dels carre-
gadors, calendariant los dits actes de dits carre-
gamets. la qual relacio haja de fernar lo Notari
rebedor. Y en cas que per algun temps nos tro-
bassen los dits quitaments, o cancellacions; les
relacions cōtinuades en dit libre, ab ferma del
Notari rebedor de aquelles, tinguen tãta força
y valor, com lo mateix quitamet, o cancellacio.
Y en cas q̄ lo Notari rebedor de dits quitamets,
o cancellacions, dins lo dit temps prefigint no
ses dita relacio, encorrega en pena de deu lliu-
res, applicadores al dit Iusticia, y executadores
per aquell. Y a ço se entenga axi en la present ciu-
tat de Valencia, com en altra qualseuol ciutat,
vila, o lloch del present Regne. Prouehint axi
mateix, q̄ lo dit Iusticia tinga en custodia y guar-
da lo dit libre dauall clau. y q̄ per cōtinuar cada
Item de quitaments y cãcellacions en lo dit li-
bre, se pague a la Cort vn sou y sis diners per lo
interressat en los dits quitamets y cancellaciõs.
¶ Plau a sa Magest. *Conarruniis Vicecancell.*

*Que sa Magestat encarregara al Inquisidor general
lo que sels supplica, de que en la present Ciutat y
son districte, hi haja ordinariament vn Inquisi-
dor que sia natural del present Regne.*

CAP. LXXX.

Tem, per lo que conue a la degu-
da expedicio de les causes que
tractaran en lo tribunal de la In-
quisicio de la present Ciutat, que
hie decidides y determinades per
persones intelligents y pratriques en los furs y
priuilegis del present Regne, y per lo q̄ vostra
Magestat ha acostumat de honrrar, y fer be als
naturals de aquell. Supliquen los dits Braços,
que cōtinua y ordinariament hi haja de hauer
vn Inquisidor en la present Ciutat y son distric-
te, que sia natural del present Regne, de la ma-
nera, y com se ha otorgat en lo Principat de Ca-
talunya. ¶ Sa Magestat encarregara al Inquisi-
dor general lo contingut en dit capitol, y pro-
curara reba aquest Regne la mateixa merce q̄ ha
rebut lo Principat de Catalunya. *Conarr. Vicec.*

*Que los Diputats puguen fer caritat al Hospital ge-
neral de quatre milia lliures per cascu trienni,
fins a les primeres Corts: y que sa Magestat in-
tercedira ab sa Santetat, pera que concedexca
la pensia continguda en lo capitol infrascript.*

CAP. LXXXI.

Tem, que pera la subuencio de
les moltes, continentes, y ordina-
ries necessitats de la casa del Ho-
spital general de la present Ciu-
tat, V. Magest. sia seruit manar
cōcedir pensio sobre lo Archebisbat de Valen-
cia, en cas de la primera vacat de aquell, en sum-
ma de quatre milia lliures cascu any, in perpe-
tuum. Y que tãbe pera la dita charitat y subuen-
cio, se done facultat, q̄ los Diputats de la Gene-
ralitat del present Regne puguen fer charitat y
almoyna al dit Hospital de quatre milia lliures
en cascu trienni, a coneguda dels Diputats y
officials de la casa de la dita Generalitat, fins a
les primeres Corts. ¶ Plau a sa Magestat do-
nar dita facultat a dits Diputats, y en son cas
intercedir ab sa Santetat cōcedexca dita pen-
sio en tot, o en part. *Conarruniis Vicecancell.*

*Que les persones a qui toca nomenar lo offici de Cap
de causa del General del raly, tinguen facultat de
nomenar a la persona que convinga.*

CAP. LXXXII.

D Item

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

Tem, per quât conue a la bona administracio del dret del General del tall, tenir alli vna persona intelligēt q̄ alsisteixa y tinga conte en la bona exactio de aquell: y per quant Carlos Valero Cavaller ha tengut lo dit offici de Cap de taula del General alguns anys, y ha seruit dit offici de Cap de taula, ab molta puntualitat y satisfactio: Perço suppliquē dits Braços a vostra Magestat, se serueixca prouehir y manar, que lo dit Carlos Valero tinga lo dit offici de Cap de taula del General del tall, per tot lo tēps de la sua vida, donāt facultat als Diputats pera que puguen concedirli salari competent, conforme als treballs y calitat de aquell, ab q̄ aço no haja lloch durant lo trienni q̄ corre. ¶ Plau a sa Magestat, que tingue facultat les persones a qui toca, nomenar en dit offici al dit Carlos Valero, o a la persona que conuinga, com tenē acostumat. *Conarruni Vicecancellarim.*

Que sien recopilats en vn volumne y impressos los furs y actes de Cort de la Generalitat: y que los Diputats, Contadors, y Administradors los tinguen en la taula de les jutjades, quant se ajuntaran, respectivament.

CAP. LXXXIII.

Tem, per quât los furs y actes de Cort de la Generalitat, son les lleys ab que se hâ de decidir y determinar les coses de dita Generalitat; y axi conue que sien recopilats, y posats en orde: Perço los tres Braços, Ecclesiastic, Militar, y Real, Suppliquē sia V. Mag. seruit prouehir y manar, que los Furs y Actes de Cort de la Generalitat, sien recopilats en vn volum per son orde, y axi arreglats se imprimen: y que tostemps ques juntaran los Diputats, los hajen de tenir en la taula de les jutjades, y lo mateix hajen de fer los Contadors, y Administradors, quant se juntaran, respectivament. ¶ Plau a sa Magest. *Conarr. Vicecan.*

Que los Diputats, y Syndich de la Generalitat tinguen trecentos lliures de salari cascu; y que al respecte se aumenen als demes officials continguts en lo infrascript capitol: pagant de dites quantitats los subdelegats.

CAP. LXXXIII.

Tem q̄ los Diputats y Syndich que ara son, y per temps serâ de la Generalitat, tinguen quatrecentos lliures de salari cascu de aquells, y q̄ lo Subdelegat de

dits Diputats tinga cent lliures de salari, y que als Clauaris, Contadors, Administradors, Assessors, Escriua, y Contrallibre, los sia aumētat al mateix respecte lo salari, sens lleuar les canelles als Contadors, y que als demes axi de la casa de la Diputacio, com als altres officials del dit General, sels refaça y pague cascu any conforme lo valor de la confitura y porcions que acostumen rebre, per aumēt dels salaris de aquells, respectivament. ¶ Plau a sa Mag. fins en summa de treçetes lliures, y als demes, y porters ordinaris, y escriua de albarans, al respecte, pagant delles los subdelegats. *Conarr. Vicecan.*

Que ninguna persona pugâ tenir dos officis incompatibles en la Generalitat, encara q̄ sia per subdelegacio: y que si cindra dos officis compatibles, no pugâ cobrar sino vn salari y emolument.

CAP. LXXXV.

Tem que ningun Diputat, ni altre official del General puxien hauer, ni cobrar dos salaris, encara que sia per raho de dos carrechs distincts y separats: ans be en cas q̄ tinguen dos carrechs que no sien incompatibles, sia ab vn sols salari y emolument. Y que ninguna persona pugâ concoren en dos carrechs e officis incompatibles, com son Diputat y Contador, Diputat y Assessor, Diputat y Syndich, y altres semblants. Y lo mateix proceheixa en los subdelegats. ¶ Plau a sa Magest. *Conarruni Vicecancell.*

Que los Contadors no puguen passar en conte los albarans del General que lo Syndich haura cobrat en nom de consignatari de algu dels deutors del General, sino es observada la forma contenguda en lo capitol infrascript.

CAP. LXXXVI.

Tem que los Contadors no puguem admetre, ni passar en conte los albarans del General, q̄ lo Syndich de aquell en nom de consignatari de algu dels deutors del dit General haura cobrat, sino hauēt primer vist y reconegut, si los dits albarans estan fets bons als dits deutors, per hauer ja lo dit Syndich lliurat al Clauari les quâtitats q̄ haura cobrat en virtut de dits albarans, y si aço no fera estat fet, proue heixquen y manen, q̄ dites quantitats cobrades per lo dit Syndich, se depositen en la forma acostumada. ¶ Plau a sa Mag. *Conarr. Vicecan.*

Que lo

Que lo Eſcriua del General continue les promiſions breu y ſubſtancialment, que faran los Diputats en ſitjada, en vn libre que ſe intitule, Libre de promiſions de ſitjades: y que les allargue y continue pera la ſitjada ſeguent, en ſon libre ordinari de promiſions.

CAP. LXXXVII.

E Tem, q lo Eſcriua del General tinga obligacio de cōtinuar, y continue les promiſions, y deliberacions q faran los Diputats en ſitjada, en vn libre que ſe intitule, Libre de promiſions de ſitjades dels Diputats del General, de caſcu any reſpectiuament: lo qual eſtiga enquadernat, y no per mans ſolteres; y en aquell ſe hajen de continuar breu y ſubſtancialment les promiſions que faran los Diputats: los quals, ſils pareixera, poſen ſon nom, y ferma de la ma. al peu de cada promiſio y delli beracio. y que lo dit Eſcriua tinga obligacio de tenir allargades y continuades les promiſions que faran en dita ſitjada, pera la ſitjada immediate ſeguent, en ſon libre ordinari de promiſions, ab tots los motius y atēdencies que conuindra; y hauran pres pera fer les promiſions, nō mutata in aliquo ſubſtātia. Y que no obſeruiſe la forma de ſus dita. les promiſions no tinguē effecte algu, fins que en la ſitjada ſeguent portantles allargades lo Eſcriua, ſe hajen de fer: mar per los Diputats, ſils pareixera. ¶ Plau a ſa Mageſtat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que lo Eſcriua del General tinga vn libre, en lo qual ſe continuen les execucions, promiſions, e inſtancies que ſaran e inſtaran contra los deutors del General.

CAP. LXXXVIII.

E Tem que lo dit Eſcriua del General ſia obligat de tenir y portar vn libre de execució, en lo qual ſe continui ſeguidament les execucions y promiſions que inſtarā los Subſyndichs del General, y les inſtancies q faran contra los deutors del dit General, y no per mans ſolteres, ſots les penes contingudes en lo ſeguent capitol. ¶ Plau a ſa Mageſtat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que lo Eſcriua del General continue tots los actes extrajudicials que rebra, en la forma y ſus les penes contingudes en lo inſcript capitol.

CAP. LXXXIX.

E Tem q lo Eſcriua del General tinga obligacio de continuar tots los actes extrajudicials q rebra, ab totes les clauſules a poſar acōſtūmades, ſens referirle a altres actes cōſemblants que ja aliā haja robu; ſots pena per la primera vegada de vint y cinch lliures, applicadores al Hoſpital general; y la ſegona vegada ſots doble pena, applicadora vt lupra, y per la tercera, priuacio de offici. ¶ Plau a ſa Mageſtat. *Conarrumius Vicecan.*

Que lo Eſcriua de la Generalitat doni conte dels bens mobles que ſins a huy hi ha hagut en la caſa de la Diputacio, q eſtā a carrech de aquell; y q los Diputats vn mes apres de ſer extrets, facen carrech al dit Eſcriua de tots los bens mobles, mijañant inuentari, obligant ſe lo dit Eſcriua a donar conte de aquells.

CAP. XC.

E Tem que los Diputats, mijañant inuentari ſahedor vn mes apres de ſer extrets, hajē de fer carrech al Eſcriua de la Generalitat; de tots los bens mobles que al preſent hi ha, & in euentum hi haurā en la caſa de la Diputacio; que han comprat y cōpraran los Diputats per los obs de aquella; prōmetent, y obligant ſe dit Eſcriua de donar bon conte y raho de aquells; toſtētis que ſeli demanara. Y que axi mateix tinga obligacio de donar conte de tots los bens mobles q ſins huy hi ha hagut en dita caſa, q eſtā a conte y carrech de aquell. ¶ Plau a ſa Mageſtat. *Conarrumius Vicecancell.*

Que los Diputats pera pagar treballants no puguē prouehir mes de cinquanta lliures, ſino es ab promiſio de tots los officials de la Diputacio, nemine discrepante: y que no ſi puga donar quantitat alguna per treballs al qui ſe ſalari ordinari.

CAP. XCI.

E Tem, q los Diputats en virtut del capitol que dona facultat pera pagar treballants, per vn niateix negoci no puguē prouehir mes quartat de cinquanta lliures, y que quant ſe haura de excedir dita ſumma, haja de ſer, y ſia ab prōuiſio de tots los officials de la caſa de la Diputacio, nemine discrepante, ſots pena de priuacio de offici. ¶ Plau a ſa Mageſtat: ab q ni eſtā ni altra quantitat ſe puga donar per treballs, al qui ſe ſalari ordinari de la caſa. *Conarrumius Vicecan.*

D ij Que los

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

Que los Diputats en la casa de la Diputacio, y de les armes, y altres que te la Generalitat, no pugue fer sino les obres necessaries pera la cõseruacio, y obseruada la forma donada en lo infrascript capitol.

CAP. XCII.

Tem q̃ los Diputats no puguen fer obres noues, sino les q̃ seran necessaries, pera la cõseruacio de la casa de la Diputacio, y de la de les armes, y altres que te lo Generalitat, quals obres necessaries se hajen de subhastar a veu de corredor, y llurara la persona, o persones que per menys quantitat se obligaran a ferles. y lo mateix se obserue en respecte de la nominacio dels sobrestants, y persones ques nomenaran pera la assistencia e interuencio de dites obres. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarim.*

Que los Diputats no puguen prouehir confitures en ningunes occasions y jornades: y que sien lleuades les porcions de confitura: y q̃ no puguen prouehir enceses, sino es en les festes, y casos, y per als llochs que se especificquen en lo capitol infrascript.

CAP. XCIII.

Tem q̃ los Diputats directa, o indirectament no puguen prouehir enceses, sino en les festes de S. Dionis, y dels dos Vicents, y en occasions q̃ la Ciutat fara enceses per causa de vengudes de Reys, Princes, e altres fills de Reys, parts de Reynes, y victories senyalades, y no en altres casos algius, y estes pera la casa de la Diputacio, y de les armes. Y que axi mateix no puixẽ prouehir cõfitures en les jornades de profelsos del Corpus, ni de la Verge Maria de Agost, ni en altres algunes occasions ni jornades, pera la casa de la Diputacio, ni pera ells mateixos, ni pera altres alguns officials de aquella, ni pera altres persones algunes de qualseuol qualitat q̃ sien, lleuant totes les porcions de cõfitura que solen tenir los officials del General: en lloch de les quals sels done algũ competet salari. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarim.*

Que los subdelegats y conjunts de Diputats, o altres officials del General no tinguen porcio alguna.

CAP. XCIII.

Tem que ningun subdelegat, ni conjunt de Diputats, o altres qualseuol officials del General, puguen tenir, ni tinguen porcio alguna. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarim.*

Que los arredadors del General no puguen demanar refaycio, ni preindre retencio per rabo de aquells, ans de hauer acabat de pagar tot lo que restar an deuent.

CAP. XCV.

Tem que los arredadors del General no puguen demanar per via de requesta, nec aliàs, quantitat ni refaycio alguna als Diputats, q̃ primerament no hajen acabat de pagar tot lo q̃ restaran deuent del preu del arrendament, sens poder pretendre, ni tenir retencio del dit preu en tot, ni en part. ¶ Plau a la Mag. *Conarr. Vicecan.*

Que los officis de la Generalitat, del Almodi, places del Centenar, y altres officis publichs de la present Ciutat, se prouehixquen en naturals y originaris del present Regne.

CAP. XCVI.

Tem que de aci auant los officis de la Generalitat, y del Almodi, places del Cẽtenar, y altres qualseuol officis publichs de la present ciutat, se hajen de prouehir en persones naturals, e originaris del present Regne. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarim.*

Que de aci auant no haja officis perpetuos en la Generalitat, sino q̃ sien quadriennals, ni pugue fer conjuncions, ni capoc se pugja subdelegar, sino en cas de just impediment: y q̃ los officials contigus en lo capitol infrascript, sie visitats en la forma en aquell comenguda.

CAP. XCVII.

Tem, q̃ lo Syndich, Alesor, Escriua, Contralibre, y demes officials perpetuos q̃ ara son de la Generalitat, tinguen y serueixquen los carrecchs y officis per tot lo tẽps de la vida de aquells, o fins tant dits officials, o algu de aquells sien promoguts a altres carrecchs, per rabo dels quals estigue impedit de poder tenir y seruir dits officis; y de aci auant dits carrecchs hajen de ser, y sien tots quadriennals; y q̃ hajen de ser visitats per lo passat dins dos melos apres del Solio de les presents Corts, y per lo esdeuenidor de fisen sis anys. Y que lo Iurte de dita visita y residencia haja de ser y sia natural del present Regne, y constituit en dignitat en aquell. Y que los dits Syndich, Alesor, Escriua, y Contralibre, no puguen tenir de aci auant conjuncts en dits officis. Y les conjuncions de dits quatre officials, y qualseuol de aquells, cessen, y sien hagudes per reuocades, taliter com si no fossen citades fetes ni cõcedides, encara que sien estades fetes ab pri-

ab priuilegis, vel aliàs. y que dits quatre officials no puguen substituir, ni subdelegar, sino en cas de just impediment, & non aliter, nec aliàs. Y q̄ les conjuncions ques han fet fins aci en qualse uol dels altres officis de la Generalitat, exceptats los quatre officis defus dits, tinguen fa deguda execucio y effeete, en la forma cõcedida. E q̄ de aci auât nos puguen fet altres conjuncions algunes en ningu dels officis de dita Generalitat. y en cas ques prouehisen senblants conjuncions, sien ipso foro nulles, y no puguẽ esser en manera alguna executades. y que lo q̄ se ha disposst e ordenat en lo cap. de la residẽcia, dure fins a les primeres Corts per fa Mag. celebradores, y no mes. ¶ Plau a fa Mag. lo cõtengut en dit capitol, ab q̄ los conjunts en tots los officis cõtenguts en aquell q̄ huy son, tinguen fa deguda execucio y effeete. *Couarr. Vicecan.*

Que sels admeta en cõte als Diputats tot lo q̄ hauran pagat per prouisions dels tres Estaments, o de algu de aquells: y lo que se ha gastat en la vltima justa ques seu per la venguda de sa Magestat.

CAP. XCVIII.

Tem, que per quât los Diputats han pagat diuerfes quantitats en virtut y per execucio de prouisions, e deliberaciõs fetes per los Estaments, o algu, o alguns de aquells, o per qualseuol elets, o Syndichs de qualseuol de dits Estamẽts, ab obligacions fetes als Diputats, de q̄ en les primeres Corts los Estamẽts que residirien en aquelles, lloarien, y aprouarien les solucions de les dits quãtitats, y procurarien que V. Mag. les decretas, prometent, que no sentse desta manera, les restituirien y pagarien a la Generalitat: y q̄ axi mateix los Diputats han pagat a algunes particulars perones, a instancia dels dits Syndichs, algunes quantitats per raho de les embaxades y missatgeries, o altres affers y negocis del present regne, ab obligacio de restituir dites quãtitats tostẽps y quant per los dits Diputats fos prouehit y manat. Suppliquẽ perço a V. Mag. sia seruit prouehir y manar, que les dites quantitats pagades fins huy per los dits Diputats per les rahons defus dites, sien admeses y passa des en cõpte. y que les obligacions, fermances, promesses, carregamẽts de censals, y qualseuol altres actes per dita occasio fetes y fetes, sien cancellades y lineades a prima linea vsq; ad vltima inclusue. y que tot lo ques restara deuent a cõ-

pliment del que justa y llegalitãmẽt se deura, se acabe de pagar cùplidament per los dits Diputats, yls sia admes, y passat en compte; y q̄ axi mateix se decrete y admeta en compte tot lo q̄ se ha despes y gastat en la justa que se ha fet per occasio de la venguda de V. Mag. ¶ Plau a fa Magestat, que tot lo que los Diputats hauran pagat en virtut y per execucio de prouisions y deliberacions fetes per los tres Estamẽts, dos, o hu de aquells, o per qualseuol elets y Syndichs, tenint bastant poder dels sobredits Estaments, o Estament, los sia admes, y passat en compte, y pagat, si alguna cosa sels deura; y cancellades les obligacions, fermances, y promesses q̄ per dita raho haurã fet a dits Diputats. y que axi mateix sels admeta en cõpte tot lo que se ha despes y gastat en la vltima justa. *Couarr. Vicecã.*

Que als elets fets per los Estaments pera regonixer les forces, comptes, deutes, llibres, armes, y tot lo q̄ sera de la Generalitat, hase de mostrarho y comunicarho los Diputats, y altres officials de la Diputacio.

CAP. XCIX.

Tem, que tostẽps que los Estamẽts faran elets pera regonixer les forces, comptes, deutes, llibres, armes, y tot lo que sera de la Generalitat, sien obligats los Diputats, y demes officials de la Diputacio, comunicarho y mostrarho als dits elets, sens poderho impedir en manera alguna. ¶ Plau a fa Magest. *Couarr. Vicecancell.*

Que lo Syndich del Braç Militar tinga de salari cent cinquanta lliures cascu any.

CAP. C.

Tem, per quant lo Syndich del Braç Militar te grans treballs en acudir al reparo dels contrasurs, greuges, y altres coses q̄ son en benefici del Regne, y es just q̄ tinga salari competent cõforme als dits treballs, y al officio que representa. Perço se supplica a vostra Magestat, que de aci auât se donen al Syndich del dit Braç Militar quatrecentes lliures cascu any per son salari, pagadores de pecunies de la Generalitat. ¶ Plau a fa Magestat, ab que lo salari sia cent cinquanta lliures. *Couarr. Vicecancell.*

Que als Aduocats ordinari de la Generalitat sels done compliment a cinquanta lliures per son salari, y trenta lliures als extraordinari.

CAP. CI.

D iij Item

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

Tem, que en recompensa de les porcions de colacions y enceses que en les presents Corts se ha determinat tollien lleuades als Aduocats del Syndich de la Generalitat del present Regne, Supliquen a vostra Magestat dits tres Braços, sia seruit prouehir e manar, que als Doctores Micer Geroni Valeriola, Micer Sent Iuan de Aguirre, y en son cas al Doctor Guillem Ramon de Mora, coadjunt de aquell, y a Micer Gaspar Tarrega, los sien donades de pecunies de la Generalitat cascun any per son salari cent lliures a cada hu de aquells; y que lo Syndich de dita Generalitat no puixa tenir mes de dits tres Aduocats, puix son bastants pera les coses y affers de dita casa. ¶ Plau a la Magestat, que als ordinaris sels done compliment a cinquanta lliures, y als extraordinaris trenta lliures, per les causes contengudes en dit capitol, y ques faga lo demes contengut en aquell, apres dels dies dels que huy son. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que les hereues de Don Sebastia Antist no puguem ser executades per lo que resten deuem Don Vicent Vallterra, y don Francisco de Castellui, com arrendadors que fore ab lo dit don Sebastia dels drets del General.

CAP. CII.

Tem, per quant don Sebastia Antist, eo les hereues de aquell han pagat tot lo que deuien a la Generalitat del present Regne, per raho del arrendament que tingue en anys passats dels drets de la Generalitat, y ab tot se preten cobrar de aquelles les altres quantitats que dehuen don Vicent Vallterra, y don Francisco Castellui, com arrendadors que foren ab dit don Sebastia, per hauerse aquell obligat juntament ab los altres; y estant assegurat lo deute, tocant a pagar a dits don Vicent, y don Francisco, ab les fermances y seguretat donada per los hereus de aquells, segons lo asento pres ab los Diputats, no sia just que les hereues de dit don Sebastia sien executades, majorment hauent ja pagat la part y deute. Supliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, que les dites hereues no puxen esser molestades, ni executades per raho del deute de dits don Vicent, y don Francisco. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que als hereus de don Sebastia Antist no sels demanen interessos alguns, los quals pogues pretendre la Generalitat, per raho del arrendament que tingue juntament ab don Vicent Vallterra, y don Francisco de Castellui.

CAP. CIII.

Tem, per quant don Sebastia Antist, y los hereus de aquell han pagat tot lo ques deuia a la Generalitat del present Regne, per raho del arrendament que tingue en anys passats dels drets de la Generalitat: Supliquen perço los dits tres Braços, sia vostra Magestat seruit cõcedirlos absolucio de quals seuol interessos ques poguessen pretendre, ys deguessen a la dita Generalitat, de la manera q la obtingueren don Vicent Vallterra, y don Frances Castellui, arrendadors que foren del dit dret del General, juntament ab lo dit don Sebastia Antist, de tal manera que ni los Diputats, ni officials de la casa de la Generalitat puguen en manera alguna executar als hereus y lucessors en los bens del dit don Sebastia, per dita raho. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrum Vicecancellarius.*

Ques guarde lo acostumat en respecte de les dietes y ajuda de costa dels Embaxadors enuiats per lo present Regne.

CAP. CIIII.

Tem, per quant ab lo fur de les Corts del any 1585. cap. 38. hon se tracta de la forma ques ha de obseruar en tot cas de hauerse de fer embaxades a V. Mag. per coses respectants a la vilitat y benefici vniuer sal del present Regne, esta dispost, que als dits Embaxadors tan lolaient sels puguen donar a raho de quatre ducats cascun dia, y docents de ajuda de costa: y perque conforme la carestia y occurrencia del temps, y los gastos que ha de fer lo Embaxador, anant en nom del Regne, la dita dieta de quatre ducats cascun dia, y ajuda de costa de docents ducats, sia tenue y poca: Supliquen perço los dits tres Braços, sia vostra Magestat seruit prouehir y manar, que en tot cas de dites embaxades se haja de donar, y done a cascu de dits Embaxadors, que seran tramesos y enuiats per lo dit Regne, sis ducats per dieta a cascu de aquells, y tambe quatre-

quatrecents ducats de ajuda de costa, perque puguen tractar-se ab la decècia y autoritat ques pertany, segons la autoritat del present Regne. ¶ Plau a la Magestat ques guarde lo acostumat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Ques guarde lo acostumat, en respecte de fer-se les embaxades per part del present Regne per medi de vna persona.

CAP. CV.

Tem per quant per lo dit fur 58. de les dites vltimes cortz esta disposat y ordenat, que nos pugue fer embaxades a vostra Magestat per part del present regne, y coses tocants al benefici y affers de aquell, sino es per medi de vna persona, y no mes; la experiència haja mostrat, ser cosa molt conuenient y necessaria al benefici del Regne, enuiar en algunes occasiões tres persones, vna de cada Estament; Supliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, donant facultat al dit Regne, pera que les embaxades que fara a vostra Magestat, le puguen fer per mes de vna persona, segós ho delliberara lo Regne ser axi conuenient peral benefici de aquell. ¶ Plau a la Magestat, ques guarde lo acostumat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que lo Marques de Guadalest sia acomodat en la paga del que deu a la Generalitat, en lo modo conengut en lo infraferit Capitol.

CAP. CVI.

Tem, per quant Don Sancho Ruiz de Liori (olim Don Phelip de Cardona) Marques de Guadalest, feu certa fermaça juntament ab altres molts, a Pedro Rocá mercader en lo arrendament del real de la sal de la Generalitat del present Regne; y volèlo executar lo Syndich del dit General, se atingue y concorda, precehint determinacio feta per los Diputats del present regne, en que pagas calcun any per raho de la debit Mil cinquata y sis lliures; per raho de la qual auinença y concordia fins huy te pagades mes de cinch milia lliures; e com lo dit debit es tuga assegurat ab fermances donades per dit Marques, y aquell per los gastos que se li han offert en les Reals vendudes de vostra Magestat al present Regne, &c aliás, estiga alcançat;

Supliquen perço a vostra Magestat los dits tres Braços, sia seruit proueyr y manar, que lo dit Marques de Guadalest sia acomodat en la paga del dit deute y resta que deu a dita Generalitat de la dita fermaça, pagant calcun any doscets lliures, y sent consignacio segura a la dita Generalitat pera dit efecte: la qual dure fins que dit deute sia entegramet pagat. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Ques augmente lo salari de Antoni Cortz fins en suma de trenta lliures.

CAP. CVII.

Tem per quant Antoni Cortz ha molts anys que serueix en la casa de la Generalitat del present Regne en diuerses coses y affers en benefici de aquella, e particularment te a son carrech tenir los sagells, y sagellar tots los albarans y comissions ques despachen per la dita Generalitat; lo qual offic ha seruit per pus de trenta anys continuos, ab publica satisfacció, y ab grás y extraordinaris treballs, per hauer de assistir calcun dia personalment en la Escriuania de dita Generalitat desde ques obre fins ques tanca aquella; puix sent offic de tanta confiança no pot acomanar, ni polar en son lloch altra persona. Y com de dit temps ença per raho de dit offic y carrech tan solament se li hagen donat de salari quinze lliures calcun any, Supliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, que en consideracio de dites coses, y de la occurrencia y carestia del temps, se serueixa prouehir y manar, q al dit Cortz se li augmente lo dit salari fins en suma de cinquanta lliures calcun any, compres les quinze lliures que abans solia hauer. ¶ Plau a la Magestat ques augmente lo dit salari fins en summa de trenta lliures. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Si la Magestat remes als Diputats lo negoci suplicat en lo infraferit capitol, respectant al acomodar a Lluis Lloqui, per lo ques deuor a la Generalitat.

CAP. CVIII.

Tem, per quant Lluis Lloqui Caualler, com vna de les fermances de Miquel Hierony Aliaga en lo arrendament dels drets del General del present Regne, en lo trienni del any 1580, resta deuor de algunes summes y quantitats a la dita Generalitat, per raho de les quals recela ser executat y vexat; pera preuenir lo qual, com

D iij sidera-

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

siderada fa molta edat, y hauer restat ab poca hazièda; Suppliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, se serueixca ferli gracia y merce, de que sentse execucio primer dels bens del dit Miquel Hieroni Aliaga, en lo que restara deuent per raho de dit arrendament, se acomode al dit Lloqui, ab que pague cascun any del dit debit cinquanta lliures. ¶ Sa Magestat remet lo present negoci als Diputats, a qui toca. *Conarruias Vicecancellarius.*

Que Frances Pau Alreus sia acomodat en lo que es deutor a la Generalitat, pagant cent cinquanta lliures cascun any, assegurat lo deute ab fermances y consignacio.

CAP. CIX.

Tem per quant Frances Pau Alreus Escriu de manamèt de vostra Magestat, ha restat per mort de Vicent Albicu deutor a la Generalitat del present Regne de Mil y tres centes lliures; e jatsia per los tunc Diputats de dita Generalitat, vent que lo dit Alreus estaua obligat, y pagaua deute de altre, lo acomodaren y porrogaren la paga, ab que hagues cascu any de pagar a la dita Generalitat Doscentes cinquanta lliures: e com per hauerli sobreuenut alguns treballs al dit Alreus, y tenir huit fills, que ha de sustentar, essent la dita quantitat en que lo han acomodat tan excessiua, y per al tres justes causes, los tres Braços del present Regne han prestat son consentiment, de que fos acomodat lo dit Alreus en la solucio del dit debit, ab que cascun any pagas cent lliures, majorimèt estant com esta assegurada dita quantitat ab obligacio y fermances del dit Alreus: Suppliqué perço los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit lloar, y aprouar, y decretar la dita porrogacio y modo de paga. ¶ Plau a sa Magestat, ab que la quantitat sia de cent cinquanta lliures cascun any, assegurant lo deute ab fermances y consignacio. *Conarruias Vicecan.*

Que Don Ioan Canoguera sia acomodat en la paga del que es deutor a la Generalitat, pagant cent lliures cascun any, y donant fermances.

CAP. CX.

Tem per quât Don Pedro Canoguera quondam per raho de cert deute que deuia a la Generalitat del present Regne, fins en summa

de quatre milia lliures, sonch molestat per lo Syndich de dita Generalitat; la qual execucio se ha continuat contra Don Ioan Canoguera, com a possehidor dels bens del dit Don Pedro son auí; y ha pagat la major part de dita summa, de manera q de ella sols resta deutor huycentes lliures, poch mes, o menys: y com pera la solucio de aquelles tinga sufficient seguretat la dita Generalitat ab la obligacio y fermâces que te pera dit efecte donades, y los tres Braços del present Regne hajan prestat son còsentiment pera que dit don Ioan sia acomodat ab que pagas cascun any cinquanta lliures, fins que dita resta y summa per aquell en dit nom deguda, fos per entregue pagada. Suppliquen perço dits tres Braços a vostra Magestat, se serueixca aprobar, autorizar, decretar, y confirmar la dita porrogacio y modo de paga en dites cinquanta lliures cascun any, fins que ab integro sia reintegrada dita Generalitat de la dita summa. ¶ Plau a sa Magestat, ab que sien cent lliures cascun any, y que la Generalitat tinga sufficientes fermances. *Conarruias Vicecan.*

Que Don Iordi de Castellui y de Ioan, senyor de Carlet y Tous, sia accommodat en lo que es deutor a la Generalitat, pagat cascun any doscentes lliures.

CAP. CXI.

Tem, per quant Don Iordi de Castellui y de Ioan, senyor de les Baronies de Carlet y Tous, per certa fermâça per aquell festa, es deutor a la Generalitat del present Regne en quantitat de dos milia lliures: e com hauet acudit als tres Braços del dit Regne, per justes causes y respectes, y particularment perque esta assegurada dita quantitat a la dita Generalitat, han determinat, y prestat son consentiment, pera que lo dit Don Iordi fos accòmodat, ab que pagas cascun any cent lliures, fins que fos dita summa pagada. Suppliqué perço los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit aprobar, decretar, y autorizar lo dit assento pres ab lo dit Don Iordi, pagant dites cent lliures cascun any, fins que per entregue sia pagada la dita summa. ¶ Plau a sa Magestat ab que la Generalitat se assegure, y les pagues sien cascuna de doscentes lliures. *Conarruias Vicecancellarius.*

Que de bens de la Generalitat se paguen los gastos fets en la prosecucio de les Cortes, essant pera la proua

prova de aquells a la assercio dels Syndichs dels Estaments.

CAP. CXII.

Tem supliqué los dits tres Braços a vostra Magestat, sia de son real seruey prouehir y manar, que tots los galdos que se han fet en cera, guadamacils, estores, y demes coses que se han offert gastar en la prosecucio de les presents Corts fins a la conclusio de aquelles, se hagen de pagar y paguen de pecunies de la Generalitat del present Regne, estant a la assercio dels Syndichs dels Estaments, per orde dels quals se ha gastat lo necessari. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que donen cent lliures cascun any a Ioan Menendez durant lo beneplacit dels tres Estaments.

CAP. CXIII.

Ioan Menendez ha seruit al present regne y Cauallers de aquell, de Caualleriz del dit Regne, acudint ab puctualitat a la obligacio de son offici, ab publica satisfaccio; ab confiança de que feli hauria de ser deguda remuneracio per raho de sos treballs y ministeri: Supliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, sia de son Real seruey prouehir y manar, que les cent lliures q cascun any feli donen de salari per raho de dit offici, feli paguen cascun any, durant la vida de aquell: y aço durant lo beneplacit y mera voluntat dels dits tres Estaments. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que lo supplicat en lo infra scrit capitol, respectant la forma que se ha de obseruar pera que les non gabelles de la sal sien bastantment prouehides, y altres coses en dit capitol contengudes, tinga lloch en respecte de la sal grossa, de la qual parlen los furs en dit capitol mencionats.

CAP. CXIIII.

Tem, jatsia ab diuersos furs, priuilegis, e actes de Cort, fets axi per lo Serenissim Rey en laume lo Conquistador, y tambe per los Reys Don Pere I. en lo any 1228. y Don Pere II. en lo any 1370. Rey Don Marti en lo any 1403. Alfonso III. en lo any 1418. Catholic Rey Don Ferrando en lo any 1488.

y en lo any 1510. y per lo Inuicissim Emperador Don Carlos en lo de 1537. y per la Magestat del Rey nostre senyor Phelip II. essent Princep, en les Corts del any 1547. y apres de hauer succehit en los Regnes, en les del anys 1552. y 1564. e finalment en les del any 1585. per lo q conue al benefici vniuersal del present Regne, sia estat ordenat y donada la forma que se ha de obseruar pera que les nou gabelles de la sal sien bastantment prouehides, y particularment la gabella quey ha de hauer dins de la casa, o duana de la sal que esta prop lo portal de Valdigna, per la prouisio dels de la ciutat de Valencia, y la tēda en lo cami de Moruedre pera los que estan y habiten fora los murs de la dita ciutat, axi en los arrauals, alqueries, llochs de la horta, y contribucio de aquella, com a altres del Regne, qui son de dita gabella, manāt se que continuament estiguen dita gabella y tenda ben fornides de sal bella, neta de broça, y rebedora, la qual se vena per los gabelots als vehins de dita ciutat, per no estar auenguts, a catortze sous lo casis, compresos en lo dit preu los sis sous per casis que paga per lo dret antich del General: y als de fora de aquella a raho de huert sous lo casis: segos se mostra inter alia en lo capitol sis dels actes de Cort del dit Rey Don Ferrando, fets per lo General del present Regne en les dites Corts del any 1510. in Extrauagantibus Fororum, fol. 43. prouehint se ab penes altres diuerles coses, pera conseguir q dites gabelles estiguen abundantment prouehides. Y no obstant dits furs y actes de Cort, los gabelots de dita sal en la ciutat de Valēcia, no sols venen en les dites salines y gabelles, sino en ses propres cases, y a for excessiu de huert sous la barcella, y de quarata huert sous lo casis; pero lo que es mes fort, de ordinari non tenen pera vendre, ni grossa, ni de panellet, sens poder sen trobar per menut en les tendes de dita ciutat: y per no tenir prouehides les dites gabelles, sen han de prouehir de altres, compasant los, per obtenir de dits gabelots semblant llicēcia, estimant ser mes composats, y subuenir la necessitat, que no hauer de acudir a protest, ni tenir litigis, ni galdos, guardant les toleminats y circuitos que dits furs y actes de Cort volen se guarden en aquest cas: tot lo qual es cōtra dits furs, priuilegis, y actes de Cort, y en gran detriment dels habitants de dita ciutat: y la contri bucio, y encara de tot lo Regne; per lo que en totes les gabelles de aquell hi sol hauer dita per-

nuria

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

nuria de sal, ys fan semblants excessos. Supplique perço dits tres Braços a vostra Magestat, se prouheixca, que los gabellos que huy son, e per temps seran, de dites nou gabelles, sien obligats tenir de continuo sal en abundancia, axi grossa, com de panellet, en los dits dos pueylos, de les Salines prop dit portal de Valldigna, y tēda del camí de Moruedre, y en les demes gabelles del Regne respectiuament; la qual se haja de vendre al preu y for de huyt sous lo casis, puix cessa lo dret antich del General, dins la present Ciutat; y de huyt sous lo casis fora de aquella; y no de altra manera, ni a mes for y preu; sots pena de cinquanta lliures per calcula vegada ques trobara no tenir prouisio deguda de sal, o en altra manera contrauenir se a les coses dispostes en lo present capitol; applicadora la dita pena lo vn terç peral accusador, si loy haura; y sino, peral Hospital general de la tal ciutat, vila, o lloch, hon se contrauindra; y lo altre al Real patrimoni; y lo terçer al official que executara dita pena. Y que lo Mustaf de dita Ciutat, y altres ciutats y viles Reals hon estaran les gabelles, a instancia de part, o per mer offici, tinga obligacio de fer obseruar y guardar tot lo sobredit, sens ques puga remetre la dita pena, en tot ni en part, per lo dit Mustaf, ni altre jutge q̄ faça la execucio. ¶ Plau a sa Magestat en respecte de la sal grossa, de la qual parlen los furs en est capitol expressats.

Conarrunius Vicecancellarius.

Que la sal se mesure ab la barcella ques supplica en lo capitol infra script, fins tant se done sentencia en lo proces ques porta sobre qual es la verdadera mesura y patro.

CAP. CXV.

Tem que la mesura y barcella ab la qual se ha de vendre la sal en la present Ciutat y Regne, en totes les gabelles de aquell, haja de fer y sia comprouada, afinada, y cōforme al patro de cour de la barcella antiga de la present Ciutat de Valencia, y no ab barcella formentera, ni altra alguna; sots pena de cinquanta lliures, applicadora, y executadora vt supra. ¶ Plau a sa Mag. que la sal se mesure ab la mesura ques supplica, fins tant se done sentencia en lo proces ques porta en la Real Audiencia, sobre qual es la verdadera mesura y patro; y apres se guarde lo que sera declarat en dit proces.

Conarrunius Vicecancellarius.

Que no tenim prouehida alguna de les gabelles de la sal, constans de la falta y requeriment ab acte public, se puga ser prouisio en altra gabella, a despeses del gabello.

CAP. CXVI.

Tem, que no trobant se sal en la gabella de dita ciutat de València, o tenda del camí de Moruedre, ni en les demes gabelles del present regne; o no volēta vendre als dits fors y preus respectiuament, com es estat desus dit, que en los dits casos, y qualseuol de aquells, los de la gabella hon hi haura falta de sal, o no la voldran vendre als dits preus y mesura, ab sots preuenir dos testimonis, ab los quals en son cas haja de verificar dit fet; o sent ne rebre acte public, o testimonial, puix a sens altra diligēcia alguna, ni tenir obligacio de demanar llicencia a official algu, anar a prouehir se de sal a la gabella que li pareixera, tot a despeses y dany del gabello, verificador ab sots lo jurament del que hi haura enuiat, o anat; lo qual gabello encorrega t̄be en la dita pena de cinquanta lliures, applicadora y executadora vt supra. ¶ Plau a sa Magestat, ab que de la falta y requeriment conste ab acte public; y que en lloch de la pena baste en est cas la facultat de poderse prouehir a despeses del gabello.

Conarrunius Vicecancellarius.

Que los Syndichs y procuradors de les veus del Estament Ecclesiastic, y subdelegats de aquells, sien originaris del present Regne.

CAP. CXVII.

Tem, perque es just que los naturals del present Regne sien preferits als estrangers. Suppliquen los dits Braços a V. Mag. sia prouehit, que los Syndichs y procuradors de les veus del Estament Ecclesiastic, constituïts pera entreuenir en Corts generals, y pera qualseuol officis de la diputacio, y subdelegats y substituïts de aquells, hajē de ser, y sien naturals y originaris del present Regne, encara que los principals y constituïts sien estrangers. Y q̄ los subdelegats, o substituïts estrangers no sien admesos, sino es no hauenthi, ni trobant se naturals del present Regne, conforme lo Acte de Cort fet en lo any 1537. Fet fur en lo capitol quint del any 1547. ¶ Plau a sa Magestat.

Conarrunius Vicecancellarius.

Quisa

Que sa Magestat encarregara al Comissari de la Creuhada, que lo Assessor de dita Creuhada no reba salari de prouisions, o sentencies.

CAP. CXVIII.

Tem, per releuar de despeses als litigants, sia vostra Magestat seruiit prouehir de concedent remey pera que lo Assessor de la Creuhada, Subsidi, y Escusado, no tinga, ni paga rebre fa lari algu de prouisions, o sentencies ques donaran per aquell. ¶ Sa Magestat encarregara al Comissari de la Creuhada lo contengut en dit capitol. *Comarrunius Vicecancellarius.*

Que los pobres de les dotze Parroquies de la present Ciutat, dels llegats que sels faran, y altres adquisicions, no paguen dret de amortizacio en quantitat de dotze milia ducats.

CAP. CXIX.

Tem supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, que dels llegats, y altres deixes fetes, y ques faran als pobres de les dotze parroquies de la present ciutat, nos dega, ni pague dret de amortizacio; ni tampoch se pague en respecte de les donacions, y altres adquisicions ques faran en fauor de dits pobres. ¶ Plau a sa Magestat en quantitat de dotze milia ducats. *Comarrunius Vicecancellarius.*

Ques obserue y guarde com a fur, lo dispost y ordenat en la concordia mencionada en lo infrascript capitol: y que lo salari del Oydor de obres pies se modere a dos diners per llura.

CAP. CXX.

Tem, perque los Oydors, y Iutges de causes y obres pies, dels Ordinaris de la present Ciutat y Regne, en les cort de aquells han acostumat, y acostumen rebre, y exigir salaris y despeses immoderades de les diffinicions ques fan en descarrech de dites obres pies; y encara, lo que es mes fort, obliguen les persones llayques, tenint preuenguda la jurisdicccio lo Iutge secular, a que hagen de acudir a la dita cort Ecclesiastica; sent cosa certa, y conforme a raho natural escrita, que la execucio y compliment de les obres pies, es mixti fori; y segons furs del present Regne, la cort Secular deu constrenir y obligar als marmessors a que efectuén y executen la voluntat y disposicio

dels difuncts: y hauenthi, com hi ha, concordia y capitulacio feta entre les dos jurisdiccions ordinaries, Ecclesiastica, y Real, ab lo capitol cinquanta huyt del Rey en Pere, que esta en Corpore Priuilegiorum, fol. 117. Hon se ordena, que dins lo Any se puixen donar dits comptes dauant lo Iutge secular, y obtenir de aquell diffinicio; y encara apres del Any, ab q lo Iutge Ecclesiastic no hi hagues posat les mans; es just sia guardada y obleruada la dita concordia, y que sentfe dites diffinicions per los Iutges Ecclesiastichs en son cas, se hagen de fer graciosament, segons lo capitol 25, en los Extrauagants de dits Priuilegis. lo qual, licet fet per lo tunc Bisbe de Valencia, per tractarle interres de persones llayques, sonch insertat en lo Cos de dits Priuilegis. Supliquen perço los dits tres Braços, Ecclesiastic, Militar, y Real, se faça fur del dispost y ordenat en dita capitulacio y còcordia; y que en son cas quant examinaran dits comptes, ys faran dites diffinicions per lo Ecclesiastic, se hagen de fer graciosament, y sens rebre emolument ni salari algu. ¶ Plau a sa Magestat se faça fur del dispost y ordenat en dita capitulacio y concordia; y que per lo benefici de les animes se modere lo salari del Oydor de causes pies, a dos diners per llura. *Comarrunius Vicecancellarius.*

Que sa Magestat encarregara al Comissari de la gracia del Escusado, lo effelte del ques supplica en lo infrascript capitol, respecte a que la gracia del Escusado no se administre per via de arrendament, ni de altra manera, en lo Archebisbat de Valencia; sino segons y com lo tenen y cindran les Yglesies dels Archebisbats y Bisbats de Castella.

CAP. CXXI.

Tem, la gracia que comunament se diu del Escusado, desde que per fa Sanctedat sonch còcedida a la Magestat del Rey nostre senyor Phelip segon, de gloriosa memoria, pare y predecessor de vostra Magestat, no sols en los Archebisbats y Bisbats dels Regnes de Castella, Arago, y Principat de Catalunya, pero encara en lo present Regne de Valencia, en los Bisbats de Sogorb, y Oriola, encara que suffraganeos al Archebisbat de Valencia, tostemps es estada administrada, y se administra còforme al alsiento pres y concordia q la Sanctedat, y vostra Magestat tenen feta a les yglesies, y demes persones dels Archebisbat, y Bisbats sobredits, a qui selguar de con-

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

de contribuir en dita gracia, y no de altra manera. E per quāt en lo present Archebisbat de Valencia, dita gracia fins huy es estada administrada per via de arrendaments, lo qual en los primers quinquennis lo tingueren perſones ſeg-lars, y apres lo Capitol y Canōges de la Igleſia de Valencia, y ara vltimamiēt lo tenen certs mercaders: y attes y conſiderat que toſtamps que ſe ha arrendat a perſones ſeg-lars, entre dits arrendadors, y dit Capitol y Canonges, e demes perſones Eccleſiaſtiques y ſeculars, a qui en lo present Archebisbat toque y pertany cōtribuir en dita gracia, toſtamps hi ha hagut y de present hi ha moltisſims plets, differēcies, e inquietuts, ab groſſiſſims gaſtos; e que aço no ha ſuccehit, ni ſucceheix en los Archebiſbats de dits Regnes, ni Bisbat de Oriola, per hauerſe en aquells adminiſtrat, y adminiſtrarſe no per via de arrendament, ſino conforme al aſſiento ab voſtra Mageſtat pres, y concordia ſobredita. E lo que es mes fort, que los del dit Archebisbat de Valencia, contribuent en dita gracia, no gozen ni partipen de dita merce que a les Igleſies ſobredites V. Mag. te concedida. Perço los tres Braços, Eccleſiaſtich, Militar, y Real, ſuppliquen a V. Mag. ſia ſeruit concedir y decretar, ſinit q̄ ſia lo arrendament del present quinquenni, la dita gracia del Eſcuſado en lo present Archebisbat de Valēcia no ſe adminiſtre mes per via de arrendament, ni de altra manera; ſino ſegons y com lo tenen y tindran les Igleſies dels Archebiſbats y Biſbats dels Regnes de Caſtella, axi en la quantitat y forma de contribuir reſpectiuament en dit Eſcuſado, com t̄be en la facultat de collectarlo: pera q̄ deſta manera toſs los contribuent del present Archebisbat, partipen y gozen de la mateixa merce que gozen y gozaran los demes cōtribuent dels Archebiſbats y Biſbats ſobredits. ¶ Sa Mageſtat encarregara al Comiſſari lo eſſeſte del ques ſupplica. *Conar-runius Vicecancellarius.*

Que ſa Mageſtat informas que eſliga deſeſtat del negoci contengut en lo infraſcrit capitol, en lo qual ſe ſupplica, que lo compliment neceſſari pera la dotacio de les Reſtories nouament erigides, ſe pague de la renda de les quantitats empleades y carregades a cenſul, ques eſmercen de la penſio del present Archebisbat, ho manara aſſentar a tota ſatisfaccio dels intereſſats.

CAP. CXXII.

Tem, per quant los Serenissi-mos Reys predeceſſors de voſtra Mageſtat, apres que forē batejats los Moros del present Regne, a iñſtācia dels tres Eſtaments de aquell, han procurat ab tots los medis neceſſaris, obtenir la deguda iñſtruēcio de la Sancta Fe catholica: y axi en lo any 1572. ſe determina foſſen erigides mes Reſtories de les que ſe hauien erigit en lo any 1534. que foſſen totes en numero 129. Reſtories, e q̄ caſcada de aquelles tingues de dotacio cent lliures annues. les quals Reſtories les ſetanta quatre tenen ja dit augment y dotacio de dites cent lliures, ſens contribuyrhi de nou les Dignitats, Capitol, Barons, y lenyors dels llochs del present Regne, ni Ciutat de Valencia, ço es, les tretze Reſtories per importar la rēda y primicies les dites cent lliures, les trenta cinch per hauer vacat ja ſes matrices, y reſtar competentment dotades en la dita ſumma; y les vint y ſis, compliment de les dites ſetanta y quatre Reſtories, per hauer creixcut en lo augment del temps lo valor dels fruyts de aquelles ſins en dita ſumma, y mes de lo que importa dita dotacio. Y vent que pera les reſtants cinquanta cinch Reſtories, y pera que elles, com les demes tingueſſen dita dotacio, hi hauia pecunia baſtante en lo any 1585. depositada en la taula de cambis y deposits de la present Ciutat, ſins en ſumma de noranta milia lliures, procehides de aquelles tres milia lliures que caſcun any lo Archebisbe de Valencia, a qui peculiarment toca dita dotacio, pera dits obs y eſſeſtes ha depositat y deposita; per los tres Eſtaments del dit Regne, tunc reſidēts en dites Corts, ſe ſupplica a voſtra Mageſtat, fos ſeruit que la dita quantitat depositada, y ques depositaria en dita taula, ſe eſmerçàs, y carregas, conſignant la renda de aquella als dits Reſtors, pera ques confeuguſ lo fi de la dotacio; lo que ſonch axi prouehit y decretat en lo capitol 178. de dites Corts. Y encara que dita quantitat depofada ſe haja eſmerçat, iuxta lo ſupplikat y prouehit en dit capitol; empero com les dites ſeixanta milia lliures de dites norāta, ſe hajen conuertit y designat, a iñſtancia de voſtra Mageſtat, pera differentes obs, contra la diſpoſicio del dit fur; y lo q̄ es mes fort, que los dits Capitols, Dignitats, lenyors de llochs, y present Ciutat, ſon eſtats executats per raho de la iñſtācia ſeta per voſtra Mageſtat, dauant lo Nuncio y Comiſſari

fari Apostolich, per son executor trames pera la dotacio de dites Rectories, obligatlos a que de los fruyts e bens les haguessen de dotar: lo que es en gran perjuhi de dits Estaments y singulars de aquells, y encara transgressio del dit Fur que es estat jurat per V. Mag. y lo qual essent com es lley pactonada e jurada, pera q̄ V. Mag. se serueixca obseruarlo, no necessita de aprouacio ni autoritat extrinfeca de persona alguna. Suppliquen perço los dits tres Braços, que per execucio de dit Fur sia prouehit per V. Mag. que lo compliment y porcio necessaries pera la dotacio de dites Rectories, que per la noua tacha fonch imposada fins en dita suma de cent lliures cascuna de aquelles als dits Capitols, Dignitats, senyors de llochs, y present Ciutat se pague y se haja de pagar de la renda que procechira de les quantitats empleades y carregades a censal que se esmercen de la penfio del dit Archebisbat, y no de altra part alguna, exemint y absolent a les dites Dignitats, Capitol, senyors de llochs, y present Ciutat, no sols de les quantitats fins al dia de huy degudes, y per dita noua e vltima tacha adequelles imposades, pero encara de lo que de huy auant discorrera, de tal manera que per ningun temps sien obligats, ni puiuen esser compellits a hauerles de pagar, seruintse vostra Magestat de obtenir gracia y confirmacio de sa Sanctat de tot lo sobredit, y que fels donen lletres necessaries pera dit effecte; puiux sentse lo damunt dit, tindra sa deguda execucio lo dit fur, y se conseguira lo fi de dita dotacio congrua de dites Rectories. ¶ Sa Magestat manara informar se del estat en que esta ago, y ho manara assentar ab tota satisfaccio dels interessats. *Conarrumia Vicecancellarium.*

Que guarden los Furs y actes de Cort respectants la conuocacio del Capitol de la Seu de la present Ciutat, quant per aquella se fiau noues imposicions en les quals han de contribuir les persones Ecclesiastiques.

CAP. CXXIII.

Tem per quant conforme diuersos Furs del present Regne, y actes de Cort de aquell, esta dispos̄t y ordenat, que en les noues imposicions que se imposaran per la present Ciutat de Valencia, en les quals hajan de contribuir les persones Ecclesiastiques, sia ab conuocacio de a-

quelles per son interes, lo que es conforme a tot dret, la citacio de la part de la persona interessada: Suppliquen perço a vostra Magestat los dits tres Braços, Ecclesiastich, Militar y Real, sia seruit prouehir y manar, ques guarden los Furs y Actes de Cort que disponen, que en qualsseuol nous imposits ques imposaran per la dita Ciutat, concernent lo intereres de les persones Ecclesiastiques, y en los quals se pretenga aquelles hauer de contribuir, se conuoque lo Capitol de la Eglise Metropolitana de la present Ciutat, com a syndich que es de tot lo Estament Ecclesiastich, al temps ques faran semblants determinacions, sots decret de nullitat de aquelles. ¶ Plau a sa Magestat, se guarden dits Furs y actes de Cort. *Conarrumia Vicecancellarium.*

Sa Magestat remes al Braç Ecclesiastich y particulars de aquell, lo dret de amortizacio degut per raho de alienacions fetes de vint anys arriere.

CAP. CXXIII.

Tem suppliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, que insignint lo que per los Serenissims Reys predecessors de vostra Magestat se ha acostumat fer en ocasions de Corts generals en fauor de les Esglesies, se serueixca de remetre al Braç Ecclesiastich, y persones particulars de aquell, qualsseuol dret de amortizacio ques dega per qualsseuol alienacions y transportacions de bens de Realeuch, fetes fins a huy entre vius, o en vltima voluntat a Esglesies, Monestirs, o altres qualsseuol obres pies; confirmant ex nunc dits Actes de transportacions fins a huy fetes: restant saluos e illesos los drets a vostra Magestat pertanyents, quant a les transportacions de dits bens de Realeuch fahe dore en ma morta en lo esdeuenidor. ¶ Plau a sa Magestat fer la gracia y merce que seli suplica en est capitol, en respecte empero de les alienacions fetes de vint anys en arriere. *Conarrumia Vicecancellarium.*

Que los officials Reals presten auxili als Iutges Ecclesiastichs en tots los casos y en la forma que de justicia se deu prestar.

CAP. CXXV.

E Item

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

E Tem supliquen a vostra Magestat dits tres Braços, mane prouehir, que lo Braç Secular, y officials Reals, toſtèps que ſeran requets per qualseuol luitges Eccleſiaſtichs, de que preſten ſon auxili pera la execucio y coſes eccleſiaſtiques, en los caſos diſpoſts de dret, tinguen obligacio de preſtar y donar aquell dins vn dia apres que ſeran requets paſſat lo qual no hauenthi fet prouiſio, lo hajen de preſtar ſens altra noua determinacio. ¶ Plau a ſa Mageſtat ſe preſte lo auxili en tots los caſos, y en la forma que de juſticia ſe deu preſtar. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que ſa Mageſtat procurara ab ſa Sanctedat, que lo glorioſ Sanç Vicent Ferrer ſe poſe en lo Catalogo general dels Sancts.

CAP. CXXVI.

E Tem per quant, conforme es notori, lo glorioſ Pare Sanç Vicent Ferrer de la Orde de Sanç Domingo, natural de la preſent Ciutat; no ſols es Patro de aquella, y del preſent Regne; pero encara en los Regnes circumuehins, y per tota la Chriſtiantat, per ſa gran ſançtedat y exemple, y per ſer hu dels Sancts q apres dels Apoſtols ha fet mes conuerſions, y guanyat mes animes per diuerſes parts del mon que altres Sancts, es vniuerſalment per tota la Chriſtiantat reuerenciât, tenintli particular deuocio y affectio: per la qual raho es juſt que aquell ſia poſat y elcrit en lo Catalogo general dels Sancts, pera que entre aquells ſe reze del dit Benauenturat Sanç. Y pera obtenir aquell ſi tan pio, neceſſita lo preſent Regne del medi, proteccio y amparo de V. Mag. Supliquen perço los dits tres Braços, ſe ſerueixca V. Mag. ſerlos gracia y merce de intercedir ab la Sanctedat del Summo Pontifice, pera que de la manera y com en noſtros temps es eltat ſeruiſ de que en lo dit Catalogo general dels Sancts ſe poſallen Sanç Nicolau de Tolenti, Sanç Diego y altres; nane tambe ques poſe lo dit Benauenturat Sanç Vicent Ferrer; y que pera dit effecte mane V. Mageſt. donar lletres Reals dirigides a ſa Sanctedat: manant tambe al Embaxador reſident in Curia Romana, pera q ſolicite y obtinga la expedicio de dita gracia. ¶ Plau a ſa Mag. y procurara ab les veres poſſibles ſe obtinga de ſa Sanctedat lo ques dema

na en lo capitol, per ſa molta deuocio que te al dit glorioſ Sanç, y amor deſta ſa patria. *Conarrum Vicecancellarius.*

Que la Bulla eo Motu propri del Papa Sixto Quint que diſpon que los Benefici Eccleſiaſtichs nos donen mis conſerueixquen a eſtrangers, ſe obſerue y execute de la manera ques ſupplica en lo infraſcrit capitol, exceptat lo Patronazgo Real.

CAP. CXXVII.

Tem en los Furs del Sereniffim Rey dō Alſonſo tercer, y de la Ceſarea Mageſtat del Emperador don Carlos fets en los anys 1537. y 1542. y vltimament los de la Mageſt. del Rey noſtre ſenyor dō Phelip II. de glorioſa recordacio en lo any 1564. que diſponen de q los eſtrangers del Regne de Valencia no puixen tenir ni pendre poſſeſſio de Benefici, Canoncats, Perſonats, Dignitats, ne altres qualseuol Beneficiſ Eccleſiaſtichs, ſino tan ſolament los naturals y originaris del dit e preſent Regne; ſien eſtats virtualment y en effecte confirmats per ſa Sanctedat del Papa Sixto Quinto ab ſa Bulla y Reſcripto Apoſtolic. Dat. Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ 1587. Nonis Septembris, Pontificatus ſui anno tertio, ab lo Motu propri del tenor ſeguent. *SIXTVS EPISCOPVS* ſeruius ſeruorum Dei, ad perpetuâ rei memoriam. *IN* ſacroſancto Beati Petri Principis Apoſtolorum ſolio nullis noſtris meritis, ſed ſola Redemptoris noſtri benignitate conſtituti, in vniuerſi orbis regiones & prouincias, præſertim Infidelibus & Barbaris nationibus adiacentes, aciem noſtræ meditationis more vigilis Paſtoris Dominici gregis paſſim reſectimus, & vt ibidē Diuini nominis, ac Catholicæ religionis cultus feliciter obſeruetur & effloreat, illarūq; indigenz in fidei et deuotionis erga hâc ſancta Sedē ſinceritate, Apoſtolicis fauoribus ac ſpiritalibus et tēporalibus adiumentis iugiter cōſo ueatur, opem & operam libenter intēdimus, ac in his Paſtoralis officij noſtri partes fauorabiliter interponimus, prout regionū & prouinciarum huiusmodi publicæ vtilitati, et felici ſtatui, ipſorūq; indigenarum ad eccleſiaſtica miniſteria, & litterarū ſtudia directioni et cōmoditati cognoscimus in Domino ſalubriter expedire. Cum itaq; ſicut accepimus, Regnum Valentiz in citeriori Hiſpania conſiſtens, anguſtiſſimos

ſines

fines habeat, et nihilominus populi multitudine refertum, et in illius Metropoli Vniuersitas Studij generalis celeberrima, a felicitis recordationis Alexandro Papa sexto, prædecessore nostro, inde oriundo, ad ipsius Regni indigenarum, et quorumcunque aliorum ibi confluentium, nec non Theologia, ac vtriusque Juris, et alijs optimis scientijs vacare affectantium, instructionem atque profectum instituta, et ab eo, ac etiam nuper a nobis varijs, amplissimisq; Priuilegijs, et gratijs ornata existat; et alienigenæ, præsertim ex alijs Hispaniarum Regnis, Prouincijs, et Dominijs, et illis adiacentibus Insulis oriundi, Dignitates, Canonicatus, Præbendas, et alia Beneficia Ecclesiastica in dicto Regno Valentiz constituta, ambientes, sibi de illis prouideri, ac fructus eorundem, et seu pensiones desuper reseruari procurent, et passim absque vlllo obstaculo ad Beneficia, fructus, et pensiones huiusmodi recipiantur et admittantur; ipsius vero Regni Valentiz indigenæ in alijs Regnis, Prouincijs, Dominijs, et Insulis prædictis, prætextu quorundam Priuilegiorum, et Indultorum Apostolicorum, seu constitutionum, aut Sanctionum, Pragmaticarum nuncupatarum, vel consuetudinum ibidem vigentium, ab assequutione quorumcunque Beneficiorum, et perceptione fructuum, et pensionum, omnino excludantur ac repellantur; et exinde plerique eorum, qui assidujs laboribus et vigilijs, maximisque impensis, in dicta Vniuersitate, tanquam Ingenuarum Artium, ac Sacrarum, et aliarum Scientiarum vberissimo Seminario, virtutis et doctrinæ semina susceperunt, et in agro Dominico, si ad illius culturam vocarentur, salutaria germina, quæ Altissimo lætissimos fructus suo tempore redderent, producere, sibiq; ipsis et alijs ad salutem, ac Catholicæ Religionis, Fideique propagationem, et conseruationem prodesse possent, nequeunt Beneficia Ecclesiastica, aut fructus vel pensiones pro eorum decenti sustentatione, neque in patris solo, propter exterorum illa aucupantium frequentiam, minusq; extra illud assequi, exacta iam ætate, et facultatibus suis consumptis, veluti inertes, ærumnosam et miserabilem vitam ducere, ac paupertatem in senectute (quod durissimum est) tollere cogantur. Alij vero illorum conditione perterriti, spe assequutionis Beneficiorum huiusmodi destituti, se Clericorum militis adscribi, ac in discipli-

nis, et ministerijs Ecclesiasticis, sacrarumq; literarum studijs se exercere non curent: et deniq; proceres nobiles, et alij incolæ eiusdem Regni Valentiz, a Beneficiorum fundatione, ac iurium eorundem, libertatisq; Ecclesiasticæ defensione & tuitione quodammodo retrahantur. Nos statui indigenarum Regni Valentiz huiusmodi paterna charitate compatientes, ac æquum & rationi consonum esse censentes, ut ipsi in Beneficiorum eiusdem Regni assequutione exteris præferantur, aut saltem ad Beneficia aliorum Regnorum, Prouinciarum, Dominiorum, et Insularum huiusmodi, ad instar incolarum eorundem æquo iure admittantur, ac eandem conditionem experiantur. Ac propterea, pro Pastoralis officij nostri munere, præmissis incommodis occurrere, et desuper opportune prouidere volentes, ipsosque indigenas, ac eorum singulos a quibuscumque communicationis, suspensionis, et interdictionisq; Ecclesiasticis sententijs, censuris, et penis a iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, et absolutos fore censentes, nec non Beneficiorum in dicto Regno Valentiz consistentiū qualitates, quantitates, inuocationes, nuncupationes, deo inuocationes, situationes, et illorum fructuum veros annuos valores, presentibus pro expressis habentes, Motu proprio, non ad indigenarum prædictorum, vel alicuius ipsorum, aut alterius, seu aliorum pro eis nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, et certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra in perpetuum valitura cōstitutione statuimus et ordinamus, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus omnia et singula Beneficia Ecclesiastica in vniuerso Regno Valentiz huiusmodi, nunc, et pro tempore consistentia, etiam si Canonicatus, et Præbende, Dignitates etiam maiores post Pontificales, et principales personatus, Administrationes, et Officia, etiam Curata, et electiua, in Metropolitana, et alijs Cathedralibus, ac Collegiatis Ecclesijs, nec non Parochialibus Ecclesijs, seu earum perpetuis Vicarijs, ac in Romana Curia, vel extra eam litigiosa, et de iure Patronatus, etiam Regum, Ducum, vel aliorum laicorum etiam Nobilium, et Illustrium; seu eorum, ac Clericorum mixtim, etiam ex fundatione, vel

E ij dotatione

Furs y aêtes de Cort fets y atorgats per

dotationes, aut Indulto Apostolico, seu aliâs quomodolibet qualificata sint vel fuerint, quoties illa per cessum etiâ ex causa permutationis, vel decessum, seu quamvis aliam dimissionem, vel amissionem, aut priuationem ea pro tēpore obtinentium, seu ius in illis vel ad illa habentium, aut aliâs quouis modo, etiam apud Sedem prædictam, ac etiam in aliquo ex mensibus in quibus vacantium Beneficiorum Ecclesiasticorum dispositio nobis et Sedi prædictæ, etiam per constitutiones Apostolicas, seu Canellaræ Apostolicæ regulas, est, vel pro tempore fuerit reservata, vel etiam ordinarijs collatoribus per eandem constitutiones, seu regulas, vel litteras alternariarum, aut alia priuilegia et Indulta concessis hætenus, et in posterum concedendis, simul vel successiue vacare contigerit, etiam si actu nunc, vt præfertur, vel aliâs quibuscumq; modis, et ex quorumcūq; personis vacet, ac ex eo quod Beneficia ipsa obtinentes, seu in illis vel ad illa ius habentes, nostri, et quorumcūq; aliorū Roman. Pontificum prædecessorum, seu successorum nostrorum, aut S.R.E. Cardinalium etiam viuientium, et in dicta Curia præsentium, familiaris, continui, cōmensales, seu dictæ Sedis Notarij, Subdiaconi, Acolyti, Capellani, literarum Apostolicarum abbreviatores, scriptores, cubicularij, scutiferi, prouentuum et iurium cancre Apostolicæ debitorum collectores et subcollectores, seu quicumq; alij Curie et Sedis prædictarū officiales, etiam sub diuersis constitutionibus feli. record. Pauli Papæ IIII. prædecessoris nostri, suorum, et pro tempore existētium Romanorum Pontificum familiarium, continuentium, commensalium declaratorijs comprehēsi, presentes et futuri, quocūq; nomine nuncupati, seu ex quauis alia causa dispositioni Apostolicæ specialiter, vel aliâs generaliter reservata, aut ex generali reservatione Apostolica effecta, seu ad Sedem eandem deuoluta existant, vel fuerint, solis indigenis dicti Regni, vere, realiter & non fictæ in eo natis et nascituris, effecta & debita, prædicti; alienigenæ ad huiusmodi Beneficia in titulum, commendam, administrationem, vel aliâs quomodolibet obtinendum, aut illorum fructus, redditus, prouentus, iura, obuentiones, distributiones, & emolumenta quorumcūq; seu super eis pensiones annuas percipiendum, omnino inhabiles, ac incapaces; ac si vllō vnquam tempore eadem Beneficia, etiam ad illorum Patronorum presentationem, sibi con-

ferri, aut de illis prouideri, seu fructus, redditus, prouentus, & pensiones huiusmodi referuari obtinuerint; aut collationibus, protensionibus, præsentationibus, institutionibus, reservationibus, & alijs dispositionibus ipsis de super factis, seu etiam Motu simili concessis vti, seu eas ratas & gratas habere præsumpserint, omni et quocūq; Beneficio et officio ecclesiastico per eos etiam extra dictum Regnū vbicumq; obtento, eo ipso absque aliqua declaratione desuper facienda, priuati existant: nec non quicumq; Ordinarij, & alij inferiores collatores, ac etiam Patroni, qui contra præmissa quidquam attentare præsumperint, a quorumcūque Beneficiorum collatione, prouisione, electione, præsentatione, institutione, & quacūque alia dispositione, prout cuique competierit, tamdiu suspensi remaneant, donec remissionem a Romano Pontifice pro tempore existente meruerint obtinere. Et nihilominus si sic suspensi conferre, prouidere, eligere, præsentare, instituere, aut aliâs quomodolibet disponere ausi fuerint; excommunicationis latæ sententiæ pœnam eo ipso incurrant, nec vllus alius quam Romanus Pontifex pro tēpore existens siue absolutionis, siue relaxationis beneficium, excepto mortis articulo, valeat eis impartiri. Notarij vero & tabelliones, etiam Apostolica vel Imperiali, aut Regia, seu alia quacūq; auctoritate creati, qui super adipiscenda possessione cuiuscūq; Beneficij in dicto Regno Valentiz pro tempore rogabuntur, nisi prius eis fide dignorum testimonijs, aut aliâs legitime constiterit, eumcui possessio ipsa fuerit tradenda, vere, realiter & non fictæ in eodem Regno Valentiz natum fuisse, vllum omnino super actu possessionis huiusmodi Instrumētum publicum, aut quancūq; aliam etiam priuatam scripturam conficere, seu in Protocollum redigere minime valeant. Et si secus fecerint, crimen falsi eo ipso etiam incurrant; nec non ad huiusmodi, ac quæcūque alia munera, et officia, publicasq; functiones similiter inhabiles existant. Et quicumq; Iudices ordinarij, vel delegati, coram quibus litem contra quemcūq; alienigenā in quouis Beneficio contra præsentium tenorem, intrusum, tam in dicta Curia, quam extra eam, moueri contigerit, cum primū sibi legitime constiterit, Beneficium ipsum ab alienigena detineri; possessionē, ac fructus, redditus & prouentus eiusdem Beneficij, donec ijs, ad quos de iure spectabunt, adiudicentur, seque-

sequeſtrare, ac ſub arcto et ſermo ſequeſtro ponere debeant et teneantur: ita tamen, vt ſi in fundationibus Beneficiorum de iure patronatus laicorum, ſeu illorum et clericorum mixtim, vt præfertur, exiſtentium, caueatur expreſſe, quod non niſi per clericos, ſeu preſbyteros de ipſorum fundatorum genere et familia oriundos obtineri poſſint, eo caſu etiam alienigenæ de genere ſeu familia fundatorū huiusmodi ad illa præſentari, ac in eis inſtitui libere poſſint, nec ſub præſenti ſtatuto quo ad aſſequutionē talium Beneficiorum comprehendatur. Et quatenus vllō vnquam tempore licuerit, et permiſſum fuerit prædictis indigenis Beneficia, fructus, et penſiones in aliquo ex alijs Regnis, prouincijs, dominijs, et inſulis prædictis, libere et indiſſerenter abſq; aliquo obſtaculo perinde ac ſi ibidē nati eſſent, obtinere et percipere; ipſi quoq; alienigenæ ex tali Regno, ſeu prouincia, vel dominio, aut inſula orti, ad ſimilia Beneficia, ac fructus et penſiones in dicto Regno Valentiz prædictis admitti debeant, ac ad illa habiles & capaces cenſeantur. Decernentes, omnes et ſingulas collationes, prouiſiones, commendas, electiones, acceptationes, præſentationes, inſtitutiones, et quaſuis alias diſpoſitiones de quibuſcunq; Beneficijs dicti Regni Valentiz, vt præfertur, vel alias quomodolibet qualiſcunq; ac reſeruaciones illorum fructuū, reddituum, prouentuum, et penſionum ſuper eiſdem in fauorem dictorum alienigenarū contra præſentis ſtatuti formam et tenorem, etiam per nos, et quocunq; alios Romanos Pontifices ſucceſſores noſtros, dictamq; Sedem, ac illius Legatos, etiam de latere, et Nuntios, omnesq; et ſingulos alios, ius et facultatem conſeſſendi, prouiſendi, commendādi, eligendi, præſentandi, inſtituendi, et alias quomodolibet de huiusmodi Beneficijs diſponendi, illorūq; fructus, redditus, prouetus, et ſuper eis penſiones reſeruandi, ab ipſa Sede habentes, nec non Ordinarios, et alios inferiores collectores etiam ad patronorum præſentationem, ſeu de illorū cōſenſu pro tempore factas, ipſo iure nullas et inualidas, nulliusq; roboris vel momēti fore et eſſe, ac pro nullis et inſectis haberi, nec per eas cuiquā ius, vel etiam coloratum poſſidēdi titulum tribui poſſe, ipſosq; alienigenas illarū prorsuſu et cōmodo carere, nec Cancellarij Apoſtolice regulas ſeu conſtitutiones de annali, et triennali poſſeſſoribus, etiā propter quantūuis diuturnā continuatē poſſeſſionis tolerantiam,

aut quodcūq; aliud ius vel Beneficium vllō tempore illis ſuſtragari, ſed Beneficia huiusmodi vt prius vacare, et quæ ex illis tempore diſpoſitionis Apoſtolice dictis alienigenis factæ, eidē diſpoſitioni reſeruata, ſeu effecta fuerint, ſub eadē reſeruacione, ſeu affectione remanere, et tā illa, quam etiā omnia alia non reſeruata, neq; affecta, de quibus a dicta Sede, vel illius Legatis ſeu Nūtijs, aut alijs ius & facultatē conſeſſendi a dicta Sede, vt præfertur, habentibus, in huiusmodi alienigenas quodcūq; diſpoſitum fuerit, ad nouā Romani Pontificis pro tempore exiſtentis diſpoſitionem dūtaxat pertinere, ab Ordinarijs vero, & alijs inferioribus collatoribus, ceſſantibus reſeruacionibus, ſeu affectiōibus Apoſtolicis, eiſdem alienigenis pro tempore collata, ac etiā ea quæ de iure patronatus huiusmodi fuerint, ſi contingat ad illa quæquam contra præſentis ſtatuti formam præſentari, deuolutioni ad Sedem prædictam immediate eo ipſo ſubiacere, illaq; omnia ab indigenis dicti Regni & a Sede prædicta dūtaxat impetrari poſſe, nec ius vllum ad reſignātes ſeu cedentes, etiam ſi in poſſeſſione etiā diutina remanſerint, et reſignationes ſeu ceſſiones huiusmodi publicatæ non fuerint, redire, vel penes eos remanere. Impetrations vero, ac motu proprio conceſſiones quæ de eiſdem Beneficijs pro tempore ſient, quibuſcūq; derogationibus fuerint ſuffultæ, nuquam ſub clauſulis generalibus, aut vacationū modis conditionalibus, vel implicitis cōprehendi, ſed ſpecialiter et expreſſe, ob non ſeruatum præſentis ſtatuti formam, cum declaratione nominū, et cognominū ipſorum alienigenarum, diſpoſitum, et non conditionaliter, nec per acquiſitum omnino fieri debere, eiſdemq; præſentibus literis per quaſcunq; alias literas Apoſtolicas, etiam quaſuis generales, vel ſpeciales, etiā derogatoriarum derogatorias, aliasq; efficaciores et inſolitas clauſulas, et irritantias, et alia decreta, ſub quibuſcunq; verborum formis concepta in ſe continētes, nullatenus derogari poſſe, nec derogatū cenſeri, niſi earundem præſentium tenor de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, inſertus ac vrgēs et ſufficiens cauſa expreſſa, ac per trinas diſtinctas in forma Breuis literas earundem præſentium tenorem continentes, tribus diſtinctis vicibus cum vnus mēſis interuallo, Ordinibus trium Statuum eiſdem Regni Valentiz, prius legitime intimata, et inſinuata, ac derogationes ipſæ motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus,

Furs y aetes de Cort fets y atorgats per

confistorialiter, & de S. R. Ecel. Cardinalium pro tēpore existentium consilio facta fuerint; & Ordinum trium Statuum Regni Valentiz huiusmodi ad hoc expressus accesserit assensus, appareatq; Romanum Pontificem illis expresse derogare voluisse, & aliter factas derogationes nemini suffragari, & clausulam implicita derogationis, videlicet, quod eorum, vel eorum, seu presentium tenores latissime extendi, & eadem presentes, ac desuper conficienda littera, earumq; tenores habeatur pro expressis, seu in toto, vel parte exprimi possint, in quibusvis supplicationibus, concessionibus, gratiis, et litteris a nobis, & successoribus nostris pro tempore emanatis, appositam, nihil penitus operari, nec in litteris Apostolicis desuper conficiendis, quicquam ultra quod in supplicationibus, concessionibus, & gratiis huiusmodi specificè fuerit expressum, narrari posse; nec quēquam ad parēdum litteris derogatoriis huiusmodi, et decretis super illis processibus, ac eorum executoribus, et subexecutoribus, illorumq; mādatis, et monitionibus minime teneri, sed illis firmiter resistere, et litterarum earūdem executionē omnino impedire, nec ratione resistentiz huiusmodi aliquibus censuris, vel pœnis ecclesiasticis, seu pecuniariis per eoldem executores, et subexecutores innodari, nec nō easdē presentes litteras, etiam ex eo quod causa propter quas emanant, coram locorū Ordinariis, etiam tāquam a Sede prædicta delegatis, vel alijs quomodolibet, examinatz, iustificatz, verificatz, purificatz, & approbatz ipsiq; Ordinarij, et alij inferiores collatores, ac patroni, et alienigenz, nec non quicunq; interesse habentes, ad id legitime vocati non fuerint, neq; præmissis consenserint, seu etiam enormis et enormissimæ lēsionis, vel alio quocunque prætextu, aut ex quavis alia causa, quantumvis legitima, vrgenti, et iuridica, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio; seu intētionis nostræ, vel quocunq; alio defectu notari, impugnari, inualidari, retractari, in ius vel controuersiam reuocari, ac terminos iuris reduci, seu aduersus eas quodcunq; iuris, facti, vel gratiz remedium impetrare posse; nec sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrariis dispositionibus a nobis, vel quibuscunq; alijs Romanis Pontificibus, ac dicta Sede, etiam motu, scientia, ac potestatis plenitudine similibus pro tempore emanatis, compre-

hendi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, et cum in quo antea quomodolibet erant, statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas, ac de nouo etiam sub data posteriori, per ordines triū Statuum Regni Valentiz huiusmodi eligenda, concessas, validasq; et efficaces fore, et esse, ac vim validi, et efficacis contractus inter nos, et dictam Sedem, ex vna, ac ordines trium Statuum Regni Valentiz, huiusmodi ex altera partibus, rite et recte initi, stipulati, ac etiā vtrinq; iurati, habere, et perpetuo obtinere, suosq; plenarios, et integros effectus fortiri, ac ab omnibus inuiolabiliter obseruari, sicq; per quoscunq; Iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac eiusdem S. R. E. Cardinales, sublata eis, et eorum cuiuslibet, quauis aliter iudicandi, et interpretandi facultate et autoritate, in quauis causa et instantia iudicari, ac diffiniri debere; irritum quoq; et inane, si secus super his a quoquam, quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quo circa dilectis filiis, causarum curiz cameræ Apostolicæ generali Auditori, & Archidiacono Ecclesiæ Valentinz, ac Abbati monasterij Beatæ Mariz Vallis dignæ, Cisterciensis Ordinis, Valent. dioc. per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum, per se, vel alium, seu alios, presentes litteras, & in his contenta quicunq; vbi, et quando opus fuerit, ac quoties pro parte indigenarum prædictorum, seu alicuius eorum fuerint requisiti, solēniter publicantes, eisq; in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentēs, faciant auctoritate nostra presentes litteras, & in eis contenta huiusmodi, ab omnibus, ad quos spectat, et pro tempore spectabit, inuiolabiliter obseruari, ipsosq; indigenas illis pacifice frui, et gaudere non permittentes eos, vel quempiam ex illis desuper quomodolibet indebite molestari: cōtradiētores quolibet, et rebelles per sententias, censuras, et pœnas ecclesiasticas, aliq; opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, nec non legitimis super ijs habēdis seruatis processibus, sentētijs, censuras, et pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiā ad hoc, si opus fuerit, auxilio Brachij secularis non obstantibus præmissis, ac piz memoriz Bonifacij Papæ octauī etiam prædecessoris nostri, qua cauetur, ne quis extra suam ciuitatem, vel diocesim, nisi in certis exceptis casibus

fibus, et in illis vltra vnam dietam a fine suæ diocæ. ad iudicium euocetur; seu ne Iudices a Sede prædicta deputati, extra ciuitatem & diocæsim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunq; procedere, aut alij, vel alijs vices suas committere audeant, seu præsumant; & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis authoritate præsentium ad iudicium non trahatur, nec non quatenus opus sit nostra de non tollendo iure quæsito, alijsq; Apostolicis, ac in Prouincialibus, Synodalibus, & vniuersalibus Concilijs editis, specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non Ecclesiarum, in quibus Beneficia huiusmodi fuerint, ac Regnorum, prouinciarum, dominiorum, et insularum huiusmodi iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis; statutis, et consuetudinibus etiam quantumuis longissimo tempore obseruatis, ac legibus etiam municipalibus, et Pragmaticis, alijsq; sanctionibus, Priuilegijs quoq; indultis, & litteris Apostolicis, etiam super facultate Beneficia prædicta ipsis alienigenis conferendi, seu de illis promittendi, et alias quomodolibet disponendi, ipsosq; alienigenas ad Beneficia, fructus, et pæfiones huiusmodi recipiendi, et admittendi, eisdem Ecclesijs, illarumq; Præfulibus, et Capitulis, nec non Regnis, prouincijs, dominijs, et insulis prædictis, eorumq; communitatibus, vniuersitatibus, hominibus, incolis, et personis, sub quibuscunq; tenoribus et formis, ac cum quibuscunq; etiam derogatorijs derogatorijs, alijsq; efficacioribus et insolitis clausulis, nec non irritantibus, et alijs decretis etiam vim validi et efficacis contractus, seu statuti perpetui, vel legis habentibus, et inducentibus, per quoscunq; Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, et dictâ Sedem, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, seu etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, seu aliorum Principum instantiam, vel eorum contemplationem et intuitu, in genere, vel in specie, aut alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, et innouatis; quibus omnibus, etiam si de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, expressa et indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda esset, illis alijs in suo robore permanens, hac vi-

ce dumtaxat specialiter et expresse derogamus contrarijs quibuscunq; , aut si aliquibus cõmuniter, vel diuifim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspensæ, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam et expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Cæterum, vt statutum, ordinatio, et alia præmissa, ac eadem præfentes litteræ ad eorū quorum interest notitiam deducatur, nullusq; possit aliquam illorum ignorantiam prætere, vel excusationem allegare, sed illa perpetuo firma et illibata permaneat, volumus vt eadem præfentes litteræ in Basilicæ Principis Apostolorū de vrbe, ac cancellariæ Apostolicæ valuis, et acie capi Floræ, per aliquem ex cursoribus nostris affixæ, copia illarum ibidem dimissa, ab ea die omnes et singulos perinde afficiant, et arceant, et si illis ipsis fuisset personaliter intimatæ: quodq; earū exemplis, etiam impressis, manu Notarij publici, et sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio et extra, quæ ipsis personis originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc Paginam nostræ absolutionis, statuti, ordinationis, decreti, mandati, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ, apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ Millefimo quingentesimo octuagesimo septimo, Nonis Septēbris, Pontificatus nostri Anno tertio. Pro Reuerendiss. D. Summ.^{re} A. Iustus. Tho. Thom. Gualterius. Anno a Natiuitate Domini Millefimo quingentesimo octuagesimo septimo, Indictione decima quinta, Die vero decima sexta mensis Decembris, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris et D.N. D. Sixti Diuina prouidentia Papæ quinti, anno tertio; retro et intro scriptæ litteræ affixæ et publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, nec non in acie Campi Floræ, vt moris est, per me Fraciscum Baron. eiusdem S.D.N. Papæ Curforem. Alex. Parabiacus Magister Curforum. Registrata apud Thomam Secretarium. PER lo qual se veu. y esta dispõst, que los que vere, realiter et non fñete seran natural y nats en lo present Regne, tinguen los Bene-

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

ficis Ecclesiasticis en aquell, y no altres algú; y pera major execucio de dit Indult Apostolic, y obseruacio de dites disposicions forals decretades per la Sanctetat, conuinga que lo disposst en dita Bulla, se aproue y conforme per vostra Magestat. Suppliqui perço los dits tres Braços a V. Mag. per lo que conue al benefici de dit Regne, se prouehisca y mane, que la dita Bulla Apostolica sia obseruada y executada a la lletra, sens interpretacio alguna, sots les cè-sures y penes en aquella, y en dits furs respectivament appofades: les quals hajan y sien tenguts de instar ab tot effecte los Syndichs del Braç Militar y Real, y encara lo de la Generalitat del dit Regne, a despeses de dita Generalitat, axi contra los estrangers, com contra les persones quels voldran assauorinar, si q se efectue y se execute lo disposst en dita Bulla, y Furs. ¶ Plau a la Magestat, exceptat lo Patronazgo Real, com esta declarat. *Conarruuius Vicecan.*

Que los gastos que faran en la defensa de la obseruancia y execucio de dit Motu propri, se paguen de pecunies de la Generalitat.

CAP. CXXVIII.

Tem supliquen los dits tres Braços, sia seruit vostra Magestat que tots los gastos que conuindra fer, y se offeriran per la defensa y deguda execucio y obseruancia del dit Motu proprie Indult Apostolic, se hajan de ministrar y pagar de les pecunies de la Generalitat del present Regne, ab fols certificatoria dels Syndichs dels tres Estaments, ab la qual certifiquen de dits gastos fets en dita defensa. ¶ Plau a la Magestat. *Conarruuius Vicecancell.*

Que lo Motu propri respectant que los Ecclesiasticos contribuïxquen en les impositcions posades pera la fabrica dels ponts, y paredons del riu, se observe y execute en lo modo supplicat en lo capitul infra script.

CAP. CXXIX.

Tem, per quant per resecar los plets y causes que per discurs de molts anys, y ab innumerables despeses se han tractat per part del Estament Ecclesiastic ab la present Ciutat e Jurats de aquella, a occasio de pretedres que dits Ecclesiasticos hauien de contribuir en les impositcions y gabelles posades per dits Jurats, pera la constructio y fabrica

dels ponts y paredons prop lo riu Turia, hon la Sanctetat del Beatissim Papa Clement oclauo fonch seruit de dispensar y donar llicencia pera que los de dit Estament Ecclesiastic poguessen pagar dites files o gabelles, y per dita Ciutat exigirle, abque incurru aliarum censurarum: ab que en la administracio de dita fabrica noua de murs y valls, hagues de entreuenir vltra del obrer ordinari Ecclesiastic, altra persona Ecclesiastica del Capitol y Canonges de la Iglesia de dita Ciutat, no fols per lo interes que te dit Capitol, pero tambe com a Syndich Ecclesiastic de totes les Parrochies, Iglesias, Monestirs, y demes persones Ecclesiasticas. Volent axi mateix, que lo procehit de dites impositcions que pera dita noua fabrica se imposassien, fols se hagues de emplear en aquella, y no en altres obs alguns; pera que cessant dites obres, se extinguis y cessas tambe dita impositcio y grauamen de dites Ecclesiasticas persones. Supliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit autorizar, confirmat y aprouar lo dit Motu propri, y que per execucio de aquell se nomena dita persona Ecclesiastica del gremi de dit Capitol, en dit nom de Syndich del Estament Ecclesiastic, a demes del Obrer ordinari; y que dita fabrica noua no puga prestar a la vella cosa ni quantitat alguna; y si s'eli haura prestar, sia reintegrada ans de totes coses. y que se execute en lo demes y complisca la disposicio del dit Motu propri, y coses en aquell contengudes. ¶ Plau a la Magestat. *Conarruuius Vicecancellarius.*

Que lo Duch del Infantado, y los que seran senyors de les Baronies de Alberich, Alcocer, Alazquer, Gaudarda, vila de Ayora, y Alunde, sien conseruats en la possessio de la suprema jurisdiccio, y mer y mixt imperi.

CAP. CXXX.

Tem, per quant don Juan de Mendoza, Duch del Infantado, Marques de Zenete, senyor de les Baronies de Alberich y Alcocer, Alazquer, Gaudarda, y de la vila y Baronies de Ayora, Alunde, y los qui per temps son estats senyors de dites viles y Baronies, son estats y de present esta dit Duch del Infantado en pacifica possessio, de teps immemorial a esta part, de fer y exercir en dites viles y Baronies, terme y territori de aquelles, tota jurisdiccio, Ciuil y Criminal, mer y mixt imperi, vs y exercici de aquella

aquella entre tots los vassalls, axi Christians vells com nous, y qualsseuol estranys ibidem delinquents, en virtut de priuilegis antiquissims, et alíats: y en senyal de dita suprema jurisdicció y mer imperi, del dit temps immemorial a esta part ha tengut y te erigides forques altes en llochs molt publichs y patents ab pilars de argamassa, en calcuna de dites Baronies: y per dita raho, de dit temps immemorial a esta part son nomenades per tot lo present Regne, Les Baronies de Ayora, Alunde, Alberich, Alcocer, Alazquer, y Gauarda. E ja sia aço sia cert e indubitat, publich y notori; empero pera major fermetat y perpetuitat de dita suprema jurisdicció, y perque al seruey de nostre Senyor, y de vostra Magestat es mes conuenient que dita suprema jurisdicció sia exercida per lo dit Duch, y demes senyors qui per temps seran de dites Baronies; Suppliquen perço los dits tres Braços, Ecclesiastic, Militar, y Real del present Regne, sia vostra Magestat seruit manar, que de huy auat lo dit Duch, y demes senyors qui per temps seran de dites Baronies de Ayora, Alunde, Alberich, Alcocer, Alazquer, y Gauarda, sien conseruats y mantenguts en la dita immemorial possessio, que te força de titol, no obstant qualsseuol Priuilegis, prohibicions de no alienar, incorporacions en contrari fahents, per la reuocacio dels quals en aquest cas tan solament, los dits tres Estaments presten son consentiment y aprouacio en la forma mes fauorable q poden en fauor del dit Duch, y futurs senyors de dites Baronies, restant dits Priuilegis en tots los altres casos en sa força y valor. ¶ Plau a sia Mag. *Conarrumia Vicecan.*

Que lo Conde de Vilallonga, y senyors que per temps seran de la Vall y Baronies de Vilallonga, y Vilamarchant, sien conseruats en la possessio de la suprema jurisdicció, mer y mixt imperi.

CAP. CXXXI.

Tem, per quant los senyors que per temps son estats, y huy es de les Baronies de la Vall y Baronia de Vilallonga, y Baronia de Vilamarchant, son estats, y de present esta don Pedro Franqueza, Compte de Vilallonga, senyor de aquelles, en pacifica possessio de temps immemorial a esta part, de fer y exercir en dites Baronies, terme y territori de aquelles, tota jurisdicció ciuil y criminal, mer y

mixt imperi, vs y exercici de aquella, entre tots los vassalls, axi Christians nous com Chritians vells, y qualsseuol estranys ibidem delinquents, en virtut de Priuilegis antiquissims, et alíats: y en senyal de dita suprema jurisdicció y mer imperi, del dit temps immemorial a esta part tenir erigides forques altes ab pilars de argamassa, en calcuna de dites Baronies, en llochs molt publichs y patents. y per dita raho de dit temps immemorial a esta part han gozat de dita possessio. y ja sia aço sia cert, publich y notori, empero pera major fermetat y seguretat de dita suprema jurisdicció, y perque al seruey de Deu y de vostra Magestat es mes conuenient que dita suprema jurisdicció sia exercida per lo dit Compte de Vilallonga, y demes senyors que per temps seran de dita Vall y Baronies; Suppliquen perço a V. Mag los dits tres Estaments del present Regne, sia V. Magel. seruit manar q de huy auant lo dit Còpte, y demes senyors que per temps seran de dites Vall y Baronies, sien conseruats y mantenguts en la dita immemorial possessio que te força de titol: no obstant qualsseuol Priuilegis en contrari fahents, per la reuocacio dels quals en aquest cas tan solament los dits tres Estaments presten son consentiment y aprouacio, en la forma mes fauorable que poden: restant dits Priuilegis en tot lo demes en sa força y valor. ¶ Plau a sia Magestat. *Conarrumia Vicecancellariu.*

Que sa Magestat vísse los Priuilegis mencionats en lo capítol infraferit respectant al ques supplica de la conseruacio de possessio de la jurisdicció de Picacent, Espioca, y Milllerola, manara prouehir com coue.

CAP. CXXXII.

Tem, per quant los senyors qui per temps son estats de les Baronies de Picacent, Espioca, y Milllerola; hā estat, y de present esta don Pedro Maça Lladro, Marques de Terranova, senyor de aquelles, en quie ta pacifica possessio, de temps immemorial a esta part, de fer y exercir en dita Baronia, terme y territori de aquella, tota jurisdicció ciuil y criminal, mer y mixt imperi, vs y exercici de aquella entre los vassalls, axi Christians nous, com vells, y qualsseuol estranys ibidem delinquents, en virtut de Priuilegis antiquissims, et alíats en senyal de dita suprema jurisdicció y mer imperi del dit temps immemorial a esta part, tenir erigides

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

erigides forques altes ab pilars de argamassa en dita Baronia, en llochs molt publichs y patèts: y per dita raho de dit temps immemorial a esta part han gozat de dita possessio. Y ja sia aço sia cert, publich y notori; empero pera major fermetat y seguretat de dita suprema jurisdicció, y perque al seruey de Deu y de vostra Magestat es mes conuenient que dita suprema jurisdicció sia exercida per lo dit Marques de Terranova y demes senyors que per temps seran de dites Baronies; Supliquen perço a vostra Magestat los dits tres Estaments del present Regne, sia V. Mag. seruit manar, que de huy auant lo dit Marques y demes senyors qui per temps seran de dites Baronies, sien conseruats e mantenguts en la dita immemorial possessio que te força de titol, no obstant qualsseuol Priuilegis en contrari fahents: pera la reuocacio dels quals en aquest cas tan solament, los dits tres Estaments presten son consentiment y aprouacio en la forma mes fauorable que podé, restant dits Priuilegis en tot lo demes en la força y valor. ¶ Vists los Priuilegis, sa Magestat manara prouehir com conue, sobre lo que s'eli supplica en est capitol. *Conarrum Vicecancell.*

Que vists los Priuilegis mencionats en lo infrascript capitol, respectants la jurisdicció de Alcalá, sa Magestat prouehira com conue.

CAP. CXXXIII.

E Tem per quant don Christofol Çanoguera senyor de la Baronia de Alcaer, y los q per teps son estats senyors de dita Baronia, son estats y de present esta dit dō Christofol en pacifica possessio, de temps immemorial a esta part, de fer y exercir en dita Baronia, terme y territori de aquella, tota jurisdicció ciuil y criminal, mer y mixt imperi, vs y exercici de aquella entre sos vassalls, axi Christians nous com vells, y qualsseuol estranys ibidem delinquents, & aliás, y en senyal de dita suprema jurisdicció y mer imperi de dit teps immemorial a esta part tenir forques erigides en llochs alts, patents y publichs: y per dita raho de dit teps immemorial a esta part han gozat de dita possessio; e ja sia aço sia indubitat y notori, empero pera major fermetat y seguretat de dita suprema jurisdicció, y perq al seruey de nostre senyor Deu, y de vostra Magestat, y a la deguda adminis-

tracio de la justícia, es conuenient y necessari, que dita suprema jurisdicció sia exercida per lo dit don Christofol Çanoguera y de mes senyors qui per teps seran de dita Baronia. Supliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat se serueixca prouehir y manar, q lo dit don Christofol Çanoguera, y demes senyors y successors en dita Baronia, sien conseruats y mantenguts en la dita immemorial possessio, q te força de Priuilegi y titolino obstant qualsseuol Priuilegis, incorporacions, y qualsseuol actes en contrari fahents; pera la reuocacio dels quals los dits tres Estaments presten son consentiment y aprouacio, en la forma mes conuenient y villosa al dit don Christofol, restant en lo demes en la força y valor. ¶ Vists los Priuilegis sa Magestat manara prouehir com conue sobre lo que s'eli supplica en est capitol. *Conarrum Vicecancellarum.*

Que vists los Priuilegis sobre la jurisdicció de la Vall de Alcalá, y Castell de Benicilim, sa Magestat manara prouehir com conue.

CAP. CXXXIII.

E Tem, per quāt dona Merina Bou Comptesa de Rahal, y dona Francisca Catala, senyores per indiuis de la Vall y Baronia de Alcalá, y Castell de Benicilim, y los que son estats senyors de dites Vall y Castell, son estats y de present estan dites Comptesa y dona Francisca en pacifica possessio de temps immemorial a esta part de fer y exercir en dites Vall y Castell, terme y territori de aquells, tota jurisdicció ciuil y criminal, mer y mixt imperi, vs y exercici de aquell entre tots sos vassalls, axi Christians nous com vells, y qualsseuol estranys ibidem delinquents, en virtut de Priuilegis antiquissims, & aliás; y en senyal de dita suprema jurisdicció y mer imperi de dit temps immemorial a esta part, tenir erigides forques altes ab pilars de argamassa en dita Baronia e Castell en lloch molt publich y patent; y per dita raho de dit temps immemorial a esta part hā gozat de dita possessio. E ja sia aço sia cert, publich y notori; empero pera major fermetat y seguretat de dita suprema jurisdicció, y perque al seruey de Deu y de vostra Magestat es mes conuenient que dita suprema jurisdicció sia exercida per les dites Cōptesa, y dona Francisca Catala, y demes senyors qui per temps seran de dita Baronia y Castell; Supliquen perço

perço a vostra Magestat los dits tres Estamets del present Regne, sia vostra Magestat seruit manar, que de buy auant la dita Compesca de Rahal, y dona Francisca Catala, y demes senyors qui per temps seran de dita Baronia y Castell, sien conseruats y mantenguts en la dita immemorial possessio que te força de titol, no obstant qualsseuol Priuilegis en contrari fahents: pera la reuocacio dels quals en aquest cas tan solament dits tres Estaments presten son cõsentiment y aprouacio en la forma mes fauorable que poden; restant dits Priuilegis en tot lo demes en sa força y valor. ¶ Vists los Priuilegis sa Magestat manara prouehir com conue, sobre lo que s'eli supplica en est capitol.

Conarrum Vicecancellarium.

Que vists los priuilegis sobre la suplicat en lo capitol infra escripte respectans la jurisdicció de Naquera sa Magestat prouehira com conue.

CAP. CXXXV.

N Tem per quant Melchior Figuerola senyor de la Baronia de Naquera, y los qui per teps son estats de dita Baronia, de temps immemorial a esta part son estats y de present esta dit Figuerola en quieta, pacifica e immemorial possessio de fer y exercir en la dita Baronia de Naquera, termens y territoris de aquella, tota jurisdicció Ciuil y Criminal, alta y baxa, mer y mixt imperi, vs y exercici de aquella, no sols entre los vassalls axi Christians nous com vells, pero encara en qualsseuol estrangers delinquents o contrahents en dita Baronia ibidem delinquents en virtut de preuilegis antiquissims, & alías. Y en senyal de dita suprema jurisdicció y mer imperi de dit temps immemorial a esta part, tenir forques erigides en llochs alts, patets, publichs; y per dita raho de dit temps immemorial a esta part han gozat de dita possessio. E jatsia aço sia indubitat y notori, empero pera major fermetat y seguretat de dita suprema jurisdicció, y perque al seruey de nostre senyor Deu, y de vostra Magestat, y a la deguda administracio de la justicia, es conuenient y necessari que dita suprema jurisdicció sia exercida per lo dit Melchior Figuerola, y de mes senyors qui per teps seran de dita Baronia. Suppliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, se serueixca prouehir y manar, que lo dit Melchior Figuerola, y de mes senyors y successors de dita

Baronia, sien conseruats, e mantenguts en la dita immemorial possessio, que te força de priuilegi y titol; no obstant qualsseuol priuilegis, ia incorporacions, y qualsseuol actes en contrari fahents: pera la reuocacio dels quals los dits tres Estaments presten son consentiment y approbacio en la forma mes conuenient y vtilosa al dit Melchior Figuerola, e está en lo de mes en sa força y valor. ¶ Vists los priuilegis sa Magestat manara prouehir com conue, sobre lo q̃ le li supplica en est capitol. *Conarrum Vicec.*

Que vists los priuilegis sa Magestat manara prouehir com conue sobre la suplicat en lo capitol infra escripte en respecte de la jurisdicció de Sot.

CAP. CXXXVI.

N Tem per quat Don Jaume Ferrer Portatveus de general Governador de la present ciutat y Regne de Valencia, senyor de la Baronia de Sot, y los qui per temps son estats senyors de dita Baronia: son estats y de present esta dit Don Jaume Ferrer en pacifica possessio de temps immemorial a esta part de fer y exercir en dit lloch y Baronia, terme y territori de aquella, tota jurisdicció ciuil y criminal, mer y mixt imperi, vs y exercici de aquella entre los vassalls axi Christians nous com vells, y qualsseuol estrangers ibidem delinquents, en virtut de Priuilegis antiquissims, & alías: y en senyal de dita suprema jurisdicció y mer imperi de dit temps immemorial a esta part, tenir forques erigides en lloch alt, patent y publichs; y per dita raho de dit temps immemorial a esta part han gozat de dita possessio. E jatsia aço sia indubitat y notori, empero pera major fermetat y seguretat de dita suprema jurisdicció, y perque al seruey de nostre Senyor Deu, y de vostra Magestat, y a la deguda administracio de la justicia es conuenient y necessari que dita suprema jurisdicció sia exercida per lo dit Don Jaume Ferrer, y demes senyors que per temps seran de dita Baronia; Suppliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, se serueixca prouehir y manar, que lo dit Don Jaume Ferrer, y demes senyors y successors en dita Baronia, sien conseruats y mantenguts en la dita immemorial possessio, que te força de Priuilegi y titol; no obstant qualsseuol Priuilegis, incorporacions, y qualsseuol actes en contrari fahents. Pera la reuocacio dels quals los dits tres Estaments

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

Estaments presten son consentiment y apro-uacio, en la forma mes conuenient y vtilosa al dit don Jaume Ferrer, restant en lo demes en la força y valor. ¶ Vists los Priuilegis fa Magestat manara prouehir com conue, sobre lo que feli supplica en est capitol. *Conarr. Vicecan.*

Que vists los priuilegi fa Magestat manara prouehir com conue sobre lo que supplica respectant la confirmacio de la venda del Castell y Vall de Guadalest, y lo demes contengut en lo capitol infra-

CAP. CXXXVII.

Tem per quant lo serenissim Rey don Pedro lo segó ab acte de venda rebut per Bernat de Suria Notari de la Ciutat de Valécia, a 19. del mes de Dehembre del any 1356. vege al inclit Infant don Pedro fill del Rey don Jaume lo segon, pare del Duch don Alfonso de Gandia, lo Castell y vall de Guadalest, per preu de sis milia lliures, returats e carta de gracia, y facultat de poder recobrar dit Castell e Vall, la qual venda e alienacio per lo procurador Patrimonial de vostra Magestat se ha pretes que seria nulla, per ser feta apres del priuilegi de la incorporacio del dit Rey don Pedro lo segon en les Corts que celebra en la present Ciutat en lo any 1336. en lo qualesta expressament nomenat lo dit Castell, Vila y Alqueries de Guadalest. Y encara algunes voltes per dit procurador de V. Magestat se ha volgut vsar de la dita carta de gracia y dret de recobrar dit Castell y Vall, restituhint, o depofant les dites sis milia lliures, preu de dita veda, com se feu apres mort del Almirat don Christofol de Cardona; empero per quant dita venda y alienacio fench feta per dit Serenissim Rey don Pedro en lo dit Infant don Pedro, pare del dit Duch don Alfonso de Gandia, dit lo Duch Real: y axi en persona de la casa Real, y tan propinqua al dit Serenissim Rey, del qual Infant dō Pedro es successor y descendent per linea recta legitima don Phelip Ruiz de Liori y de Cardona Marques de Guadalest: e q̄ tam be en la dita incorporacio no fench cōpres tot lo dit Castell y llochs de dita vall, sino tan sola ment certa part de dit Castell, y certs llochs de dita Vall, com altra part de dit Castell, e demes llochs de dita Vall, los possehis ja lo dit Infant don Pedro, y lo noble don Bernat den Sarria;

del qual dit Infant tingue titol y causa com a bens propis de aquells abans del dit priuilegi de la incorporacio, legons q̄ axi fench declarat per lo serenissim Rey en Marti, ab sentència donada per en Spera en Deu de Cardona son vici-canceller, ab inunccio de son procurador Patrimonial del dit Rey, e publicada per Iuā Vilella, sō escriua a 22. dies del mes de Dehembre del any 1406. e axi ab sentència donada e publicada per Guillem Nicolau Dehona Escriua de manament, a 7. de Abril 1592. ab inunccio del dit procurador Patrimonial de vostra Magestat, fench limitat lo secret que se hauia posat en dit Castell, y Vall de Guadalest, adaquelles alqueries, o llochs tan solament que dit Rey don Pedro possehia tempore dictę incorporacionis, conforme la dita diuisio y distinctio de la dita sentencia del Rey don Marti per execucio de les quals a supplicacio del dit Marques de Guadalest, apres que aquell obtingue la sentencia en dit Castell y Vall, y tots los demes bens del dit vinde instituhir per lo quondam don Iuan de Cardona, publicada per Frances Pau Alceus a 25. de Juny del any 1598. acudi a dit Castell, y Vall de Guadalest lo doctor del Real Consell Vicent S. Iuan de Aguirre, Oydor de dita causa, juntamet ab lo procurador y Aduocat Patrimonial de vostra Magestat; y feu la dita diuisio y particio del dit Castell y llochs ab prouisio feta a 2. del mes de Dehembre del any 1598. donantli al dit Marques la possessio del Castell de la Alofayba, que esta dins dit Castell de Guadalest, y del Castell de Aguilar dins lo terme de dita Vall, y del lloch Genisfidi, exceptat vn carrer, y del lloch de Ondara, exceptades dos heretats, y dels llochs de Ondarella, Benimantell, Beniarda, Benimuça, Benicim; y de dos cases ab ses heretats en la alqueria de Piles en les Almoxaraques; y de vnes vinyes y cases ab senoria directa que en aquell temps se deyen Denfarria, y ara se diuen Xorquet, restant tan solament lo secret en les demes alqueries, o llochs. Y per quāt los dits llochs no compresos en dita incorporacio eren mes y de major vtilitat y profit, y en dit secret resten en los demes llochs que son menys en numero y de mes poch profit, y restaua a carrech de vostra Magestat hauer de sustenar dit Castell de Guadalest dels soldats, Alcayr, artilleria, armes, y demes soldats, y per altra part vostra Magestat hauia de restituhir y pagar les sis milia lliures, perço V. Mag. ab la real lletra dada en la vila

la vila de Denia a 3. de Agost del any 1599. ha-
uent precebit consulta y deliberacio dels Do-
ctors de la Real Audiencia, y del Spectable
Vicecanceller, y Regents lo Consell supremo
de Arago, sonch seruit per la Real clemencia y
benignitat, fer merce al dit Marques de manar
lleuar dit secret, y donarli la possessio de dita
part de Castell, y llochs compresos en dita in-
corporacio, ab ques restituhissen a vostra Ma-
gestat dites sis milia lliures, com realment fo-
ren restituhides, encara que ab los protests en
dita carta contenguts, y entre altres ab la salu-
tat dels drets a vostra Magestat competents
per raho del dit Priuilegi de la incorporacio
del any 1336. Supliquen perço a vostra Ma-
gestat humilment los dits tres Braços, que per
les rahons y causes sobredites, que de consenti-
ment y aprouacio de tota la present Cort, la
qual com millor poden, y en la forma mes fau-
orable presten, sia del seruey de V. Mag. fer mer-
ce al dit Marques, y a tots sos successors en lo
dit vincle e bens del dit Don Iuan de Cardona,
y en dit Marquesat y Vall de lloar, aprouar, y
ratificar la sobredita venda feta per dit Se-
renissim Rey Don Pedro lo segon al dit Infant
Don Pedro, defus calendariada, de la dita part
del Castell y llochs de dita Vall, compresos en
dit Priuilegi de la incorporacio iuxta la forma
de dites sentencies, y que per lo semblant vostra
Magestat per les mateixes causes sia seruit per
si y per sos successors abdicarse y tenúciar a la
dita carta de gracia del dit Castell y llochs, e a la
facultat de recobrar aquells, renunciante tabe lo
dit Marques per causa de dita gracia y merce a
la facultat de demanar dites sis milia lliures; en
res no obstat lo dit Priuilegi de la incorporacio
e qualsseuol altres Furs e Priuilegis sobre aço
diponents, ni les demes clausules derogato-
ries, y altres en aquells contengudes, ni la litis
pendencia moguda per lo dit Procurador Pa-
trimonial de vostra Magestat, sens interuocio
de algu dels Syndichs de dits tres Estaments;
ni obstant la dita Real lletra de tres de Agost
any Mil cinchcents noranta nou, e les demes
clausules e pactes en aquella apposades: res-
tant empero lo dit Priuilegi de la incorpora-
cio en sa força y valor en tot y per tot en res-
pecte de les altres ciutats, viles y llochs en dit
Real Priuilegi mencionats. ¶ Vists los Priui-
legis sia Magestat manara prouehir com conue
sobre lo que s'eli supplica en est capitol. *Conar-*
trinitas Vicecancellarius.

*Que sa Magestat vists los Priuilegis que tenen res-
pecte a la jurisdicció de Olocou, Marines, Ga-
sona y Torres, prouehira lo que conue.*

CAP. CXXXVIII.

Tem per quant Don Iuan
de Vilaragut, Gentil hom
de la boca de vostra Ma-
gestat, senyor de les baro-
nies de Olocou, Marines,
Gatoua, y Torres, y los que
per temps son estats senyors de les dites ba-
ronies, son estats y de present esta dit Don
Iuan de Vilaragut en pacifica possessio de
temps immemorial a esta part, de fer y exer-
cir en dita baronia de Olocou, terme y terri-
tori de aquella, tota jurisdicció Ciuil y Cri-
minal, mer y mixt imperi, vs y exercici de
aquella entre sos vassalls, axi Christians nous
com vells, y qualsseuol estranys ibidem delin-
quents, en virtut de Priuilegis antiquissims,
& aliàs: y en senyal de dita suprema jurisdic-
cio y mer imperi de dit temps immemorial
a esta part, tenir forques erigides en llochs
als, patents y publichs: y per dita raho de
dit temps immemorial a esta part han gozat
de dita possessio. E jatsia aço sia indubitat
y notori, empero pera major fermetat y se-
guretat de dita suprema jurisdiccio, e perque
al seruey de nostre Senyor Deu, y de vostra
Magestat, y a la deguda administracio de la
justicia, es conuenient y necessari que dita su-
prema jurisdiccio sia exercida per lo dit Don
Iuan de Vilaragut, y dantes senyors qui per
temps seran de dita baronia: Supliquen per-
ço los dits tres Braços a vostra Magestat, se
serueixca prouehir y manar, que lo dit Don
Iuan de Vilaragut, y demes senyors succes-
sors en dita baronia, sien conseruats y man-
tenguts en la dita immemorial possessio, que
te força de Priuilegi y titol, no obstant quals
seuol Priuilegis, incorporacions, y qualsseuol
autes en contrari fahents. Pera reuocacio dels
quals los dits tres Estaments presten son con-
sentiment y aprouacio, en la forma mes con-
uenient y vtilosa al dit Don Iuan de Vila-
ragut, restant en lo demes en sa força y va-
lor. ¶ Vists los Priuilegis, sia Magestat ma-
nara prouehir com conue, sobre lo que s'eli
supplica en est capitol. *Conarrunitas Vicecancellarius.*

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

Que vists los Priuilegijs respectants la jurisdicció de Cirat, Pandiel, y Tormo, sa Magestat prouehira com conue, en respecte del que se li supplica sobre dita jurisdicció.

CAP. CXXXIX.

Tem per quant Don Bernat Vilarig Carroz, senyor de les Baronies de Cirat, Pandiel, y Tormo, y los qui per téps son estats senyors de dita Baronia, son estats y de present esta dit Don Bernat Vilarig Carroz en pacífica possessio de temps immemorial a esta part, de fer y exercir en dites Baronies, termens y contribucions de aquelles, tota jurisdicció ciuil y criminal, mer y mixt imperi, vs y exercici de aquella entre los vassalls axi Christians vells com nous, y qualsseuol estranys ibidem delinquents, en virtut de Priuilegis antiquissims, & aliàs: y en senyal de dita suprema jurisdicció, y mer imperi de dit temps immemorial a esta part, tenir forques erigides en llochs alts, patents y publichs; y per dita raho de dit temps immemorial a esta part han gozat de dita possessio. E jatsia ço sia indubitat y notori, empero pera major fermetat y seguretat de dita suprema jurisdicció, y perque al seruey de nostre Senyor Deu, y de vostra Magestat, y a la deguda administracio de la justicia, es conuenient y necessari que dita suprema jurisdicció sia exercida per lo dit Don Bernat Vilarig Carroz, y demes senyors qui per temps seran de dites baronies; Suppliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, se serueixea prouehir y manar, que lo dit Don Bernat Vilarig Carroz, y demes senyors, y successors de dites baronies, sien conseruats y mantenguts en la dita immemorial possessio que te força de Priuilegi y titol: no obstant qualsseuol Priuilegis, incorporacions, y qualsseuol actes en contrari fahents. Pera la reuocacio dels quals los dits tres Estaments presten son consentiment y aprouacio en la forma mes conuenient y vtilosa al dit Don Bernat Vilarig Carroz, restant en lo demes en sa força y valor. ¶ Vists los Priuilegis, sa Magestat manara prouehir com conue, sobre lo que se li supplica en est capitol. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Que vists los priuilegijs mencionats en lo Capitol infra scrut, sa Magestat manara prouehir com con

ne sobre lo que se li supplica respectant la jurisdicció del lloch de Terrateig.

CAP. CXL.

Tem per quant Don Lluis Belluis, senyor de la baronia de Terrateig, y los qui per téps son estats senyors de dita baronia, son estats y de present esta dit Don Lluis Belluis en pacífica possessio de temps immemorial a esta part, de fer y exercir en dita baronia, terme y territori de aquella, tota jurisdicció ciuil y criminal, mer y mixt imperi, vs y exercici de aquella entre los vassalls axi Christians nous com vells, y qualsseuol estranys ibidem delinquents, en virtut de Priuilegis antiquissims, & aliàs; y en senyal de la dita suprema jurisdicció y mer imperi de dit téps immemorial a esta part, tenir forques erigides en llochs alts, patents y publichs; y per dita raho de dit temps immemorial a esta part han gozat de dita possessio. E jatsia ço sia indubitat y notori; empero pera major fermetat y seguretat de dita suprema jurisdicció, y perque al seruey de nostre Senyor Deu, y de vostra Magestat, y a la deguda administracio de la justicia es conuenient y necessari que dita suprema jurisdicció sia exercida per lo dit Don Lluis Belluis, y demes senyors qui per temps seran de dita Baronia: Suppliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, se serueixea prouehir y manar, que lo dit Don Lluis Belluis, y demes senyors successors en dita Baronia, sia conseruat y mantengut en la dita immemorial possessio, que te força de Priuilegi y titol: no obstant qualsseuol Priuilegis e incorporacions, y qualsseuol actes en contrari fahents. Pera la reuocacio dels quals los dits tres Estaments presten son consentiment y aprouacio en la forma mes conuenient y vtilosa al dit Don Lluis Belluis, restant en lo demes en sa força y valor. ¶ Vists los Priuilegis sa Magestat manara prouehir com conue, sobre lo que se li supplica en est capitol. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Que vists los Priuilegijs sa Magestat manara prouehir com conue sobre lo que se li supplica respectant la jurisdicció de la Serra den Galcera, la Pobra Tornesa, Montornes, y Benicazim.

CAP. CXLI.

Item

Tem, per quant Nicolau de Cafalduch, senyor de la baronia de la Serra den Galcera, y Violant de Cafalduch y de Alsio, senyor de les baronies de la Poble.

Tornefa, Montornes, y Benicazim, y los qui per temps son estats senyors de dites baronies, son estats y de present estan dits Nicolau de Cafalduch, y Dona Violant de Cafalduch y de Alsio en pacifica possessio de temps immemorial a esta part, de fer y exercir en dites baronies, termens y territoris de aquelles respectiuament, tota jurisdicció ciuil y criminal, mer y mixt imperi, vs y exercici de aquella entre los vassalls, axi Christians vells com nous, y qualsseu estranys ibidem delinquents, en fenyal de Priuilegis antiquissims, & alias: y en fenyal de dites supremes jurisdiccions y mer imperi de dit temps immemorial a esta part, tenir forques erigides en llocs alts, patents y publichs: y per dita raho de dit temps immemorial a esta part han gozat de dites possessions. E ja sia aço sia indubitat y notori, empero pera major fermetat y seguretat de dites supremes jurisdiccions, y perque al seruey de nostre Senyor Deu, y de V. Mag. y a la deguda administracio de la justicia es conuenient y necessari que dites supremes jurisdiccions sien exercides per los dits Nicolau de Cafalduch, y Dona Violant de Cafalduch y de Alsio, y demes senyors qui per teps seran de dites baronies: Supplique perço los dits tres Braços a V. Mag. se serueixa prouehir y manar, que los dits Nicolau de Cafalduch, y Dona Violant de Cafalduch y de Alsio, y demes senyors y successors en dites baronies, sien conseruats y manteguts en les dites immemorials possessions, que tenen força de priuilegi y titol, no obstat qualsseu Priuilegis, incorporacions, y qualsseu actes en cõtrari fabents. Pera la reuocacio dels quals los dits tres Braços presten fon consentiment y aprouacio en la forma mes conuenient y vtilosa als dits Nicolau de Cafalduch y dona Violant de Cafalduch y de Alsio, restant en lo demes en la força y valor. ¶ Vists los Priuilegis, la Magestat manara prouehir com conue, lobre lo que s'eli supplica en est capitol. *Conarruius Vicecancellarius.*

Confirmacio de la venda dels llocs de Alcoleja, y Benigallim, feta a Don Joan de Brizuela.

CAP. CXLII.

Tem, per quant Don Iuan de Brizuela ha comprat per lo tribunal de la Real Audiencia de aquest regne, los llocs de Alcoleja y Benigallim, situats dins

los termens generals de la vila de Penaguila, ab tots los termens y jurisdicció e pertinencies; y per execucio de dita compra ha pres la possessio de dits llocs, los quals de present possheix. Y pera major perpetuitat y força de dites compres, titols, y possessio, desija sien confirmats, autorizats y decretats per vostra Magestat. Suppliquen perço los dits tres Braços, sia vostra Magestat seruit prouehir y manar, que les dites vendes, titols y possessio de dits llocs, y les prouisions y sentencies Reals en dita causa y proces della fetes, sien conformades y autorizadas per sa perpetuitat y validitat. ¶ Plau a la Magestat. *Conarruius Vicecancellarius.*

Aprouacio y confirmacio de les compres de Vilallonga, Vilamarchant, Vilafranqueza, y Benimelich, fetes per lo Compte de Vilallonga.

CAP. CXLIII.

Tem, per quant Don Pedro Franqueza, Compte de Vilallonga, senyor de la baronia de Vilamarchant, y dels llocs de Vilafranqueza, y Benimelich, Secretari de vostra Magestat en los Consells de Estat, y de la Sancta general Inquisicio, ha comprat per just y competent preu, per lo Tribunal de la Generalitat del present Regne la dita baronia de Vilamarchant, com a bens de Francisco de Villalba: y també compra la carta de gracia de la venda de Cort de dita baronia, per lo Tribunal de la Real Audiencia: e axi mateix ab acte rebut per Frances Nicolau Roures Notari, a fet de Ianer del Any Mil fiscents y tres, compra la Vall y baronia de Vilallonga, ab tots los termens, drets, jurisdicció y pertinencies; de Dona Beatriu de Borja y Maça: no res menys ab acte rebut per Antoni Balançat Notari, a de Maig, Mil cinchcents huytata cinch, compra lo lloch de Benimelich del Hospital general de Valencia, del Clero de Sanct Nicolau, del Conuent de la Trinitat de Valencia, y del Conuent de Sancta Clara de Gandia: y també ha fundat y edificat lo lloch de Vilafranqueza, que esta dins los termens generals de

F ij la ciu-

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

la ciutat de Alacant: totes les quals Baronies y llochs al present posseheix. Y perque dits actes de dites compres, y les demes coses desus referides tinguen major perpetuitat y corroboracio, no obstant qualsseuol coses que en contrari obstar poguessen; Perço los dits tres Braços, ab aprouacio y consentiment de tota la present Cort, lo qual com millor poden, y en la forma mes fauorable presten; Supliquen a vostra Magestat, sia de la Real merce aprouar, decretar, y autorizar ab son Real decret y autoritat totes les dites compres, titols, possessions, y actes desus dits, y la fundacio de dit lloch, ab tots los Priuilegis, sentencies, y altres qualsseuol actes pera sia perpetuitat y major corroboracio. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que vists los Priuilegi, sa Magestat manara pro-nehir com conue, sobre la confirmacio de la compra de Alcalali y Mosquera, feta per Don Ximen Perez Royz de Liori; e concessio de la suprema jurisdiccio de dits llochs.

CAP. CXLIII.

Tem, per quant Don Ximen Perez Ruyz de Liori mijançan decret de la Real Audiencia, ha comprat de Don Iaume de Madrigal, olim de Arago, les viles y Baronies de Alcalali y Mosquera, situades en lo present Regne de Valencia, ab tots los termes, territoris, censos, terc delme, morabati, y ab tota jurisdicció ciuil y criminal, alta y baxa, mer y mixt imperi, vs y exercici de aquell, y ab tots altres drets dominicals, als senyors de dites viles y Baronies pertanyents, e pertanyer podents y deuenys, conforme dita venda, e Priuilegis antichs Reals als tunc senyors de dites viles otorgats; Supliquen perço los tres Braços, Ecclesiastich, Militar, y Real, a vostra Magestat, sia de la merce aprouar, confirmar y decretar en les presents Corts generals la dita venda e concessio de dita suprema jurisdicció de mer imperi, y Reals Priuilegis, interposant en totes les dites coses la Real autoritat y decret. ¶ Si Sa Magestat vists los Priuilegis Reals, manara prouehir lo que conue, y fer justicia. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que vists los Priuilegi respectans la jurisdiccio de Carlet y Benimodol, sa Magestat fara tota merce y gracia al senyor de dits llochs sobre lo que s'hi supplica.

CAP. CXLV.

Tem, per quant los senyors que per temps son estats, y huy es de la Baronia de Carlet y lloch de Benimodol, de temps immemorial a esta part son estats y estan en pacifica possessio de exercir en dita vila, llochs, terme y territori de aquells, tota jurisdicció ciuil y criminal, mer y mixt imperi, vs y exercici de aquells entre tots sos vassalls, axi Christians nous com vells, y qualsseuol estranys ibidem delinquents, en virtut de Priuilegis antiquissims, & aliàs; y en senyal de dita suprema jurisdicció, mer y mixt imperi de dit temps immemorial, estan erigides forques ab tres pilars de argamassia, en lo terme de dita Baronia de Carlet, junt al cami Real, en vn lloch molt patent y publich. Per la qual raho hauent vogut lo Syndich de la vila de Alzira inquietar a Don Galceran de Castellui auí de Don Iordi de Castellui, que huy es senyor de dita Baronia, en la dita possessio, posa en la Real Audiencia vna ferma de dret, a dihuy del mes de Maig del Any Mil cinchcents quaranta tres; la qual per lo Duch de Calabria tunc Virrey y Capita general en lo present Regne, fonch comesa al Doctor Antoni Piquer tunc Regent la Cancelleria, y per aquell ab prouisio feta a denou de dits mes e any, li fonch admesa. Y en apres ab contradicció del Syndich de dita vila, ab vna Prouisio Real publicada a trenta hu de Iuliol del dit Any Mil cinchcents quaranta tres fonch declarat, que dit Don Galceran de Castellui hauia de ser mantengut en la dita possessio, com tostemps ho es estat fins al dia de huy. Y de algun temps a esta part lo Syndich de dita vila ha mogut plet y litigi al dit senyor de Carlet sobre la dita suprema jurisdicció, pretenent que tocaria a dita vila de Alzira, y que dita baronia de Carlet estaua dins los termes de la dita vila de Alzira, per lo qual se han seguir molts inconuenients, y donat occasio a algunes inquietuts, y coses que se hagueren pogut seguir; y peral feruey de vostra Magestat, resta y bona administracio de la justicia, y euitar alguns escandols, sia molt conuenient que dita suprema jurisdicció sia exercida per los senyors de dita Baronia

ronia; Supliquen perço a vostra Magestat los dits tres Braços del present Regne, sia vostra Magestat seruit manar, que lo dit senyor que huy es de dita Baronia, y los que de huy auant seran, sien conseruats y mantenuguts en la dita immemorial possessio, que te força de Titol, manant imposar silenci y callament perdurable al Syndich de dita vila, en qualseuol instancia e instancias fetes, o fahedores contra los senyors qui son estats, es, y seran de la dita Baronia; no obstant qualsseuol Priuilegis en contrari fahents. Pera la reuocacio dels quals, per aquest cas tan solament, los dits tres Braços presten son consentiment y aprouacio en la forma mes fauorable que poden; restant aquells en tot lo demes en la força y valor. ¶ Sa Magestat vists los Priuilegis ab ques diu fe dona tota la jurisdicció ciuil y criminal, mer y mixt imperi, vs y exercici de aquella entre les persones contengudes en lo dit capitol, li fara tota merce y gracia. *Conarruius Vicecancellarius.*

Que vists los Priuilegis respectants la jurisdicció de Betera, sia Magestat manara fer la gracia y merce q sia possible, a la possedidora de dit lloch.

CAP. CXLVI.

Tem per quant Dona Iuana Boyl, senyora que huy es de la Baronia de Betera, y los senyors qui per temps son estats de dita Baronia, de temps immemorial a esta part continuament han acostumat y estan en possessio de exercir en dita Baronia tota jurisdicció alta y baxa, mer y mixt imperi: e jatsia aço hajan fet y exercit sens empaig ni contradicció alguna, y ab sciencia y sabiduria de tots los pobles circumuehies: ab tot pera que aquesta possessio y exercici de jurisdicció tinga major fermetat y perpetuitat, Supliquen los tres Braços a V. Mag. sia seruit consermar, autorizar y decretar la dita possessio y exercici de jurisdicció a la dita Dona Iuana Boyl, y successors en la dita Baronia; no obstant qualsseuol Priuilegis que en contrari se poguessen allegar y pretendre; y en quant menester sia, concedirley y otorgarley de nou en la forma desus dita. ¶ Sa Magestat vists los priuilegis concedits als senyors qui per temps son estats

de dita Baronia, manara fer la gracia y merce que sia possible. *Conarruius Vicecancellarius.*

Que vists los Priuilegis mencionats en lo capitol infra scrit sobre la jurisdicció de Maçalaues y Paranget, sia Magestat manara fer la gracia y merce que sia possible.

CAP. CXLVII.

Tem, per quant los senyors qui per temps son estats, y huy es de la vila de Maçalaues, y Baronia de Paranget, son estats, y de present esta Don Pedro Mila, senyor de aquella en pacifica possessio de temps immemorial a esta part de fer y exercir en dita Baronia, terme y territori de aquella, tota jurisdicció ciuil y criminal, mer y mixt imperi, vs y exercici de aquella entre tots sos vassalls, axi Christians nous com vells, y qualsseuol estranys ibidem delinquents, en virtut de Priuilegis antiquissims, & alias. Y en senyal de dita suprema jurisdicció, y mer y mixt imperi de dit temps immemorial a esta part, te erigides forques junt al cami Real, altes, ab dos pilars de argamassa, en lloch molt publich y patent: y per dita raho de dit temps immemorial a esta part ha exercit dita jurisdicció. E jatsia aço sia cert, publich y notori; empero pera major fermetat, y seguretat de dita suprema jurisdicció, e perque al seruey de Deu, y de vostra Magestat es mes conuenient que dita suprema jurisdicció sia exercida per lo dit Don Pedro Mila, y demes senyors qui per temps seran de dita vila y Baronia; Supliquen perço a vostra Magestat los dits tres Braços, sia seruit prouehir y manar, que de huy auant lo dit Don Pedro Mila, y los demes senyors qui per temps seran de dita vila y Baronia, sien conseruats y mantenguts en la dita immemorial possessio, que te força de Titol, no obstant qualsseuol Priuilegis en contrari fahents. Pera la reuocacio dels quals per aquest cas tan solament, los dits Estaments presten son consentiment y aprouacio, en la forma mes fauorable que poden, restant dits Priuilegis en tot lo demes en la força y valor. ¶ Sa Magestat vists los Priuilegis mencionats en dit Capitol, manara fer la gracia y merce que sia possible. *Conarruius Vicecancellarius.*

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

Qu'es faça justícia ab ygualetat y breuetat en la causa de la demanda de la jurisdicció de la vila de Albatera.

CAP. CXLVIII.

E Tem per quant Don Ramon de Rocafull senyor de la vila de Albatera, te en aquella y son terme jurisdicció suprema, mer y mixt imperi, y forques eredes, y de temps immemorial a esta part ha estat y esta continua e incòculament en possessió de la dita suprema jurisdicció, mer y mixt imperi, y axi hauent se fermat de dret sobre la dita possessió, seu quasi, ab sentència donada en la Real Audiencia en lo any 1602. fench declarat en fauor de aquell. Y no res menys per lo Procurador Patrimonial, y Syndich de Oriola en dit plet. ¶ Plau a sa Magestat ques faça justícia ab ygualetat y breuetat. *Conarrunim Vicecancellarius.*

Porrogacio fins a les primeres Cortes del q̄ fench concedit en les Cortes del any Mil cinchcents huytanta y cinch, respectant lo secret de la jurisdicció suprema, mer y mixt imperi, y exercici de aquella, de la vila de Nulles.

CAP. CXLIX.

E Tem per quant ab lo capitol quaranta y dos de les Cortes del any 1585. fench prouehit per vostra Magestat. que lo exercici de la jurisdicció criminal del mer imperi de la vila y honor de Nulles, y la del Balle de dita vila se acomanas al Governador y Balle general de Valencia respectivament, y que axi cessas lo exercici del Justicia y Balle Real de dita vila y honor de Nulles fins a la propoficio de les primeres Cortes; y axi hauent se ara de donar nou orde en lo exercici de dita jurisdicció, los dits tres Braços suppliquen a V. Mag. sia feruit còcedir a don Christofol Centelles Còpte de Quirra, senyor de la dita vila y honor de Nulles, lo exercici de la suprema jurisdicció de dita vila, en nom y titol de Governador; o almenys ques porroque la suspensio del Balle y Justicia Real de dita vila y llochs, fins al dia del Solio de les primeres Cortes, y que en aquest vl

tim cas reste secretada la dita suprema jurisdicció en poder del Governador de València, priuatiue ad alios quoscuq; iudices. ¶ Plau a sa Magestat porrogar fins a les primeres Cortes lo que fench còcedit en les dites Cortes del any Mil cinchcents huytanta y cinch. *Conarrunim Vicecancellarius.*

Que los que tenen tota jurisdicció, coneguen de quals seuol delictes, no sols inter suos, sino també de estrangers, encara que sien vassalls de sa Magestat delinquents en les Baronies: exceptats los casos continguts en lo infraescribit capitol.

CAP. CL.

E Tem per lleuar tota manera de dupte y litigis q̄ se hà offert en la Real Audiencia del present Regne, y en altres Cortes de aquell, y per conseruar la jurisdicció dels Barons del present Regne adquerida per calificats serueis fets per aquells y los predecessors a la Corona Real de vostra Magestat, y per ferlos gracia y merce: Supplique los dits tres Braços a vostra Magestat, sia feruit prouehir que los Barons del dit e present Regne, y que tenen aquells jurisdicció alta y baixa, mer y mixt imperi, hajen de conceixer y coneguen de totes y qualsseuol causes Ciuils y Criminals, y de qualsseuol delictes e casos que en les Baronies y termens de aquelles se cometran, encara que sien fets y comesos en camins Reals, y de delictes per los quals se hagues de imposar pena de confiscacio de bens. Exceptats tant solament los crims y delictes de L'esa Magestat Diuina o humana, falsa moneda, y collera, la qual conexença e punicio la hajen de tenir y tingue no sols entre sos vassalls, pero tãbe en qualsseuol estrangers delinquents, o en altra manera for sortints en les dites viles, Baronies y termens de aquelles; encara que los tals delinquents estrangers sien vassalls de vostra Magestat, com no sien militars, ni que gozen de priuilegi militar. ¶ Plau a sa Magestat, que los que tenen tota jurisdicció alta y baixa, mer y mixt imperi, coneguen de totes y qualsseuol causes Ciuils y Criminals, y de qualsseuol delictes, exceptats los expressats en lo present capitol, no solament inter suos, sino tãbe de qualsseuol estrangers delinquents o en altra manera for sortints en les dites Baronies y viles, encara que sien vassalls de sa Magestat. *Conarrunim Vicecancellarius.*

Que no

Que no se admeten recorcos de sentencies donades per los Barons exceptat lo cas de manifesta oppressio.

CAP. CLII.

Tem supliquen tãbe los dits tres Braços, sia per V. Mag. prouehit, que de les sentencies ques donarã en qualsseuol causes ciuils o criminals per dits Barons, o Iutges de aquells, no sen puixa appellar ni recorrer en manera alguna a la Real Audiencia, ni altre Tribunal, sino al mateix Baro, o al Iutge nomenador per aquell. Y li de fet se introduhirã appellacio o recorcs en dita Real Audiencia, o altre Tribunal algu de qualsseuol prouisions, o sentencies donades per dits Barons, o en nom de aquells, o de sos enantaments y procehiments, hajen de ser incontinenti semblant introductio de appellacio, o recorcs, denegats y repellits. No obstant los quals, ni qualsseuol inhibicions Ni hil innouetur, o altres prouisiõs algunes, puixa lo dit Baro, o senyor passar auant en dites causes com si fetes no fossen, reuocant qualsseuol Furs, actes de Cort, y disposicions en contrari fets: y que tot lo damunt dit contengut axi en lo present, com en lo antecedent capitol, se entenga sens perjuhi de la jurisdicció infima otorgada als no hauents mer imperi, per lo Fur del Rey don Alfonso als senyors dels llochs que estaran situats dins los termens generals de dites Baronies, a la jurisdicció dels quals en los casos de aquella no se entenga ser causat perjuhi algu. ¶ Plau a sa Magest. exceptat lo cas de manifesta oppressio, contengut en lo fur del any Mil cinchcents luytanta y cinch. *Conarruias Vicecancellarius.*

Que les denegacions de introduccions de appellacions o recorcos, de prouisions, o sentencies de Barons, y restituicions de dites causes, se facen llsament y sens modificacio alguna.

CAP. CLIII.

Tem supliquen etiam dits tres Braços a V. Mag. se prouehisca que tollẽps y quant se faran prouisions en la Real Audiencia, denegant les introduccions de appellacions, o recorcos que se hauran volgut introduhir de les prouisions, sentencies, o enantaments fets per los dits Barons, o Iutges de aquells en causes ciuils, o criminals; en tal cas en la dita denegacio de recorcs, o appellacio ab restitucio de causa nos puixa polar cordicio ni

modificacio alguna de que lo dit Baro se haja de assumir en Assessor a algu dels Doctõrs del Real Consell, ni a altra persona alguna: ans be les dites denegacions de introduccions de appellacions y recorcos ab restituicions de causes, hajen de ser llsament e sens modificacio alguna ni obligacio de hauer de nomenar Assessor, com la dita nominacio haja de ser a mera y llibera voluntat del tal Baro y senyor dauant lo qual se haura iniciat y es tractara dita causa, y la punicio del delict. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarruias Vicecancellarius.*

Que los Iutges de la Real Audiencia no puguen ser assumits en Assessors per los Barons y senyors de vassalls.

CAP. CLIII.

Tem supliquen los dits tres Braços a V. Mag. mane prouehir que de aci auat ningun Iutge del Real Consell ciuil ni criminal, puixa ser assumit ni nomenat en Assessor per ningun Baro ni senyor de vassalls del present Regne, encara que lo dit senyor sols tinga la infima jurisdicció Alfonso na en causes algunes ciuils ni criminals pertanyents a la jurisdicció y conexença dels dits Barons, o senyors de llochs: y si de fet serã nomenats per aquells, les dites nominacions y tots los actes fets en lo proces de aquelles, sien ipso iure nulles. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarruias Vicecancellarius.*

Que los Barons puguen contixer de causes de Armes prohibides.

CAP. CLIII.

Tem supliquen tãbe los dits Braços a V. Mag. se prouehisca q los dits Barons que tenen la jurisdicció suprenia e infima copulatiuament, puiuen conecixer de totes les causes de Armes prohibides axi en respecte dels Christians vells com dels nous en dites Baronies y termens de aquelles, com no sia dels vassalls dels senyors de llochs que tenen la jurisdicció Alfonso na, situats dins los termens generals de Barons, ni persones militars y q gozen de Priuilegi militar, com defus es estat dit. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarruias Vicecancellarius.*

Que la cognicio de les Saluaguardes reste reservada pera sa Magestat.

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

CAP. CLV.

I Tem per quant se veu ab euidencia que los vassalls de Barons, y altres senyors de llocs del present Regne, ab la confiança que tenen de obtenir ab facilitat Salues guardes Reals, no sols se atreueixen a moure plets voluntaris a sos senyors, pero encara se descomponen ab aquells, y els perden lo respecte, de ques segueixen grans danys e inquietuts; Supliquen perço los dits tres Braços a V. Mag. sia seruit prouehir y manar, que de aci auant nos puxen concedir ni otorgar semblants Salues guardes Reals a vassalls alguns de dits Barons y senyors, per ninguna causa, raho ni titol: y si de fet aquelles seran otorgades, sien nulles; y no obstant aquelles, puxien los dits Barons y senyors procehir contra los dits sos vassalls segons trobaran efferlos llicit, y permes de justícia. ¶ Plau a la Magestat, referuantse pera si tan solament la cognicio de dites Salues guardes. *Conarruias Vicecancellarius.*

Que lo concedit en les Corts del any huiyàta y cinch sobre la jurisdicció dels llocs de Estiuella, Beselga, y altres mencionats en lo infrascrit capítol, de la qualte posada demanda lo Syndich de la vila de Moluedre, se porraue fins a les primeres Corts.

CAP. CLVI.

Tem per quant los senyors y posehidors del lloch de Estiuella, Beselga, Arenes, Albalat, Montalt, y Comediana, Torres torres, Montalt, Algimí, Altara, Benifayro, Sancta Coloma, Los freres, y La garrofera, Faura, Almorig, Rubau, Benedites, Gilet, Quartell, Algar, Petres, Quart, y la Alqueria blanca, y los q per temps son estats de dits llocs, han exercit y exerceixen respectiuament de temps immemorial tota jurisdicció alta y baixa, mer y mixt imperi, vsant tostemps ab gran restitut de vs y exercici de dita suprema jurisdicció, sent lo que tenen y son obligats en perseguir y punir als delinquents ab restitut e ygualtar. Y perque los predecessors dels senyors de dits llocs per graues y calificats seruicis que feren a la Corona Real, sels feu merce de aquells, en remuneracio y recompensa de dits seruicis: per la qual raho es just que V. Mag. los faga merce de relleuarlos de la molestia y litigi que per part del Syndich

de la vila de Moruedre sels ha posat sens subsistencia alguna, de la suprema jurisdicció de dits llocs, procurant que lo Procurador patrimonial de V. Mag. fes tambe part en dita causa y demanda. Pera refecar les quals coses, y per les demes rahons representades per los senyors de dits llocs en les Corts del any 1585. Supliquen los tres Braços sia V. Mag. seruit manar imposar silenci y callament perdurable en la dita demanda al dit Syndich de la vila de Moruedre sobre la dita suprema jurisdicció, y facultat de poder lluhir y quitar, y recuperar aquella en los dits llocs desuper mencionats, y en casu de aquells; concedintlos en quant menester sia, y a major cautela otorgantlos de nou la dita suprema jurisdicció en los dits llocs y casu de aquells respectiuament tam inter suos, quam inter extraneos ibidem delinquentes & contrahentes, y de la manera y com la tenen y tindrá los demes Barons del present Regne. ¶ Plau a la Magestat concedir en fins a les primeres Corts lo que sonch concedit en les de huytanta cinch. *Conarruias Vicecan.*

Que sa Magestat vists los Priuilegi y lletra Reals mencionats en lo infrascrit capítol, sobre la jurisdicció del lloch de Ladaya, prouehira com conue.

CAP. CLVII.

Tem los tres Braços Ecclesiastic, Militar y Real supliquen a vostra Magestat, que de consentiment y aprouacio de tota la Cort, lo qual consentiment en la forma mes fauorable ab lo present presten a Don Saluador Masquesa y de Boyl, senyor del lloch y Baronia de Ladaya, per qualseuol interes que aquell y sos successors in perpetuum tinguen o puguen tenir, sia de son Real seruey, y en quant menester sia, aprouar y autorizar los Priuilegis, y actes següents. Primo lo Priuilegi de la Reyna Dona Leonor, tudriu y curadriu del Infant Dó Ferrando son fill, seu a Don Gonçalo Garcia son Canceller y Majordom, dat Valentia pridie nonas Nouembris any 1330. ab lo qual se concedi lo mer y mixt imperi, y tota jurisdicció civil y criminal en dit lloch y terme de Ladaya tam inter suos, quam inter extraneos ibidem delinquentes & contrahentes. Lo qual Priuilegi sonch apres confirmat per la Reyna Dona Leonor, de consentiment y voluntat del Serenissim Rey de Arago y de Valencia son marit, ab son Real Priuilegi dat, en Terol a 12. de Abril del any

del any 1334. Item lo Priuilegi eolletra del Rey en Marti, dat. en Perpinya a 16. del mes de Dehembre del any 1405. ab lo qual escriu y mana al Balle de la tunc vila de Oriola, ab certes penes, que en respecte de la conexença de quals seuol plets, debats y qüestions sobre lo estany y peixquera de la aygua dolça, nomenada la Albufera de Ladaya, entre los arrendadors de dites peixqueres, y altres qualsseuol persones, q̄ no perturbassen a Iauime Masquesa senyor de Ladaya, y sos successors, dient que a aquell pertanyen les dites causes y conexences de aquelles, confirmant y autorizant també totes les demes coses en dits Priuilegis y lletra contengudes. ¶ Vists los Priuilegis y lletra Reals mencionats en dit Capítol, fa Magestat hi prouehira com conue. *Conarrumias Vicecancellar.*

Que vists per sa Magestat los Priuilegis mencionats en lo infraescript capítol, la confirmacio dels quals se supplica per lo senyor del lloch de Gilet, prouehira com conue.

CAP. CLVIII.

E Tem, per quant Don Francisco Llançol de Romani, senyor del lloch de Gilet, y los antecessors, Senyors, y possedidors qui per temps son estats de dit lloch, ab tres Reals Priuilegis concedits lo primer per lo Serenissim Rey en Pere, en quinze dies del mes de Dehembre del any 1377. y lo segon del Serenissim Rey en Marti, a huyt de Ianer del any 1379. y lo tercer del Serenissim Rey en Ioan, en 26. del mes de Abril del dit any 1379. continuament han tengut franquea, execucio y gracia de tots los drets, y demes coses en dits Priuilegis expressades, y es molt just q̄ aquells sien confirmats, y ab molta puntualitat guardats y obseruats; Supliquen perço los tres Braços Ecclesiastic, Militar, y Real a vostra Magestat, sia de sa merce aprouar y confirmar los dits tres Priuilegis, y tot lo contengut en aquells, y cascu de aquells. ¶ Vists los dits reals Priuilegis, fa Magestat hi prouehira com conue. *Conarrumias Vicecancellarum.*

Que vists per sa Magestat lo priuilegi y sentència de ques fa mencio en lo capítol infraescript, sobre la concessio de jurisdicció del lloch de Benicalaf, prouehira com mes conuinindra.

CAP. CLIX.

E Tem senyor lo Catholich Rey dō Ferrando ab son Real priuilegi, la data del qual es en Valladolid a 9. de Setembre del any 1513. per justes causes y respecte concedi y otorga al tunc senyor del lloch de Benicalaf, situat dins los termens de la Vall de Segó, tota jurisdicció alta y baixa, mer y mixt imperi, ab lo dret de morabatí, y altres drets dominicals contéguts en dit priuilegi: lo qual apres ab sentència real publicada per Frances Pau Altreus Escrivá de manament fench confirmat y per execucio de aquella dona Maria de Barrio Nuevo y de Sarçola ha possehit y posseheix lo dit lloch de Benicalaf ab dits drets y demes coses contengudes en dit priuilegi: y pera major corroboracio de validitat y perpetuítat de aquell, Suppliqué los dits tres Braços, sia vostra Magestat seruit cōfirmar, ratificar, y decretar lo dit real priuilegi y concessio, y tot lo dispost en aquell, y tábe en la dita Real sentència. ¶ Vist lo Priuilegi y sentència, fa Magestat se seruirá de prouehir en lo ques supplica, com mes conuinidia. *Conarrumias Vicecancellarum.*

Que vists los priuilegis conferents a la conservacio de possessio de la jurisdicció de les Baronies de Biscorp, Quesa, y Benedus, supplicada en lo infraescript capítol, fa Magestat fara tota la merce que haura lloch.

CAP. CLX.

E Tem, per quant don Llays Castellar de Vilanova senyor de les Baronies de Biscorp, Quesa, y Benedus qui de present es, y son estats senyors de dites Baronies, han estat y esta dit senyor en pacifica possessio de téps immemorial a esta part de fer y exercir en dites Baronies, y en calcul terme y contribucio de aquelles, tota jurisdicció Ciuil y Criminal, mer y mixt imperi, vs y exercici de aquella entre tots los vassalls axi Christians vells cō nous, y qualsseuol estranyers ibidem delinquents, en virtut de Priuilegis antichs, & aliás, y en senyal de dita suprema jurisdicció, mer y mixt imperi de dit temps immemorial a esta part, ha tengut y te erigides forques altes en llochs molt publichs y patents, ab pilars de Argamassa en calcula de dites Baronies; y per dita raho de dit temps immemorial a esta part son nomenades per tot lo present regne dites Baronies. E jatja aço sia cert e indubi-

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

dubitat, publich y notori, empero pera major fermetat y perpetualitat de dita suprema jurisdicció, y perque al seruey de nostre senyor Deu y de vostra Magestat es mes conuenient, que dita suprema jurisdicció sia exercida per lo dit don Lluis Castellar de Vilanova, senyor de dites Baronies, y demes senyors que per temps seran de aquelles. Supliquen perço los dits tres Braços, Ecclesiastic y Militar lliament, y sens condicio alguna, y lo Real ab protest y saluetat de la franquea de Valencia, sia vostra Magestat seruit, manar que de huy auât lo dit senyor que huy es, y demes senyors que per temps seran de dites Baronies de Bicorn, Quesa, y Benedus, sien conseruats y mantengurs en la dita immemorial possessio, que te forca de titol, no obstant qualsseuol priuilegis, prohibicions de no alienar, incorporacions en contrari fahents; pera la reuocacio dels quals en aquest cas tan solament los dits tres Braços prestén son consentiment en la forma sobredita y mes fauorable que poden, en fauor del dit don Lluis Castellar de Vilanova, y futuros senyors de dites Baronies, restât dits priuilegis en tots los altres casos en sa força y valor. ¶ Vists los Priuilegis sa Magestat fara tota la merce que haura lloch al dit don Lluis. *Conarruias Vicecancellarius.*

Que resté confirmada y aprouada la desmembracio de la Baronia de Alunde de la Vila y Baronia de Ayora, feta per lo Duch del Infantado.

CAP. CLXI.

Tem per quant los Barons del present Regne tostemps e continuament han tégut facultat de separar y delmêbrar los llochs de ses Baronies, de manera que los vns no estiguen subordinats als altres, lo que també los es permes de raho natural escrita, y don Iuan de Mendoza Duch del Infantado, Marques del Zenete, y senyor de la vila y Baronies de Ayora, y Alunde, vñant de dita facultat a aquell competent, haja desmembrat y separat la dita baronia de Alunde de la dita vila y baronia de Ayora: Volent que aquelles sien de aci auant Baronies distinctes y separades vna de altra, y pera major validitat y confirmacio de dita segregacio, desmembracio, y separacio, desija que aquella sia per vostra Magestat en les presents Corts confirmada, lloada y apro-

uada. Supliquen perço los dits tres Braços del present Regne, se serueixca vostra Magestat autorizar, confirmar, y decretar de voluntat y aprouacio de la present Cort, a instancia y supplicacio de aquella, la dita desmembracio y separacio de la dita baronia de Alunde de la vila y baronia de Ayora. ¶ Plau a sia Magestat. *Conarruias Vicecancellarius.*

Confirmacio y aprouacio, y en quant sia necessari, noua coeçcio en fauor del Duch de Lerma, Marques de Denia, dels Priuilegis y actes mencionats en lo Capítol infra script.

CAP. CLXII.

Tem los tres Braços, Ecclesiastic, Militar, y Real, supliquen a vostra Magestat, que de contentimêt y aprouacio de tota la Cort, lo qual consentiment, com millor poden y debuen, en la forma mes fauorable al Duch de Lerma, Marques de Denia, ab lo present presenten per qualseuol interes que aquell y sos successors in perpetuum tinguen o puguen tenir, sia de son Real seruey, y en quant menester sia aprouar los Priuilegis y actes següents. Primo la donacio que lo Serenissim Rey don Iuan de Nauarra feu a Diego Gomez de Sandoual Compte de Castro, y son Majordom major, del Condat de Denia, y lloch de Xabea, y demes coses y bens, ab acte rebut per Antoni de Noguera Ion Secretari en la Ciutat de Lleyda a 8. de Març, 1431. Item, lo acte de confirmacio que lo Serenissim don Alfonso germa del dit Rey don Iuan feu de la prop dita donacio, y la lloacio y renunciacio al feudo y vñcle ab son Priuilegi dat. en Valencia a 21. de Juny del dit any 1431. Item lo Priuilegi de les escriuanies de la Ciutat de Oriola otorgat al dit Marques de Denia y a sos successors, per vostra Magestat, dat. en la casa del Pardo, a 30. de Nohembre, del any 1599. Item, altre Priuilegi de les Escriuanies de les Ciutats de Oriola, y Alacant, otorgat per vostra Magestat al dit Duch y a sos successors a 3. de Abril del dit any 1599. Item, altre Priuilegi de facultat de imposar siles en les dites viles de Denia y Xabea, otorgat per vostra Magestat al dit Duch, y sos successors a 8. de Març, del any 1601. Item, altre Priuilegi per vostra Magestat otorgat en fauor del dit Duch y sos successors, de aprouacio y confirmacio dels Priuilegis de les dites viles de Denia, Xabea, y de les demes co-

ses y

fes y bens, y noua concessio dels drets de Peatge y lleuda, la data del qual es a 12. de Febrer del any 1604. Item altre Priuilegi de concessio dels Salines per vostra Magestat otorgat al dit Duch, y a los successors, dit dia de dotze de Febrer 1604. Item altre Priuilegi per vostra Magestat otorgat al dit Duch, y a los successors, de tots los puestos de tota la marina del present Regne de València pera peixcar Tonyines y posar almadraues, la data del qual es a 9. de Abril 1603. Item altre Priuilegi per vostra Magestat otorgat al dit Duch y a los successors, dels naufragis y esclaus fugitius, y altres coses en dit Real Priuilegi contengudes, la data del qual es a 12. de Febrer 1604. los quals Priuilegis y actes desus referits y calendariats, los son estats lleigits, y volen hauer aci per expressats, com si de verbo ad verbum estiguessen en lo present acte continuats y confirmats ab fur en la present Cort tot lo contengut en aquells, y en qualsseuol de aquells, general y particularment, com si de cada cosa, qualitat, y circumstancia e porrogacio beneficiola al dit Duch de les expressades ab dits Priuilegis, declaracions, y confirmacions, y en quant es menester noues cõcessions axi en les paraules dispositiues com en les narratiues, y clausules executories sen fa ara en particular noua affirmatiua disposicio y gracia, y que estes aprouacio y confirmacio, y en quant sia menester, noua gracia y concessio sien al dit Duch, y als successors de aquell in perpetuum estables, fermes y perpetuamēt duradores, e tenint força de lley inuiolable: no obstant qualsseuol Priuilegis, Furs, e ordinacions Reals, prohibicions de alienacions, y disposicions generals y particulars de incorporacions de justicia, o per dits Furs o Priuilegis introduhides. Ab tot lo qual pro hac vice supliquen y consenten sia derogat, y a totes y sen gles clausules de aquells, etiam que tinguen decret irritant ab suppresio de qualsseuol litis pendencies en primera o altra instancia que sobre dites coses, o alguna de aquelles se puguen trobar, y que sia esta aprouacio y noua concessio vallada ab clausules Ex certa scientia, motu proprio, de plenitudine potestatis, & supplendo qualsseuol defectes iuris, vel facti, que ara, o en lo esdeuenidor se puguen considerar en dites aprouacio, consentiment de la Cort, y confirmacio en les dites declaracions, cõfirmacions, y noues concessions Reals, a les quals en tot y per tot se refereixen, y supliquen que la pre-

sent supplicacio, y la decretacio fahedora per vostra Magestat, se imprimeixquen juntament ab los demes Furs ques farà en la present Cort, y se guarden com a hu de aquells. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarium.*

Que los vehins de Alacant puguen fer sabo de llofa de oli estrangers y no del present Regne.

CAP. CLXIII.

Tem, per lo que conue a la conseruacio de la ciutat de Alacant, benefici y augment de aquella, y negociacio ordinaria que los vehins y habitants de dita ciutat han tengut, y tenen en fer y fabricar sabons de llofa, Supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit manar, que los vehins y habitants de la dita ciutat de Alacant tingue llibera facultat, y no sels pugui prohibir de poder fer y fabricar sabos de llofa dels olis ques portaran, o faran portar de Mallorca, Seuilla, del regne de Fràcia, y altres qualsseuol regnes estranys, remots del present regne. Y que qualsseuol manaments y prouisions que sels faran, de q̃ no facen dits sabons de dits olis estranys, per qualsseuol Officials, per preeminētes que sien, no tinguen effecte ni valor algu. Ab que tostemps y quāt la present Ciutat tindra necessitat de olis, y enuiara comissaris a cõprarne per lo Regne, puixta fer aprehensio del oli estrāger ques trobara en dita ciutat de Alacant, o altra qualseuol part, encara que sia portat pera fer y fabricar dits sabos: e que sentse aquells de olis que no sien estrangers, encorrega lo que ls fara en pena de la vida y confiscacio de bens. ¶ Plau a la Magestat, ab que la pena de la vida sia moderada a deu anys de galeres, y a confiscacio del sabo que se haura fet; y essent tret, a pagar en doble lo valor de aquell. *Conarrumias Vicecancellarium.*

Que guarden los Priuilegis, y actes de Cort que disposen sobre lo que la ciutat de Alacant ha de pagar per raho dels drets de Maridatge, Coronatge, y nou regiment.

CAP. CLXIV.

Tem, per quāt la ciutat de Alacant segós lo Priuilegi del Rey en Mariti mencionat en lo acte de Cort fet a supplicacio dels Braços Ecclesiastic y Real, en les Corts del any 1542. sols es tenguda de pagar cent florins per qualseuol maridat.

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

maridatge, coronacio, nou regiment: y no obstant dit Priuilegi y acte de Cort, la obliguen a hauer de pagar los dits drets de maridatge y coronatge: Supliqué però los dits tres Braços sia vostra Magestat seruit prouehir e manar q los dits Priuilegis y actes de Cort sien inuolablement obseruats, legons lo scrie y continencia de aquells, concedint, en quant menester sia, a la dita Ciutat de Alacant exempcio de dits drets de maridatge, coronatge, y nou regiment: pagant los dits cent florins tan solamēt. ¶ Plau a la Magestat, ques guardé los Priuilegis y actes de Cort sobre aço disposents, lleuats tots abusos. *Conarrunius Vicecancellarius.*

Que fins tant la Ciutat de Alacant y Vniuersitats de Muchamel, Sant Iuan y Benimagrell, sien reingrades dels gastos que han fet en la fabrica y reedificacio del Pantano, nos faça gracia sobre lo augment dels fruïts del nou rech de dit Pantano.

CAP. CLXV.

Tem supliquen los tres Braços, Ecclesiastic, Militar, y Real, a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, que la Ciutat de Alacant, y les Vniuersitats de Muchamel, Sant Iuan, y Benimagrell, sien reintegrades dels gastos y despeses q han fet y contribuhit y contribuexen axien la primera fabrica y segona, com en la reedificacio del Pantano, per via de la consignacio y destinacio que sels ha fet dels fruïts procedidors del nou rech del dit Pantano: y que fins tant la dita Ciutat y Vniuersitats hajan acabat de cobrar lo ques deu y deura per dita raho, vostra Magestat sia seruit no fer gracia ni merce a altres persones o Vniuersitats sobre lo augment dels fruïts del nou rech del dit Pantano. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrunius Vicecancellarius.*

Que la Ciutat de Alacant pugui imposar sises.

CAP. CLXVI.

Tem supliquen los tres Braços, Ecclesiastic, Militar, y Real, a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, que lo Iusticia, Jurats, y Consell de la Ciutat de Alacant pughen imposar sises, quant los pareixeria conuenir y ser necessaries, conforme la facultat los es otorgada ab diuersos furs y Priuilegis dels serenissims Reys predecessors

de vostra Magestat, a les Ciutats y viles Reals del present Regne: sens perjuhi empero de les persones Ecclesiastiques y Militars, y altres que son ab particulars Priuilegis exemptes. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrunius Vicecan.*

Que la Ciutat de Alacant sia exempta del dret de morabati.

CAP. CLXVII.

Tem supliqué a vostra Magestat los dits tres Braços, Ecclesiastic, Militar y Real, sia seruit, que puix la Ciutat de Alacant, conforme diuersos Priuilegis otorgats a dita Ciutat, goza de les mateixes immunitats, Priuilegis, prerogatiues y exempcions que la Ciutat de Oriola; y aquella entre altres exempcions goze de ser franca del dret de Morabati, ho sia tambe exempta del dit dret la Ciutat de Alacant. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrunius Vicecancellarius.*

Que peral govern y regiment de la dita Ciutat de Alacant se faça infseculacio en la forma y de la manera ques conie en lo infra script Capitol.

CAP. CLXVIII.

Tem supliquen tambel los dits tres Braços a vostra Magestat, se serueixca concedir y otorgar a la dita Ciutat de Alacant, que peral govern y regiment dels officis de aquella, se faça infseculacio y habilitacio de les persones que han de concorrer y ser admesos als officis de dita Ciutat en esta forma, que pera habilitar als q han de entrar en lo sac de Cauallers, se haja de fer electio de huyt persones del sac dels Cauallers, y quatre del sac dels Ciutadans de ma major: y pera la infseculacio dels Ciutadans de ma major, se haja de fer extractio de huyt persones del sac de Ciutadans de ma major, y quatre de Cauallers: y pera la infseculacio del sac de Ciutadans de ma menor, se haja de fer extractio de huyt persones del dit sac de Ciutadans de ma menor, y quatre de Ciutadans de ma major: y que la habilitacio de dites persones se faça per vots secrets tots los sobredits ab faues blanques y negres, legons se ha acostumat fer en esta Ciutat, conforme lo disposst y ordenat en lo Priuilegi del Catholic Rey don Ferrando de gloriola recordacio. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrunius Vicecancellarius.*

Que lo

Que lo Assessor del Governador de Oriola no puga rebre salari de les causes que dauant de aquell podien ser tractades via ordinaria.

CAP. CLXIX.

Tem per quant ab lo fur 162. de les Corts del any 1585. esta disposat q lo Assessor del Governador de Oriola no puga ser delegat pera conèixer de les causes que pot conèixer via ordinaria, ni rebre salari algu de aquelles: Perço supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, que lo dit Assessor de Governador no puga rebre, ni reba salari de causa alguna que puga esser tractada via ordinaria, encara que sia de comptes; no obstant quen-vulla conèixer de aquella per via de delegacio; sots pena de priuacio de offici. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que en la ciutat de Oriola y contribucio de aquella nos puga fer execucio en los animals, e instruments de llauro y de la agricultura.

CAP. CLXX.

Tem, pera que ab major facilitat y seguretat se puguen collir los fruyts en la ciutat de Oriola, y contribucio de aquella; Supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, que tots los bens, instruments, e animals de llauro y agricultura en dita ciutat de Oriola y sa contribucio, sien priuilegiats, y no puguen esser obligats, hypothecats, ni executats, encara que lo deutor haja renunciat a dit Priuilegi, en aixi que principaliter, nec in subsidium, no puguen ser executats, ni feta apprehensio de dits bens. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que lo qui sera deutor a la ciutat de Oriola no puga concorrer als officis de aquella.

CAP. CLXXI.

Tem supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit prouehir, q ninguna persona de la ciutat de Oriola, de huy auant essent deutor a la dita ciutat, puga concorrer a officis alguns de dita ciutat, sino sera ab tot effecte pagat lo deute, y estant absoit y desinit de aquell; sots decret de nullitat de les tals extractions. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que en la ciutat de Oriola dins dos anys apres de la venda de algunes terres se faga noua foguejada, demanant lo que eren amos de aquelles.

CAP. CLXXII.

Tem, per quant se esdeue en la ciutat de Oriola mesurar, o foguejar algunes terres al temps ques venen per cort, o fora cort, encara que sia en presència y assisistencia de persona llegal, trobarse frau e dany en la mesura e foguejament de dites terres. Supliquen perço los tres Braços, Ecclesiastic, Militar, y Reals a vostra Magestat, sia seruit prouehir, eo atorgar facultat al amo de dites terres, que puga demanar noua foguejada de aquelles dins dos anys contadors del dia de la venda en auant, a despeses del tal venedor. Y que passats los dits dos anys, no puga fer tal foguejada. Y que aco se entenga tan lotalment en la dita ciutat de Oriola, y no en ningunes altres parts del Regne. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que sa Magestat sinda a memoria de preferir los naturals de la ciutat de Oriola en les Dignitats, Canonicats, y Capellanies de la Esglesia Cathedral de dita ciutat.

CAP. CLXXIII.

Tem supliquen los dits Braços a vostra Magestat, sia de son Real seruey tenir memoria en lo esdeuenidor, que los naturals de la ciutat de Oriola sien preferits en les prouisions sabedores de les Dignitats, Canonicats, y Capellanies del Real Patronat de la Esglesia Cathedral de la dita ciutat de Oriola. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que les administracions y clauerries de la ciutat de Xativa no les tinguen Ciutadans, sino Mercaders y Arteses.

CAP. CLXXIII.

Tem pera que ab mes facilitat, y sens respectes alguns se donen los comptes de les administracions y clauerria de la Ciutat de Xativa; Supliquen los tres Braços a vostra Magestat, que de aci auant les administracions y clauerries de la ciutat de Xativa no les puguin tenir ni tinguen los ciutadans que en-

G tren

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

tren a officis de dita ciutat, sino Artistes, Mercaders, Botiguers, y altres semblats persones: perque ab mes facilitat podran fer compellits a donar cõpte de dites administracions y claueries. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrunias Vicecancell.*

Que guardes lo acostumat en respecte de concurrer los Doctores en Medicina als officis de la ciutat de Xatua.

CAP. CLXXV.

Tem a occasio de que hi hauija en la ciutat de Xatua molt poch Ciutadans, foren admesos als officis de Jurats, Mustasaf, y Obrer, alguns Doctores en Medicina; la qual causa al present cessa, per hauerhi en dita ciutat molts Ciutadans, los quals ab la deguda puntualitat poden acudir a les obligacions de los officis, lo q̃ no poden fer los dits Doctores en Medicina, per les ocupacions de les visites. Suppliquẽ perço a vostra Magestat los dits tres Braços, que de huy auãt no sien admesos a dits officis los dits Doctores en Medicina, restat les demes coses tocants a la ciutat, y electio dels officis de aquella, en la forma acostumada. ¶ Plau a la Magestat ques guardes lo acostumat. *Conarrunias Vicecancellarius.*

Que los vehins de les ciutats y viles Reals del present Regne no sien alistats contra sa voluntat en les companyies de la Milicia effectiua.

CAP. CLXXVI.

Tem suppliquen los tres Braços, Ecclesiastic, Militar, y Real: a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, que los vehins y habitants axi de la ciutat de Xatua, com de les demes ciutats y viles Reals del present regne, no puguẽ esser ni sien alistats contra voluntat de aquells, en les companyies ques fan y faran en dites ciutats y viles, puix conforme la Pragmatica de la milicia effectiua, les dites companyies han de ser fetes y formades dels soldats que voluntariament voldran assentarle en aquelles. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrunias Vicecancell.*

Que los salaris dels Iusticies en lo civil y criminal, y de trecentos sous de les ciutats de Xatua y Oriola se augmenten en la quantitat continguda en lo infraescript capitol.

CAP. CLXXVII.

Tem, per quant los salaris del Iusticia de trecentos sous, y lo Iusticia en lo civil y criminal de la ciutat de Xatua son tenues conforme lo augment dels litigants y negocis: Suppliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, q̃ los salaris de setanta cinch lliures que fins a huy han tengut los dits Iusticia y Assessor, sien augmentats en summa de cent lliures a calcul de aquells, exigidores dels emoluments de dit offici. Y que lo mateix se entenga en Oriola y la gouernacio. Y que lo salari del Iusticia de trecentos sous de la dita ciutat de Xatua sia augmentat fins en summa de cinquanta lliures, exigidora tambe dels emoluments de son offici. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrunias Vicecancellarius.*

Que los Iusticies, y Jurats de les ciutats y viles del present Regne, respectiuament nomenen los Corredors de coll y orella.

CAP. CLXXVIII.

Tem per lo molt que conue al benefici publich, que los Corredors de orella y de coll, axi de la ciutat de Xatua, com de les altres ciutats y viles del Regne, sien persones abonades y honorades; y no sentho, no tinguen dits officis: Suppliquen perço los dits tres Braços a V. Mag. que los dits Corredors de coll y orella, axi en la ciutat de Xatua, com de les altres ciutats y viles del Regne, hajen de fer y sien nomenats per lo Iusticia y Jurats respectiue de dites ciutats y viles; y que aquells los puguen despedir, priuar y remoure tostemps que a ells pareixera y ben vist los sera. ¶ Plau a la Magestat, hauẽt hi justa causa. *Conarrunias Vicecancellarius.*

Que lo Balde de la ciutat de Xatua pugui donar llicencia pera traure moneda del Regne a forasters que hauran portat y venut visualles.

CAP. CLXXIX.

Tem suppliquẽ los dits tres Braços a V. Mag. se serueixca que lo Priuilegi Real concedit y otorgat al Balde de la ciutat de Xatua pera poder donar llicencia a effecte de traure moneda del present Regne als vehins de dita ciutat, se amplie tãbe y haja lloch pera que la pugui donar a qualsseuol forasters q̃ vindran a ven-

a vendre vitualles de carns, y forments, y los hauran entrat y portat a aquella, y al present Regne. ¶ Plau a la Magest. *Conarr. Vicecan.*

Ques guarde lo acostumat en respecte de les corredors de la ciutat de Xativa.

CAP. CLXXX.

Tem los dits tres Braços supliquen a V. Mag. que pera la subuencio dels grans carrechs y responcions que la ciutat de Xativa fa y respon a occasio dels molts censals ques carrega per causa del mal contagios que hi hague en aquella, sia seruit fer gracia y merce a la dita ciutat de Xativa de totes les corredories de coll, y orella, y altres q hi ha en la dita ciutat. ¶ Plau a la Magestat ques guarde lo acostumat. *Conarr. Vicecancellarius.*

Que lo offici de Escriptura dels Jurats de la vila de Alzira sia perpetuo, y quel nomenen lo Iusticia y Jurats.

CAP. CLXXXI.

Tem supliquen los dits tres Braços, sia prouehit que lo offici de Escriptura dels Jurats de la vila de Alzira sia perpetuo y no temporal: y que la nominacio del dit offici de Escriptura hajen de fer y facen los dits Iusticia y Jurats de dita vila de Alzira. ¶ Plau a la Magestat. *Conarr. Vicecancellarius.*

Que los salaris del Iusticia y altres officials de la vila de Alzira, se augmenten en la forma contenuda en lo infrascript capitol.

CAP. CLXXXII.

Tem supliquen, que atesa la carestia del temps, lo salari de cinquata lliures que al present te lo Iusticia de dita vila de Alzira, sia augmentat a setanta cinch lliures cascun any. Y que axi mateix lo salari de vint lliures que cascun any te cascu de dits Jurats de dita vila, sia augmentat a trenta lliures. Y tambe los salaris dels demes officials sien augmentats al respecte. ¶ Plau a la Mag. ab q lo augment del salari del Iusticia sia de la mitat dels emoluments del offici, y no de la part tocant a la Magestat. *Conarr. Vicecancellarius.*

Que la vila de Alzira puga fer carniceria, y posar pilo de tallar carns en lo arraua, ab q pague cinch lliures mes de cens fadiga y lluytme.

CAP. CLXXXIII.

Tem per quant la vila de Alzira en virtut de Priuilegis, & alias, te facultat y permis de poder posar pilons pera tallar carns, axi dins la dita vila, com en lo arraua de aquella dit de Sanct Agosti, pagat vint y cinch lliures de cens al Real patrimoni, les quals ha pus de cent anys han acostumat pagar: y per hauer com ha creixcut en gran numero y abundancia de cafes lo dit arraua, sia molt necessari que en aquell se faça y tinga altrá carniceria, pux de eixa manera cessara tambe la incommoditat que los habitants del dit arraua tenen en hauer de venir y entrar per carn a les carniceries de dita vila. Supliquen perço los dits tres Braços, sia vostra Magestat seruit cõfirmar dita facultat y llicencia, y en quant menester sia, de nou concedir y otorgar que la dita vila de Alzira puga fer y obrar carniceria, y posar vn pilo de tallar carn en lo dit arraua de dita vila. ¶ Plau a la Magestat, ab q per lo nou pilo pague cinch lliures mes de cens fadiga y lluytme. *Conarr. Vicecancellarius.*

Que les viles de Alcoy, Biar, Penaguala, y Bocayrenu sien de la gabella de la sal de la ciutat de Alacani.

CAP. CLXXXIII.

Tem per la cõmoditat de la gabella, y dels compradors de la sal de aquella, Supliquen los dits tres Braços a V. Magest. que de huy auant la vila de Alcoy sia de la gabella de la sal de la ciutat de Alacani, per major cõmoditat dels vehins y habitants de dita vila. Y que tambe, sieti de la mateixa gabella les viles de Biar, y Penaguala, y Bocayrenu. ¶ Plau a la Mag. *Conarr. Vicecan.*

Que los Priuilegis concedits a la vila de Alcoy, mencionats en lo infrascript capitol, sien confirmats.

CAP. CLXXXV.

Tem supliquen los dits tres Braços a V. Mag. sia seruit ferlos gracia y merce de cõfirmar la franquicia otorgada a la vila de Alcoy ab diuersos Priuilegis Reals: y q aquella seli cõcedeixca y otorgue de la manera y com la te y sonch concedida a tot lo Regne de Murcia. ¶ Plau a la Mag. cõfermar los Priuilegis referits en dit capitol. *Conarr. Vicecan.*

G ij Que

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

Que lo Balde de Morella execute les penes imposades contra los qui no manifesten lo ganado perduto al temps que se fa lo lligallo.

CAP. CLXXXVI.

Tem supliquen los tres Braços a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar al Balde de la vila de Morella, que ab puntualitat y rigor execute les penes imposades per lo Priuilegi del Rey Don Jaume contra les persones que al temps que se fa lo lligallo, nō manifesten lo ganado perduto, cōforme per furs esta dispost: y que puga procehir ex officio contra aquells. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Que los Mustaçafs de la vila de Morella que seran de huy auant, donen cōpte: y en respecte dels passats lo Mestre Racional reuocque lo mādado quels se fet.

CAP. CLXXXVII.

Tem per quāt de temps immemorial a esta part los Mustaçafs de la vila de Morella james han donat compte de les calonies y composicions que han fet; y ab dita bonafe per tot lo dit temps james han fet ni portat libre de compte y raho de dits emoluments: y per dita raho los que huy son, estan impossibilitats de poder donar dit compte; y per lo Mestre Racional de vostra Magestat sia estat manat al Mustaçaf que huy es de dita vila, y als passats, que donen compte de dits emoluments, lo que bonament no poden fer per lo que dit es: Supliquen pergo los dits tres Braços a vostra Magestat, sia de fa merce prouehir y manar al dit Mestre Racional que reuocque dit manament en respecte de tot lo passat. Y que los Mustaçafs que seran de huy auant de dita vila, tinguen obligacio de donar compte de dits emoluments. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Que se Magestat manara a escriure a son Lloctinent general en lo Principat de Catalunya, que mane als officials de la ciutat de Tortosa, no facen pagar drets algus per raho de herbatges, als vehins de la vila y llochs de Morella.

CAP. CLXXXVIII.

Tem per obseruacio de la franquca dels amprius y herbatges q̄ han tengut y tenen ab diuersos Priuilegis Reals los vehins de la vila de Morella, aldees y

llochs de aquella en lo Principat de Catalunya y ciutat de Tortosa; Supliquen los dits tres Braços a V. Mag. sia seruit manar escriure a son Lloctinent general en lo Principat de Catalunya, q̄ mane ab imposicio de penes als officials de dita ciutat de Tortosa, que no facen pagar drets alguns, o imposicions per raho de herbatges, als dits vehins y habitants de dita vila, aldees y llochs de Morella. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Que de les prouisions fetes per lo taulager de la vila de Morella en causes de clams, nos puga appellar sino per als Iusticia, Iurats, y Prohoms de dita vila.

CAP. CLXXXIX.

Tem com los Serenissims Reys predecessors de V. Mag. en diuerses ocasions hajen otorgat y concedit diuersos Priuilegis a la vila de Morella, ab los quals esta ordenat y concedit, que de les prouisions fetes en les causes de clams per lo taulager de dita vila, nos puixa interposar appellacio sino als Iusticia, Iurats, y Prohoms de aquella, y no pera altre official, o Iutge algu: no obstant los quals Priuilegis cascun dia se interposen appellacions de dites prouisions pera altres officials y Iutges; lo que es en contrauencio de dits Priuilegis. Supliquē pergo los dits tres Braços a V. Mag. sia seruit prouehir y manar, que de semblats prouisions fetes per lo dit taulager en causes de clams y acusacions per aquells posades no sen puguén posar appellacions, sino per als Iusticia, Iurats, y Prohoms de dita vila, y no pera altre official algu. Y que les prouisions fetes per lo dit taulager, y en son cas per lo dit Iusticia, Iurats, y Prohoms en dita materia de clams, tinguen prompta y real execucio: no obstant qualsseuol appellacions, recors, e inhibicions, les quals no puguén obrar effecte suspensiu de la execucio de dites prouisions. ¶ Plau a la Magestat. *Conarr. Vicecan.*

Que lo Governador de Valencia de tres en tres anys vaja a visitar la vila de Alpuente, y officials de aquella.

CAP. CXC.

Tem supliquen los tres Braços a V. Mag. sia seruit prouehir y manar al Portat veus de general Governador de la present Ciutat y Regne de Valencia, que de tres en tres anys vaja a visitar la vila de Alpuente

puente, y officials de aquella; y que no podent anar lo Gouvernador, ho haja de fer y faga lo lloctinent de aquell. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Que la Salina y casa pera custodir la sal de la vila de Borriana sia reedificada.

CAP. CXCI.

Tem per lo que conue a la bona adminitracio de la sal, y facil expedio y venda de aquella, pera la vila de Borriana; Suppliquen los tres Braços a V. Mag. sia seruit prouehir, que la Salina y casa pera custodir la sal de la dita vila de Borriana, sia reedificada, per lo notable benefici que redunda al present Regne. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Que los salaris del Iusticia y son lloctinent de la vila de Borriana se augmenen en la quantitat y forma contenguda en lo infraescrip capitol.

CAP. CXCI.

Tem per ser molt tentes los salaris del Iusticia y son lloctinent de la dita vila de Borriana, Suppliquen los dits tres Braços a V. Mag. sien pera de huy auant augmentats los salaris del dit Iusticia a summa y quantitat de cinquanta lliures, exigidores dels emoluments, penes, calonies y coposicions de son offic; de les quals ne haja de pagar deu lliures lo dit Iusticia al seu lloctinet per salari y satisfacio de sos treballs. Y que la quantitat que sobrava dels dits emoluments, deduhides les dites cinquanta lliures, se haja de partir ygalment entre vostra Magestat, y lo dit Iusticia, com es costum per Priuilegi. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Que entre les torres de Borriana y Mancosa se edifique vna torre.

CAP. CXCI.

Tem per lo q conue a la custodia y guarda de la Marina del present Regne, y llochs circumuehins adaquella, sia necessari que entre les torres de Borriana y Mancosa se edifique y construeixca vna torre, per lo que per distar dites dos torres molt la vna de la altra, se segueixen y poden seguir molts danys: Suppliquen pero los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, ques edifique y faga entre dites dos

torres de Borriana y Mancosa altra torre, en lloch, part y puestro que pareixera mes conuenient pera cõleguir lo fi de dita custodia y guarda. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicec.*

Que de la hortaliza, fruytes, y altres coses de menjar ques porten de la ciutat de Villena a la vila de Biar, nos pague dret de quema; y que los que van de Biar a Villena, no tinguen obligacio de manifestarse en la duana de Villena.

CAP. CXCI.

Tem suppliquen los dits tres Braços a V. Mag. que del q proceheix y procehira de la hortaliza, fruytes y altres coses de menjar ques porten de la ciutat de Villena a la vila de Biar, sia seruit prouehir que nos pague dret algu de quema: y que los que van de dita vila de Biar a Villena a treballar en terres q tenen en terme de aquella, y per altres qualsseuol negocis y ocasions, no tinguen obligacio de manifestarse en la duana de Villena. ¶ Plau a la Magestat. *Conar. Vicec.*

Ques reedifique la casa de la gabella de la sal de la vila de Paniscola.

CAP. CXCV.

Tem suppliquen los tres Braços a vostra Magestat, sia seruit prouehir que la casa de la gabella de la sal de la vila de Paniscola sia reedificada, y donat orde al lloctinent de Balde de dita vila, que del preu del arrendament de les Salines, o de qualsseuol altres quantitats que han entrat, o entraran en poder de aquell, se edifique la dita casa ab la major breuetat que sia possible. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Que los Reals Priuilegi concedits a la vila de Paniscola, resten confirmats.

CAP. CXCVI.

Tem com los Serenissims Reys predecessors de vostra Magestat en diuerses ocasiõs hajen otorgat y concedit diuersos Priuilegis a la vila de Paniscola, los quals aquella ha obseruat; y pera major conseruacio y perpetuïtat conuinga que vostra Magestat sia seruit de nou ratificarlos; Suppliquen pero los dits tres Braços, mane vostra Magestat confirmar, y en quant menester sia de nou otorgar los dits Priuilegis de dita vila. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrumias Vicecancellarius.*

G iij Que lo

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

Que lo Balle, o son lloctinent de la vila de Paniscola, y fills de aquells no sien arrendadors de les gabelles ni Salines de dita vila, ni fermances als arrendadors.

CAP. CXCVII.

Tem, per euitar los danys e incouenients ques segueixē al Patrimoni Real de vostra Magestat, y encara als vehins y habitants de la vila de Paniscola, y altres llochs circumuehins a aquella, ques proucheixen de sa gabella; Supliquen a V. Magest. los dits tres Braços, sia seruit prouehir y manar, q̄ lo Balle de dita vila de Paniscola, o lloctinent de aquell que al present son, o per temps seran, no pugue fer arrendadors de les gabelles ni Salines de dita vila, ni tenir part en aquelles, ni fer fermances als arrendadors de dites Salines, sots pena de priuacio del dit offici; y que la mateixa prohibicio se estenga als fills del dit Balle y lloctinent, sots pena de cent lliures, y nullitat del acte del dit arrendament, o fermances. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que en lo Castell de la vila de Vilajoyosa hi haja tres guardes.

CAP. CXCVIII.

Tem per lo q̄ conue a la bona guarda maritima de la vila de Vilajoyosa, Supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, que en lo castell de la dita vila hi haja de aci auant tres guardes ab salari competent. segons se paga a les demes guardes de la costa, pera donar auisos dels rebatos que succehiran en dita vila. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que los atalladors del partit de la vila de Vilajoyosa passen auant los auisos, com ses acostumat.

CAP. CXCIX.

Tem, per deguda obseruacio del que esta dispos̄t pera la bona custodia y guarda de la dita Marina; Supliquen los tres Braços a vostra Magestat, sia seruit prouehir, que los atalladors que estan en lo partit de la vila de Vilajoyosa, sien obligats passar auant ab molta puntualitat los auisos, com fins huy se ha acostumat fer. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que la Generalitat del present Regne done a la vila de Vilajoyosa a cascun any quatre quintals de polnora francament.

CAP. CC.

Tem los tres Braços supplique a V. Mag. sia seruit prouehir y manar, que cascun any se donen a la vila de Vilajoyosa per la Generalitat del present Regne quatre quintals de polnora francament, pera fer los auisos dels vexells que porten mercaderies y virtualles al present Regne en lo temps que hi ha Moros en la costa. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que guardes lo acostumat en respecte del estar la tau la de Peatge en la vila de Vilajoyosa.

CAP. CCI.

Tem per quant la vila de Vilajoyosa reb molt gr̄a dany y perjuhi ab la taula del Peatge q̄ esta en dita Vila, puix per dita raho molts que portauen virtualles y altres mercaderies a la dita vila, no les portē ni entren en aquella, y desta manera esta fraudada dels drets y emoluments que rebria si les dites mercaderies y virtualles entrassen en dita vila; y per fer aquella tan pobre y alcançada, es molt just que vostra Magestat se serueixca ampararla y ferli tota merce, puix que de la conseruacio de aquella dependeix be vniuersal del Regne: Supliquen perço los dits tres Braços, sia de la Real merce prouehir y manar, que de aci auant la taula del dret del Peatge no estiga en dita vila de Vilajoyosa, sino en lo lloch de Orçeta, puix que ab la mateixa y mes comoditat, y sens dany y perjuhi algu pot estar en dit lloch. ¶ Plau a sa Magestat se guardes lo acostumat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que los officials y Consell de la Vila de Liria facen les habitacions y elections de persones naturals y domiciliades en dita vila pera la inseculacio dels officis de aquella.

CAP. CCH.

Tem suplique dits Braços, que les elections y habitacions de persones pera la inseculacio dels officis de Justicia, Jurats, Mustacaf, Cequier, y Consellers de la vila de Liria, se facen per los officials y consell ordinari de aquella, de persones naturals y domiciliades.

miciades en la dita vila; votantes per medi de fautes, com se ha acostumat, sens que pera la validitat de dites infulcacio, guardantse la forma damunt dita, sia necessaria confirmacio, o decretacio alguna del Lloctinent y capita general de vostra Magestat en lo present Regne, ni altre official algu. ¶ Plau a sia Magestat. *Conarruius Vicecancellarius.*

Que lo Mustaçaf de la vila de Liria tinga quinze lliures de salari, pagadores dels emoluments del offici.

CAP. CCIII.

Tem los tres Braços, Ecclesiastic, Militar, y Real, supliquen a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, que al Mustaçaf de la vila de Liria que de present es y per temps sera, se donen y paguen cadun any per son salari ordinari quinze lliures: les quals haja de rebre y reba de les penes, fraus y colonies de son offici; y que lo demes que sobrava del procehit de dites penes, fraus y colonies, deduhides les dites quinze lliures, se parteixca y gualment entre vostra Magestat y dit Mustaçaf, com es de costum per Priuilegi; manant al Balle de dita vila, y al Mestre Racional les passe en conte, y admetra en llegal data. ¶ Plau a sia Magestat feli donen al dit Mustaçaf, pagadores dels emoluments de son offici; y que lo restant de aquells sia de sia Magestat. *Conarruius Vicecancellarius.*

Que la Esglesia de la vila de Liria puga adquirir bens de Reatench fins en summa de tres milia lliures, pagant lo dret de amortizacio y de segell, en lo modo contengut en lo infraescriu capitol.

CAP. CCIII.

Tem, per quant la vila de Liria a occasio dels gastos que han tengut, y particularment en la fabrica de la casa de la dita vila, y en lo vltim seruit que feren a vostra Magestat, esta de present alcançada de tal manera que no poden acudir a la fabrica y obra de dita Esglesia de dita vila, y als ornamentals y altres coses necessaries de aquella; Supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit fer gracia y merce a la Esglesia de dita vila, pera que puga adquirir bens de Reatench fins en summa de tres milia lliures, paga-

da la quarta part axi del dret de amortizacio, com de segell. ¶ Plau a sia Magestat, ab que lo dret de segell se pague per entregue. *Conarruius Vicecancellarius.*

Que guarde lo acostumat en la electio de Assessor del Iusticia de la vila de Liria.

CAP. CCV.

Tem los dits tres Braços, Ecclesiastic, Militar, y Real, supliquen a vostra Magestat, sia seruit prouehir y manar, que lo Iusticia, y Iurats, y Consell ordinari de la vila de Liria, puguen fer y facen cadun any electio del Assessor del dit Iusticia en lo endema de la festa del glorios Sanct Thomas Apostol, apres de hauerle fet electio de Iusticia, en esta forma, posant en redolins los noms de tots los Notaris naturals y habitants de dita vila, habils y sufficients, y per sorte se traga vn redoli; y lo que lera extret, sia Assessor peral any següent peral dit Iusticia en les causes ordinaries que no consisteixen en punt de Dret, com en aquelles tinga ja nomenats per turno als Aduocats de dita vila. Lo qual Assessor tinga de salari ordinari quinze lliures, les quals haja de pagar lo senyor vtil de la escriuania y corts del dit Iusticia dels emoluments de dita escriuania, y de les aueries de son offici; pero que la gracia y merce se feu de dita escriuania, fonsch ab carrech de seruit de Assessor, o donarlo al dit Iusticia. Y que lo dit Assessor haja de prestar lo jurament acostumat en poder del dit Iusticia. Y que lo Assessor que sera estat vn any, no puga concorrer fins que sien passats tres anys contadors del dia vltim de la sua Assessoria. Y que en cas que pareixera lo dit salari de quinze lliures no ser sufficient, puga augmentarlo la dita vila dels propis de aquella en la quantitat que li pareixera, conforme als treballs del dit Assessor. ¶ Plau a sia Magestat ques guarde lo acostumat. *Conarruius Vicecancellarius.*

Que sia Magestat nomenara dos Oydors, lo llu del Consell supremo de Arago, y altre del de Castella, pera la deciso de la causa ques porta entre la ciutat de Villena, y vila de Capdes.

CAP. CCVI.

Tem se supplica a vostra Magestat, que per quant se han seguit y de cadun dia se segueixen molts danys y escan-

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

escandols entre los vehins y habitants de la ciutat de Villena del regne de Castella de vna, y los vehins y habitants de la vila de Capdet del Regne de Valencia de part altra, sobre vn plet ques porta y tracta entre les dites parts cent y vint anys ha, sobre vna partida de terme nomenada los Alforins, en la qual les guardes de Castella fan gran vexacio als passagers de aquest Regne, lo qual plet no se ha pogut decidir, ni donar sentencia en aquell, per occasio q los Oydors q se han nomenat del Consell Supremo de Arago, y del Cõsell Real de Castella, son effats, y son persones occupadissimes, y homens vells, y may se ha pogut arribar al fi de aquesta causa; perço supliqué a vostra Magestat dits tres Braços sia seruit nomenar dos Oydors, lo hu de la Real Audiencia de Valencia, y lo altre de la Cancelleria de Granada; o vn Oydor del Consell supremo de Arago, y lo altre del Consell Real de Castella, los mes jous y desocupats, pera que puguen accedir al lloch de la visura, si sera menester: y pera q dins quatre mesos apres de feta dita nominacio hagen vist lo proces y memorials de les parts, y donat sentencia en aquell; de manera que promptament tinga fi aquesta causa; ab la clausula que se ha acostumat apposar en les comissions fetes a altres Iutges y Comissaris de esta causa, per vostra Magestat, de que la sentencia ques donara sia posada en execucio en continent, no obstant qualseuol appellacio, y supplicacio. ¶ Plau a sia Magestat nomenar dos Oydors, hu del Consell supremo de Arago, y altre del de Castella, de les qualitats contengudes en dit capitol; y perals effectes contenguts en aquell, pera que despachen dita causa, com se supplica. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Ques guarde lo Priuilegi del Rey don Ferrando concedit a la vila de Moluedre sobre la infesculacio dels officials, y lo que se ha acostumat.

CAP. CCVII.

Tem per quant ab Priuilegi Real concedit per la Magestat del Rey don Ferrando a supplicacio de la vila de Moruedre, sonch ordenat que les persones que haurien de concorrer als officis de aquella, fossen infesculades; y sonch donat orde que los Cauallers cõcorreguessen als carrechs y officis de Lloctinent de Iusticia, Iurat en cap, y Mustaçaf, desta manera, que los dits Cauallers y persones militars fossen Llocti-

nent de Iusticia, Iurat en cap, y Mustaçaf, vn any; y altre any tinguessen los dits officis los Ciutadans. Lo qual orde continuament se ha guardat en la dita vila, sino de poch temps a esta part, que los vehins y habitants de aquella han deixat de obseruar y effectuar lo dit Real Priuilegi, procurant que los dits Cauallers no concorreguessen, ni tinguessen dits carrechs y officis, lo que es en gran perjuhi dels Cauallers y persones Militars, y dany de la cosa publica. Perço supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, sia de sa Real merce prouehir y manar, que lo dit Real Priuilegi sia obseruat y guardat a la lletra. Aço ajustat, que en cas que sols se trobe vn Caualler en la vila de Moruedre, aquell sia vn any Lloctinent de Iusticia, y lo altre any Iurat en cap, y lo altre any Mustaçaf; y aixi es segueixca y continue; de tal manera, que mentres hi haura Cauallers y militars, aquells hagen de servir dits carrechs y officis, iuxta lo tenor del dit Priuilegi Real. Y sis trobaran dos, o tres Cauallers, que entre aquells se hagen de repartir dits officis per turno. ¶ Ques guarde lo Priuilegi del Rey don Ferrando, y lo que se ha acostumat. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Que los Violaris nos puguen carregar sino a vides de persones naturals del present Regne; y que la mutacio de aquelles se notifiquen als qui responen lo violari.

CAP. CCVIII.

Tem per obuier los fraus q la experiencia ha mostrat hauerse feiguit en perjuhi de diuerfes persones ques carreguen violaris, per hauerse posat en aquells vides de persones incognites y forasteres, mudant apres les vides en altres no conegudes, y sens saberho la part obligada. Supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat sia prouehir y manar, que en los carregaments de violaris nos puguen posar ni carregarte a vides de persones q no sien naturals del present Regne, exceptades les persones Reals. Y que en cas de mutacio de les dos vides, o de la vna de aquelles, se haja de notificar personalment la tal mutacio, mijancat acte publich, als deutors y persones que responen dits violaris. Y que dexante de effectuar les dites coses, en qualseuol de dits casos sien los dits carregaments de violaris y mutacions de vides respectiuament nulles. ¶ Plau a sia Magestat. *Conarrumias Vicecancellarius.*

Que

Que cessen les penes per Fur imposades als Militars per damnificar se sens precehir defeximents.

CAP. CCIX.

Tem que per damnificar se los Militars sens precehir defeximents, no sien haguts per tray dors, ni encoreguen per dita raho en les penes del Fur que parla de bar y traydor, puix no son permesos los defeximents. ¶ Plau a la Magestat. *Conarruius Vicecancellarius.*

Que sa Magestat tindra conte ab les persones benemerites del present Regne, y ordenara al Consell de Italia les hi proposen en les nominacions de les places del Consell de Italia y Collateral del Regne de Napolis.

CAP. CCX.

Té supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat sia seruit recordar se de fer merce en prouehir als naturals del present Regne en los officis y carrechs dels Regnes de Italia: y en particular mane sena lar vna plaça en lo Consell de Italia de les tres places destinades pera Espanyols, y prouehir en aquella a persona natural del present Regne: y tambe altra plaça en lo consell Collateral del Regne de Napolis. ¶ Sa Magestat en los officis y carrechs contéguts en dit capitol, procurara tenir compte ab les persones benemerites de aquest Regne: y ordenara a son Consell de Italia en les nominacions fahedores de dits officis, li proposen les persones benemerites dell. *Conarruius Vicecancellarius.*

Que saça justícia sobre la promessa de mil lliures feta al doctor Iuan Batiste Viues per raho dels treballs que tingue en obtenir lo Motu propri de sa Sanctedat en fauor dels naturals del present Regne.

CAP. CCXI.

Tem per quant lo doctor Iuan Batiste Viues resident en la Cua Romana, treballa y feu grans diligencies en la dita Cort pera obtenir la concessio del indulte y motu proprio otorgat per la Sanctedat del Papa Sixto quint en fauor dels naturals del present Regne, Dat. Romæ 9. Septembris 1587. en execucio del que fonsch suplicat a vostra Magestat en lo capitol 141. de

les Corts del any 1564. per la qual raho ab deliberacio feta per los elets dels tres estaments del present Regne, li foren promeses en lo cas seguit mil lliures. Supliquen perço los dits tres Braços, sia vostra Magestat seruit approuar, confirmar, y decretar la dita deliberacio y determinacio. ¶ Plau a la Magestat remetre a justícia lo cõtengut en dit capitol, la qual se faga ab promptitut e ygualtat. *Conarruius Vicecancellarius.*

Que sien preses en compte les cinchcentes lliures que pagaren al Regent Christofol Pellicer per los treballs que tingue en les Corts del any 1585.

CAP. CCXII.

Tem supliquen dits Braços a vostra Magestat, que per quant per orde y ab prouiso dels elets dels tres estaments los Diputats pagare al Regent Christofol Pellicer per los treballs que aquell tingue en les Corts del any 1585. cinchcentes lliures, los sie preses en compte, y cancellades qualsseuol fermances y obligaciós per dita raho fetes. ¶ Plau a la Magestat. *Conarruius Vicecancellarius.*

Que lo dispost en lo Fur 17. tit. soluto matri. no tinga lloch en donacio feta en contemplacio de matrimoni cert y effectiuat.

CAP. CCXIII.

Tem per quant se han ofert diuersos plets y causes sobre la intelligècia del Fur 17. Solutio matrimonii, q̄ pera atallar de aci auant dites causes, sia vostra Magestat seruit prouehir y declarar, que les donaciós que faran en contèplacio de matrimoni cert, effectuant se lo dit matrimoni, no se hajan de manifestar, ni obseruar se en aquelles la disposicio y forma del dit Fur, sino tan solament en les donacions simples, o en contèplacio de matrimoni incert. ¶ Plau a la Magestat. *Conarruius Vicecancellarius.*

Que nos traga Cuyram del present Regne.

CAP. CCXIII.

Tem senyor, com en lo present Regne se faga y haja acostumat fer molt gran abus en traure de aquell lo cuyram, sent prouiso tan necessaria pera tots los

po-

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

poblats del dit Regne: per la qual raho en les Corts del any 1564. se feu Fur prohibint la traeta del cuyram cabriu del present Regne; no obstant la qual disposicio foral, y les penes en aquella appolades, se ha continuat lo traure dit cuyram, en perjuhi del be comu de dita Ciutat, e de les demes viles y llochs del present Regne. Perço los dits tres Braços supliquen a vostra Magestat, sia prouehit que nos puixa traure cuyram algu del dit Regne; y que los contrafahents enconreguén en pena de perdre lo dit cuyram, e de doscentes lliures, applicadores lo terç al accusador, y los dos terços als Reals costens de vostra Magestat, y en les altres penes contingudes en la Real pragmática feta sobre la prohibicio del dit cuyram. ¶ Plau a la Magestat. *Conarruias Viceancellarim.*

Que les robes y mercaderies passen lliberament de vna part del present Regne al altra per los ports de Villena y Saix, ab sols lo albará de guia, sens altres recaptés.

CAP. CCXV.

E Tem, per quant reben notable dany, vexacions y perjuhi los vehins y habitants del present Regne per los drets, alcabales, e impositions ques paguen en los ports de Villena, y Saix, com passen de pas y transit de vna part del Regne a altra del mateix Regne per lo de Castella, lo ques deu per vostra Magestat prouenir y remediar. Supliquen perço los dits tres Braços, se prouehexca y mane despachar mandatos, o prouisions reals perals Corregidors, Alcaldes, Duaners, Alcabalers y Recaudadors dels dits drets Reals de dita ciutat de Villena; y vila de Saix, pera que aquells deixen passar lliberament les robes y mercaderies per los dits ports de vna part a altra del present Regne, ab sols lo albará de guia ques portara per los passatgers y viandats, de la taula de hon hauran exit les tals robes y mercaderies: sens q tingué necessitat de altres recaptés ni despaigs alguns. ¶ Plau a la Magestat lo contengut en dit capitol, y manara als officials a qui toca, despachen dits mandatos y prouisions. *Conarruias Viceancellarim.*

Que lo Fur 6. tit. de exovar, tinga lloch en la neta maridada y dotada, o que la mare sia estrada dotada.

CAP. CCXVI.

E Tem que lo Fur sife sots titol de exovar, que comença, La filla maridada, haja lloch y se entenga tambe en la neta maridada y dotada, o que la mare sia estrada dotada: la qual no puga succehir en los bens del auí ab intestato, hauenthi fills del auí. ¶ Plau a la Magestat. *Conarruias Viceancellarim.*

Que la cessacio de pagues no sia cas de comis, sino precehint interpellacio personal, en la forma continguda en lo infrascript capitol.

CAP. CCXVII.

E Tem que la cessacio de pagues per temps de quatre anys y mes, de aci auant no sia cas de comis, sino precehint interpellacio fahedora per lo senyor directe al emphitheota judicial, o extrajudicialment: y passats vint dies apres de dita interpellacio, no pagant, sia cas de comis, ab que la interpellacio sia personal al mateix emphitheota, de la qual conste ab acte publich. Y que ningu per via de establiment, ni altres contractes alguns, puga renunciar a la present disposicio. Y en cas que per via directa, o indirecta, si renunciara adaquella, la tal renunciacio sia nulla. E que de aci auant nos puga pretendre comis per cessacio de pagues, sino precehint la dita interpellacio en la forma sobredita. ¶ Plau a la Magestat. *Conarruias Viceancellarim.*

Que lo Doctor Gaspar Escolano tinga titol de Coronista de sa Magestat en lo present Regne, y se li donen cent cinquanta lliures de renda cadun any.

CAP. CCXVIII.

E Tem per quant lo doctor Gaspar Escolano Rector de la parrochial esglesia de Sanct Esteue de la present Ciutat de Valencia, ha molts anys que ha treballat y actualment treballa en escriure vna Cronica dels Reys antecessors de vostra Magestat que huy gloriosament regna, y dels homens illustres que de aquest Regne se han senyalat en seruici de la Real corona, en carrechs, guerres, lletres, y sanctedat. Supliquen per tant los dits tres Braços sia vostra Magestat seruit de honrrar al dit Gaspar Escolano en donarli titol de Coronista de vostra Magestat en aquest Regne, y que dels diners de la Generalitat li sia constituhit salari de cent cinquanta lliures cadun any, per lo ordinari estudi.

estudi, gasto, y treball, que ha de sustentar en exercir dit offici, y que així mateix li sia pagada de pecunies de dita Generalitat la impresio de dita Coronica. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que donen cent lliures a Don Bernardo Catala per lo que aquell gasta en la preuencio que sen quāt sonch nomenat Embaixador per lo negoci de la dotacio de les Rectories.

CAP. CCXVIII.

Tem per quant don Bernardo Catala y Valleriola sonch elet y nomenat per Embaixador del present Regne pera acudir a la Cort de vostra Magestat per lo negoci de la dotacio de les Rectories de nou conuertits; y hauer s'eli despachat y entregat los albarans dels tres sagells de la ajuda de costa y bestreta que en semblants casos se acostuma donar, y apres que feu la pretencio y gasto necessari pera la partida y volent ja partir de la present Ciutat pera la execucio de la dita sua embaixada, arriba nou orde de vostra Magestat ab que mana que sino hi hauria nomenat embaxador pera dit negoci, nos nomenas: y si hi hauria feta nominacio, que no partis. Per la qual raho lo dit don Bernardo deixa de posar en execucio la dita sua embaixada: y així no se li ha donat, ni pagat lo gasto que tenia preuēgut y hauria realment fet pera la execucio de la dita sua embaixada. Y essent així, es just que sia satisfet de tots los gastos que ab bona fe feu en dit negoci de dita embaixada. Perço los dits Braços supliquen a vostra Magestat, sia seruit protehir y manar, que lo dit don Bernardo Catala sia satisfet y pagar de tot lo que ab dita bona fe gasta, que per lo menys importara cent lliures: les quals cent lliures li sien pagades de pecunia de dita Generalitat. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que los qui acompanyaran als Alguazils, o altres officials reals, sien pagats de los treballs: y que no tinguen obligacio de acompanyar sino fins al lloch de la primera poblacio.

CAP. CCXX.

Tem, per quant es molt just que los treballants e persones pobres sien pagats de los treballs, occupant se en acompanyar los Alguazils e presos que porten,

destorbant se com se destorben de fer fahena en ses cases y heretats. Supliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, que toltemps y quant hauran de anar y acompanyar alguns particulars així de la dita vila de Alzira, com de les ciutats y viles Reals y demes pobles, encara que sien de senyoriu del Regne, alguns Alguazils, o altres officials Reals, així pera pèdre, com pera acompanyar los presos, o pera altres affers y negocis del seruey de sa Magestat, no tinguen obligacio dits particulars de acompanyar dits Alguazils y presos, sino fins al lloch de la primera poblacio; y que arribats allí sien pagats de sos justs treballs per los Alguazils, o per la part priuada, si ni haura; y ab llibertat sen puguen tornar a les cases, sens que puguen ser compellits per dits Alguazils, ni altres officials a passar auant apres de la dita primera poblacio. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que los Furs del desterro dels Bobians sien guardats, no obstant pretenguin que son vehins en lo present Regne. Y que no puguen anar junts mes de dos, y sens mullers y altres dones.

CAP. CCXXI.

Tem, encara que per Fur del present Regne està desterrats generalment de aquell tots los bobians, ab imposicio de pena de galeotes, y no obstant dites disposicions forals, e imposicions de penes, aquells acudeixen molt de ordinari a les malades de la vila de Alpuente, aldees de Ares, y Titaguas, que son de poch vehinat, y en altres parts del Regne, en les quals parts fan notables furts, sens poder s'els resistir, per ser molts aquells en numero. Supliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, que los dits Furs sien puntualment obieruats, y les dites penes executades; no obstant pretenguē que son vehins en lo present Regne. Y no podent se aço obtenir, los sia manat, sots les dites penes, que no puixē anar junts de dos en amunt; y que vagen sens les mullers, ni altres dones algunes en fa companyia, per los notables danys que tambe aquelles fan. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrumius Vicecancellarius.*

Que guardes lo acostumat en lo enviar Embaixadors les Ciutats y viles Reals del present Regne.

CAP.

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

CAP. CCXXII.

Tem per quant lo remey de recors a vostra Magestat, es permes per tot dret, de tal manera que no sels pot ni deu denegar audiencia als vassalls, acudint a son natural senyor: Supliquen perço los dits tres Braços, sia vostra Magestat seruit prouehir y manar, que les ciutats y viles Reals del present Regne, tinguen llibera facultat de enuiar Syndichs, o missatgers a vostra Magestat, y en son casa son Lloctinent general, sobre qualsseuol affers y negocis conuenients y necessaris al be publich de dites vniuersitats. Y que los dits Syndichs y missatgers ab sola nominacio y deliberacio cõsiliar, sens altres recaptos alguns, puxen lliberament acudir a vostra Magestat, o a son Lloctinent general, pera tractar los negocis perals quals seran estats nomenats, sens que aquells puguen ser impeditos ab manaments, prouisions y penes per qualsseuol Iurges per preheminent q sien: no obstant les quals prouisions y sens incurs de pena alguna puxen executar dites missatgeries y embaixades. ¶ Plau a la Magestat, ques guarde lo acostumat. *Conarrunias Vicecancell.*

Que ningun Iutge puga ser Taulager de la sua mateixa cort.

CAP. CCXXIII.

Tem, per lo que conue al benefici publich de la present Ciutat y Regne: Supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, sia prouehit que ningun Iutge puixa ser, ni sia taulager de la lua mateixa Cort y tribunal, sots pena de priuacio de offici. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrunias Vicecancellarius.*

Que en les noues vengudes y prouisions de Virreys nols vinguen a visitar personalment los Iurats de les Ciutats y viles Reals, sino per medi de sos Syndichs.

CAP. CCXXIII.

Tem per escusar despeses y gastos infructuosos a les ciutats y viles Reals del present Regne, en occasions de noues vengudes y prouisions de Virreys y Lloctinents generals: Supliquen los dits tres Braços, sia prouehit, que de aci auant nos pugue fer visites algunes personals per los Iurats de les ciutats y viles Reals als dits Virreys, en les occasions de ses noues

vengudes a la present ciutat. Y q la dita visita y degut compliment se faça per medi dels Syndichs de aquelles, respectiuament, residents en la present Ciutat: en axi que los dits Iurats sols hajan de acudir y venir personalment a aquella en tot cas de venguda de vostra Magestat tan solament. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrunias Vicecancellarius.*

Que les causes iniciades en les Governacions y Tribunals dels Iustices de les ciutats y viles Reals, no sien euocades a la Real audiencia.

CAP. CCXXV.

Tem, per quant moltes vegades se esdeue, que hauent inquirir los Gouernadors, Iustices en lo Ciuil y Criminal de les ciutats de Oriola, Alacant, Xatiua, y altres viles Reals del present Regne, contra alguns delinqüents de dites ciutats, viles, y Gouernacio: y estant denunciats los tals delinqüents per los tribunals dels dits Gouernadors y Iustices, ante sententiam & in prima instantia la Real Audiencia se euoca dites causes; lo que nos pot, ni deu permetre, per ser com es contra diuerses disposicions forals del present Regne. Supliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, que les dites causes de huy auant hauent se iniciat per via de inquisicio, o en altra manera en les corts de dites Gouernacio, o Iustices de dites ciutats y viles Reals del present Regne, no puxen en manera alguna ser euocades a la Real Audiencia. ¶ Plau a la Magestat. *Conarrunias Vicecancellarius.*

Que en les ciutats y viles Reals se faça infeculacio, ab que hi entreuinga lo Balle.

CAP. CCXXVI.

Tem supliquen los dits tres Braços a vostra Magestat, prouehexca y mane que en la ciutat de Xatiua, y en les demes ciutats, y viles Reals del present Regne, peral regiment y administracio de dites ciutats y viles se faça infeculacio, sens que en lo fer dita infeculacio, se puga entremetre la Real Audiencia, ni altre Iutge algu, per preheminent que sia. ¶ Plau a la Magestat, ab que hi entreuinga lo Balle. *Conarrunias Vicecancellarius.*

Que sa Magestat tindra memoria de ser merce a don Frãscisco de Palafox senyor de Ariza, en lo cas que se li supplica li faça merce del Castell de Alsea, y custodia de aquell.

CAP.

CAP. CCXXVII.

Tem per quant Don Francisco de Palafox, senyor de la baronia de Ariza, ha fundat vna vila nomenada Altea en lo present Regne, cercàtla ab ses muralles, en la qual esta compres lo Castell nomenat de Altea, olim de Bellaguarda, ab gran gasto y treball del dit Don Fràncisco, y extraordinaria despesa: lo que reduida en benefici notori del dit Castell, y en cara dels llochs circumuehins adaquell, y del present Regne: perço que la partida de la costa deus Altea, esta mes custodiada y guardada. Suppliquè perço los dits tres Braços a V. Mag. sia seruit prouehir y manar fer gracia y merce del dit Castell de Altea, y de la custodia de aquell, al dit don Francisco de Palafox, senyor de Ariza. ¶ Sa Magestat en lo cas que esta dit, tindra memoria de ferli merce. *Conarrumis Vicecancellarium.*

Que sa Magestat tindra conte de fer la merce que sera possible, als Governadors del present Regne, y Lloctinents.

CAP. CCXXVIII.

Tem per quant es just y a raho conforme, que augmentantse y creixent ab lo discurs del tēps la carestia y preu de les coses, y les obligacions de grans gasts que porten ab si los officis, y conseruacio de la autoritat de aquells, sia tambe just que se augmente lo salari als officials, majorment sent tan preeminents com son en lo present Regne lo Portant veus de general Governador de aquell, y en occasions de Corts generals que se han celebrat en los Regnes circumuehins als vehins de aquells, senyaladament en lo Regne de Arago, y Principat de Catalunya, en los quals en dites occasions sels han fet y assignat grossos augments de salaris als Governadors de dits Regne y Principat respectiuamēt, y la mateixa raho milita en lo dit Portant veus de general Governador, y en son Lloctinent general en dit offici, y en los altres Lloctinents della lo riu de Xucar y Vxo; Suppliquè perço los dits tres Braços, del present Regne sia V. Mag. seruit prouehir y manar, que sels done, assigne, y augmenten vn salari competent als dits Portant veus de general Governador, y a son Lloctinent en dit offici, y als demes Lloctinents della Xucar y Vxo, en la quantitat que a vostra Magestat,

considerant les dites coses, pareixera just. ¶ Sa Magestat tindra conte de ferlos la merce que sera possible. *Conarrumis Vicecancellarium.*

Que guarden los Priuilegis otorgats a la Companyia del Centenar de la Ploma.

CAP. CCXXIX.

Tem per quant la Companyia del Centenar de la Ploma ab sos Macips y Patges, es antiquissima del temps de la conquesta del present Regne, y en totes les occasions del dit tēps fins a huy ha seruit ab grandissima fidelitat y pūctualitat als Serenissims Reys predecessors de vostra Magestat, en tots affers y necessitats de la present Ciutat; y per dita raho dita companyia es estada ab moltissims Reals Priuilegis honrrada, decorada y fauorida ab moltes gracies y fauors y exempcions en dits Reals Priuilegis contingudes, y en particular per esser soldats, de poder portar ab si en defensa de les persones, de dia y de nit qualsseuol armes; etiam prohibides ab Reals Pragmaticques en qualseuol temps fetes: los quals Priuilegis son estats ab infercio de aquells, y de certa sciencia cōfirmats per la Catholica Real Magestat del Emperador Carlos quint, y per lo Serenissim y Catholich Rey Don Phelip, pate de V. Mag. e per vostra Magestat; dat. in ciuitate Valentie, en tretze de Abril del any Mil cinchcents noranta nou. Y en la Real Audiencia diuerfes vegades contrauenint a dits Priuilegis, se han fet diuerfes prouisions, executant la pena de deu lliures a alguns collegials de dita companyia, per hauerlos trobat portant daga, o punyal, o ganiuet sens espasa, per obseruacio de certa Pragmatica que aço prohibia; y sia molt just y necessari que los dits Priuilegis los sien obseruats y guardats, no obstant aquells; Supliquen perço los tres Braços, Ecclesiastic, militar y Real a V. Mag. sia seruit ab majors y mes graues penes prouehir y manar la obseruacio de tots los defus dits Priuilegis en tot lo que en aquells respectiue se conte, e sens excepcio alguna de daga, punyal, o ganiuet ab espasa, o sens aquella, en res no obstant dita Pragmatica, hagudes per reuocades les defus dites prouisions de dita Real Audiencia. Y que dels dits Priuilegis sia fet Fur inuiolablement in perpetuum guardador. ¶ Plau a sa Magestat ques guarden dits Priuilegis. *Conarrumis Vicecancellarium.*

H

Que sa

Furs y actes de Cort fets y atorgats per

Que sa Magestat fahamateixa gracia y merce ques sien les Corts del any 1585. en respecte de la abolicio y perda dels delinquents que s'eli supplica en lo infraescriu capitol.

CAP. CCXXX.

Tem supliquen a vostra Magestat los dits tres Braços, Ecclesiastic, Militar, y Real, sia seruit com a Rey y senyor nostre, y rambe com a Administrador perpetuo de la Religio de Nostra Senyora de Montesa, y altres Religions Militars, fer merce a tots los Militars, y persones que gozen de Priuilegi militar del present Regne, y altres qualsseuol persones del Braç Real, que no tinguen part priuada, tant que estiguen presos, com que estiguen absents, y sien condemnats per delictes, o per hauesse obligat a la pena del talio, sent actors en aquells, y no haueu los prouat en tot ni en part, o que estiguen denunciats criminalment, encara que sia per casos acordats, de remetrels y per donarlos generalment qualsseuol penes en que podrien ser condemnats, y haurien encorregut per raho dels dits delictes; o que realment per sentencia sien estats condemnats; exceptats los denunciats, o condemnats per casos de crim de la sa Magestat, lladres, saltjadors de camins, y de falsa moneda. ¶ Plau a sa Magestat fer la mateixa gracia y merce que la Magestat del Rey nostre senyor feu en les vltimes Corts del any Mil cinchcents huytata y cinch. *Conar. Vicecan.*

Que al Conuent de Predicadors de la present Ciutat s'eli donen mil y cinchcentes lliures, per les incommoditats que ha tengut a occasio de celebrarse en aquell les presents Corts.

CAP. CCXXXI.

Tem senyor, com per la grā merce y benefici que vostra Magestat es estat seruit de fer als regnicols del present Regne, no fols en feruirle al cap de tants anys de venir a celebrar les Corts generals, pero encara en fer electio pera dit effecte de la present Ciutat, y Conuent de Predicadors de aquella, hon se tenen y celebren ab tan grā commoditat de tots los vehins y habitants del present Regne; y per quant lo dit Conuent y monestir a occasio de dites Corts celebrades en aquell han tengut grans defatens e incomoditats los Religiosos del dit Conuent; en remuneracio y retribucio

dels quals, y per fer seruey a nostre senyor Deu, y fer charitat, ha delliberat los dits tres Braços sels donen mil y cinchcentes lliures per vna vegada. Supplique perço los dits tres Braços a vostra Magestat, se serueixca autorizar, decretar, y aprouar la dita determinacio y delliberacio. ¶ Plau a sa Magestat. *Conarrum Vicecanell.*

Que reste lleuat lo dret del nou impost de la seda.

CAP. CCXXXII.

Tem per quāt la experiencia ha mostrat los danys, perjuhins y vexacions ques caulen y han causat als regnicols del present Regne, per raho de la impolicio del dret del nou impost de la seda, imposat en diuerfes Corts pera la custodia y guarda maritima del present Regne, y particularment en les vltimes corts del any 1585. Supliquen perço los dits tres Braços, Ecclesiastic, Militar, y Real a V. Mag. sia de son Real seruey, pera atallar dites coses, prouehir y manar que lo dit dret del nou impost de la seda, imposat en dites Corts passades, de aci auāt nos puga exigir ni cobrar, ans be se lleue y reste lleuat de tal manera com si james fos estat imposat. ¶ Plau a sa Magestat, nos puga exigir lo dret del nou impost, en la forma que estaua posat. *Conarrum Vicecan.*

Que los Priuilegis concedits a la Cort y Iutge de delmes, sien confirmats en quant estan en vs.

CAP. CCXXXIII.

Tem per quant los Serenissims Reys predecessors de V. Mag. vent y entenent, quan priuilegiades eren les caules Decimals y Primicias, cecediren y otorgaren diuersos Priuilegis y prerogatiues a la cort y Iutge de delmes, y senyaladament lo Inuicissim Emperador Carlos quint ab son Real Priuilegi, la data del qual es en Monço en 16. de Nohembre del any 1537. en lo qual estan insertats altres Priuilegis otorgats peral mateix effecte, los quals en apres foren confirmats per la Magestat del Rey nostre senyor Phelip segon, y conuinga y sia necessari q̄ aquells sien confirmats, autorizats y decretats per V. Mag. Supliquen perço los dits tres Braços a V. Mag. so es lo Ecclesiastic y Militar lliamēt, y lo Real ab que sia sens perjuhi de tercer, se serueixca ratificar, autorizar y confirmar los dits Reals Priuilegis y concessions. ¶ Plau a sa Mag. confermar dits Priuilegis en quant estan en vs. *Conarrum Vicecancellarium.*

Ques

Ques guarde lo acostumat en lo aplicar se lo Cancellor los Consultors pera decidir las causas de contentions.

CAP. CCXXXIII.

Tem, per quant lo Cancellor del Regne, per hauer com ha de declarar en tot cas de discordia dels Arbitres de les jurisdiccions Ecclesiastica y Real, no sia just que sols haja de consultar lo dupte sobre lo qual ha de declarar, ab los Doctors de la Real Audiencia, y oyr lo parer de aquells, encara que consultiu; sino que tambe se applichen altres Doctors Ecclesiastichs pera dit effecte, majorment tractantse del interes de les dos jurisdiccions, y fent lley les declaracions de aquell en lo cas que determinen: Suppliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, sia seruit prouehir, que lo dit Cancellor pera la determinacio de dites causes de contentions, haja de applicar y applicarse quatre Doctors Ecclesiastichs perits en Dret Canonich y Ciuil, a fa electio: los quals juntament ab los Doctors de la Real Audiencia li sien Consultors, y lo aconfillen en dites causes de cõtenacions, y fermen dites sentencies. ¶ Plau a fa Magestat se guarde lo acostumat. *Conarruuias Vicecancellarius.*

Que sa Magestat tindra a conte de fer merce a sos officials, per lo que s'eli supplica del augment del salari de Mestre Racional.

CAP. CCXXXV.

Tem senyor, com lo offici de Mestre Racional de la Regia Cort de la present Ciutat y Regne de Valencia, sia offici molt preeminent y calificat, y en aquell tostemps sien estades prouehides persones benemerites, y que aixi per la qualitat del dit offici, com per la de les persones, se hagen de tractar ab la decencia ques pertany: y per hauer creixcut y augmentatse la carestia del temps, y obligacions, sia just que tambe se augmente lo salari: Suppliquen perço los tres Braços del present Regne, sia vostra Magestat seruit prouehir y manar, que en consideracio de dites coses se augmente lo salari al dit Mestre Racional. ¶ Sa Magestat tindra compte de fer merce a sos officials, com li pareixerá mes cõuenient. *Conarruuias Vicecancellarius.*

Que sa Magestat tindra en memoria de fer merce a sos officials, per lo augment del salari del Ballegneral della Seixona, ques supplica en lo infra script capitol.

CAP. CCXXXVI.

Tem, que per quant Don Iuan Vich Ballegneral del present Regne de Valencia della Sexona, ha prop de quaranta anys que serueix a vostra Magestat en dit carrech, ab la puntualitat, satisfaccio, y legalitat que son notories: y per rahó de sa industria e intelligencia se ha augmentat en la dita Ballia en moltes summes lo real patrimoni de vostra Magestat, sols tenint de dit temps ença constitutibides de salari cent seixanta quatre lliures, que es lo que se ha acostumat de donar de pus de cent cinquanta anys a esta part, als que per temps son estats Balles en dit districte y Ballia: y per la obligacio y carestia del temps, sia just que s'eli augmente y assigne vn competent salari, majorment concorrent los serueis del dit Don Iuan Vich. Suppliquen perço los dits tres Braços a vostra Magestat, sia de son Real seruey prouehir y manar que s'eli augmente lo salari fins en summa y quantitat calcul any de trecentos lliures. ¶ Sa Magestat tindra memoria de fer merce a sos officials. *Conarruuias Vicecancellarius.*

Que sa Magestat intercedira ab sa Sanctetat pera que de ordinari nomen vn Cardenal natural del present Regne.

CAP. CCXXXVII.

Tem suppliquen dits Braços a vostra Magestat, sia seruit honrrant y assauiorint al present Regne, y als naturals de aquell, cõ tostemps ha acostumat, intercedir ab la Sanctetat del Summo Pontifice, pera que de ordinari hi haja y nomen vn Cardenal que sia natural y originari verdaderament y no ficta del present Regne. ¶ Plau a fa Magestat. *Conarruuias Vicecancellarius.*

Que al Secretari Domingo Ortiz se li donen per son salari doscentes lliures cascu any de bens de la Generalitat.

CAP. CCXXXVIII.

H ij Item